

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
Навчально-науковий інститут мистецтв**

*Присвячується 80-річчю від дня народження
заслуженої діячки мистецтв України, професорки Христини Михайлюк
та 55-річчю створення народного вокального ансамблю «Росинка»*

ТВОРЧЕ ЖИТТЯ – ЯК КРАПЛЯ РОСИ

**Івано-Франківськ
2022**

УДК 784.9.071.2 (477.86 – 25) (092) Михайлюк Х.
Т28

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 17 грудня 2021 р.)

Рецензенти:

Світлана Садовенко – докторка культурології, професорка кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ)

Мирон Черепанин – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Збірник виконаний у рамках науково-дослідної роботи
«Актуальні питання культурології: теорія та історія культури»
(державний реєстраційний номер 0117U004571)

Т28 **«Творче життя – як крапля роси»** (до 80-річчя від дня народження заслуженої діячки мистецтв України, професорки Христини Михайлюк та 55-річчя створення народного вокального ансамблю «Росинка») : науково-популярні нариси / за редакцією докторки мистецтвознавства, професорки Г. Карась; автори-упорядники Г. Карась, М. Ортинська, О. Черсак, О. Молодій. Івано-Франківськ, 2022. 596 с.
ISBN 978-966-640-526-8

Науково-популярні нариси присвячені життю і діяльності відомої вокалістки-педагогині, громадсько-культурної діячки, заслуженої діячки мистецтв України, професорки Христини Михайлюк та 55-річчю створення нею народного вокального ансамблю «Росинка». Розкрито трудовий і творчий шлях непересічного педагога та керівника унікального жіночого вокального ансамблю. У виданні представлені статті, документи та світліни. Створити творчий портрет мисткині допомагають спогади її колег та учнів. Загалом на прикладі життєтворчості Христини Михайлюк постає широка панорама вокального мистецтва і освітнього процесу в Україні другої половини ХХ – початку ХХІ століть.

Видання розраховане на культурологів, мистецтвознавців, вокалістів, а також усіх, хто цікавиться історією української музичної культури.

УДК 784.9.071.2 (477.86 – 25) (092) Михайлюк Х.

ISBN 978-966-640-526-8

© Карась Г. В., 2022

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022

ЗМІСТ

Вітальне слово ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника професора Ігоря Цепенди.....	7
Вітальне слово професора Олександра Устенка.....	9
Вітальне слово академіка Віталія Кононенка.....	16
Вітальне слово професора Богдана Остафійчука.....	18
Вітальне слово професора Анатолія Грицана.....	20
Вітання від колективу Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. Франка.....	24
Життєві дороги і родинні спогади	27
<i>Михайлюк Оксана</i> . Спогади про сім'ю і дитинство.....	29
<i>Михайлюк Христина</i> . Мій життєпис: на шляху до мрії і визнання.....	30
<i>Молодій (Михайлюк) Ольга</i> . Тетка Христя.....	40
<i>Литвиненко Володимир</i> . Стежина кохання.....	44
Статті та публіцистика	47
Пушик Степан . Срібні роси.....	49
<i>Карась Ганна</i> . Життєтворчість Христини Михайлюк як реалізація життєвого проекту.....	58
<i>Дутчак Віолетта</i> . Унікальний стиль «Росинки»: творчі методи вокального аранжування й обробки.....	64
<i>Ортинська Марія</i> . «Росинка» – ровесниця музично-педагогічного факультету.....	71
<i>Ортинська Марія, Гундер Любов</i> . «Росинка» – від витоків до сьогодні.....	76
<i>Молодій Ольга</i> . Христина Михайлюк як популяризатор українського ансамблевого співу.....	98
<i>Молчанова Тетяна</i> . Натхненно і з любов'ю.....	102
<i>Черепанин Мирон</i> . Творче кредо вокального ансамблю «Росинка».....	106
<i>Обух Людмила</i> . Музикотерапія нації: вокальний ансамбль «Росинка» крізь призму феномену художнього керівника.....	112
<i>Федорняк Наталя</i> . Феномен «Росинки».....	116
<i>Маслій Михайло</i> . Красуні з Прикарпаття! Легендарний ансамбль «Росинка» святкує піввіковий ювілей.....	120
<i>Маслій Михайло</i> . Золотий вік української естради (1960–1980-ті роки).....	126
<i>Угрин Галина (Чикаго)</i> . Ансамбль «Росинка» у місті рідному.....	132
<i>Угрин Галина (Чикаго)</i> . Івано-Франківському ансамблю «Росинка» – 50!..	135
Дзвенить «Росинка» у піснях.....	137
<i>Халуца Ірина</i> . Програма «30 хвилин у різних вимірах».....	138

Яковина Юліан. Документальний кінематограф. Феномен «Росинки»..... 141

Спогади. Роздуми. Привітання	143
Поезія про «Росинку» і Христину Михайлюк.....	145
Бачес Тамара. Вечірній ноктюрн «Мрія».....	153
Литовченко (Лотоцька) Лідія. Віват «Росинці!».....	158
Малашій (Филипчак) Мирослава. Моя історія з «Росинкою».....	160
Полякова (Климко) Ірина. Золоті роки нашої молодості.....	161
Кравців (Остапович) Ірина. Як бальзам на душу.....	164
Мартиненко (Пулекіна) Галина. Вища школа ансамблевого співу.....	166
Ортинська (Якимович) Марія. Мрія здійснилася.....	167
Курманська (Соник) Любов. Мої спогади.....	174
Михайлова (Замятіна) Тетяна. Спогади зі студентських років.....	175
Сигидін (Дешко) Надія. «Росинка» змінила моє життя.....	176
Мурій (Поздик) Ольга. Прекрасні роки творчості і дружби.....	178
Тучак (Свінтіцька) Тамара. Красива мелодія життя.....	179
Черсак Ольга. Школа «Росинки» залишається назавжди.....	180
Присяжнюк (Ярмусь) Оксана. Найбільш чудовий період мого життя.....	182
Жеребецька Ірина. Вчителько моя!	183
Новицька (Тучак) Галина. У прекрасній вокальній школі «Росинки».....	185
Николайшин Наталія. Гордість бути Вашою ученицею.....	187
Регета Зоряна. Яке це щастя – бути частинкою «Росинки!».....	188
Зваричук Жанна. Спасибі за роки співпраці!	189
Грициняк Ірина. Найщасливіший період життя.....	191
Кузяк (Кордупель) Ірина. Крізь поволоку літ.....	192
Мельник Володимир. Спогади біля моря.....	195
Гундер Любов. Роздуми про «РОСИНКУ» та нашу Христину Олександрівну Михайлюк.....	197
Борисевич Лілія, Соя Микола. Пісні, даровані «Росинкою».....	201
Винокур Люба. Джерело емоцій і творчого натхнення.....	203
Вишневецька Світлана. Моя вокальна мама.....	204
Вовк Олександр. Перші кроки.....	206
Гоцко Григорій. Щастя вам, «Росинко!».....	207
Гоян Вікторія. Честь навчатися у такого педагога.....	208
Дзундза Ганна. Слова вдячності.....	209
Дзундза Роман. Велична, немов живий дух епохи.....	210
Дутковський Левко. Минають літа, а «Росинка» все співає.....	212
Засадна (Гриньків) Ольга. Пісні, з якими я росла.....	213
Колісник Наталія. Низький уклін з Поділля.....	214
Кукуруза Надія. «РОСИНКА» – любов моя.....	215
Кучер Богдан. І пісня, як Божий дар!	218

<i>Левцицька Ольга</i> . Пісня, яка торкається душі.....	219
<i>Лесик Дарія</i> . Доленосна зустріч.....	220
<i>Лесюк Микола</i> . Дзвінкоголоса Христинка-Росинка.....	224
<i>Малько Леся</i> . Справжня музика.....	225
<i>Марусик Тарас</i> . Незабутнє відрядження.....	226
<i>Матієва Ліна</i> . Талант життя.....	228
<i>Медвідь-Мункачі Катерина</i> . Ключова зустріч.....	230
<i>Мельникович (Бабчук) Ірина</i> . Мої спогади про дорогого педагога.....	231
<i>Петренко Віктор</i> . «Мрія» і «Росинка» Христини Михайлюк.....	232
<i>Поліщук Тетяна</i> . Життєдайне тепло.....	234
<i>Пушкар Володимир</i> . Христинка Михайлюк – приклад високої майстерності і людяності.....	235
<i>Рось Зоряна</i> . Чарівна фея звуків і дзвінких «Росинок».....	238
<i>Сахарієва Ірина</i> . Найкращі спогади.....	239
<i>Серганюк Юрій, Серганюк Любов</i> . Спогад у декількох іпостасях.....	240
<i>Соловей (Пожарнюк) Оксана</i> . Вогник любові.....	243
<i>Соловій-Лозинська Оксана</i> . Безцінний скарб педагогічного досвіду.....	246
<i>Стасько Галина</i> . Христинка Михайлюк (рефлексії).....	250
<i>Терешкун Ольга</i> . Мрії... Вони дійсно збуваються.....	253
<i>Угрин Галина</i> . Єдина і неповторна.....	254
<i>Фабрика-Процька Ольга</i> . Окрилена піснею.....	257
<i>Чабан Ірина</i> . Найдосконаліший інструмент душі!.....	260
<i>Шуляр Орест</i> . Спогади про найчарівнішу з колег.....	261
<i>Якимець Володимир</i> . «Ой у лузі червона калина...» асоціюється у мене з ансамблем «Росинка» з Івано-Франківська.....	263
<i>Яремчук (Чижисин) Христинка</i> . І понад горами лине їх чистий, ніжний спів.....	265
<i>Яремчук Х. М., Котова Т. Г., Гулей Є. А., Задорожна Р. Р., Соловей О. П., Радко Ю. І.</i> Привітання з Чорткова.....	266
Документи	269
Особисті документи Христини Михайлюк.....	271
Дипломи, почесні грамоти, грамоти, подяки.....	278
Програмки, запрошення, буклети, постери.....	293
Платівки, компакт-диски, DVD.....	372
Афіші концертів ансамблю «Росинка».....	385
На сторінках преси.....	390
Нотні збірники з репертуару вокального ансамблю «Росинка».....	417
Довідковий матеріал (репертуар, список учасниць «Росинки»).....	420
Видання з автографами відомих особистостей.....	435

Світлини зі старого альбому	443
Родина.....	445
Особисті світлини Христини Михайлюк.....	452
В Гуцульському ансамблі пісні і танцю.....	465
Надвірнянська «Мрія».....	467
З улюбленим педагогом Боженою Антоневич.....	470
З колегами, друзями, одногрупниками.....	472
«Росинка».....	478
У класі педагога Христини Михайлюк.....	579
Кафедра академічного та естрадного співу.....	584
Конкурс молодих вокалістів імені Іри Маланюк.....	590
Хор «Кредо».....	594

Ігор Цепенга,

*доктор політичних наук,
професор, ректор
Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника*

Особистість з пісенною душою. Талановитий педагог. Висококласна вокалістка-виконавиця. Фахова інтерпретаторка та аранжувальниця мистецьких творів, науковиця. Прекрасна мене-

джерка вокального колективу. Людина високого духовного виміру, сумлінна та працелюбна...

І це далеко не весь перелік характеристик професорки кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Христини Олександрівни Михайлюк.

Вже понад пів століття Христина Михайлюк, гідна представниця мистецької гілки Прикарпаття, залишається однією з помітних постатей нашої держави. Її мистецькі досягнення знайшли різновекторне осмислення у працях цілого ряду українських музикознавців, у виданнях довідникового характеру та рецензіях зарубіжної преси.

Як здібний фахівець, що вміє ставити мету, досягати її послідовними і логічними діями, та людина, яка характеризується нестандартним мисленням, креативністю, прагненням до пошуку нових шляхів реалізації творчих та мистецьких задумів, Христина Олександрівна своєю доброзичливістю та комунікабельністю створює навколо себе атмосферу психологічного комфорту, викликає симпатію та повагу з боку колег і студентів.

Упродовж багаторічної викладацької діяльності професорка Михайлюк підготувала незмірно велику кількість вихованців, серед яких відомі виконавці та методисти в галузі мистецької освіти, лауреати різнорівневих конкурсів, вмілих фахівців, які працюють не лише на теренах України, а й несуть фаховість свого педагога далеко за її межі – працюють у престижних колективах Європи. Чимало випускників відзначені державними нагородами.

Окремою сторінкою творчих пошуків та фахової майстерності, своєрідним професійним досягненням стало створення панею Михайлюк

вокального ансамблю «Росинка», котрий став широковідомим колективом, що пропагує кращі взірці української та європейської музики і є творчою лабораторією для підготовки майбутніх фахівців вокального мистецтва.

Професійна майстерність, висока виконавська культура, багатожанровість, широка стильова амплітуда цього колективу під орудою Христини Михайлюк стали запорукою багатьох перемог на фестивалях і конкурсах. Про їхні успішні виступи писали українські та закордонні ЗМІ, а відео- та звукозаписи цього творчого організму залишаються незмінно популярними серед музикантів та музикознавців.

Неабияким доробком Христини Олександрівни є безліч концертних виступів, проведені нею зі студентами та вокальним ансамблем «Росинка». Усі концертні програми, підготовлені проф. Х. О. Михайлюк, – цікаві, професійні, глибоко патріотичні за наповненням та залишають масу позитивних вражень. Жоден концерт, проведений за участю та під її керівництвом, не відбувся без пошанування історичних подій та історичних, національно поцінованих постатей України, зокрема Лесі Українки, Тараса Шевченка та інших.

Христина Михайлюк – одна із небагатьох педагогів-вокалістів Івано-Франківщини, хто сформував свою вокальну академічну школу, якій притаманні пріоритети спадкоємності, академічної строгості виконавського стилю, природної вокальної зручності та багатьох інших якостей.

Її мистецький талант, кращі національно-патріотичні традиції у сфері освіти та мистецтва продовжують випускники і науково-педагогічні працівники університету.

Творчість Христини Михайлюк поцінована українськими метрами, заслуженими діячами мистецтв та іншими провідними мистцями, котрі неодноразово у своїх працях, виступах відзначали неординарність її виконавського і педагогічного таланту, а також високо оцінена громадськістю, органами міської, обласної влади та державою. Професорка Михайлюк та її творчий колектив неодноразово нагороджувались грамотами, дипломами, грошовими преміями.

Особливими відзнаками стали почесні звання: у 1985 році Михайлюк Христині Олександрівні присвоєно звання заслужений працівник культури України, а у 2002 – заслужений діяч мистецтв України.

У переддень славного ювілею щиро вітаю шановну Христину Олександрівну, бажаю їй міцного здоров'я, ще багато років плідного творчого життя, натхнення до творення та передавання мистецького досвіду молодим поколінням!

Олександр Устенко,

академік, професор,
ректор Івано-Франківського педагогічного
інституту ім. В. Стефаніка у 1967–1980 роках

**«РОСИНКА» – ЦЕ ХРАМ ПСНІ
(вітання у форлі інтерв'ю¹)**

Добрий день, шановний Олександрє Андрійовичу! Ви стали ректором Івано-Франківського педагогічного інституту у 37 років і, як на той час, були дуже молодим ректором. Ті тринадцять років, які Ви очолювали наш інститут, були найкращими не тільки у Вашому особистому житті, але й дуже вагомими для розвитку нашого закладу. Тому закономірно вважаємо, що Ви були одним з найкращих наших ректорів (про це можу судити як студентка, бо навчалася на музично-педагогічному факультеті саме в цей час, і як викладач із більше як тридцятирічним стажем).

– Заперечувати не будемо. Слава Богу, що Ви про це пам'ятаєте і говорите.

Це так і було. Скажіть, будь ласка, коли Ви стали ректором, що для Вас було головним у Вашій діяльності? Чому Ви так хотіли, щоб цей навчальний заклад був одним з кращих не тільки в Україні, а й в тодішньому Радянському Союзі?

– Почнемо з того, що мене призначили випадково. Тоді був голод на кадри і начальство не дуже прискіпливо дивилося на мою бурхливу діяльність у Дрогобичі. Я виступав критично із заявами, і мій послужний список у Дрогобичі давав підстави думати, що я буду слухняним з точки зору тієї вертикалі, яка на той час існувала. Я не буду показувати свій героїзм, але я прийшов на руїни: облізлі стіни, приміщення нагадувало вокзал. У виші не було жодного професора, трохи більше 30 кандидатів наук, доцентів. Треба було з чогось починати і знайти той гачок, за який треба було зачепитись і повернути увагу до того колективу, який був. Якщо говорити серйозно, то це було на той час таке собі погане педучилище. Братися одразу за навчальну роботу – цього не видно. То так хотів наш Президент будувати дороги? Тому,

¹ Інтерв'юер – докторка мистецтвознавства, професорка Ганна Карась. Інтерв'ю записано 23 січня 2021 року.

що якщо будь-який мер, голова ОДА, керівник побудує дорогу і по ній будуть їздити люди, всі будуть казати: «О! Є зрушення!». А коли на околиці відкриють якийсь завод, то про це будуть знати тільки ті мешканці, які там проживають або працюють.

Отож потрібен був гачок, з якого слід було починати. Коли я оцінив ситуацію, подивився на людей, які були на тодішньому музично-педагогічному факультеті, побачив творчих людей, котрі бідкалися, не маючи відповідної підтримки з боку влади інституту. Я зрозумів, що треба взятися за художню самодіяльність, яка стане тим гачком, що приверне увагу і колективу, і місцевої влади. Це мені вдалося зробити.

Я побачив талановитих людей на екзаменах та виступах. У цей час Христина Михайлюк уже сформувала свій невеличкий колектив. Познайомившись з нею, я побачив чудовий талант, самородок, котрий без особливої допомоги робив таку справу, яку згодом оцінила вся Україна. Поява Христі з «Росинкою» спонукала багато інших колективів, яких налічувалося щось із десятків (вокальний ансамбль «Гуцулочки», ВІА «Опришки», вокально-хореографічний колектив «Верховинка», солісти). Я товаришував з військовими, і вони мені розповіли, що на одному військовому конкурсі був молодий співак-тенор. Ним виявився Михайло Сливоцький. Розшукав його і запросив до інституту. Він став зіркою, і разом з ним «Росинка» засіяла.

З цього розпочиналася вся діяльність. Створивши і підтримуючи ці творчі колективи, я прагнув їх показати і всьому колективу інституту, і владі. Це був 1967 рік – рік 50-річчя Жовтневої революції. Тоді все це пишню святкувалося. 7 листопада був парад, а перед ним – урочисті збори. З господарською частиною ми відремонтували зал, який був на той час, купили нову завісу. Тобто все привели до порядку. І запросили колективи на концерт після урочистого засідання. Та коли виступили ці самородки, всі люди ахнули і повірили, що у нас буде цікаве життя. Пригадую, що ні один урядовий концерт в Івано-Франківську не обходився без самодіяльності нашого інституту. І «Росинку» запропонували на всі ці концерти.

Христя – це епоха. За нею появилися інші знакові постаті: художник Михайло Фіголь, письменник Степан Пушик та інші. Саме вона відкрила цю епоху, перетворивши самодіяльність у професійне мистецтво. І той довгий час, що вона тримає цей колектив, засвідчує, наскільки це все живуче, наскільки це справжнє.

Шановний Олександрє Андрійовичу! Ми знаємо, що Ви мали особливе відчуття на творчі особистості, талановитих людей. Ви їх запрошували до інституту. Зокрема, це Василь Омелянович Їжак з дружиною-вокалсткою

Єлизаветою Федорівною, і подружжя Стаськів, яких Ви запросила із Дрогобича, і згаданих вже Вами Михайла Фіголя, Степана Пушика та інших. Як Ви бачили цих творчих людей, що Вас приваблювало в них? Чому Ви їх хотіли привернути до себе?

– Мені потрібна була та ідея, яка би мала підтримку не тільки тих людей, хто любить музику, а й тих, хто оцінює справу. Відчував цих людей душею. Я був непосидючий, хотів щось зробити. Така моя карма.

Поїздки цих колективів до Москви, Києва, нові костюми... Все це потребувало фінансів і безперечно, що в той час у Вас як ректора не було їх так багато, щоб розпоряджатися наліво і направо. Але Ви знаходили цю фінансову підтримку, відряджали колективи всюди, куди тільки їх запрошували. Як Ви знаходили ці кошти? Як Вам це вдавалося в той час?

– Ви знаєте, я просто молю Бога, що ні за Франківськ, ні за Тернопіль мені не дали по потилиці, не зруйнували мою кар'єру. Ні на що не звертав увагу, ні на які законодавчі ситуації. Треба було – і ми робили. Старша бухгалтерка Валентина Лакомкіна казала: «Підемо у тюрму». Але не встигли... Я пішов раніше з інституту.

Якось так сталося, що влада, яка була у Франківську, благоволила до мене, особливо перший секретар обкому партії В. Добрик¹, який повірив мені. Це давало мені можливість вирішувати багато справ. Я домагався квартир для викладачів, рятував як міг. А почав з того, що «стягував» професуру, кандидатів наук з різних закладів України, Росії. Ріст художньої самодіяльності сприяв притоку кадрів. До речі, відомий конструктор Антонов побудував будиночки відпочинку на кордоні Івано-Франківської і Закарпатської областей, запрошував для виступів наших «Опришків», оскільки любив українську пісню.

Я пам'ятаю під час свого навчання (про це легенди ходять до сьогодні), що Ви знали всіх викладачів і студентів інституту за іменами і прізвищами, а учасників колективів, зокрема з «Росинки» – хто з ким зустрічається, хто кого любить. Як Вам вдавалося все це пам'ятати?

– Мабуть, це одна із характеристик самої людини. На одній нараді, коли йшла серйозна дискусія про те, як треба працювати ректору, міністр запитав мене: «А чому у Вас те і те виходить?». Я подумав і сказав: «Просто треба любити людей!».

¹ Добрик Віктор Федорович (1927–2008) – український радянський партійний діяч. У 1969–1973 роках – Перший секретар Івано-Франківського обласного комітету Компартії України. Тут і далі примітки Г. Карась.

Коли я познайомився з моїми колегами-ректорами, побачив, що це функція. Ці люди люблять тільки самих себе і, можливо, своїх родичів. Для них інші люди – фішки, пішаки в шахматній грі.

Практика показала, що після мене окремі ректори інституту гнобили те, що було зроблено.

Згодом почав відроджувати інститут Віталій Кононенко, який прийшов з Києва і хотів завоювати любов людей і багато зробив. Йому треба віддати належне, що він при своїй владі присвоїв Христі вчене звання професора. Це мало велике значення, і «Росинка» дуже поважає Віталія Івановича.

За ним інші ректори, зокрема Богдан Остафійчук, продовжували розвивати університет, намагалися йти моїм шляхом.

Зараз університет має надзвичайно толкового, надзвичайно делікатного ректора – Ігоря Цепенду. Це колишній дипломат, якого я дуже шаную.

У нас склалися чудові стосунки з Христіною Михайлюк і дівчатами, які продовжуються і сьогодні. Вітаючи кожен раз Христю, ми згадуємо ті чи інші події, зокрема можливість брати участь у Всесвітньому форумі молоді в Німеччині, де були і Христя, і Михайло Сливоцький, і Юрій Фейда, Микола Соя та багато інших людей. Так ми будували життя.

Часто я ходив на всі вступні екзамени на музично-педагогічного факультету, адже там ішов відбір талановитих людей. Були випадки, коли абітурієнти не могли добре скласти екзамен зі всяких там історій чи інших предметів, а фахові здавали дуже добре або просто блискуче. Одного разу потрапив на один такий екзамен, де історики ставили оцінку «незадовільно» людині, яка перед цим на музичному конкурсі продемонструвала блискучий талант. І тоді сказав: «Ви будете ставити те, що я скажу, тому що його голос мені потрібен більше, ніж Ваша оцінка». З мого боку це був злочин, але прекрасний тенор був прийнятий у виші, а те, що він не знав історії, Бог з ним. Хіба можна про це писати в книжці?

Ви кажете, що про це не можна писати, а от буквально вчора я читала життєпис про видатного диригента ХХ століття Стефана Турчака, якому теж на вступному екзамені в консерваторію поставили двійку з історії КНРС. На що ректор Микола Колесса сказав, що йому потрібен цей студент, і через рік його все ж таки прийняли до консерваторії.

Я знав особисто Миколу Колессу, коли він був ректором Львівської консерваторії. Ми зустрічалися, він цінував мене, оскільки колективи з Івано-Франківська всюди гучно гриміли по Україні. І він того не помітити не міг.

Ви сказали, що треба любити людей, і я тепер абсолютно чітко розумію ту шалену любов до Вас, адже кожен раз, коли Ви приїжджали на всі

ювілеї «Росинки» з оберемком квітів, Вас радо зустрічали, я була свідком цього і сама аплодувала Вам: «Наш ректор!». І хоч Ви вже давно не є нашим ректором, та любов і повага до Вас залишилася.

– Люди завжди відчують фальш. Ніколи нічого не робив показово. Ніколи не носив вишиванку напоказ, не наряджався. Не «грав вар'ята». Я попав у своє середовище. Хоч у Дрогобичі розмовляв російською мовою, в Івано-Франківську перейшов на українську. Почав перебудовуватися сам, і все стало на своє місце.

А потім люди бачили справи. Не було студентам де жити. Не зважаючи ні на які заборони, прямо у дворі вузу почав будувати гуртожиток без всяких дозволів, просто по-хуліганськи. А потім вже все робив відповідно з усіма органами. Мене спочатку підтримував Я. Погребняк¹, був душа-людина. Серед партійних чиновників розрізняв тих, які дійсно відчували настрій людей і могли вважатися певними вожаками. Цю їхню долю і я розділяв. Тоді мені ставало легше жити і працювати.

Не давав людей в образі. А далі люди бачили конкретні справи. Ось, до прикладу, у нашій бібліотеці був дуже грамотний бібліограф Володимир Полек². Він приходив до мене і каже: «От це я прочитав (а він мав таку можливість, бо знав декілька мов), що ЮНЕСКО прийняло рішення про 100-річчя Василя Стефаника». Про нього навіть ніхто не хотів тоді думати і звертати увагу. Він же уроженець села Русів на Снятинщині Івано-Франківської області. Полек зачепився за це і пропонував здійснити святкування. Влада вважала, що Стефаник – це націоналіст. Це ж дурні там сиділи і так думали.

Так чи інакше вдалося пробити це святкування. Ми зробили дуже хитро – написали в ЮНЕСКО. До Кабміну прийшло послання, що ЮНЕСКО може припинити з ним стосунки у зв'язку з тим, що вони не поважають і т. ін. І влада була змушена щось робити. Було гучне свято, і вузу присвоїли ім'я Василя Стефаника. Такими нелегальними шляхами доводилось діяти. Ото такий був ректор.

¹ Погребняк Яків Петрович (1928–2016) – український радянський і партійний діяч. У 1966–1969 року – 1-й секретар Івано-Франківського обласного комітету Компартії України.

² Полек Володимир Теодорович (1924–1999) – український бібліограф, педагог, літературознавець, краєзнавець. Кандидат філологічних наук (1974), доцент (1979), професор (1995) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. У 1974 р. – завідувач бібліотеки Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника.

Готуючись до цього інтерв'ю, я прочитала книжку, яку мені позичила Ліля Василівна Борисевич¹. Вона присвячена Вам. Люди з теплотою згадують все, що Ви зробили в Івано-Франківську, Тернополі для наших навчальних закладів. Книжку, яку я готую про Христину Олександрівну і «Росинку», буде відкриватися привітаннями ректорів – від Вас і до сьогодиншнього ректора – Ігоря Євгеновича Цепенди. До неї ввійдуть світлини, на яких зафіксована історія колективу, у тому числі і з Вами.

– Я дякую Вам, що Ви взяли на себе цю надзвичайно благородну місію – зробити книжку про Христину і «Росинку», адже це була епоха.

Людям потрібен був керманіч. Їм треба було повірити в себе, виразити себе. А тут прийшла людина, яка не тільки їх підштовхнула, а створила їм умови, давала гроші, одягала, тобто шила костюми. Потім ці колективи використовувалися в Києві. Я пам'ятаю, коли було 50-річчя одного видатного академіка, а в цей час М. Сливоцький і «Опришки» виступали в Палаці «Україна». Сконтатувався з ними, вони виступили на цьому ювілеї, і реакція з Києва була така, що приїхала комісія перевіряти нас. У них був наказ про відрядження. Однак я був не ликом шитий. Як не шукали – нічого не знайшли. Ризикуючи своїм становищем, йшов на всякі викрутаси заради тих людей, які прославляли край, нашу націю, вуз і себе. Ось чому Христя скільки років не сходила зі сцени, чому люди по призову серця йшли на її концерти. Я був на декількох їх концертах після того, як вже не працював в Івано-Франківську. Це просто триумф!

Шкода, що захворів Михайло Сливоцький. У той час, коли він співав, його дуже любив слухати Володимир Щербицький². Помічником у нього був Віталій Врублевський, з яким я вчився в університеті. І він мені розповідав, що кожного разу, коли готувався урядовий концерт, Щербицький казав: «Покличте того молодого хлопчика з Івано-Франківська».

Завершуючи це інтерв'ю, я хочу попросити Вас, щоб Ви звернулися до Христини Олександрівни та учасниць «Росинки» з нагоди їхніх ювілеїв, висловили їм свої побажання.

– Сьогодні, коли мені за 90, я розумію, що треба було більше зробити для колективу, дати звання «заслужених», квартиру Христині, але влада

¹ Мова йде про книжку: Ректор. Олександр Устенко. Його слово. Слово про нього. Тернопіль : Економічна думка, 2000. 313 с.

² Щербицький Володимир Васильович (1918–1990) – український радянський партійний і державний діяч. У 1965–1972 роках – голова Ради Міністрів Української РСР, у 1972–1989 роках – 1-й секретар ЦК Компартії України.

швидко змінилася. Після Добрика прийшли інші керівники, яким було байдуже, вони почали «травити» мене, все замикалося і я добровільно пішов.

Перше, я виношу Христині та учасникам величезну подяку за прославлення України, української пісні, за повагу до колективу, який їх виховав, за ту ініціативу, яку виявила Христя.

А побажати... Слава, звичайно, проходить, але про Христю і «Росинку» будуть пам'ятати. Протриматися на сцені 55 років – це талант! Зичу міцного здоров'я! Хай збираються, співають пісні і згадують свою історію! Вони зробили надзвичайно багато! Шкода, що ці традиції почали трішки згасати. Вони мають бути життєвою дією! Змінюється час, змінюються погляди, але українська душа вимагає своєї пісні! Тож продовжуйте співати! Ви – молодці! Як казав класик: «Нема чому будувати дорогу, якщо вона не веде до храму!». А ви, «Росинки», – ХРАМ ПІСНІ!

Шановний Олександрє Андрійовичу! Я щиро дякую Вам за цю розмову, дякую Вам за все, що Ви зробили для нашого навчального закладу! Ми Вас щиро любимо і поважаємо. Я сподіваюся, що цю книжку ми привеземо Вам до Тернополя. Низько кланяюся і зичу Вам здоров'я, здоров'я, здоров'я!

– Щасливо Вам!

Віталій Кононенко,
*доктор філологічних наук,
професор, академік Національної
академії педагогічних наук України,
заслужений діяч науки і техніки,
ректор Івано-Франківського педагогічного
інституту імені Василя Стефаника –
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника у
1986–2005 роках*

НИЗЬКИЙ УКЛІН ВЕЛИКІЙ МАЙСТРИНІ СПІВУ

Перші мої далекі за часом враження від знайомства з колишнім педагогічним інститутом в Івано-Франківську пов'язані з відкриттям двох яскравих творчих колективів – ансамблю «Росинка» на чолі з Христиною Михайлюк і співочого гурту «Легінь» з Михайлом Сливоцьким. Мені як людині, що зростала в середовищі батьків-акторів, було як подарунок долі почути чарівні співи, що вирізнялись високим професіоналізмом виконання, тонким ліризмом звучання, театральним супроводом у кращому розумінні цих слів.

Сприйняття мистецького доробку нашої «Росинки» і тридцять п'ять років тому, і в усі зустрічі по тому зростало в розуміння творчої високості, духовного багатства співочих родинок, набувало нових барв. Я переймався почуттям неповторності, самотності, особливої гармонії співу, в якому відбилися мотиви, тональність західноукраїнського мелосу з відгомном карпатських лісів і гірських річок. Кожна пісня у стоголосому виконанні Христини Михайлюк і її подруг була відкриттям нових мелодій, чогось ще не чутого, глибоко народного, щирого українського за своїм підмурком.

Було відчуття особистісного переживання, видавалося, наче ці співанки адресовано саме мені, що я близька виконавцям за настроями, образним світом людина. І знову звучать улюблені мелодії, і повторюєш за Христиною знайомі слова «Чарівної скрипки». Вражала і вражає нині краса наших «росинок»: усі гарні, яскраві особистості, надихані мистецьким запалом. Змінювався їхній стрій, з'являлись нові образні втілення, однак враження натхнення, творчого злету залишалось поза часом.

І як зірка серед зірок завжди сприймалась керівниця – мила, доброзичлива, усміхнена справжня красуня – пані Христина. За довгі роки наших дружніх взаємин майстриня залишилась у тому ж таки стані елегантної жінки

з гордовитою вдачею, чарівною посмішкою. Вона – серце, душа колективу, вінець і слава ансамблю.

Я щасливий, що мав безпосереднє відношення до здійснення кроків зростання цього колективу. Добре пам'ятаю, з яким піднесенням вчена рада нашого закладу підтримала пропозицію ректорату щодо присвоєння Христині Михайлюк, її подругам почесних мистецьких звань. Особливо запам'яталась моя участь у засіданні колегії Міністерства освіти і науки України, на якому вирішувалось питання присвоєння Христині Михайлюк звання професора Прикарпатського національного університету. Я, на той час член цієї колегії, був доповідачем. Потрібно було довести високому зібранню, що претендентка на це звання – не лише співачка, керівник творчого колективу, а й вихователь молодих виконавиць, викладач високої кваліфікації. Привіз із собою до Києва записи пісень у виконанні «Росинки», але диво дивне: виявилось, що більшість членів колегії – міністр, його заступники, ректори університетів – чули виступи нашого ушавленого колективу чи під час відвідин Івано-Франківщини, чи на концертах у Києві, в інших містах України. Це високе визнання було справжнім тріумфом і Христини Михайлюк, і членів ансамблю, які одержали звання доцентів.

Ансамбль «Росинка» слухачі сприймають як свого роду візитну картку університету. Колектив Христини Михайлюк живий, творчий, записи його пісень повсюдно відомі, концерти майстрів співу викликають загальне захоплення, супроводжуються небаченим успіхом. І як приємно знати і чути співи молодих виконавиць – колишніх і нинішніх студенток – вихованок наших викладачів. «Росинка» назавжди вписала своє ім'я в історію нашого закладу. Можна лише щиро побажати пані Христині і її колективові творчого довголіття, наснаги й нових злетів. Нехай ваші пісні і надалі будуть радувати нас своїм високим мистецьким гартом.

З роси й води вам, росиночки!

Богдан Остафійчук,
*член-кореспондент Національної академії наук
України, заслужений діяч науки і техніки України,
професор, доктор фізико-математичних наук,
завідувач кафедри матеріалознавства і новітніх
технологій, ректор Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника (2005–2012)*

«РОСИНКА» – ЦЕ ЗАВЖДИ НЕПОВТОРНЕ МИСТЕЦЬКЕ СВЯТО В НАШИХ СЕРЦЯХ

У світі знайдеться, мабуть, дуже мало людей, байдужих до музики, яка володіє великою силою впливу на людські душі. Музика не старіє, вона буде жити стільки, скільки буде існувати Людина. Це свято знаходить палкий відгук у серці кожного з нас, адже мову музики розуміють всі, незалежно від національності, віку, соціального статусу чи професії.

Незважаючи на те, що я фізик, музика завжди була окрасою впродовж цілого мого життя в рідному університеті. Ще з далекого 1967 року, коли був студентом II курсу фізико-математичного факультету, на той час Івано-Франківського педагогічного інституту, я з великим захопленням займався у студентському вокально-хореографічному ансамблі «Верховинка» під керівництвом Василя Їжака. Це був чудовий і благодатний час для створення нових колективів на базі педагогічного інституту, адже всі творчі люди отримували неабияку підтримку від тогочасного керівництва закладу. Так, саме ректор, український вчений-економіст, професор, академік АН України та АЕН України Олександр Андрійович Устенко був великим прихильником, шанувальником і співзасновником всіх творчих починань тогочасного педагогічного інституту. Саме в цей період мені вперше довелось почути один із новостворених самобутніх колективів із прекрасними вокальними й артистичними даними, образного блиску, чарівної мелодійності, що просто захоплює дух і торкає найніжніші струни людської душі, під загадковою назвою «Росинка». Я чітко пригадую учасниць першого складу, однокурсниць Христини Олександрівни Михайлюк, окремі з них, на жаль, вже відійшли у вічність!

Великий успіх, любов слухачької аудиторії, славу «Росинки» отримали одразу ж після першого виступу на сцені рідного вишу. З того часу колектив здобував щораз більшої популярності в Україні та за її межами. Географія гастрольних подорожей надзвичайно велика, коротко складно охопити.

Незважаючи на те, що учасниці ансамблю закінчили педагогічний ВНЗ, їхня титанічна праця і прагнення до вдосконалення вивели співачок на високий рівень професійної виконавської майстерності. Можу без перебільшення сказати, що цей колектив супроводжував і надихав мене від студента до професора, ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Вокальний ансамбль «Росинка» завжди був гордістю та візитівкою нашого університету!!!

Від щирого серця вітаю всіх учасників «Росинки» та її неперевершеного і незмінного керівника Христину Олександрівну Михайлюк з Ювілеєм!

Ви даруєте нам незабутні хвилини спілкування з цим чарівним та вічним мистецтвом. Колеги нашого університету високо цінують ваш вагомий внесок у розвиток музичного мистецтва, адже своєю плідною працею та безмежною закоханістю у справу свого життя ви звеличуєте Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника на теренах України та за її межами.

Щиро бажаю вам міцного здоров'я, родинного щастя, миру й добра, невичерпного натхнення та підкорення нових творчих вершин задля подальшого збагачення духовної скарбниці українського народу, популяризації й процвітання музичного мистецтва. Нехай здійсняться намічені плани та мрії, а кожен день вашого життя буде світлим і сонячним, дарує радість творчого натхнення і мистецьких перемог!

Анатолій Грицян,

*директор Навчально-наукового інституту
мистецтв, професор, кандидат історичних наук,
заслужений діяч мистецтв України*

В ПОШУКАХ ЧАРІВНОЇ «РОСИНКИ»...

Чарівний голос «Росинки» я вперше почув у Чернівцях, на початку літа 1969 року, куди мене доля спровадила проходити військову, або як тоді було прийнято називати, «строкову» службу. Наш навчальний батальйон зв'язку розташовувався неподалік центру мальовничої буковинської столиці. Пройшовши пару сотень метрів по вулиці Київській, мимо парку Шиллера, далі, справа – попри обласний драматичний театр, а трохи глибше – і ти опиняєшся в центрі, на відомій всьому світові вулиці Ольги Кобилянської (дещо згодом, я довідався, що ця вулиця носила назву Панської).

Саме одного такого недільного дня, випросивши у командира взводу «записку на звільнення», я з товаришами по службі Ігорем Русинкевичем і Михайлом Маковійчуком, йдучи традиційним маршрутом, призупинилися на Театральній площі. Нашу увагу привернули звуки мелодії! Якась притягальна сила наблизила нас до групи дівчат, які, сидячи на лавчинах в оточені своїх ровесників, тримали в руках портативний магнітофон «Весна», і слухали незнайому нам дотепер пісню, що цілющим потоком лилася з динаміків:

*По весні бродили ночі,
Та хлопчині і не снилось,
Що в дівчини карі очі
Від кохання заросились.
Чи не снилось, чи не зналась,
Може, знати не хотілось,
А росинка в трави впала,
Про кохання забриніла!*

Я відчув такий сплеск емоцій, таку силу енергії, що вона, немов віряк, підіймала мене, і несла на крилах до рідної Рівненщини, асоціативно відтворюючи в пам'яті образи друзів-односельців, мальовничі краєвиди Старої Мощаниці, де ще, здається, вчора працював директором Будинку культури. А пісня не вшухала, її «прокручували» по кілька разів поспіль! Ми ж, стара-

лися запам'ятати кожен рядок, записували слова на зворотах «Записок на звільнення», запам'ятовували мелодію:

*Захиталась рута-м'ята,
Нахилилась до барвінку,
Вийшов хлопець вранці з хати
І знайшов сльозу росинку...
В ній відбилося світання,
Сонця тепла полонинка
І чекання, і кохання –
Чисте-чисте, як росинка.*

– «Це хто так дивовижно співає? Ви»? – запитав я у синьоокої власниці «Весни».

– А це – дівчата з нашого педінституту! – грайливо відповіла за неї її жвава подруга. – Про «Росинку» чули? Ще не раз почуєте! Дівчата, нам на поїзд! Завтра сесія!

І – полетіли з дівочим леготом, залишаючи нам пісню:

*Чи не снилось, чи не зналась,
Може, знати не хотілось,
А росинка з трави впала,
Про кохання забриніла!*

– Хлопці, – сказав я, – даю слово! Ми знайдемо цю «Росинку»!

Тільки ні прийдешньої, ні двох чи трьох наступних недільних днів на лавчинах біля сріблястих ялинок на Театральній площі, дівчат з «педагогічного інституту» не було, тільки ми відчували, як співчутливим поглядом дивився на нас неймовірно красивої архітектури господар площі – драматичний театр. А згодом виявилось, що педагогічного інституту в Чернівцях взагалі не існує, а вокальний ансамбль «Росинка» зовсім з іншого педагогічного інституту... з Івано-Франківського. Як дівчата з Івано-Франківська опинилися в той день на Театральній площі Чернівців залишається загадкою по сьогоднішній день. Напевно, що юні буковинки навчалися в Івано-Франківську, або ж прикарпатські красуні гостили на вихідних у своїх однокурсниць.

Так відбулося моє «перше побачення» з колективом, спів якого на завжди запав у мою душу. Більше того, у «Росинку» був закоханий весь наш батальйон! Адже ми – військові зв'язківці, мали можливість на хвилях радіо «спіймати» будь-яку радіостанцію! Минуло зовсім мало часу, а в наших «аудіоархівах» вже були пісні «Росинка», «Романе, Романе...», «Відлітають журавлі», «Течія» – всіх не загадати!

Служба в армії, тим більше у навчальній дивізії – це не філармонійна установа. У нас були свої військові «гастролі»: «марш-кидки» дорогами

Західної України до кордонів Румунії, Угорщини, різноманітні навчання в умовах, наближених до військових, стрільби на полігонах у Сад-горі, військова муштра, часто безсонні дні і ночі... Але ансамблі «Росинка» Христини Михайлюк і «Смерічка» Левка Дутковського, із солістами Василем Зінкевичем і Назарієм Яремчуком, пісні Володимира Івасюка і Софії Ротару були, як тепер кажуть, «хітами» солдатських колективів, а солдати їхніми «фанамі».

Після служби в армії – навчання в Київському інституті культури, студентське життя, сповнене творчістю і мистецькими пошуками. Але й тоді мій астральний зв'язок з «Росинкою», здається, ніколи не переривався. Навпаки – наближався! Після закінчення навчання в інституті я виявив бажання працювати саме на Прикарпатті, «там де гори і долини, де стрімкі потоки й ріки», – як співав Микола Мозговий.

Проходили роки, десятиліття, сповнені цікавими зустрічами з мистецькими колективами Прикарпаття. Не один раз слухав, дивився концерти з «Росинкою», а з переїздом на роботу в управління культури обласної держадміністрації, почалися зустрічі з легендарним колективом. Моя «Росинка» була завжди поруч зі мною – на концертах і фестивалях, творчих звітах майстрів мистецтв Прикарпаття у столичному Палаці «Україна», у закордонних поїздках. І всюди, де співала «Росинка», відчувалася особлива атмосфера і відчуття свята, дух українських пісенних традицій Прикарпаття. Ансамбль неодноразово презентував українське музичне мистецтво у Польщі, Словаччині, Румунії, Чехії, Білорусі, Азербайджані та ін.

На відстані часу згадую приємні епізоди з підготовки 35-ліття творчої діяльності «Росинки» у 1997 році, а вже у 1998-му – з моїм заступником начальника управління культури Романом Братковським ми готували перше розпорядження облдержадміністрації про присвоєння «Росинці» найвищої в Івано-Франківській області відзнаки – премії імені Василя Стефаника в галузі літератури, мистецтва, архітектури та журналістики.

Ще ближчою і міцнішою стала дружба з легендарною «Росинкою» після мого призначення на посаду директора новоствореного Інституту культури і мистецтв (нині – Навчально-науковий інститут мистецтв) Прикарпатського університету імені Василя Стефаника у 2001 році, де учасники ансамблю працювали педагогами. Ми стали не тільки давніми знайомими, а й близькими друзями, колегами з науково-педагогічної і мистецької праці. Серед незабутніх, подій була підготовка документів на присвоєння «Росинці» чергових почесних звань України. Вже працюючи в університеті, мене терміново викликав до обласної державної адміністрації заступник її голови Роман Йосипович Струтинський: «Анатолій, треба терміново готувати документи на присвоєння звань твоєї «Росинці». Упродовж добового терміну з завідувач-

кою відділу нагород адміністрації Ніною Комар ми підготували необхідні подання! Це була фантастика! У 2015 році на відзначення 75-го Ювілею Прикарпатського національного університету мені Василя Стефаника, за поданням інституту мистецтв медалі «За заслуги перед університетом» учасницям «Росинки» вручив ректор університету, доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда на сцені Івано-Франківського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені Івана Франка.

Таким тривалим був мій шлях від віртуального до реального знайомства з вокальним ансамблем «Росинка» – одним з унікальних жіночих ансамблів Золотої доби української естради. Сьогодні свій Ювілей заслужена діячка мистецтв України, професорка Христина Олександрівна Михайлюк відзначає, як завше, у творчій формі, в сузір'ях багатьох сімей – своєї рідної з сином і чоловіком, сім'ї «росинкової» – із заслуженими артистками України: Марією Ортинською, Ольгою Молодій, Ольгою Черсак, Іриною Жеребецькою, Любою Гундер, сімей – університетської, інститутської, кафедральної, з міриадами народжених «росинок» і шанувальників легенди українського пісенного мистецтва. Адже найбільшою цінністю колективу є його незмінна популярність і виконавська довершеність, котрі приносять справжню насолоду слухачам.

З Ювілеєм, дорога Христино Олександрівно! З Ювілеєм, дорога «Росинко»!

ВІТАННЯ ДЛЯ ЗАСЛУЖЕНОЇ ДІЯЧКИ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ ХРИСТИНИ МИХАЙЛЮК

Життєрадісна, енергійна, невтомна, наполеглива, творча, – такою є Христина Михайлюк – співачка (меццо-сопрано), заслужена діячка мистецтв України, професорка Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, засновниця та незмінна керівниця народного вокального ансамблю «Росинка», яка 15 січня зустрічає свій ювілей.

Ставши студенткою музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту, у 1966 році Христина Михайлюк створила ансамбль, адже за плечима мала чималий досвід роботи на вокальній ниві. Впродовж всього свого життя вона докладас великих зусиль, щоб завжди утримувати ансамбль на висоті й удосконалювати. Творчість і професіоналізм цього колекти-

ву, невтомність їхньої праці вражає своєю довершеністю.

Вокальний ансамбль «Росинка» – це колектив віртуозів вокалу, ніжна перлина Прикарпаття і всієї України, яка доносить до людських сердець духовний світ пісні, її настроїв й залучає їх до світу прекрасного, чаруючи глибиною почуттів.

За 55 років цілеспрямованої і копіткої праці народний вокальний ансамбль «Росинка» досяг значних успіхів, за що у 1978 році йому було присвоєно звання «народного». Ансамбль є лауреатом всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів, телетурніру, «Сонячні кларнети», а в 1998 році удостоєний звання лауреата Першої обласної премії імені Василя Стефаника в галузі виконавства.

Про цей творчий колектив пишуть, говорять, ним захоплюються, адже в репертуарі колективу більше 250 пісень, серед яких – ліричні композиції, твори українських композиторів-класиків, сучасних мистців України та зару-

біжжя, які підібрані не за впливом моди, а лише за глибоким змістом і шириною звучання.

Багаторазово колектив народного вокального ансамблю «Росинка» чарував своєю ніжністю, щирістю, задушевністю, милозвучністю та елегантністю гостей і читачів Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка.

Неможливо згадати всі моменти творчих виступів ансамблю в стінах обласної книгозбірні, бо їх назбиралося уже багато, і кожен – це особлива сторінка в історії бібліотеки.

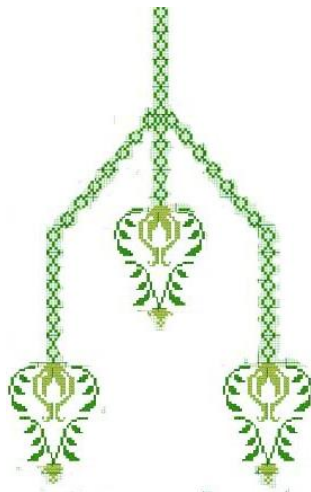
Та найбільш пам'ятною була творча зустріч із народним вокальним ансамблем «Росинка» під промовистою назвою «Золоті голоси Прикарпаття» 20 березня 2012 року.

Того вечора у виконанні колективу прозвучали пісні: «Росинка» (сл. С. Пушика, муз. Б. Юрківа), «Шумить пшениця» (сл. С. Пушика, муз. В. Івасюка), «Зоря погасла» (сл. Р. Юзви, муз. Б. Юрківа), «У милого очі сині» (муз. Д. Циганкова, сл. О. Стрілець), «Журавлі» (муз. І. Фіцаловича, сл. Я. Дорошенка), «Сопілонька журилася» (муз. В. Санькова, сл. С. Пушика), «Запізніла любов» (сл. Я. Ткачівського, муз. Г. Котика), «Вже минули дні» та «Стежина» (муз. і сл. В. Стецика), «Не сумуй за веснами» (сл. Б. Томенчука музика створена у колективі), «Лише удвох» (сл. Н. Стефурак, муз. Л. Малько), «А я люблю Прикарпаття» (муз. Д. Циганкова, сл. М. Карпенка).

Були присутніми на цій творчій зустрічі і відомі діячі Прикарпаття, серед яких: Степан Пушик, Ярослав Ткачівський, Богдан Томенчук, Роман Андріяшко. Вони висловили щирі слова захоплення і поваги до багатолітньої праці ансамблю.

З глибокою шаною і повагою колектив Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. Франка широко здоровить Вас, Христіно Олександрівно, із днем народження. Від усієї душі зичимо міцного здоров'я, творчої наснаги, Божої ласки і світлої долі. Хай щастить Вам на життєвому шляху!

**Життєві
дороги і
родинні
спогади**

Оксана Михайлюк,
сестра

СПОГАДИ ПРО СІМ'Ю І ДИТИНСТВО

Ми, Оксана, Роман, Христина, народилися в сім'ї службовця. Батько – Олександр-Володимир Михайлюк, родом з Коломиї, закінчив університет у Празі за спеціальністю інженер лісового господарства.

Наша мати – Стефанія Михайлишин закінчила у Львові школу для дівчат, де готували до подружнього життя: догляд за дітьми, кулінарія, догляд за домом, культура поведінки. Батьки познайомилися у Львові, взяли шлюб у церкві Святого Юра 14 жовтня 1930 року.

В 1933 році народилася дочка Оксана, а в 1935-му – син Роман. Сім'я була дружна, в мирі та злагоді батьки виховували дітей. Батько любив і поважав маму, а ми зростали в чудовій атмосфері любові, ласки і тепла. Пригадую, як чекали приходу батька на обід і допомагали мамі накрити стіл для сім'ї. Ввечері часто мама одягала нас і ми йшли зустрічати батька з праці. Так минали дні, місяці і роки.

Ми підростали і почали ходити до школи. Одночасно відвідували уроки музики. Батьки любили співати і хотіли дати нам музичну освіту. Після смерті дідуся Андрія, маминого батька, до нас переїхала бабуся Анна, яка також займалася вихованням онуків. Довгими зимовими вечорами ми збиралися всі у вітальні, батько брав гітару і співав стрілецькі пісні, а мама допомагала. Часто наспівував пісню для мами: «Стефцю, очі твої сині, незабудьки при долині, все являються мені, як на яві, так і в сні».

І ось в нашій сім'ї з'явилося поповнення – 15 січня 1942 року народилася сестричка Христина! Ми називали її «наша Ляля». Радості не було меж. Маленька чорноока Ляля тепер була головним членом сім'ї. Але щастя ніколи не буває вічним...

До Колимиї прийшли «визволителі» і нас «визволили» від усього!!! Батько був репресований, як ворог народу (якого народу?). Я це не можу до тепер збагнути. Батько любив український народ і прищеплював нам, дітям, цю любов до української мови, пісні, народних звичаїв і традицій. Ми залишилися без засобів до життя. Будинок, в якому мешкали, був зруйнований під час війни. Мама з Романом і Христиною перейшла жити до батькової сестри, а мене забрала тітка до Львова. Так наша щаслива сім'я була розділена і знищена. Закінчилось наше безтурботне дитинство.

Христина Михайлюк,
*заслужена діячка мистецтв України,
професорка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

МІЙ ЖИТТЄПИС: НА ШЛЯХУ ДО МРІЇ І ВИЗНАННЯ

Йшов 1945 рік... сестра Оксана залишилася у Львові, а ми поїхали у с. Мшана Львівської області до родини по маминій лінії.

Голод і холод... стара хатина, без підлоги, гасова лампа, пічка, до якої нема дров.

Мама починає працювати обліковцем у колгоспі за трудовні. Немаємо грошей, засобів до існування, бо вже нема нашого батька!

Мамі дуже важко, бо починає вчитися працювати в селі: город, стайня... Ніяких іграшок, ляльки роблю з паперу, одяг для них теж вирізаю з паперу, але весело і без клопотів – дитинство.

У 1948 році йду вчитися до школи. Ходимо разом з Романом, бо ж він старший і опікується мною, коли мама працює. Згадуються приготування до Різдва. Їсти нема нічого, а зате є ялинка і на підлозі солома. Яка то радість! Можна полежати, тепло в ноги. У нас вдома відбуваються репетиції Вертепу. Приходять друзі брата, виготовляють костюми, вчать свої ролі. Цікаво! Вчать колядки, я прислухаюся і підспівую. Як гарно! Нема телефонів, телевізорів. Все живе, справжнє.

Після школи брат вступає до Львівської політехніки, а ми залишаємось удвох з мамою. Жити стає трішки легше, бо у нас вже є корова! Я пасу її і весь час співаю. Придумую слова і музику, записую в зошит власні вірші. Дуже хочу займатися музикою, але можливості нема. Коли переїжджаємо жити в Коломию, то в музичну школу не приймають (7 клас, «переросток»!). Думаю, що моїм мріям кінець.

Після закінчення школи їду у Львів вступати до університету на біологію. Чому? Бо там вивчають різні квіти, рослини, метеликів, а мені це подобається. Здаю вступні на «добре» і «відмінно», але чекати засідання приймальної комісії не хочу, до сумую за мамою і Коломисю. Беру довідку (щоб не думали, що я «провалилася»), і щаслива їду додому.

У вересні влаштовуюсь на шіткову фабрику і починаю свою працю.

Відразу йду співати в хор, у драмгурток. Керівник хору бачить в мені здібності до музики і співу, умовляє мене вступати в педагогічне училище на музичне відділення. Щастя, що тоді приймали без музичної освіти! Перевіряли музичний слух, ритм і голос. Склала іспити на «відмінно» і була зарахована на навчання у 1959 році. Раділа, бо бачила, що я на шляху до мрії. Хотіла вчитися грати на фортепіано, але... грошей вистачило тільки на баян і то з розтермінуванням на два роки.

Яка то була радість ходити на заняття з сольфеджіо, теорії музики, музичної літератури і інші! Як то було цікаво! Гарна група, приємні люди, знаючі викладачі!

Відразу відібрали мене у факультетський хор, який вів М. М. Жупан – талановитий музикант, хормейстер. Партії треба було писати від руки, бо не було ніяких ксероксів. А ти ще нот не читаєш, а дивишся на якому полі чи лінії нотного стану написана та чи інша «гулька». Не забуду, як треба було написати великий поголосник на дві сторінки і я ніяк не встигала, а третьокурсниця Магда Штогрин (біля якої я сиділа в хорі) взяла мій зошит і швиденько написала мені те, біля чого я сиділа би цілий день.

У нашій групі були здібні студенти, але на третьому курсі вчилися «зірки»: Іван Юзюк, Іван Кушнір, Магда Штогрин, Роман Стецюк, Володя Сидорак, Марія Мальчинська та ін. Нам було у кого брати приклад.

Коли ми вже навчалися на третьому курсі, то наш викладач Василь Іванович Якуб'як створив вокальний квартет і мене запросив співати партію другого альту. Для нас написав пісню на власні слова «А радіола грає, грає», з якою ми мали величезний успіх (пізніше її співала «Росинка» і теж дуже успішно)!

Пригадується курсовий хор, яким керував Іван Корпало... Теж співали складні твори і гарно виконували, їздили на концерти. Ми співали квартетом, дуєтом з Катериною Липко (Ярмусь), були і солісти. Їздили вантажною машиною, бо який там «бусик»?

У 1962 році перед закінченням училища до нас приїхали з Івано-Франківська заслужений артист України Михайло Магдій і молодий хормейстер Гуцульського державного ансамблю пісні і танцю Богдан Катамай, які підбирали співаків до складу ансамблю. Відібрали Катю і мене. Ми були приятельками і були щасливі, що зможемо разом співати у професійному колективі. Але так, як перевід з одного міністерства у інше (з освіти у культуру) зайняв багато часу і наближався час від'їзду на роботу в Донецьку область, то Катя вийшла заміж за талановитого диригента Степана Ярмуся, а я... дочекалася виклику на роботу. Пішли ми туди працювати з одногрупницею Стефою Засідько (драматичне сопрано).

Робота в Гуцульському ансамблі пісні і танцю нам дуже подобалась. Ми були щасливі, що робимо те, що найбільше любимо (співати), та ще й за це нам платять гроші.

А гастролі! Як же ж то було цікаво! Я завжди мріяла, щоб була така хата на колесах, що весь час перевозить тебе в інше місце. І ось ця мрія збулася!

Перші гастролі на Урал. Живемо в вагоні-плацкарті. Молодняк – на бокових полицях. Уявіть собі: три місяці у вагоні. Спимо, їмо, умиваємось у вагоні та інше... Зате скільки ми цікавого побачили. Скільки переповнених залів і тисячі глядачів!

Крім того, що я була артисткою хору, я ще була ведучою й учасницею вокального тріо. В тріо, яким керував Богдан Васильович Катамай, співали: Марія Лебідь, Стефа Засідько і я. Пригадується курйозний випадок, коли у Красноярську ми вийшли на величезну сцену співати пісню Є. Козака «Бузок». Марійка (перше сопрано) наїлася перед тим халви і ніяк не могла заспівати сольну фразу, бо голос не слухався і пропадав, а ми зі Стефою почали сміятися. Уявляєте? Врешті-решт ми заспівали, але дивилися з якого боку за кулісами стоїть Б. Катамай і пішли в протилежний бік. Поки ми пройшли сцену, то він обіг навколо і вже нас зустрів. Що то було! Казав, що зніме робочий день, а як ще таке повториться, то і з роботи вижене. Як я його тепер розумію! А тоді нам було 20... і було смішно.

Б. В. Катамай – це та людина, у якої я навчилася фразування, логічних наголосів у співі, вимоги до інтонації і строю, ансамблю. З великою вдячністю згадую його!

Потім були гастролі по Сибіру. І знову три місяці у вагоні. Тепер артисти вимагають одинарних номерів у готелях, а тоді... співали і танцювали за 50 карбованців в місяць. Ставка соліста була 80 карбованців.

В той час, коли я працювала в Гуцульському ансамблі пісні і танцю в сім'ї мого брата появилось поповнення – народилася донечка Оля (Ольга Михайлюк-Молодій) і моя мама поїхала в Надвірну допомагати по господарству. Почали і мене вмовляти, щоб я переходила на роботу в Надвірну. Мені запропонували роботу художнього керівника в районному будинку культури і роботу викладача в музичній студії по класу баяна. Так я опинилася в Надвірні.

Коли я ще «жила у вагоні», то мала маленький транзистор і слухала музику у вільний час. Одного разу почула спів вокального ансамблю «Лайне» («Хвиля») з Прибалтики. Вони співали пісню Подельського «Люблю тебя, мой край родной». Мені так сподобався їхній спів, що з того часу мене не покидала думка про створення вокального ансамблю.

І тут, у районному будинку культури, де була солістка Тамара Шадріна, а методистом – Марія Януш, я вирішила поспробувати створити вокальне тріо. Звичайно, першою піснею, яку ми вивчили, була пісня «Люблю тебе, мой край родной». Перші виступи і перший успіх! Вже і у Франківськ на концерт запрошують!

Наступного року, після закінчення школи прийшла Тамара Бачес, після закінчення училища – Люся Данилко, Надя Полатайко, Аня Белейович, Іванна Штуняк і «дівчина з банку» – Галя Манроха. Тоді й почалося...

Збиралися на репетиції часто, працювали довго, а в неділю – по 3–4 години. Але всі не були обтяжені сімейними клопотами і дуже любили співати. Коли ми вже мали досить великий репертуар (пісень 10–15), до нас приїхав Михайло Магдій і привіз представників Львівського телебачення послухати новостворений колектив. Приїхав головний редактор музичних передач Мирослав Скочияс і режисер Збігнев Хшановський. Вони були задоволені нашим співом і сказали, що запросять нас виступити на Львівському телебаченні. Ми не дуже вірили, але, коли прийшла телеграма-запрошення зі Львова, – щастю не було меж.

Це був наш півгодинний сольний концерт, який транслювався на цілий Радянський Союз. Було багато схвальних відгуків, прохання повторити концерт і дуже багато листів звідусіль. Ми почали ще наполегливіше працювати і стали частими гостями на Львівському телебаченні. Брала участь в передачі «Голубий вогник», де разом з нами виступали квартет Мирослава Скорика «Веселі скрипки», кіноактор Іван Миколайчук та інші знаменитості. Для нас це була велика честь!

У 1967 році, коли я вже навчалася в Івано-Франківському педагогічному інституті, проводився всесоюзний конкурс-фестиваль самодіяльного мистецтва, в якому брала участь надвірнянська «Мрія». Ми отримали срібну медаль і надвірнянці радісно вітали нас квітами, було багато кореспондентів, писали, фотографували...

Ленінградська фірма «Мелодія» записала дві пісні в нашому виконанні на платівку. Це були «Пісня про Надвірну» Петра Терпелюка і «У милого очі сині» Дмитра Циганкова.

А в той час вже робила свої перші кроки «Росинка». У 1966 році відбувся перший набір на новостворений музично-педагогічний факультет в Івано-Франківському педінституті. Я не думала йти вчитися далі. Мала роботу, ансамбль, жили дружною сім'єю і все у нас було добре. Але Володимир Іванович Пашенко пам'ятав мене ще з Гуцульського ансамблю пісні і танцю, знав про «Мрію» і зателефонував мені. Він говорив зі мною декілька разів і все-таки вмовив. Я пішла вчитися.

Це була одна група, яка налічувала 25 студентів. Половина групи – після десятого класу, а інша – після педагогічного чи музичного училища. Хоч у нас була різниця у віці й у підготовці, але це була дружня група, де всі підтримували один одного, допомагали, разом відзначали свята і дні народження. Нашою академнаставницею була чудова педагогиня, мудра і гарна людина – Яросевич Любомира Володимирівна. Старостою ми обрали Петра Чоловського, який тільки-но закінчив службу в армії.

Педагогом з вокалу у всіх нас була Божена Андріївна Антоневич. Пам'ятаю своє перше враження від неї: красива, статна жінка, зі смаком одягнена, на пальцях – каблучки, на вухах – кліпси. Хвилююся. Чи сподобається вчительці мій голос? Заспівала кілька вправ і Божена Андріївна каже: «Ти маєш консерваторський голос, тобі треба йти туди». Але ж яка там консерваторія, як я уже тут і нікуди йти не хочу. Та і високі ноти не хочу співати. Мені подобаються низькі. Другий альт у хорі, в ансамблі, у квартеті.

«Маєш природну постановку голосу, – каже Божена Андріївна. – Будемо розвивати «верхи» (які я дуже не хочу розвивати!»).

Моя вчителька була чудова! Добра, лагідна, з прекрасним лірико-драматичним сопрано. Навчалася у Львівській консерваторії імені М. Лисенка у класі всевітньо відомої Соломії Крушельницької. З нею можна було говорити на різні теми, тільки не питати про її здоров'я, бо тоді ти вже був ворогом і урок пропадав. Я це відразу усвідомила і стосунки у нас були дуже гарні. Єдине, що її дратувало, це те, що я не хотіла співати соло на сцені. А я ... боялася. От дует, тріо, ансамбль – будь ласка. Тільки не соло. Єдиний раз, коли я співала сама, то це був дует Одарки і Карася з опери «Запорожець за Дунаси» С. Гулака-Артемовського. Ми співали з Петром Чоловським. У мене від страху звучали верхи, а зате мої рідні низи охрипли. Але успіх був чималий.

Якось Любомира Володимирівна сказала мені: «“Мрія” – це добре, але треба щось подібне і в групі зробити». Я прислухалася до прохання наставниці і почала підбирати дівчат до ансамблю. Ми мали доручення підготувати дві пісні до лекції-концерту про Дмитра Шостаковича. Зробила аранжування, розписала поголосники і приступили до роботи. Часу було обмаль, голоси були досить сильні, не ансамблювали, часом «пливла» інтонація. Тому перший виступ цього колективу був не зовсім вдалим і треба було робити висновки.

Дещо змінила склад, підбрала відповідний репертуар і наш виступ 7 березня 1967 року став днем нашого народження! Ми співали три пісні: «Прогулянка по Польщі» Яна Яніковського, «Романе, Романе» Б. Антківа (a cappella) і «Не топчіть конвалій» М. Скорика. Акомпанували нам хлопці з

нашого курсу – Володя Поліщук (фортепіано), Борис Данилишин (ритм-гітара) і Роман Кузьменко (контрабас). О! Який то був успіх!

Степан Домбровський (студент філфаку і ведучий концерту) подарував всім дівчатам букетики підсніжників, нас не відпускали зі сцени...

З'явилося бажання збагачувати репертуар, вдосконалювати спів і працювати, працювати. Ми не мали сценічних костюмів, тому були одягнені в чорні спіднички і купили по три карбованці білі однакові сорочки, пошили банти – чорні в білий горошок.

Таким радісним для мене був березень, а потім... сум і горе. В квітні захворіла моя матуся і я покинула Івано-Франківськ, дні і ночі сиділа біла мами в лікарні в Надвірній. Не допомогло... мамі було 60, коли вона покинула цей світ. Мені було надзвичайно важко. Не хотілося співати, працювати з ансамблем, не хотілося жити...

А вже з вересня 1967 року склад ансамблю збільшився: прийшли нові студентки – Зоряна Лесів, Оріся Яцинович, Ліда Кушнірук, Неля Лугіна. У тому ж році нас вже запросили у Львів на телестудію. Ми співали декілька пісень, в тому числі, «Вечірню пісню» М.В. Мафтуляка з солістом Віктором Петренком. Це був студент інституту нафти і газу, прекрасний баритон і просто чудова людина.

У 1967 році в нашому інституті був створений вокально-хореографічний ансамбль «Верховинка» (художній керівник – Василь Їжак, балетмейстери – Василина Чуперчук і Василь Дрекало). Репертуару у наших двох колективів було достатньо, щоб здійснювати повноцінні концерти. І тоді Василь Михайлович Дрекало організував нам гастрольну подорож в Одеську область. Це було незабутньо!

У 1968 році в Києві відбувався Перший Всеукраїнський зліт студентської молоді. До участі в концерті було запрошено «Росинку». Концерт відбувався у Жовтневому палаці. Ми співали пісню О. Білаша на слова М. Ткача «Ой висока та гора» і пісню В. Якуб'яка «А радіола грає, грає». І знову шалений успіх. Глядачі аплодували стоячи. Цікава була зустріч із композитором О. Білашем. Він підійшов до нас після виступу, подякував за виконання його пісні і сказав, що писав її для соло у супроводі фортепіано і не сподівався, що вона може так гарно звучати у виконанні ансамблю та ще й без супроводу.

В цей час ректором нашого інституту був молодий Олександр Андрійович Устенко. Він любив спорт, музику і всіляко старався підтримувати інститутські колективи. Знаходив кошти для поїздок до Львова, Києва і Москви. Настоював, щоб пошити сценічні костюми, купити взуття (домовлявся на базі і виділяв кошти). Домовився з подружжям художників Турецьких, які працювали в драмтеатрі, щоб виготовили ескіз костюмів для

«Росинки». Це були прозорі білі сукні, розмальовані білою фарбою (рослинний орнамент з блискітками на рожевій підкладці). Нам всім сподобався ескіз і приступили до його втілення.

Пам'ятаю, мали їхати на телебачення і, звичайно, хотіли одягнути нові костюми, але на двох сукнях ще не висохла фарба. Дуже обережно взяли їх, щоби не зіпсувати. Костюми вдалися!

Коли ми зайшли в студію для зйомок, то всі ахнули. Потім були нові і нові костюми, новий репертуар, деякі зміни в складі ансамблю, але праця давала свої наслідки і звучали пристойно.

Пригадується участь в передачі «Алло, ми шукаємо таланти». Тоді ми з Віктором Петренком співали пісню Ігоря Поклада на слова Юрія Рибчинського «Кохана». Потім знімали якусь телепередачу в зимовому саду, яку вів О. Масляков. Ми сиділи за столиками і він підходив до когось з учасників передачі і задавав питання за своїм бажанням. У нас підійшов до Люби Креховецької і питає її: «Девушка! Вы владеете каким-нибудь иностранным языком?». А вона відповідає: «Да, русским!». Боялися, що після приїзду будемо мати неприємності, але якось обійшлося, не без допомоги нашого ректора.

В 1971 році урочисто відзначали 100-річчя українського письменника Василя Стефаника. Нас було запрошено до участі у святковому концерті. У зв'язку з тим, що концерт дуже затягнувся, прийшла вказівка завершувати його. Наші номери були перед фіналом і, звичайно, на сцену ми не вийшли. Були дуже розчаровані, бо в залі був всесвітньо відомий співак Іван Семенович Козловський, П.Т. Тронько, багато відомих людей... А наступного дня нас запросили співати для них в ресторані «Карпати». Я не погоджувалася, але наш завкафедрою Василь Омелянович Їжак чув цю розмову і переконав мене, що треба піти заспівати. Замість 2–3 пісень, співали цілий десяток, а може й більше. Нас дуже гарно приймали і уважно слухали.

Іван Семенович Козловський сказав, що на святкуванні 100-річчя Василя Стефаника в Москві ми будемо співати. Не вірилось... Але він дотримав слова і прислав на ректорат запрошення до участі в концерті. Ми мали виконувати три пісні зі свого репертуару, але склалось так, що Іван Семенович виявив бажання заспівати ще три пісні разом з нами. Це були «Ставок за сну», «Де згода в сімействі» і «Вечірній дзвін». Зробили репетицію без нього (у нас цих творів в репертуарі не було!), а потім з ним. Іван Семенович залишився задоволеним і ми мали два виходи на сцену. Концерт відбувався в будинку літератора. Один вихід ми співали з І. Козловським, а другий – самі, у супроводі інститутського інструментального ансамблю під керівництвом талановитого студента-піаніста Михайла Койфмана. Успіх був великий!

Нас одразу запросили на святкування 100-річчя письменника Леся Мартовича, який відбувся у цьому ж році.

Влітку 1971 року надзвичайно цікавий місяць в історії колективу – зйомки першого музичного фільму «Червона рута». Мені зателефонував М. Скочиляс і запропонував «Росинці» взяти участь у зйомках цього музичного фільму. Назвав колективи, солістів, які мають брати участь у фільмі і не погодитись на цю пропозицію було неможливо. Ми спочатку їздили в Чернівці записувати звук у Василя Стріховича, а зйомки розпочалися влітку в мальовничому місті Яремче. Не всі мої учасниці хотіли бути цілий місяць на зйомках – кожна мала якісь свої плани...

Тільки одного дня зібралися майже всі і тоді ми відзняли пісню «Відлітають журавлі» О. Білаша. В основному, були: Зоряна Лесів, Аня Старовойтова, Орися Яцинович і я. Люба Креховецька готувалася до весілля, Галя Кушнірук мала їхати до сестри в Київ, Ліда Лотоцька – залишила дома чоловіка... Під кінець дійшло до того, що на фінальну пісню «Там, де гори і ліси», яку спеціально для фільму написав Валерій Громцев, нас залишилося троє, а виходити треба було з двох сторін, ну хоч би по двоє! То ми одягнули дівчину Лену (вже не пам'ятаю прізвища) в наш костюм і таким чином врятували ситуацію.

Гарні спогади залишилися про перебування в Яремчі. Чудова погода, природа, хороші люди поряд. Тоді я близько познайомилася із молодим композитором Володимиром Івасюком, Софією Ротару і Анатолієм Євдокименком (з ними ми жили в одному будинку), керівником «Смерічки» Левком Дутковським та його дружиною Аллою, Василем Зінкевичем і Назарієм Яремчуком, Марічкою Ісак та іншими учасницями «Смерічки», з чудовою людиною, яка об'єднувала нас усіх і будила вранці – Михайлом Кузменюком, який був адміністратором фільму. Незабутні дні, проведені в Яремчі, залишили глибокий слід і в душі, і в пам'яті.

Після закінчення зйомок ще не раз ми зустрічалися з Софією і Анатолієм, Василем і Назарієм, а з Левком контактуємо до цього часу. В. Зінкевич неодноразово був учасником наших творчих звітів, а на десятилітті «Росинки» Левко, Василь і Назарій були гостями.

Пригадується 15 січня 1972 року. У мене ювілей. Крім учасниць «Росинки» прийшов привітати ректор О. А. Устенко, а о 23.45 – дзвінок у двері. Приїхали Василь і Назарій з ялинкою, прикрашеною медовиками і цукерками, «дощиком», і гарним подарунком. А головне – встигли до 24-ї години! Тоді було дуже холодно, сніги замели дороги і тому так важко було їм добратися з Вижниці до Франківська. Гостина почалася спочатку!

Багато теплих спогадів залишилося про «Смерічку» і її солістів. Пізніше творча дружба пов'язала нас із Павлом Дворським, ансамблем «Світязь» і Дмитром Гершензоном...

На концерті у Севастополі ми познайомились з народними артистами України: Євгенією Мірошніченко, Дмитром Гнатюком, Анатоліє Солов'яненком, Анатолієм Мокренком, Марією Стеф'юк та багатьма іншими.

Залишилися в пам'яті поїзди в Румунію, Польщу, Чехію, на фестивалі в Ленінград, Баку, виступи на творчих звітах Івано-Франківщини в Києві, в оперному театрі Львова, а чого варті були поїздки до української громади в Калінінград? А круїз по Дніпру, де «Росинка» разом з «Усмішкою» (інструментальний ансамбль під керівництвом Юрія Фейди) забезпечували концертну програму для канадців українського походження.

Запам'яталася поїздки в Севастополь, де нас приймала чудова сім'я Кузменюків, до Ялти на гору Ай-Петрі, оригінальні ресторани і смачна домашня кухня.

А скільки було курйозних випадків!

Редактор музичних програм Ольга Молчанова часто запрошувала нас до Москви. Ми брали участь в програмах «Шире круг», «Песня далекая и близкая», співали у супроводі оркестру радіо і телебачення під керівництвом Мещеріна.

І тут нам пропонують телепередачу – наш сольний концерт. Програма готова, костюми теж, ми в аеропорту Івано-Франківська. І тут оголошують, що виліт літака затримується на одну годину. Наша співачка Аня Старовойтова просить у мене дозволу поїхати додому погодувати кішку (вона дуже любила тварин). Я не хотіла її відпускати, бо переживала, що може не встигнути на літак. Але вона дуже просила і обіцяла, що скоро повернеться, я їй дозволила. Пройшов час, оголошують посадку, а Ані немає. Аня співає одна партію другого сопрано. Уявляєте? Ми йдемо на посадку і весь час виглядаємо її. Ми вже в літаку, прибрали трап і тут біжить по полю Аня! Я прошу бортпровідницю, щоби впустили її в літак, а вона каже, що її квиток продано і нема ні одного місця. Каже: «Просіть капітана судна – може допоможе». Пішли... Пояснюю ситуацію. Він засміявся і каже: «Якщо будете летіти з нами в кабіні (літак ТУ-134), то тоді візьмемо її на ваше місце.». Я погоджуюсь. Безвихідь. Не уявляєте, як то було страшно! Чую всі команди, розпорядження, бачу землю і небо (кабіна прозора). Думала, що це мій останній політ, але все закінчилось щасливо.

У студії звукозапису звукорежисер сказав, що ми не ансамбль, а «симфонический оркестр», бо було п'яти- і шестиголосся. Настрій після того піднявся і всі пригоди забулися.

А несподіванки від Олі Молодій? Наступного дня маємо їхати в Чернівці на звукозапис до передачі «Сонячні кларнети», а Оля ввечері ламає ногу. Кажу: «Давай відмовимося від участі в передачі». А вона плаче, не хо-

че. Коротше кажучи, привезли її на таксі, занесли у вагон, поклали на полицю і поїхали. Записувались сидячи, бо ж вона не могла стояти. Коли запис закінчився, нас покликали нагору послухати. Всі побігли, а Олю залишили в студії. Сидимо, слухаємо і тут... появляється Оля (прискакала по сходах на одній нозі) і каже: «Ви що, думаєте мені не цікаво як ми заспівали?». З нею було багато пригод, але може вона сама про це напише...

Одного разу у Львові зйомки затягнулися і ми не встигали на поїзд. Щоб врятувати ситуацію нам виділили машину. Ми всі восьмеро у сценічних костюмах, бо переодягнулися не встигли, вмістилися в цей транспорт. У центрі нас зупиняє міліція і просить вийти. Як побачили скільки нас виходить, то взяли за голову і кажуть: «Їдьте з Богом!». Що то робить молодість і краса!

Цікавими були зйомки фільмів «Телеграми, телеграми...» («Укртелефільм»), «Дзвенить “Росинка” у піснях» («Укркінохроніка») – повнометражний музичний фільм, «Де Черемоша хвилі плинуть», «Верховино, світку ти наш». Була люта зима, сніжна, морозна та ще й з вітром, а ми в легеньких костюмах і робимо вигляд, що нам не холодно. Мистецтво потребує жерв... Біля останнього фільму «“Росинка”». Український феномен» вже мучилася тільки Оля Терешкун (автор ідеї, режисер і редактор). За допомогою засновника та голови Івано-Франківського осередку Національної спілки кінематографістів України Юліана Яковини і українського кінорежисера Мировслава Бойчука вона оцифрувала старі касети, вишукувала цікаві матеріали в моїх невпорядкованих архівах, писала інтерв'ю з учасницями «Росинки» і у 51-у річницю відбулася презентація двочастинного фільму з живим співом колективу в супроводі заслуженої артистки України Люби Гундер (фортепіано) та камерного ансамблю «Quattro-Corde» обласної філармонії імені Іри Маланюк (художній керівник – Анжела Приходько). Озвучила цей фільм генеральна директорка Івано-Франківської обласної державної телерадіокомпанії «Карпати» Галина Держипільська. Приїхало багато учасниць «Росинки», шанувальники. Було гарно!

Дякую Богові за все і за всіх, хто протягом цих років був поряд зі мною, співав, допомагав, підтримував, а особливо останньому складу «Росинки», з якими ми разом вже більше 35 років!

Пам'ятаю всіх – від першого складу, і вдячна всім-всім за те, що віддавали свій вільний час, частину свого життя, бо любили спів і українську пісню. Вони не мали ніякої матеріальної винагороди, але мали задоволення від репертицій, концертів, від того, що своїм співом приносили радість людям.

Тішуся, що багато учасниць «Росинки» створили свої колективи і успішно працюють з ними.

Хай щастить вам усім!

Ольга Молодій (Михайлюк),

*заслужена артистка України, доцентка,
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ*

ТЕТКА ХРИСТЯ...

Вважаю себе дуже щасливою людиною. З багатьох причин. Одна з них – мені дуже пощастило в житті з хорошим прикладом, еталоном, ідеалом, чи як там ще можна назвати роль для мене моєї тетки Христі...

Я народилася в 1962-му році. На той час Христина Олександрівна Михайлюк, людина, про яку з великим задоволенням, захопленням, радістю пишуть спогади багато шанованих у нашому суспільстві та мистецькому середовищі людей, була артисткою Гуцульського ансамблю пісні і танцю. Першої зустрічі не пам'ятаю, бо мені було чотири місяці. Але добре пригадую те, що зовсім змалку росла з усвідомленням того, що в мене є тетка Христя, яка часом співає з екрана телевізора, виступає на сцені, фото якої можна побачити в журналі чи газеті, приїзд якої завжди очікується з особливим хвилюванням та радістю. Мабуть, я страшенно пишалася тим, що ця красуня з екрана для мене просто тетка, рідна батькова сестра, що вона ночує в нашому домі, бере мене на коліна, може інколи зі мною бавитись (забавою з раннього дитинства міг бути спів), дозволяє робити їй фризуру (зачіску, як кажуть тепер, але моя бабця Стефа – мама тетки Христі і мого татка – казала саме фризуру). Мені здавалось, що всі діти мені заздять, хоча цілком можливо, що тільки для мене сцена чи екран телевізора була чимось неймовірно бажаним і омріяним з дитинства, певно на рівні підсвідомого. У будь-якому разі, я точно завжди хотіла бути як тетка Христя... І це стосувалося всього. Мені приносило неймовірну радість співати прості пісеньки у супроводі тетки на фортепіано (Христина Олександрівна вже на той час працювала в будинку культури та дитячому садочку і творила свою «Мрію» – перший в Україні вокальний ансамбль, що здобув популярність у всьому Радянському Союзі). Я дуже старалася і намагалася якнайкраще виконати те, що вчила тетка, принаймні коли вже почала усвідомлювати процес (перший запис під її керівництвом був зроблений у три роки і я мало його пам'ятаю). Дівчата з «Мрії» приходили до нас додому і це також було для мене майже чудом. Фотографії, нові костюми, поїздки, платівки, пісні, сцена – світ, який у моєму дитинстві був водночас фантастичним і цілком реальним. Це було моє щастя.

Коли я пішла до музичної школи (мені було п'ять років), тетка стала ще більш важливою людиною у моєму розвитку. Вона стільки всього знала і вміла з

того, що я ще не могла! Мені дуже хотілося навчитись так співати і чути інтервали, акорди, розуміти якісь лади, мажори і мінори, як це робила тетка. На цьому етапі найкращою забавою була гра в сольфеджіо, вранці у неділю або свято, коли дозволяли залізити під ковдру до тетки і поспівати. Я не пам'ятаю чи мене хвалили, мабуть ні, бо я не розуміла того, що багато дітей не можуть того, що я вмію. Планка, поставлена теткою завжди була такою високою, що я все думала, що не зможу досягти її. Я боялась навіть мріяти про те, що колись зможу бути десь поряд.

Тетка Христя на той час вже була студенткою музично-педагогічного факультету і з'явилась на світ (1967 рік) легендарна «Росинка». Звісно, я стаю одним із найфанатичніших фанів! А коли на екрани вийшов фільм «Червона рута» (1972 рік), який приніс надзвичайну популярність співакам і колективам, які знялися у фільмі («Росинці» зокрема) гордості моєї і захопленню просто не було меж! Ми з сестричкою Лілею малювали героїв стрічки, кадри фільму, пісні знали майже напам'ять, чекали біля екранів, кожну хвилину фільму (а показували його рідко) проживали як своє життя.

Черговим чудом у моєму житті (знову ж завдяки тетці Христі) стало знайомство з красенями з екрана Василем Зінкевичем та Назарієм Яремчуком, зіркою Софією Ротару (нам дозволили особисто взяти в неї автограф і подарувати квіти). Для мене, десятирічної дівчинки з Надвірної, це було подією, що пам'ятається все життя. Пригадую, які щасливі ми були з сестрою, коли в дверях квартири, де жила тетка, з'явилися Назарій та Василь з маленькою живою ялинкою в руках, приїхали вітати її з 30-річчям (15 січня, Новий Рік). І ми з ними могли говорити, сидіти за столом!

Потім було 10-річчя «Росинки», фантастично прекрасний для мене концерт у філармонії. Мабуть тоді (а мені було вже 15) десь далеко-далеко, як зірочка, що засяяла несміливо в бездонному небі, спалахнула вперше моя мрія. Така була в мене у свідомості тоді віддаль між мною і «Росинкою». Але, мабуть, мрія таки була щирою і справжньою, бо ж здійснилася! Я стала студенткою вокального класу Христини Михайлюк і мене взяли в «Росинку»! Не тому, що племінниця (хоча, якесь значення мало і це, мене ж вчили з дитинства), пройшла випробування, була ще трохи зелена, але справилась очевидно, раз взяли. Це був один із найщасливіших днів у житті!

Якщо я почну описувати свої почуття та емоції, все, що було завдяки і заради «Росинки», мені не вистачить цієї книжки. Можливо, колись комусь ще стане це цікаво, а я знайду час для розповіді про тетку і її ансамбль. А сьогодні просто дякую за цей скарб, який подарувала мені доля.

Але є ще одна невід'ємна частина мого життя, яка абсолютно нерозривно пов'язана з Христиною Олександрівною Михайлюк – моє навчання співу та моя улюблена, найкраща у світі для мене робота. Звісно, я втрапила у вокальний клас до тетки Христі. Було б жахливо вчитися з нею з дитинства і потім не продовжити цей захоплюючий процес в інституті. Це було не легко. Знову ж таки

мене не хвалили, або дуже рідко, я завжди добре знала, що зробила «не так» і що ще треба виправити, а то, що було «так» мені не озвучували. Я ж думала, що все «не так». На першому іспиті з вокалу Божена Андріївна Антоневиц, учениця видатної Соломії Крушельницької, завідувачка секції вокалу, винесла вердикт: «Музикальна дитина твоя племінниця, але безголоса». Дуже надихаюче звучить. Але я вчилася. Не можу сказати, що плакала якісь надії на своє вокальне майбутнє, але на уроках сиділа «запоєм», у всіх, коли могла, слухала і насолоджувалась. Я не знала тоді, що вчуся викладати, я просто не могла відірватись від процесу, який мене поглинав повністю. Мені було цікаво все: голоси, твори, розспівки, бесіди, теорія і практика. Я ловила кожен звук, кожне зауваження і, на рівні підсвідомості, мабуть, вчилася відрізнити правильне від неправильного, чути, що і як робить тетка Христя, щоб виправити, видобути, покращити, розвинути той звук, який з'явився, як його закріпити, як перетворити в навик і стабілізувати. Яким задоволенням було слухати і чути (за вухо Богу дякую, звичайно), як Христина Олександрівна працює з різними голосами, хлопцями та дівчатами, сопрано чи альтами, тенорами і, особливо мною чомусь улюбленими, басами. А чудові душевні та глибокі розмови про твори, музику взагалі та композиторів-авторів, про поезію і художній зміст. Моя тетка Христя завжди була і є майстром у цій справі. Вона так вміє пояснити і показати, що і як треба заспівати, як передати емоцію і про що там йдеться, що можна і розплакатись і посміятися. Це ж стосується і «Росинки», часом тільки погляду достатньо для того щоб зрозуміти що потрібно у тій чи іншій фразі чи слові. Вчилася я у тетки і зрозуміти людей, в кожному бачити його найкращі сторони, вміти знайти найвиграшніші варіанти, твори, які максимально розкриють можливості, покажуть у вигідному світлі. А в результаті виграє слухач, бо чує найкраще. У Христини Олександрівни не було поганих студентів, у неї співали і співають всі, вона вміє «зі стола добути голос». Так казала колись про себе неперевершена Божена Андріївна Антоневиц. Ці слова цілком стосуються і Христини Михайлюк. Правильною вокальною роботою можливо досягнути всього.

До речі, про мене. Я на уроки просилася, для мене все не було часу (так буває з родичами), але все ж мене правильно вчили, бо результат таки прийшов. Мою вокальну самооцінку, яку тетка Христя підтримувала (свідомо чи несвідомо) на дуже середньому рівні, якимось трохи зрушив, світлої пам'яті, Василь Омелянкович Їжак. Проходив ввечері коридором і почув як ми працювали. Я вмовила тетку поспівати зі мною соло з «Хустини» Левка Ревуцького (мені його доручив Степан Іванович Ярмусь, не знаю яким чудом, бо у Христини Олександрівни все було всьо зле: «Не, це в тебе ще не виходить... Та це зле... Тут треба ще попрацювати...» Планка!!!). Але зайшов Їжак. Здивовано подивився на мене і каже: «О, то ти? А я думаю, хто то так добре співає таке тяжке сольо?» Я, звичайно, ледь не зомліла від страху (Їжак!) і радості, але вижила і навіть заспівала на державному екзамені. Не так добре, як хотіла Христина Олександрівна і як мені хо-

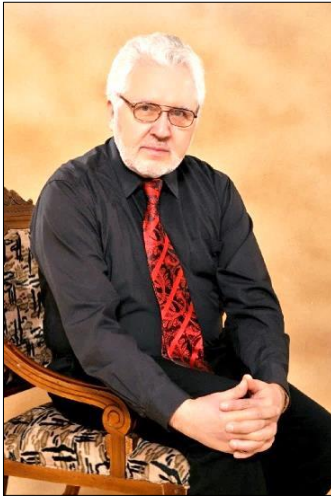
тілось, але все ж заспівала. Свого державного іспиту з вокалу я так боялася і так хотіла заспівати якнайкраще, щоб тетка могла мною гордитися, що охрипла зовсім і мені не дозволили співати другий твір, зате моя Батерфляй (арія Чіо-Чіо-Сан) отримала нарешті похвалу – від Божени Андріївни, комісії і, найвищу, від тетки – сльозу!

Звичайно, розповідаю про це для того, щоб донести до читача цього нічного опусу факт – правильна, професійна вокальна робота справжнього педагога здатна зробити з безголосої співачку, можливо не для опери, але все ж ту, якою я стала завдяки своєму прекрасному викладачу.

Моє навчання у Христини Олександрівни на цьому, на щастя, не закінчилося. Далі були 17 років, які я провела у свого улюбленого педагога в класі як концертмейстер. Уявімо лише скільки безцінних майстеркласів від Христини Михайлюк я отримала! Безкоштовно! І при цьому маючи можливість все це пробувати одразу на практиці (бо мала і своїх студентів по вокалу).

Крім того, протягом майже всього мого життя школою співу була «Росинка». Тут я і всі ми вчилися того ж – грамотного, вмілого, професійного співу, прагнення досконалості у всьому, від звуку до сценічного руху, вигляду (як на сцені, так і в житті), правдивості, щирості у виконанні, майстерності виражати емоції. Безумовно, що «Росинка» є для нас, учасниць, і, мабуть, не тільки нас, і школою життя. Колектив, який живе, працює, співає протягом п'яти десятиліть, безперечно є прикладом людських, щирих відносин, любові і справжньої довговічної дружби, яка витримала дуже успішно перевірку часом. Завдяки участі в цьому феноменальному явищі української культури я сформувалась як музикант, людина, педагог, співачка, маю почесні звання, диплом доцента, улюблену роботу. Я вдячна Богу за високу планку, до якої рівняюсь все життя.

Спів «Росинки» став для мене назавжди якимось неписаним законом, тим зразком, який не можна порушити. Звук, який має бути саме таким, пісня, яка має душу і говорить саме таким засобами, промовляє до серця і торкається таких глибин, яких не може сягнути ніщо інше. Так було завжди і так є тепер. Так є для мене. Я не ідеалізую і не стверджую того, що так мають думати і відчувати всі. Звісно, люди мають різні смаки і вподобання, всім не може подобатися одне і те ж. Я можу говорити про еталон для себе. Для мене це «Росинка». І моя тетка Христя. Дяаяякую!

Володимир Литвиненко,
заслужений працівник культури України

СТЕЖИНА КОХАННЯ

Після закінчення Київського інституту культури в 1974 році я почав працювати художнім керівником Палацу культури «Меліоратор» в ж/м «Светлово» у місті Каховка, Херсонської області. Крім виконання обов'язків художнього керівника палацу, керував Народною хоровою капелюю, чоловічим квітетом, який створив і сам співав у ньому.

Одного разу до мене підійшли троє дівчат з художньої самодіяльності і попросили записати з магнітофона на ноти пісню, яка їм дуже подобалась. Пісня називалась «Стежина до кохання», виконував її невідомий жіночий ансамбль. Через деякий час пісня зазвучала в концертах і дуже тепло сприймалася глядачами.

Я ж навіть не уявляв, куди мене приведе ця «Стежина»...

В 1977 році мене було визнано «Кращим культпрацівником Херсонщини». Відповідно, в грудні цього ж року, мене відрядили на Всеукраїнський семінар культпрацівників до м. Києва.

На семінар я приїхав з запізненням (напередодні мав відповідальний концерт), то ж прибув на семінар 1 грудня, оселився в готелі і знайшов учасників семінару на лекції в Цирковому училищі.

Під час знайомства з колегами, я звернув увагу на статну, дуже вродливу брюнетку з карими очима. Вона вигідно вирізнялась серед інших жінок, бо, окрім вроди, в ній відчувалась природна інтелігентність і харизма. Сів біля неї, познайомились. Звали її Христиною. Під час розмови виявилось, що ми обоє розлучені і розлучились в один і той же день і час (18 липня, о 10 годині ранку) – Христина в Івано-Франківську, а я – в Каховці.

А може то доля, подумав я...

Всі три дні семінару ми були разом: на лекціях, зустрічах з відомими композиторами і співаками, в оперному театрі, Жовтневому палаці.

Поїзд до Івано-Франківська від'їжджав на годину раніше, ніж до Херсона. Проводжаючи Христину, прощаючись на пероні, сказав: «Христинко, якщо до літа не вийдеш заміж, – будемо разом... Роз'їхались, а потім щодня говорили по телефону... і не могли наговоритись.

Вже 29 грудня я приїхав до Івано-Франківська. Христина дуже гарна, усміхнена, яскраво вбрана, зустріла мене на пероні... На другий день я любувався Івано-Франківськом, а потім ми поїхали подивитись чудові міста Прикарпаття: Надвірну, Коломию, Яремче. То було 31 грудня 1977 року, в мій день народження. Вирішили відсвяткувати цю подію в ресторані «Гуцульщина». У залі були лише ми з Христиною, а коли згасло світло і офіціанти принесли свічки, я запросив їх до столу. Ніколи до цього, так свій день народження не святкував.

В Івано-Франківську, в запису ми слухали пісні у виконанні «Росинки». Музика заворожувала, проникала в самісіньке серце. За все своє життя колективу такого рівня я не чув, навіть навчаючись у Києві.

Розповів Христині, як у Каховці дівчата співали пісню «Стежина до кохання», але ні назви ансамблю, який співав цю пісню, ні автора ми не знали... Христина сказала, що цю пісню написав прикарпатський композитор Василь Стецик, а виконувала її «Росинка». І називається вона просто «Стежина».

Дні в щасті і радості промайнули дуже швидко... І ось вже на летовищі у Львові ми з Христиною прощаємось... На очі навернулись сльози... і думка: «Христина та жінка, з якою я хочу бути завжди!»

Весною наступного 1978 року я знову приїхав до Івано-Франківська влітку, відпочивали в Бердянську. А в кінці року я приїхав до Христини назавжди.

Разом з Христиною ми вже 43 роки. У нас є дорослий син Олександр, який має непересічний талант до музики, але з покликанням «розминувся». Закінчив Івано-Франківський національний університет нафти і газу, факультет «документознавство та інформаційна діяльність».

Христина співає і зараз з «Росинкою», студентками свого класу, навчаючи їх вокалу.

Співом «Росинки» я був зачарований з першого дня, коли почув її в запису. Захоплювався їх унісоном, чистотою звучання, ансамблевістю. Я думав, що так звучить «Росинка» завдяки режисерам, які здійснювали запис. Але коли послухав її «наживо» на репетиції, концертах, зрозумів, що ніяка апаратура не може передати цих тонких нюансів, відчуттів, душевності, які йдуть від серця кожної учасниці «Росинки». Вони розуміють Христину без слів, з одного погляду, бо вже багато років разом. Як музикант, вважаю, що «Росинка» – один з найкращих колективів України.

Зараз, коли треба працювати онлайн, я часто спостерігаю, як Христина працює зі своїми учнями. Скільки терпіння, уміння і знань, вона вкладає в

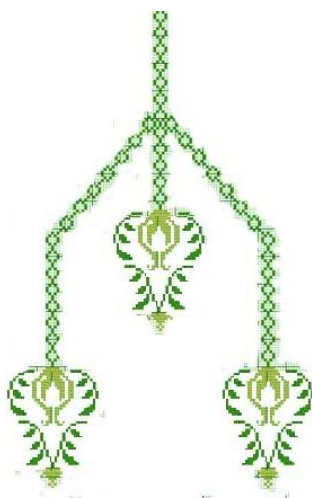

кожну студентку. Тому й не дивно, що вони так поважають і люблять свого Педагога.

Пройшли роки, та я до цього часу не перестаю захоплюватись цією Людиною – вірною дружиною, турботливою матусею, ім'я якій – ХРИСТИНА.

Статті
та
публіцистика

Степан Пушик,
*Лауреат державної премії імені Тараса Шевченка,
кандидат філологічних наук, професор
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

СИНИ РОСИ¹

Понад Прутом летіли журавлі. Чомусь на схід, де Буковина, стелилася їм небесна дорога. Напевне, боялися долати чорногірський хребет, що вже гнувся під білим снігом. Спадало надвечір'я над покутськими ланами, сходили сині роси, чи то вже паморозь бралася. О ні! У Коломиї і поза Коломиєю ще було літо. Співали дівчата над рікою, а Христині Михайлюк було не до пісень. Вона вийшла за місто, щоб розвіявся їй біль, що сидів коло серця і не покидав ні на мить. А коли журавлі посилали свій журний клич, то в грудях ворушилося щось дуже гостре, колюче й болюче. Боліло, що вже ніколи не заспіває мати:

*Біжи, коню, дорогою,
Вдар в ворота головою...*

Коли співала мати, то росинками сльози випливали із карих очей. Христя розуміла, що усі материні пісні про батька. А тепер не має ні батька, ні матері.

Зникли за обрієм журавлі. Зійшли сині роси. Живі думають про живе, і вона повинна побороти все, не здатися. Має брата. Але брат Роман поїхав до Надвірної. Завтра його експедиція вирушить в гори нафту шукати, і йому не до неї буде мати стояти перед очима. Сини матерів люблять сильніше, ніж батьків. А як сестрі Оксані вести завтра уроки в школі? Але смерть матері повинна пережити кожна дитина по-своєму.

Пора і їй, Христині Михайлюк, їхати до Івано-Франківська. Завтра в педагогічному інституті лекції. І бачаться їй сірі очі Надії Полатайко із Надвірнянського вокального дівочого ансамблю «Мрія», який створила до вступу на музично-педагогічний факультет, а, коли стала студенткою, ще цілий рік керувала ансамблем. Ця назва подобалася Надії, бо в Києві ще мало кому знаний композитор Ігор Поклад теж створив дівочий ансамбль «Мрія». То була мода на такі колективи. В Польщі гриміли «Філіппінки», та розпалися, в Росії були «Берьозки», та скоро «всохли». І хто знає, чи були б чоловічі групи

¹ Друкується за: Пушик С. Твори в шести томах. Том п'ятий : Повісті, есеї, мініатюри. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2010. С. 780–792.

«Кобза», «Песняри», «Смерічка», «Беркут», «Опришки», «Медобори», якби не жіночі ансамблі. Вони народилися пізніше, а на початках знали дві дівочі «Мрії», які пам'ятають сивоголові, бо в молоді свої кумири, але з піснями туго. Старше покоління пам'ятає Христину Михайлюк і в Гуцульському ансамблі пісні і танцю, який буде і академічний, і заслужений...

Мати, Стефанія Андріївна, на все життя подарувала їй любов до пісні ще тоді, коли на зло війні виколисувала свою наймолодшу дитину. Вона всіх трьох дітей хотіла бачити вчителями, та Ромко пішов у політехнічний. Христина розуміла: мати невдоволена тим, що брат вибрав собі геологію, але пізніше переконалась, що ця професія не менш важлива, як і вчительська...

І знову море спогадів хвилюється, пливе. Ось іде вона вперше на заняття до педагогічного училища у рідній Коломиї. Мати стоїть біля воріт і рукою пестить жовту ружу, що нахилилася із-за паркана. І на квітці, і на материнських очах – роси. То радість так блищала, за дітей раділа, що вивела усіх на життєву дорогу сама – одна.

Відійшла мати... Сумно... Вечір переходить у ніч. Поспішає автобус до Івано-Франківська, і пасажери розмовляють, думають, куняють. Та раптом пісня... Транзисторний приймач хтось ввімкнув у автобусі: «Місто Надвірна, що сяє вогнями...» – лине. Принишкли, заслухалися усі. Київ передавав виступ надвірнянської «Мрії». Христю наче птиця щастя крилом вдарила по обличчі, й живлюще повітря наповнило груди.. Розплітає пісню на голоси: Марійки Януш, Надії Полатайко, Тамари Бачес... – впізнає.

...Це було після закінчення Коломийського педагогічного училища. Якийсь час співала у Гуцульському ансамблі пісні і танцю, пісні допомагали їй в географічних відкриттях багатьох областей, республік, районів свого краю, де Верховину називають кінцем географії, бо в цьому районі кордон з Румунією. Але довготривалі гастролі колективу її не приваблювали, а ще після карибської кризи скорочували видавництва, газети, театри, художні колективи... Гуцульський ансамбль теж вирішили розігнали, але завдяки місцевим керівникам він уцілів. Правда, жіночу групу скоротили. Пізніше переїхала до Надвірної. Працювала вдень у музичній школі, а ввечері на крилах свого голосу носила до людей пісні. На концертах її не відпускали зі сцени.

Згодом Христина подружилася з Тамарою Бачес, і дуетом співали в клубах, у будинках культури. Але дует дуетом, а вона покликана була створити щось помітніше. Христина вимріяла собі вокальний дівочий ансамбль. Кандидаток вистачало, але одне хотіти співати, а друге – могти. Важко було підібрати голоси, зв'язати їх в єдине, домогтися професійного звучання, та одержима коломиянка не відступала. По три рази на тиждень збиралися на репетиції... Навіть у росяні вечори, коли гуляли зеленими моріжками понад

Бистрицею, співали надвірнянські дівчата. Та екзаменувала не мальовнича природа, а сцена й серця шанувальників вокального співу. Один концерт, другий. Спочатку виступали в районах, потім в Івано-Франківську, згодом запросили до Львова на телебачення. Там працював тележурналіст від Бога – Мирослав Скочиляс. Ансамбль ще не мав назви, та коли Христина розповіла редакторові Мирославу Скочилясові про себе, про те, як здійснювалася її мрія, як дівчата підтримали її, то й вирішили назвати ансамбль «Мрією».

А попереду були дороги, були успіхи, про які не мріялось навіть, – колектив здобув право виступати у Києві на заключному концерті фестивалю самодіяльного мистецтва, що відбувся 1967 року.

Виступила «Мрія» чудово. Через якийсь час вийшла платівка із піснями ансамблю, які не раз передавали по українському радіо. Особливо полюбилася усім «Пісня про Надвірну», що народилася в колективі. Христина Михайлюк створила слова, а композитор Петро Терпелюк – музику. Цією піснею ансамбль розпочинав свої концерти, а через деякий час її співало вже усе Прикарпаття. Пісня жила, хвилювала. Співали її в педагогічному інституті, а Христина нікому не розповідала, що вона авторка слів. Так і досі ходить пісня, і кажуть, що народні слова й музика... Тоді вона й подумати не могла, що Терпелюк у Косові, Коломиї, Івано-Франківську створить оркестри українських народних інструментів, керуватиме професійним оркестром такого ж плану в Києві, приїде до педагогічного інституту разом з нею, а згодом стануть вони університетською професурою.

А колись...

...Христина вирішила вчитися на музично-педагогічному факультеті педінституту. Дівчата не відпускали подругу до обласного центру.

– Ще хоч рік поспівай з нами, – просила Марійка Януш.

Та не одна вона жалкувала за художнім керівником, за подругою, за мрійною Христиною. І їй не хотілося покидати «Мрію», але не могла ділитись начетверо. Де ж того часу візьмеш, коли не вистачає двадцяти чотирьох годин на добу: в інституті щоденно лекції, семінари, вдома хатня робота (одружилася), а студентки одразу збагнули, кого їм Бог послав, і до ректора ходили, щоб викладач вокалу Христина Михайлюк створила інститутський дівочий ансамбль ще кращий, як надвірнянська «Мрія», як «Смерічка», якою керував Богдан Юрків. На той час ректором інституту назначили молодого Олександра Устенка. Підтримував не одну її. Для інституту майбутній співак Михайло Сливоцький знайшовся в Калуші, диригента й композитора Василя Іжака переманив ректор з Дрогобича, і той разом з Василюю Чуперчук взявся за створення ансамблю пісні й танцю «Верховинка». Ще не було хору «Явір», квартету «Легінь», ансамблю «Опришки», а дівочий ансамбль ще без

імені уже пожинав перші лаври. Та чи могла Христина допустити, щоб умерла «Мрія»? Районний ансамбль повинен жити. У Надвірній художнім керівником працював привітний, чорнявий хлопець – Богдан Чабан. Він грав у естрадному оркестрі, разом із «Мрією» їздив концертувати, писав пісні. Христина називала його Чорногором, бо й справді Богдан народився і виріс під Чорногорою, і вирішила, що тільки він надалі зможе керувати її «Мрією».

Надвірнянські дівчата з «Мрії» плакали, коли востаннє приїхала до них попрощатися. Ще й досі живуть слова, що колись зронила Марійка Януш:

– Не було б тебе, Христинко, і ансамблю не було б...

...Вже закінчилася радіопередача із Києва. Думно автобус грає колесами на чорній струні коломийського шосе. Ще година – і засвітиться вогнями Івано-Франківськ. Дівчата, напевне, пішли у кіно. Стоять перед Христининими очима Мирослава Филипчак, Галина Кушнірук, Оріся Яцинович, Зоряна Лесів, Валентина Іванова, Ганна Старовойтова, Люба Креховецька, Тамара Бачес, Ліда Лотоцька, Катерина Кирлик, а з Христею їх, як пальців на обох руках. Той березневий концерт у актовому залі інститутського актового залу запам'ятався назавжди. Пісня Б. Антківа на слова М. Петренка «Романе, Романе» викликала шквал оплесків. Так же само сприйняли українську народну «Летів пташок». Ідеологи з парткому пильно стежили, щоб у репертуарі були твори «братніх» народів. Зрозуміло, що все починалося й закінчувалося на творчості «старшого брата» – так називали росіян. Дівчата ж вибрали співанку з репертуару польського дівочого ансамблю «Філіппінки» – «Прогулянка Польщею»...

Про новий студентський колектив заговорили не тільки в Івано-Франківську. Запросили до Львова, на Високий замок. Коли ансамбль вперше їхав виступати по телебаченню, то студентки-співачки так хвилювалися, наче їх чекав державний іспит. Зрештою, цей виступ справді був державним екзаменом – весь Союз від Тиси до Чукотки слухав пісні юного прикарпатського колективу. Після успішного телеконцерту в ефір полетіли слова диктора:

– Вокальний ансамбль Івано-Франківського педагогічного інституту, створений студенткою Христіною Михайлюк, ще не має назви. Просимо телеглядачів дати ім'я цьому чудовому колективові.

І прилетіло багато листів. «Просимо повторити передачу» – так починався кожний. Телеглядачі добирали наймилозвучніші слова: «Ружа», «Любисток», «Смерічка», «Надія»... – пригадує Христина запропоновані назви, з яких лишень одну повинні були вибрати собі всі десять подруг, але такої, аби всім сподобалася, не було.

А тим часом у репертуарі колективу з'являлися все нові й нові співанки, як сучасні, так і народні: «За нашов stodolov», «Ой з-за гори, з-за гори», івано-франківських авторів, серед яких пальму першості заслужив великий композитор Денис Січинський, що поклав на ноти багато поезій, але дівчата взяли до свого репертуару «Не співайте мені сеї пісні», слова якої належать перу Лесі Українки. А хіба не в Станиславові–Івано-Франківську створені «Гуцулка Ксеня», «Червоні маки»?

Телестудія запросила ансамбль ще раз виступити з концертом. То була чудова телепередача. На другий день, окрилені успіхом, усі гуртом поспішали на заняття. Був теплий, сонячний ранок. На найзеленішій в Івано-Франківську вулиці Тараса Шевченка, якою машини не їздили тоді, птаство заливалося піснями, а на липових листках грали сині роси, їх було тисячі, мільйони, мільярди... І раптом Люба Креховецька побачила золоту іскорку, що заплуталася у павутині. Вона, хоч і подібна була до дівочої сльози, весело мінилася, грала на струнах сонячного проміння, переливалася:

– Росинка! – вигукнула вона.

Дівчата здивовано зміряли Любу, бо хтось з телеглядачів уже пропонував це ім'я новонародженому ансамблеві. Усі збилися в гурт біля паркана, де сяяла іскра, й мовчали.

– «Росинка», – підтримала Любу Ліда Лотоцька.

І Христя зрозуміла, що це вже ім'я, що воно знайдене, хай і раптово, але гарне, чисте, дороге. В цій маленькій кришталевій іскорці відбивалася світла студентська доля з мріями, надіями, вірою і любов'ю. А далі його треба було «паспортизувати». Не пам'ятаю, хто й де познайомив мене з Христиною Михайлюк. Знаю, що навчався разом з нею закарпатець Руслан Іщук. Христина попросила, аби я ЩОСЬ написав для її дівчат. Вірш «Течія» народився в старому приміщенні філармонії перед концертом київського ансамблю «Мрія», який перший із солістом Дмитром Мухарським заспівав Білашеву й мою пісню «Треба йти до осені». Я віддав цей вірш Христині, а вона Іщуківі. Дуже скоро мене запросили послухати «Течію». Але цього було їм замало, й вони наполягли, щоб я створив візитівку. Я не сподівався, що народиться «Росинка» і що мій вірш так гарно ляже на музику композитора Богдана Юрківа. А далі доля нового твору залежала від ансамблю й шанувальників.

Мені дуже хотілося, щоб наша пісня жила довгим життям, бо ж Христина Михайлюк розказувала мені, як мати її любила народні пісні, а серед них ту співанку, в якій було багато туги за дівочими літами: «Дівоча краса, як на сонці роса». Може і Христина Михайлюк колись теж жалітиме за юністю, бо не хочуть літа почекати, біжать в синю долину. І задумуєшся: а що зроблено в молодості? Біографію писала при вступі до вищого навчального

закладу й коли залишали на викладацькій роботі. А частіше розказує своїми словами про юну долю:

– Училище закінчила, в Гуцульському державному ансамблі пісні і танцю солісткою була, в педінституті навчалась, де й працюю. Два вокальні дівочі ансамблі створила – «Мрію» в Надвірній і «Росинку» в Івано-Франківську. Вийшла заміж за артиста-танцюриста й балетмейстера.

Мати Георгієва українка-східнячка. Любила невістку, бо ж гомонять про неї, що багато доброго зробила й робить для людей. «Згусток енергії, а не студентка», – так охрестив її однокурсник Степан Домбровський.

На Дошці пошани портрет Христини Михайлюк, а під ним підпис, що вона лєнінський стипєндіат. (На той час це було найвищим заохочєнням. Сто рублів стипєндії платили, а інженер заробляв сто двадцять).

Добирали репертуар усі, але останнє слово було за керівником. Мирослав Скорик на слова Миколи Петренка написав «Не топчіть конвалій». На той час це було новим у музиці. Свого телебачєння в Івано-Франківську не було. Обласні ідеологи боялися його, як вогню, їздили на передачі то до Львова, то до Чернівців. Частіше – до Львова. Там працювали Мирослав Скоричєс, Василь Глинчак, Василь Олексів. Незабутні телепередачі «Вечори на Високому замку». «Таланти, твої Україно». «Камертон доброго настрою». Скоричєс якось на саму Вєрбну (Шуткову) неділю запланував телепередачу за участю івано-франківської «Росинки». На столи поклав вази з вєрбичкою-шуткою. Україна зрозуміла, що Великодні свята за тиждєнь. Але телеглядачі не могли знати, що вчинилося у славнім Львові! Боротьба точиться з націоналізмом, релігію оголошено опіумом, а тут, замість атеїстичної роботи з населєнням, з екранів телебачєння пропагується... Сувору догану закатали найперше Миросєві Скоричєсу й перевели в іншу редакцію, на деякий час відлучивши його від музичних телепередач. Повернули тільки тоді, як на Високий замок стали приходити листи телеглядачів: «А де подівся Мирослав Скоричєс? Чому немає його телепередач?»

Ні, не такі хлопці-українці, щоб здаватись. Народилося дєсь щось нового, то і в Україні те незабаром буде. Володимир Олексів і Мирослав Скоричєс задумали створити перший український музичний телефільм «Червона рута». Сценарист та режисер вирішили, що на телеекран вийдуть найновіші українські пісні. Софія (тоді ще Ротар, а не Ротару) із Василєм Зінкевичем та Назарієм Яремчуком виводили в світ широкий співанки Володимира Івасюка, а пісні виводили їх. Хоч що б мені говорили нині, та без Івасюкових співанок не було б Софії Ротару, Назарія і Василя. Ротару мою та Руслана Іщука «Тєчю» заспівала в фільмі разом із «Росинкою». Слів добре не знала, то їй інша співачка допомагала.

Цілий місяць ішли зйомки «Червоної рути» в Яремчі й один день у Києві. Володя Івасюк, коли знімався у тому телефільмі, то закохався в студентку з танцювального ансамблю, яким керував Христин Георгій Железняк, чи, скоріше, вона в нього закохалася. У тих очах, блакитних як небеса, не одна мріяла втопитися. В мене вірш був «Шумить пшениця як Дунай» про коси – золото пшеничне. Володя дуже швидко поклав його на музику, бо дихнули рядки його пасією, а Христина Михайлюк зробила аранжування для «Росинки». І пішла пісня в народ!

Ректор Івано-Франківського педінституту Олександр Устенко заманював на навчання до свого вузу Назарія Яремчука та Василя Зінкевича, коли Христина Олександрівна познайомила юних співаків з ним увечері посеред вулиці. Але хлопців не відпустили Чернівці, і Христина Михайлюк з дівчатами не захотіла переходити до філармонії. На «Росинку» ніхто ніколи не дивився як на самодіяльний колектив. Про спів ансамблю писали: «Кришталева чистота, ніжність і м'якість звучання, тонкий ліризм і глибоке проникнення в пісню, культура сценічної поведінки й елегантність – риси, які вирізняють народний ансамбль «Росинка» серед багатьох інших» – це з газети «Вісті з України». І все це мовилося про пісні з репертуару цього колективу. А їх так багато! Назвемо А. Кос-Анатольського «Зоряну ніч», М. Петренка й М. Скорика «Намалюй мені ніч», Білашеві пісні: «Відлітають журавлі» (слова Валерія Гужви), «Розійшлись дві стежки» (слова Костя Дрока), «Білі лебеді», «Ой висока та гора» (слова Михайла Ткача)...

...Іде колишня студентка вулицями вечірнього прикарпатського міста, а пригадує Одесу. Там, над Чорним морем, вони були на своїх перших гастролях. Привезли дівчата з Одещини багато подяк, грамот. Але, хоч і канікули, відпочинку вдома не знали – у передвихідні та вихідні дні їздили і до покутських колгоспників, і до енергетиків Бурштина, і до калуських хіміків, і до карпатських лісорубів... Незабутніми були перші виступи у Києві. Після концерту цілували дівчата свою Христинку, яку в Івано-Франківську називали – Христинкою з «Росинки».

І з Москви побачили не тільки Володю Івасюка, Назарія Яремчука, Василя Зінкевича, Софію Ротару, але й Михайла Сливоцького, Володимира Петренка, «Гуцулочок» і «Росинку». Пригадує телепередачу «Товарищ песня». Ведучий, що більш відомий як останкінський кавеєнник (Клуб веселих і допитливих), у прямому ефірі брав інтерв'ю у співачок перед концертом. Гострою на язик була Люба Креховецька з Бойківщини, а тому їй довірили говорити від імені колективу. Маслоков запитує її: «Іностраним язиком владете? – Звичайно. – Какім? – Російською». І це пішло в ефір у той час, коли радянська пропаганда трубила про «старшого брата – російський народ»,

коли повторювали пушкінське, що «все реки сольются в русском море», що створилася «новая общность – советский народ», коли москвичі виспівували: «Мой адрес не дом и не улица, мой адрес – Советский Союз».

Але найсвітліше було в перші роки життя колективу. І ніхто не думав, що ансамбль переживе усі подібні дівочі групи. Гриміла київська «Мрія», якою керував композитор Ігор Поклад. І де вона? Європа знала польських «Філіппінок», а нині й не пам'ятають, що був такий ансамбль. Короткий вік був російських «Берьозок», а «Росинка» розлилася рікою, з якої виплили «Гуцулочки» і ще кілька ансамблів. «Гуцулочок» створила колишня учасниця «Росинки» Галина Кушнірук. На той час вони обидві з Христіною працювали викладачами в інституті. Якась навіть творча ревність була, і особливо тоді, коли «Гуцулочки» полетіли до Японії. Для колективу писав пісні юний івано-франківський композитор Володимир Яцولا, що керував оркестровою групою. Теж ревниво ставився до слави Володимира Івасюка. Та раптом лихо пройшлося з гострою косою по творчих людях, немовби по квітучих травах. Володимира Івасюка знайшли в Брюховецькому лісі під Львовом повішеного, хоч аж ніяк не міг він у спеку висіти понад двадцять днів за тридцять метрів від шляху. Невідомо, які то військові побачили повішеного на поясі від плаща без пилинки з кори бука на одязі. Чому чи не всіх кадебістів з областей Західної України кинули на похорон? Ми з Христею були на похороні. І не сумнівався ніхто з нас, що вбили його й повісили в рік, коли в Москві вийшов самвидавський безцензурний альманах «Метрополь», коли кремлівські старці почали війну в Афганістані. Володимир Івасюк загинув навесні, а Володимира Яцолу знайшли в івано-франківському парку імені Тараса Шевченка утопленим рівно через півроку, в жовтні місяці. Він був закоханий у Галину Кушнірук. Але і в Галини скоро виявили онкозахворювання... На той час Галя (насправді вона була Ганна, тому й пісню «Анничка» Яцولا присвятив їй) вийшла заміж, народила донечку.

Христіна Михайлюк теж хотіла дитини. Думала, що ніколи не матиме. Але...

Георгій завів роман з іншою, коли керував танцювальною групою ансамблю пісні й танцю «Карпати».

Розлучилися.

Важко передати, з якими почуттями викладач і керівник ансамблю «Росинка» їхала до Києва на семінар. І де вона могла уявити собі, що туди ж приїде такий вродливий, як і вона, але молодший за неї козарлюга з Херсонщини Володимир Литвиненко. Познайомилися. Сміялася, коли запропонував їй руку й серце. Але... степовик узяв та й приїхав до неї. Загомонів весь Івано-Франківськ, що Христіна вийшла заміж, а коли сина Олександра народила,

то «росинки» в один голос схвалили народження нової сім'ї: «Правильно зробила, що зважилася піти за степовика».

Склад «Росинки» змінювався постійно, лиш керівник залишався той самий. Ольга Мурій у Тернополі дівочий ансамбль заснувала, Ольга Молодій – дитячий колектив у Надвірні, Любов Соник – у Коломиї, Ірина Кравців – у Рожнятові. В дівчат доля склалася в кожній по-своєму. Декого вже нема на цьому світі. Зоряна Лесів померла, Валентина Іванова під авто потрапила... А, здається, ще недавно їздили до Ужгорода зніматися для телепередачі. Коли закінчили зйомку, журналісти сказали:

– Поїдемо на черешні.

– Куди?

– Побачите.

Сіли в бусик, покотилися, заїхали в колгоспний черешневий сад, почали рвати й стиха наспівувати. Сторож з гори біжить, а вони все дзвінкіше.

– Що ви робите?

І став, як укопаний. Закарпатські журналісти стали пояснювали, що то за співачки.

– Тихо... Хай співають. – мовив дід.

А дощова хмара насувалася й коні ходили вище саду.

– Діду, коні мокнуть! – кинув хтось із журналістів.

– Та най мої коні шляк трафить! А я буду тут слухати. Вони так файно співають. Я вам ящики дам, рвіть, скільки хочете...

І слухав сторож концерт під черешнями.

...А в листопаді 2003 року російський экс-президент Єльцин з дружиною прилетів в Карпати. Запросили «Росинку», Сергія Орла з ансамблем народних інструментів. І закохався Єльцин у спів. Тричі виступали. Був і український Президент Л. Кучма, підспівував, а дружина: «Льоня уйди! Не мешай девочкам петь!.. Я тоже пела. Но не так хорошо...»

– Завтра ви всі будете заслуженими, – сказав Кучма.

І так сталося. Всім присвоїв звання заслужених артистів. Христина мала звання заслуженого працівника культури, а присвоїли їй звання заслуженого діяча мистецтв. Може, й розказувати про цей випадок не варто, але для тих, хто працює в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету, важливо одержати почесне звання, щоб мати наукове. Хоч, коли бути відвертим, небагато змін у присвоєнні звань. Сьогодні деякі партачі народними артистами стали, а Христина співачка й педагог від Бога.

Свої ювілеї «Росинка» святкує в Івано-Франківському музично-драматичному театрі через кожне десятиріччя. На ці концерти потрапити нелегко. Люди завжди спрагли справжньої пісні, народної ноші, яка в «росинок» стилі-

зована під новий день, щирого слова. Тут згадують дороги близькі й далекі, телефільми, колишні платівки й теперішні компакт-диски, які радо купують шанувальники цього колективу, збірники «Співає «Росинка», «Дзвенить «Росинка» у піснях». До речі, так називається не тільки пісенник, але й повнометражний фільм, відзнятий студією «Укркінохроніка». А до того були телевізійні «Червона рута», «Пісні над Львовом», «Телеграми, телеграми...», «Верховино, світку ти наш», «Де Черемоша хвилі плинуть».

А за берегами цієї розповіді залишається велика педагогічна діяльність Христини Михайлюк і її співучасниць ансамблю, який живе п'ятий десяток літ, оновившись кілька разів, лиш тільки керівник народного вокального ансамблю та сама Христина Олександрівна Михайлюк із Коломиї, що стала Росинкою в Івано-Франківську.

*Ганна Карась,
докторка мистецтвознавства, професорка
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника,
заслужена працівниця культури України*

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ ХРИСТИНИ МИХАЙЛЮК ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОЄКТУ

Осмилення творчої особистості та її внеску в розвиток музичної культури за життя МАЙСТРА відбувається не так часто. Тож завжди маємо нагоду сказати людині добрі слова тоді, коли вона їх заслуговує і потребує.

Ювілей заслуженої діячки мистецтв України, професорки Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Христини Олександрівни Михайлюк є унікальною можливістю підсумувати її основні досягнення і спробувати наблизитись до її всесвіту.

Я не була її ученицею, на жаль, не співала в «Росинці», але мала і маю щастя спостерігати за життєтворчістю цієї надзвичайно скромної і разом з тим талановито-високої особистості, насолоджуватися плодами її праці як слухачка і разом працювати в одному навчальному закладі більше тридцяти років.

Все це дало підстави зробити деякі власні узагальнення у статті, а також упорядкувати це ювілейне видання, яке вважаю своїм приношенням-даром колезі.

Особистість – це багатовимірне утворення, яке формується впродовж тривалого часу і багатьма чинниками. Професор Любов Кияновська дуже тонко підмітила, що «...будь-якого митця, науковця, просто креативну людину, що їй судилося залишити помітний слід на землі, формує не якийсь один елемент – спадковість чи обставини розвитку, а складний комплекс явищ: історична ситуація, рівень розвитку громадської думки, течії, що панують у мистецтві, і, зрештою, його особистість, – характер, темперамент, нервово-психічна організація. Дуже важливою складовою цього комплексу є й родинне оточення, ті імпульси, які людина виносить із перших років свого життя. Психологи довели, що ці імпульси залишаються домінантними протягом усього наступного життєвого шляху» [1, с. 21].

Родина – це перша і надзвичайно важлива клітина суспільства, яка формує кожного з нас. «Родинні витоки, генетична спадковість – передумови становлення кожної особистості, настільки важливі, що той, хто захотів би їх легко оминати, неодмінно б наразився на таку ж небезпеку, як будівничий, що запрагнув би звести будинок без фундаменту. Особливо це стосується митців, що вельми чутливо сприймають і переосмислюють архетип, родинний код, спадковемність поколінь, що своєрідно переплітається в кожному окремому індивідуумі у неповторному візерунку, накресленому за Промислом Божим, який неможливо запланувати чи передбачити. Це велика таїна Господня» [1, с. 21].

Ольга Молодій засвідчує, що Христина Михайлюк народилася в «... інтелегентній і патріотичній українській родині. Батько – лісоінженер (закінчив лісову академію у Празі), дуже любив співати, особливо стрілецькі пісні, грав на гітарі. Мати – господиня, дружина, мати трьох дітей, з яких Христя була наймолодшою, – теж співала. Варто сказати, що у родині співали всі: батько, мати, старші сестра і брат. І хоч життя не було легким, українська пісня увійшла в душу малої Христини «з молоком матері»; фактично, тільки навчившись говорити, вона вже співала у сімейному тріо (і не завжди «мелодичну» партію). Це бажання вторити і співати «гармонію» залишилося у Христини Олександрівни на все життя» [2, с. 35].

Сучасний філософ і фізик Анатолій Свідзинський наголошує на первинному ментальному підґрунті, інтуїтивному засвоєнні фундаментальних архетипів своєї батьківщини в будь-якій індивідуальній свідомості: «З моменту свого народження, а власне, і раніше, [індивід] підлягає потужному впливові цілком певної культури, в лоні якої йому випала доля народитися» [3, с. 52–53]. Для Христини це була українська культура, яка пронизала не лише родинне оточення, а й навколишнє середовище повоєнного Прикарпаття.

Знову повернемося до спостережень професорки Любові Кияновської: «У становленні особистості, у пробудженні її національної самосвідомості кілька факторів виявляються визначальними: генетична пам'ять роду, ландшафт перших років життя, оточення та враження ранньої юності, а також її «кумири» – ті

взірці, на яких шліфувалося власне неповторне «Я», формувався як ціле світогляд і ставлення до життя, визначалася ієрархія цінностей. Ці опорні точки – віхи перших відтинків життєвого шляху, які складають екзистенційну основу всіх подальших діянь і звершень, є однаково важливими для всіх, але стократ гостріше відчуються і сприймаються людьми, в яких запалала іскра Божа, наділеними мистецьким талантом і покликаними нести (це можна вважати і благословенням, і прокляттям) цей особливий тягар, який має стати цеглинкою у вічному храмі музики» [1, с. 39].

Тож, отримавши в родинному колі перші музичні враження та сформувавши певні смаки, Христина Михайлюк поринає в творчу атмосферу Коломиї, де навчається на музично-педагогічному відділі педагогічного училища.

Хоч Коломия, на перший погляд, провінційне містечко, однак, воно було своєрідним духовним центром Прикарпаття у XIX–XX століттях. Саме тут народилася ціла плеяда діячів музичної культури: Анатолій Кос-Анатольський, Василь Витвицький, Стефанія Павлишин, Олександр Козаренко. Тут виступала Соломія Крушельницька. Тут розквітла творчість Петра Терпелюка, Михайла Тимофіїва і багатьох-багатьох інших мистців.

Тому справедливо Л. Кияновська підкреслює: «... так історично склалося, що «провінційність» українського суспільства – це зовсім не ознака відсталості чи заскорузлості, навпаки, у провінції були ті «острови скарбів» у духовному вимірі, які згодом живили своїми талантами не одну столицю» [1, с. 48].

У другій половині XX століття своєрідною кузнею талантів було Коломийське педагогічне училище. Саме тут Христина Михайлюк здобуває міцну основу музиканта, яку кріпитиме на музично-педагогічному факультеті Івано-Франківського педагогічного інституту.

Її вокально-творчі здібності шліфуватимуться не тільки в цих навчальних закладах славними педагогами, а й у творчих колективах, першим з яких буде ушлявлений Гуцульський ансамбль пісні і танцю (1962–1964), до якого її запросили Богдан Катамай та Михайло Магдій. Мабуть, справжнє розуміння мистецької вартості народної пісні і музики прийшло саме тут, адже засновниками ансамблю були композитор і диригент Ярослав Барнич (творець перших українських оперет і популярних пісень, серед яких славнозвісна «Гуцулка Ксеня»), хореограф Ярослав Чуперчук, керівник оркестру Михайло Магдій. У повоєнний час Гуцульським ансамблем пісні і танцю керували Дмитро Котко (1945–1947, репресований і засуджений на відбування тюремного терміну в Сибірі), Володимир Пащенко (1951–1960), Михайло Гринишин (хормейстер ансамблю та художній керівник обласної філармонії (1956–1962), художній керівник і головний диригент ансамблю (1963–1970).

Власні сили Христина Михайлюк випробовує у створеному нею жіночому вокальному ансамблі «Мрія» Надвірнянського районного будинку культури, а, навчаючись в педінституті, створює «Росинку». Не вдаючись до характерис-

тики колективу, оскільки в цій книзі зібрано унікальний матеріал з його більш як півстолітньої історії, маємо зауважити, що саме «Росинка» стала для мисткині творчою лабораторією, де вона сформувала свою власну візію вокального ансамблевого виконавства, власний індивідуальний стиль і звуковий ідеал, який притаманний тільки цьому колективу.

Репертуару, який підбирала Х. Михайлюк для «Росинки», притаманні «...аромат і дух примарної свободи 1960-х» [1, с. 145], наслідування тенденцій світової вокальної популярної культури 1970–1980-х, занурення у патріотичну хвилю українського відродження 1990-х. При цьому твори різних стильових епох і течій, українська народна пісня і джазові композиції підпорядковувалися високим естетичним ідеалам краси і гармонії, збереженню духовної традиції української пісенності. Головними образами творів, які виконує «Росинка», є Україна, мати, любов (універсальна – до істини, добра, Бога, людини), кохання.

Розглядаючи життєтворчість Христини Михайлюк як реалізацію її власного життєвого проєкту, варто окреслити характер та фундаментальні риси особистості. Для неї, як цілісної гармонійної особистості, притаманні: цільність природи, цілеспрямованість, наполегливість, працьовитість, самоорганізованість, відповідальність, толерантність, доброта, внутрішньо-глибинний патріотизм, моральний стрижень, людяність, повага до колег, студентів, слухачів, непідробна справжня інтелігентність, спокійна рішучість, самовіддача, небажання демонструвати назовні свої досягнення та перемоги, скромність, чутливість, релігійність, глибока віра.

Сучасна російська вчена Олена Старовойтенко пропонує нові методи вивчення особистості [4]. Застосуємо одну з її моделей для аналізу творчої особистості Христини Михайлюк. Ця модель є версією генези та перспективи поняття «індивідуальна особистість» в європейській культурі. Її можна розглядати як модель культурної динаміки поняття «життя».

Модель культурно-історичного потенціалу особистості складається із 14 умовних пунктів, що охоплюють основні питання буття.

«Абсолютний вимір буття» особистості відкривається їй в активному ставленні до надособистого. Індивідуальність у світі виходить із вищих мір буття, що мають усвідомлені образи та символи Абсолюту: Бог, Універсум, Міф, Розум, Буття і т. д. [4, с. 252–253]. Х. Михайлюк є глибоковіруючою особистістю. Доказом цього є її виконавсько-педагогічна діяльність. В класі вокалу та репертуарі вокального ансамблю «Росинка», враховуючи різноманітність програм, завжди були представлені духовні твори. Більше десяти років (від 1996-го) вона співала в Митрополичому камерному хорі «Кредо» Архікатедрального і Митрополичого Собору Воскресіння Христового УГКЦ в Івано-Франківську (регент – заслужена працівниця культури України, доцентка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Жанна Зваричук). Духовність

Х. Михайлюк не є показною, зовнішньою, вона виявляється у її діях, способі життя і мисленні.

«*Колективний вимір життя*» особистості відкривається в її ставленні до інших. Як особистість, Х. Михайлюк є толерантною у стосунках. Уміння висловлювати свої думки стосовно діяльності інших вокалістів, педагогів чи колективів, завжди є цікавими і конструктивними. Особливо тепло, із вдячністю і повагою, завжди згадує вона свого педагога – Божену Андріївну Антоневич – ученицю славетної Соломії Крушельницької. У стосунках із студентами Х. Михайлюк вимоглива, разом з тим уважна, зичлива. Отже, для цього пункту характерне позитивне оцінне ставлення до інших людей.

«*Культурний вимір життя*» особистості розкривається у ставленні до культури. Х. Михайлюк обрала складний шлях ревного служіння вокальній культурі та учіння. Завдяки її скрупульозній праці, ріс рівень вокальної освіченості. Її перфекціонізм, чуття найдрібніших деталей, робота над якісним унісоном, ансамблем спонукали до розвитку кожного з учасників вокального ансамблю. Вокальна культура допомагає розвивати та виховувати особистість, адже пісня – найдоступніший та найдієвіший метод впливу на внутрішній, духовний світ людини.

«*Природний вимір буття*» особистості. Саме психічні компоненти природної організації вказують на її інстинктивність та вроджений душевний потенціал. У Х. Михайлюк вроджений потенціал до новаторства. Як керівник ансамблю вона володіє різними аспектами впливу, водночас є вимогливою і цікавою. Її творчість свідчить про бажання самореалізуватися в житті за допомогою популяризації вокального мистецтва.

«*Раціональний вимір життя*». Потенціал його розкривається у ставленні особистості до пізнання. На шляху дослідження проблем вокального виконавства та широкого кола питань, що воно охоплює, Х. Михайлюк завжди компетентна. Вона була зразковою студенткою, відмінницею, і впродовж життя увесь час читає, слухає, аналізує, перебуває в творчому пошуку. Сама жага пізнання і є раціональним зерном пізнання в психологічному портреті Х. Михайлюк на прикладі моделі культурно-історичного потенціалу особистості.

«*Я – вимір життя*» розкривається у ставленні особистості до себе, яке скероване на усвідомлення значення своєї діяльності для соціуму (від найближчого оточення до всієї громади загалом), оцінка своєї важливості у суспільстві. Х. Михайлюк бачить проблеми (потреба вчителів, потреба збереження національної культури) і вміло їх вирішує у своїй вокальній та педагогічній діяльності.

«*Вимір життя індивідуальності*» відкривається особистості у ставленні до унікальності свого буття, а саме: його діяльності як відповіді на запити соціуму. Виявом цього виміру в Х. Михайлюк є її організаторські здібності, широке поле вокальної діяльності, керування вокальним ансамблем «Росинка» впродовж 55-ти років.

«Вимір життя у відносинах» показує можливість співіснування особистості в соціокультурному просторі. Х. Михайлюк є не тільки педагогом, вокалісткою, творчою особистістю, але й дружиною, мамою, другом, колегою. Тобто, крім свого професійного життя було і особисте. Але, уміння розмежовувати внутрішні свої переживання і з практичною діяльністю, дана не усім. Х. Михайлюк володіє такою здатністю. Незважаючи на особистісні переживання, прийшовши на роботу або виходячи на сцену, вона повністю переключається на професійну діяльність, залишаючи свої тривоги за дверима.

«Вимір життя у протиріччях». Відвертість, чіткі та непохитні переконання – це ключові компоненти якісних характеристик особистості Х. Михайлюк. Вона завжди реально оцінювала ситуацію, ставила конкретні цілі та впевнено, хоч і не без перешкод, йшла до мети. Завдяки своїм конструктивним якостям її робота завжди високо цінувалася.

«Діалог – вимір життя» розкривається особистістю у відношенні до інших. Х. Михайлюк завжди у діалозі із колегами та студентами. Вона уважно вслухається у їхні судження і пропозиції, часто приймає їх, якщо вони раціональні.

«Суб'єктивний вимір життя» – це ставлення особистості до своєї діяльності, прагнення до перфекціонізму. Х. Михайлюк завжди чітко бачила кінцевий результат своєї роботи. Саме кропітка робота над деталями (особисте життя, педагогічна діяльність, робота з ансамблем, підготовка до концертів, репертуарна політика) викристалізовує особистісні навички, які поряд з досвідом перетворюються в професіоналізм. Це безперервна робота над собою.

«Біографічний вимір життя» розвивається у ставленні особистості до свого життєвого шляху. Незважаючи на свою професійну діяльність, було і особисте життя. Х. Михайлюк – дружина, мати, друг, педагог, колега. Цільна особистість трансформує свої сили в різних напрямках свого біографічного життя. Аналіз результатів цих ролей самою особистістю і є біографічним виміром життя.

«Вимір життя як множинності» – це ставлення особистості до своєї різносторонньої діяльності. Це продовження попередньої категорії, але цей вимір спрямований на зовнішню оцінку об'єктами суб'єктом цього дослідження. Тобто, продовження сімейних цінностей – в особистому житті; традицій української вокальної школи – у власному класі вокалу; розвиток вокального виконавства – у праці з вокальним ансамблем «Росинка». Тобто, це «продовження» навчання Х. Михайлюк у її студентах.

«Вимір життя як самореалізація» – це своєрідне підбиття підсумків. За період своєї творчо-педагогічної діяльності, який становить понад 60 років, Х. Михайлюк працювала як педагог (виховала сотні музикантів-педагогів), керівник вокального ансамблю «Росинка» (розвивала професіоналізм роботи керівника та учасників ансамблю). Це висококваліфікований спеціаліст, що своєю не-

втомною роботою зі студентами та колегами, щоразу представляла Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника на різних тематичних концертах на найвищому професійному рівні. Крім цього, часто була членом журі на багатьох вокальних конкурсах, фестивалях.

Отже, проаналізувавши творчу особистість Х. Михайлюк, опираючись на модель культурно-історичного потенціалу особистості, можемо стверджувати, що основними характерними рисами мисткині є: працелюбність, національна самосвідомість, бажання служити українській вокальній культурі.

Література:

1. Кияновська Л. Сад пісень Івана Карабця: монографія. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. 288 с.
2. Молодій О. Христина Михайлюк як популяризатор українського ансамблевого співу. *Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: виклики та концепції сьогодення* : зб. наукових праць / наук. ред., упор.: С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2018. С. 34–38.
3. Свідзинський А. Синергетична концепція культури. Луцьк, 2008. 696 с.
4. Старовойтенко Е. Б. Персонологія: життя личности в культурі: монографія. Москва : Академический проект, 2015. 43 с. (Психологические технологии).

Віолетта Дутчак,
*докторка мистецтвознавства, професорка,
завідувачка кафедри музичної україністики та
народно-інструментального мистецтва
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

УНІКАЛЬНИЙ СТИЛЬ «РОСИНКИ»: ТВОРЧІ МЕТОДИ ВОКАЛЬНОГО АРАНЖУВАННЯ Й ОБРОБКИ

Кожен колектив – це не лише мистецькі виконавські здобутки, це підсумок довготривалої повсякденної праці, удосконалення практичних навиків, формування свого творчого методу на етапі формування репертуару, репетиційної роботи, сценічного відтворення та інтерпретації. Вокальний ансамбль «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника під керівництвом заслуженої діячки мистецтв України Христини Михайлюк за 55 річний період функціонування колективу може пишатися набутим унікальним досвідом, які отримали його чисельні учасниці (понад 50) і передали естафету наступним поколінням вокальних ансамблів не лише Прикарпаття, але й України та зарубіжжя.

Створення «Росинки» (1967) та її яскраві успіхи стали увиразненням тенденцій тогочасної української естрадно-популярної музичної культури, що не лише отримала помітний національний колорит (значною мірою в умовах «відлиги» і загальної атмосфери шістдесятництва), але й «засвітила» нові імена композиторів, поетів, виконавців – солістів та колективів. «Росинка» – своєрідний український символ покоління, поряд із ансамблем «Смерічка», співаками Софією Ротару, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, композиторами Володимиром Івасюком, Богданом Янівським, Мирославом Скориком, Левком Дутковським, поетами Богданом Стельмахом, Миколою Петренком та ін.

Однією із вагомих складових творчої методики «Росинки» є специфіка аранжування й обробки для вокального ансамблю (у переважній більшості для співу а саррелла), які здійснювали його незмінна керівник – заслужена діячка мистецтв України Христина Михайлюк, а також інші учасниці – заслужені артистки України Марія Ортинська, Ольга Черсак, Ольга Молодій та ін., композитори, з якими співпрацював колектив. Основою такого аналізу постає друкований нотний матеріал колективу, а також здійснені аудіо-записи, що відображають практичне відтворення вокальної ансамблевої партитури. Слід зауважити, що нотних збірників «Росинка» видала чотири: «Співає “Росинка”» (1992), «Дзвенить “Росинка” у піснях (1997), «Пісні з репертуару “Росинки” ч. I» (2002). «Пісні з репертуару “Росинки” ч. II» (2008). Також вийшло 5 CD-альбомів колективу: «Згадай мене» (2002), «Не можу забути» (2008), «Не сумуй за веснами» (2015), «Усе на світі від любові» (2016), «Вибране» (2017).

Метою пропонованого дослідження постає аналіз принципів аранжування й обробки для вокального ансамблю на прикладі творчої діяльності ансамблю «Росинка» (Івано-Франківськ). Більшість їх апробовані багаторічною сценічною практикою виконавиць акустичного («живого») формату, без застосування так популярних сьогодні штучних обробок звуку і підсилювачів. І, найголовніше, в цих принципах можна виявити унікальний стиль колективу і його керівника – заслуженої діячки мистецтв України Христини Михайлюк.

Найперше, слід відзначити, що історія традицій жіночого (дівочого) вокального ансамблю має давні корені в українській культурі, пов’язані із особливостями інтонацій та мелодики, гуртового співу різних регіонів, притаманного нашій національній музиці. Ансамблевий спів, як впізнавана складова українського пісенного побуту, сформувався на основі музично-обрядових фольклорних традицій, практики гуртового церковного та позацерковного, паралітургійного співу. Вже у ХХ ст. на розвиток жіночих ансамблів значний вплив мало поширення нових стилів і жанрів, зокрема джазу й блюзу, різних форм музикування, притаманних європейським і американським музичним традиціям.

Вокальний склад «Росинки» став відображенням унікального підбору жіночих голосів, що визначалася достатнім рівнем вокально-технічної підготовки (переважно всі були випускницями тодішнього Івано-Франківського педаго-

гічного інституту, пізніше Прикарпатського університету, а в більшості – студентками Х. Михайлюк, тобто репрезентували прикарпатську вокальну школу); чистотою інтонування, синхронністю звукоутворення, тембральною гармонією та динамічною урівноваженістю; спільною академічною манерою виконавства.

Репертуар ансамблю «Росинка» формувався упродовж усього періоду його функціонування. До нього входять біля 200 композицій, серед яких і класичні вокальні композиції зарубіжних авторів (Й. Баха, Д. Каччіні, З. Фібіха, Ф. Шуберта та ін.), і твори українських митців (Д. Січинського, М. Гайворонського, Я. Лопатинського, Я. Барнича, О. Білаша, І. Поклада, А. Кос-Анатольського, В. Івасюка, Б. Янівського, Є. Козака, М. Скорика, Г. Татарченка, П. Дворського, Л. Дутковського, Є. Лещук та ін.), зокрема й місцевих авторів (Б. Юрківа, Д. Циганкова, І. Фіцаловича, Б. Шиптура, В. Їжака, Є. Бондаренка, В. Стецика, С. Гричко, Г. Котика, Л. Малько, Я. Бабинського та ін.), і різножанрові фольклорні обробки. Для колективу створювалися численні композиції, а окремі стали знаковими у його творчості, закріпилися як своєрідні лейтмотиви авторських виступів «Росинки». Це, зокрема, «Росинка» Б. Юрківа на вірші С. Пушика, «Романе, Романе...» Б. Антківа на слова М. Петренка, «Шумить пшениця, як Дунай» В. Івасюка на вірші С. Пушика, «Як почувеш вночі» Д. Січинського на слова І. Франка, «Зоряна ніч» А. Кос-Анатольського, «Не можу забути...» С. Гричко на сл. І. Франка та ін.

Якісною стороною репертуару колективу була й поезія – класиків Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, О. Олеся, В. Сосюри, сучасних українських поетів В. Бровченка, М. Ткача, Д. Павличка, М. Петренка, В. Крищенко, Ю. Рибчинського, Б. Стельмаха, прикарпатських авторів С. Пушика, Б. Радиша, Р. Юзви, Я. Дорошенка, Н. Стефурак, Я. Яроша, Я. Ткачівського, Б. Кучера, Б. Томенчука та ін. Показовим для «Росинки» став і фольклорний напрям – відомі українські народні пісні «Ой зйду я на ту гору», «За наших столдов», «Летів пташок», «Ой за гори, з-за гори», «Карі очі чорні брови», «На поточку прала», «Чия то хатина» та ін., а також колядки і шедрівки в обробці галицьких композиторів В. Матюка, В. Стеха, які отримали новий вокально-ансамблевий виклад і виконавське життя. Колектив став і одним з перших виконавців січових пісень авторства Р. Купчинського, М. Гайворонського, Л. Лепкого, духовних творів о. Й. Кишакевича, І. Фіцаловича та ін.

Проте, незмінним упродовж усього часу функціонування колективу залишається стиль виконавства – академічний концертний. Навіть у творах іншої музичної мови – естрадно-популярної, джазової, – «Росинка» репрезентувала класичні взірці якісної мелодичної інтонації та гармонічної структури, ідеального тембрового синтезу голосів та динамічного голосоведення. Це завжди вирізняло колектив серед подібних в різні часові періоди.

Вокальний ансамбль «Росинка» охоплює жіночі голоси досить великого діапазону – від соль малої октави до ля другої октави. Переважний виклад парти-

тур ансамблю – вузька теситура три і чотириголосся, рідше п'ятиголосся. Це дозволяє представити складні гармонічні конструкції, а водночас і поліфонічну фактуру з автономією кожного із голосів. При чому чотириголосся і п'ятиголосся припадає на кульмінаційні, яскраво динамічні ділянки («Ave Maria» Д. Каччині, «Як почувеш вночі» і «Не співайте мені сеї пісні» Д. Січинського, «Ой зйду я на ту гору» обр. Х. Михайлюк) у вузькому розташуванні, а широке розташування голосів охоплює переважно від октави до дуодесими. Слід також відзначити тональний план виконуваних творів, що охоплює як порівняно «прості» для інтонування (a-moll, d-moll, G-Dur, C-Dur тощо), так і досить складні – f-moll, c-moll, g-moll, а також модуляції (b-moll – h-moll, e-moll – f-moll).

Спробуємо визначити основні принципи, які застосовуються у вокальній фактурі пісень «Росинки», що й репрезентують її унікальний стиль аранжування й виконання.

Отже, найперше, виходячи із камерного складу колективу (5–6 учасників), пріоритетним залишається фразування з чітким поділом на цезури для дихання, задля уникнення неточностей у відтворенні мелодичної та акордової фактури. Саме це дозволяло кожній з учасниць бути, певною мірою, «незалежними» у співі, зберігаючи, водночас, єдність у мелодичних фразах усього колективу.

По-друге, пріоритет надавався мелодичним унісонним ходам – переважно в експозиційних проведеннях мелодії, з поступовим переходом (розходженням на акордову фактуру). Це також сприяло слуховому настроюванню колективу, вирівнюванню балансу голосів. Такі види фактури спостерігаємо у піснях «Росинка» Б. Юрківа на вірші С. Пушика, «Зоря погасла» Б. Юрківа на слова Р. Юзви, «Шумить пшениця як Дунай» В. Івасюка на вірші С. Пушика, «Зоряна ніч» Л. Дутківського на слова М. Ткача, «Карпати» М. Скорики на вірші М. Петренка, «Молитва» Г. Татарченка на слова В. Крищенка, «Розійшлись дві стежки» О. Білаша до віршів К. Дрока, «Лелеченьки» О. Білаша на вірші Д. Павличка, «Зоряна ніч» А. Кос-Анатольського, «Любіть Україну» Б. Шиптура на вірші В. Сосюри, «Чого являєшся мені у сні» Б. Шиптура на вірші І. Франка, «Не можу забути» С. Гричко на вірші І. Франка, в укр. нар. піснях «Червона калино, чого в лузі стоїш?» обр. Б. Шиптура, «Карії очі, чорнії брови» та «Ой зйду я на ту гору» в обр. Х. Михайлюк, «Ой засвіти місяченьку» обр. М. Попенка, «Ой з-за гори» обр. А. Легкого та ін. (Приклад №1).

Ще одним помітним принципом виступає поширеність паралельних мелодичних ходів – терцових і секстових («Росинка» Б. Юрківа на вірші С. Пушика, «Червоні маки» Я. Барнича), а також октавних – у кульмінаційних епізодах (укр. нар. пісня «Червона калино, чого в лузі стоїш?» обр. Б. Шиптура) чи для просторовості звучання («Скажи, що любиш» Н. Рота, укр. текст С. Кочерги).

Росинка

Муз. Б.Юрківа
Сл. С.Пушкіна

В темні вальсу

The first system of the musical score for 'Rosinka' is in 3/4 time, key of D major. It features a piano introduction with a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody consists of quarter and eighth notes, while the bass line uses chords and single notes. A 'tr' (trill) marking is present in the right hand.

The second system continues the piano introduction. The melody in the right hand moves through various intervals, and the bass line provides harmonic support with chords and single notes.

The third system continues the piano introduction. The melody in the right hand features a series of eighth notes, and the bass line continues with chords and single notes.

The fourth system marks the beginning of the vocal line. The piano accompaniment continues in the left hand. The vocal line starts with the lyrics 'По-весні-бро-ди-ли-ли' and includes a 'p' (piano) dynamic marking.

The fifth system continues the vocal line with the lyrics 'но-чі, та-хлю-пчи-ні'. The piano accompaniment continues in the left hand.

Чотиризвучні акорди, як гармонізація мелодії, використовуються зазвичай у оберненнях, а не у витриманих нижніх акордових звуках. Це, з однієї сторони, ускладнює чистоту інтонування при співі, з іншої – надає гнучкості й фразової рухливості ансамблю. Саме в творах гармонічного (акордового) складу особливість виконання ансамблем «Росинка» виявляється в рівності динамічної сили голосів, що забезпечувалося тривалим репетиційним досвідом. Попри пріоритетність гармонічного викладу, зустрічаються твори і гомофоно-гармонічної фактури – із сольним проведенням мелодії («Течія» Р. Іщука на вірші С. Пушкіна, «Сопілонька журилася» В. Санькова на вірші С. Пушкіна, «Зоряна ніч» А. Кос-Анатольського, «Не забудь» Б. Янівського на вірші Б. Стельмаха). Слід зауважити, що в аранжуваннях для «Росинки» використовувалися сольні проведення як сопранового, так й інших голосів (середніх та альтових), що урізноманітнювало ансамблевий виклад (Приклад №2).

Зоряна ніч

Слова і музика А. Кос-Анатольського

Помірно

Зоряна ніч кличе мене, зоряна ніч покликання,
тисяча дум, тисяча мрій, серце бешкетить мене.
В зоряну ніч клич тебе: - гей, о-зо-вись! Де ти є, де?
У тисячі дум вижені сум, що моє серце гніте.
У тисячу мрій не пропадаю, разом з тих
мрій казку спрядую! В зоряну ніч

Менш поширеними в репертуарі «Росинки» були поліфонічні твори, проте елементи поліфонічної фактури в окремих мотивах, епізодах або проведеннях частин форми спостерігалися досить часто. Переважними поліфонічними зразками виступали – елементи канону («Святкує Пасху Україна» Г. Котика на слова А. Рябченка), імітації («Романе, Романе» Б. Антківа, «Згадай мене» Є. Козака, «Нічко цікавая» обр. В. Їжака, «Чого являєшся мені у сні» Б. Шиптура на вірші І. Франка), підголосків («Коли заснули сині гори» А. Кос-Анатольського, «Лише удвох» Л. Малько на слова Н. Стефурак, «Україні» А. Ашкеназі на слова Х. Михайлюк, укр. нар. пісня «Летів пташок» обр. Х. Михайлюк, «Місяць стежку стелить» Д. Циганкова), комплементарності (укр. нар. пісня «Ой засвіти місяченьку» обр. М. Попенка).

Надзвичайно колоритно й яскраво звучать твори у виконанні ансамблю «Росинка» у співставленні унісонних фраз та гармонічних побудов з оберненнями, що вимагає рівності як тембрової, так й інтонаційної та динамічної. Серед них «Зоряна ніч» А. Кос-Анатольського, «Намалой мені ніч» М. Скорика на вірші М. Петренка, «Не забудь» Б. Янівського на слова Б. Стельмаха та ін. Саме такі твори є у виразненні не лише фактурних особливостей, але й виконавського стилю ансамблю «Росинка» (Приклад №3).

13 На-ма-луй-ме-ні ніч ко-ли па-да-ють зо

17 - рі. На-ма-луй, я про-шу, на-ма-луй.

21 На-ма-луй ме-ні ніч, ко-ли па-да-ють зо

p

Вокальний ансамбль «Росинка» – не лише феномен прикарпатського краю, але й дзеркальне відображення розвитку провідних тенденцій української музики. Їх унікальний акапельний спів, а також багаторічна співпраця з піаністкою-концертмейстером – заслуженою артисткою України Любов Гундер, численними інструментальними колективами Прикарпаття – інструментальними ансамблями «Ровесник», «Опришки», «Усмішка», камерним оркестром «Harmonia mobile», ансамблем «Quattro Corde», дуєтом акордеоністів «Концертіно» та ін. –

сприяли загальній популяризації української пісенної культури, поширенню її кращих зразків для слухачів і в медіапросторі, засвідчили можливості синтезування пісенних фольклорних та академічних традицій, взаємодії композиторів та виконавців. Пісні «Смерекова хата», «Місячна дорога» П. Дворського, «Чарівна скрипка», «Щедрий вечір» І. Поклада, «Білі лебеді», «Лелеченьки» О. Білаша, «Зоряна ніч», «Коли заснули сині гори» А. Кос-Анатольського, «Намалой мені ніч», «Карпати» М. Скорика, «Шумить пшениця, як Дунай» В. Івасюка, «Не забудь» Б. Янівського у виконанні «Росинки» під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Христини Михайлюк стали прикладом не лише якісного за композиторським змістом, але й виконавською ансамблевою формою контенту української естради, що не втрачає своїх прихильників і послідовників і досі.

*Марія Ортинська,
заслужена артистка України,
доцентка кафедри музикознавства
Прикарпатського національного
університету імені Василя
Стефаника*

**«РОСИНКА» – РОВЕСНИЦЯ
МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ¹**

З музичним факультетом пов'язав свою творчу долю відомий сьогодні в Україні і за її межами народний вокальний ансамбль «Росинка» (звання народного ансамблю отримав у 1978 році), який був створений в далекі шістдесяті студенткою першого курсу Христиною Михайлюк (нині професор кафедри співу і диригування Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, заслужений діяч мистецтв України). На той час Христина Олександрівна уже мала добрі навички роботи з вокальним ансамблем (працювала артисткою Державного Гуцульського ансамблю пісні і танцю, а пізніше, в 1963 році, створила вокальний ансамбль «Мрія» в м. Надвірна).

Зібравши п'ятьох своїх однокурсниць – Лідію Лотоцьку, Ірину Климко, Мирославу Филипчак, Анну Старовойтову, Галину Кушнірук, Христина Михайлюк почала працювати наполегливо і творчо, постійно збагачуючи репертуар, удосконалювала свою майстерність і майстерність ансамблю. Часті репетиції да-

¹ Друкується за: «Без пісень нема життя...» (До 40-річчя заснування музичного факультету Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника) : музично-краєзнавчий альманах / упорядники: Дутчак В. Г., Карась Г. В., Ортинська М. З., Чоловський П. М. Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. С. 34–38.

ли змогу добиватися чистоти, м'якості звучання, ніжності, тонкого ліризму і глибокого проникнення в пісню. Професійне виконання дозволило «Росинці» стати одним з найкращих колективів в Україні.

Сімдесяті роки ХХ століття були роками нової хвилі відродження і розвитку пісні – як народної, так і естрадної, авторської. Були створені такі відомі в Україні вокальні і вокально-інструментальні ансамблі: «Кобза, «Смерічка», «Червона рута», «Мрія», «Опришки», «Легінь», «Усмішка», «Гуцулочки», які несли свої пісні в народ, а кращі з них композиторів М. Скорика, А. Кос-Анатольського, О. Білаша, В. Івасюка, П. Дворського, Л. Дутковського, І. Поклада, Ю. Рибчинського стали такими популярними, що звучать і сьогодні.

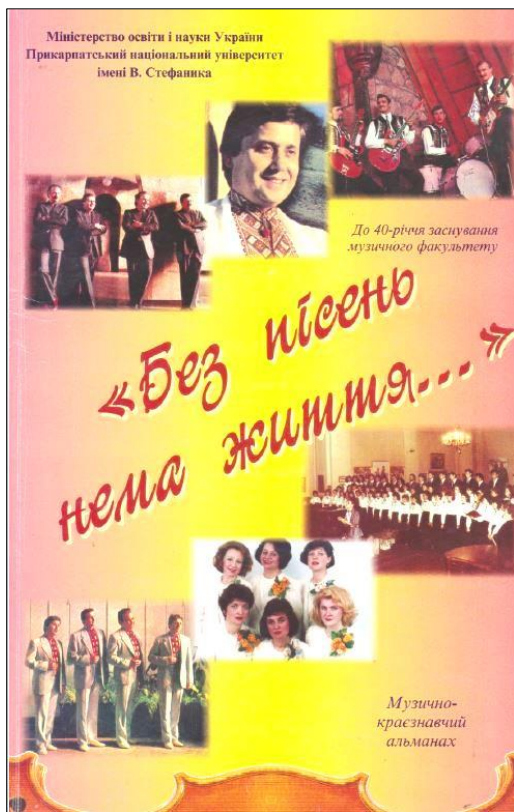
Свій перший виступ дівчата запам'ятали на все життя, бо це був особливий час – весна. Співали для своїх викладачів, студентів, які з квітами весни бажали успіху і творчого довголіття. Мабуть, у щасливу годину народився колектив, отримавши благословення, бо не загубився в морі музичного мистецтва, не втратив своєї привабливості, свого слухача. Всі роки праці ансамбль «Росинка» залишився вірним своїм традиціям, своїй репертуарній політиці. Кожна пісня завжди шліфується до витонченого звучання і, ніби перлінка до перлінки, складається в пісенну скарбницю ансамблю, тому що головним у виховній діяльності колективу є репертуар, який сприяє патріотичному і естетичному вихованню. Ще з перших репетицій виконавці поставили перед собою мету – бути вимогливими до себе й до слухачів, не йти шляхом найменшого опору і добирати до репертуару пісні не за напливом моди, а за широтою звучання та глибиною змісту, не добиватися гучних оплесків завдяки дешевому артистизму, барвистим костюмам, а домагатися високої культури співу. Перш ніж узяти пісню до репертуару, співачки завжди задумуються над тим, які почуття і думи викликатиме вона під час співу, бо виконана без емоцій, без любові пісня не хвилюватиме ні виконавців, ні слухачів. Щоб пісня заграла всіма барвами, потрібен час і клопітка робота над кожною фразою, кожним словом. Якщо в пісню вкладено багато праці, то вона залишається в репертуарі ансамблю на довгі роки. З кожним виступом звучить ще емоційніше, знаходячи ще глибші засоби виразності, бо проходить через призму почуттів кожної виконавиці. Тому в репертуарі «Росинки» немає шлягерів, а якщо і береться в роботу популярна пісня, то тільки тоді, коли співачки відчувають, що зможуть виконати її по-своєму, в цікавому аранжуванні чи оригінальній інтерпретації.

За всі роки творчої праці репертуар ансамблю постійно ускладнювався – від простих пісень на два голоси до складних багатоголосих композицій. Особлива увага приділялася співу без супроводу, бо такий є найскладнішим видом виконавства, який доступний не кожному вокальному ансамблеві. Співаючи «а саррелла», ансамбль «Росинка» найповніше виявляє свою майстерність, своє звучання, стрій, ансамбль, динаміку й агогіку твору. Зростає відповідальність і ак-

тивність кожного виконавця, бо під час такого співу впливають усі хиби і недоліки у виконанні, які часто приховуються акомпанементом.

Основою художнього виконання є техніка співу, оскільки без комплексу технічних навичок неможливо повно і глибоко висловити почуття, розкрити психологічний аспект художнього образу, принести як слухачам, так і виконавцям естетичну насолоду. Тому особлива увага під час роботи приділяється оволодінню академічною манерою співу, тобто виробленню навичок правильного звукоутворення, рівного звуковедення, вокального дихання. Працюючи над твором, учасниці ансамблю не залишаються байдужими до того, про що співають. У репертуарі «Росинки» понад 150 творів. Основу його становлять українські народні пісні: «Ой зійду я на ту гору», «Летів пташок», «Ой з-за гори, з-за гори», «Карі очі»; стрілецькі: «Коли ви вмирали», «Зажурились галичанки», «Ой там при долині»; авторські пісні українських композиторів: О. Білаша «Білі лебеді», «Розійшлись дві стежки», М. Скорика «Намалой мені ніч», А. Кос-Анатольського «Зоряна ніч», П. Дворського «Смерекова хата», В. Івасюка «Шумить пшениця», «Пісня буде поміж нас», романси Д. Січинського, твори українських та зарубіжних класиків. Особливе місце в репертуарі займають пісні прикарпатських композиторів Б. Юрківа, Д. Циганкова, В. Їжака, І. Фіцаловича, Б. Шиптура, С. Гричко, Л. Малько, Є. Лещук.

«Росинка» – це своєрідна творча лабораторія, школа вокально-ансамблевого співу. Від часу створення «Росинки» цю школу вокалу пройшло близько 50 співачок. Після такого навчання, відчувши значення співу в своєму житті і ту благородну місію, яку несе кожна співачка для свого народу і культури, дівчата вже не можуть жити без пісні, без сцени. Тому створюють свої колективи в різних куточках України, куди закидає їх доля. Вони продовжують і розвивають традиції своєї «Росинки». Так, першим в 1971 році був створений Галиною Кушнірук ансамбль «Гуцулочки» на філологічному факультеті педагогічного інституту ім. В. Стефаника, в 1986 році Галиною Мартиненко – ансамбль «Намісто» при Калуському державному училищі

культури, Ольгою Молодій – ансамбль «Бистрянка» в м. Надвірна, ансамбль «Мелодія» в селищі Рожнятові (керівник Ірина Кравців), вокальний квартет в с. Порошково Перечинського р-ну, створений Надією Сигидін, який є гордістю Закарпатського краю і постійно бере участь у святкових концертах та творчих звітах. Всі ці колективи удостоєні почесного звання самодіяльний народний. Любов Соник працює з ансамблем у Коломиї, студентські колективи створили викладач вокалу Ольга Мурій в Тернопільському педагогічному університеті, доцент Ольга Черсак в педагогічному інституті Прикарпатського університету, продовжує традиції і сама Христина Михайлюк, створивши вокальне тріо «Едельвейс» в Інституті мистецтв і багато інших ансамблів в загальноосвітніх школах, коледжах. Всі керівники цих колективів прекрасно працюють, добиваються великих успіхів і визнання, бо для них зразком професіоналізму завжди є рідна «Росинка».

Надзвичайно цікавою сторінкою в біографії ансамблю «Росинка» є концерти, творчі зустрічі, звіти. Вже стало доброю традицією кожних п'ять років звітувати про свої досягнення на ниві музичного мистецтва перед найкращим своїм слухачем – громадськістю рідного міста Івано-Франківська. На таких концертах збираються всі колишні учасниці «Росинки», друзі і фанати, для яких ці концерти є душевною насолодою.

За сорок років діяльності за плечима ансамблю незліченна кількість концертних виступів. Пригадується 1971 рік, коли на Івано-Франківщині відзначали 100-річчя від дня народження класика української літератури Василя Стефаника. Не стояла тоді осторонь і «Росинка». На одному з ювілейних концертів її виступ слухав народний артист тодішнього Радянського Союзу Іван Семенович Козловський. Знаменитий співак зі світовим іменем високо оцінив майстерність колективу. За його рекомендацією «Росинку» запросили відсвяткувати ювілей Василя Стефаника у Москві. Знаменитому тенорові так сподобався спів дівчат із Прикарпаття, що запропонував їм співати разом. Після однієї репетиції зі сцени Центрального будинку літераторів зазвучали українські народні пісні у виконанні Івана Козловського з «Росинкою». Згадуються концерти в Севастополі, Києві, Харкові, Калінінграді, Мінську, Львові, Ужгороді, Чернівцях, фестивалі української пісні у Ленінграді, Баку, Чехо-Словаччині, дні української культури і мистецтва у Вищому військово-технічному училищі імені Баумана в Москві, чудовий круїз по Дніпру «Спадщина-91», де ансамбль протягом кількох днів виконував українські співанки для гостей з Канади, чотириразові поїздки до Марамурського повіту Румунії, де відбувалися цікаві зустрічі зі студентами педагогічного інституту міста Бая-Маре, зустрічі з вдячними слухачами містечок Сігета, Тиргу-Липуша, Вішеу-де-Суса, концерти просто неба для прикордонників, гастролі по Новгородській землі, виступи перед ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС, концерти в Польщі, Чехії. Активну участь взяла «Росинка» в концертах та міжнародних конференціях, які проводилися в містечках і селах, де

І. Франко сів своє мужнє слово серед українського народу, а також у святковій Академії, присвяченій 150-річчю геніального сина України в Перемишлі. Це єдиний проведений захід за кордоном з нагоди ювілею Каменяра, де звучали пісні на його тексти і пісні, які він дуже любив. Особливо незабутніми є ті концерти за межами рідного краю, на яких присутні земляки з діаспори. Концертні поїздки за кордон для «Росинки» несуть подвійну місію: не тільки презентувати свої пісні і свій спів, а й почесно утверджувати українську культуру за межами держави, допомагати українській діаспорі сіяти правдиве зерно свого коріння для нащадків, не дати забути звичаї, обряди і свою неньку-Україну дітям, які народилися на чужині. Такі зустрічі є дуже хвилюючими, і часто «Росинка» знаходить там нових друзів, з якими впродовж багатьох років підтримує творчі стосунки. Незабутнім для ансамблю став виступ на площі перед обласною радою, коли в 2004 році зібралися студенти, інтелігенція, прогресивні кола Івано-Франківська і навколишніх сіл, щоб опротестувати політику керівництва нашої держави. Такої масової публіки у «Росинки» ще не було. Пісня з уст дівчат зі сльозами на очах будила в серцях демонстрантів почуття гідності, поваги і любові до себе і до ближнього.

Ще одна творча сторінка біографії «Росинки» – це зйомки в Карпатах телевізійного фільму «Червона рута». Тут під час зйомки і зав'язалася щира і довготривала дружба з Софією Ротару, тоді ще самодіяльним ансамблем «Смерічка», його солістами Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, композиторами Володимиром Івасюком, Левком Дутковським. Із цими нині провідними артистами української естради і досі підтримуються творчі зв'язки. «Росинка» брала участь у телевізійних фільмах «Пісні над Львовом», «Телеграми, телеграми...», «Верховино, світку ти наш», «Де Черемоша хвилі плинуть», а в 1994 році вийшов повнометражний музичний фільм Укркінохро-ніки «Дзвенить «Росинка» у піснях».

Сьогоднішній склад «Росинки» співає разом більше 20 років. Це дійсно високопрофесійні виконавці, які відчувають найтонші нюанси вокального співу. Всі вони – випускниці музичного факультету, а нині доценти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника заслужені артистки України Ольга Молодій, Ірина Жеребецька, Марія Ортинська, Ольга Черсак і Любов Гундер (випускниця Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка) – прекрасна піаністка, концертмейстер «Росинки», яка дуже глибоко разом зі співачками відчуває пісні і, створюючи власні до пісень супроводи, допомагає їм своєю грою ще глибше розкривати зміст, образи і характери виконаних ансамблем творів. Незмінним керівником є заслужена діячка мистецтв України, професорка Христина Олександрівна Михайлюк.

За невтомну працю на ниві музичного мистецтва народний вокальний ансамбль «Росинка» неодноразово нагороджений почесними грамотами, медалями, є лауреатом міжнародних і республіканських конкурсів, лауреатом першої премії імені Василя Стефаника, завоював любов і визнання слухачів.

Марія Ортинська,
заслужена артистка України, доцентка кафедри
музичної україністики та народно-інструментального
мистецтва Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Любов Гундер,
заслужена артистка України, доцентка,
Inštitút hudobného a výtvarného umenia,
Katedra hudby, FF, Prešovská univerzita v Prešove
(Словаччина)

«РОСИНКА» – ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ¹

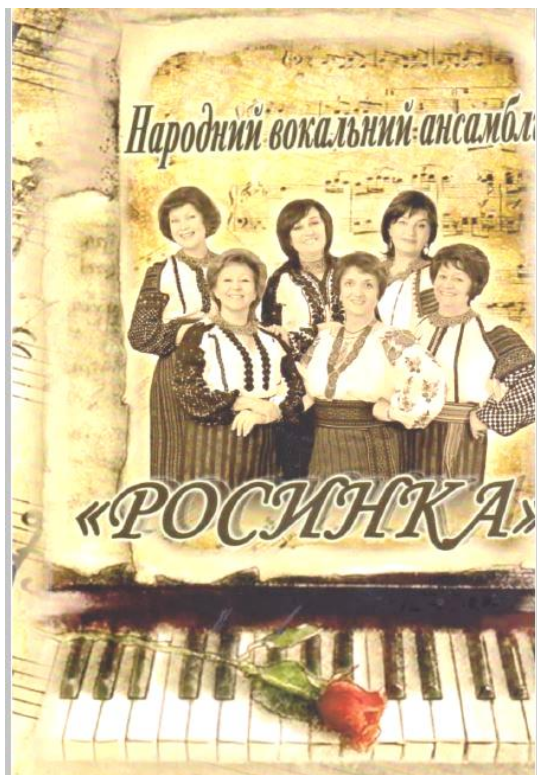
7 березня 2022 року народний вокальний ансамбль Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який має таку чарівну і неповторну назву «Росинка» буде відзначати своє творче 55-річчя.

А почалося все з далекого 1966 року, коли разом з науково-технічною революцією та швидким прогресом інформаційних технологій стрімко розвивалася українська музична культура. У другій половині ХХ століття виникли умови для розвитку і поширення жанру вокальної та вокально-інструментальної музики в сучасному мистецькому житті. Взнявши за основу високохудожні твори мистців багатьох поколінь, вокальне і вокально-інструментальне виконання вийшло за рамки самодіяльності та дилетантизму, набуло чітких рис та ознак мистецького напрямку і стало важливою частиною творчого життя українського бомонду. Феномен розгалуження музичного мистецтва на декілька видів, які, своєю чергою, розподіляються на безліч напрямів і течій, набув небувалої значущості. Показовим став процес багатоміліонного відокремлення гілки легкої розважальної музики, яка в минулому столітті, завдяки спрощеності музичної мови та демократизації висловлювання, здобула статус окремого повноправного виду музичної творчості та завоювала багатомільйонну слухацьку аудиторію.

70-ті роки для української естрадної пісні стали найсприятливіші. Потужний пласт українського естрадно-пісенного жанру формувався під впливом нових зарубіжних музичних течій і надзвичайної популярності англійського вокально-інструментального квартету «Бітлз» (1956–1970) з Ліверпуля (Великобри-

¹ Друкується з доповненням за: Ортинська М. З., Гундер Л. В. «Росинка» від витоків до сьогодення. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2021. 88 с.

танія), який став видатним явищем музичної історії другої половини двадцятого століття. Сучасна українська естрадна музика мала також хороший національний фундамент. Щоб збагнути феномен популярної музики, необхідно згадати основні тенденції розвитку сучасної української музики двадцятого століття: налагоджувався тісний зв'язок між авторською та фольклорною творчістю, відбувалася модернізація, формувалося інше ставлення до проблеми виконання. Ансамбль «Росинка» разом зі своєю ровесницею ВІА «Смерічка» Вижницького будинку культури та іншими колективами, які були дуже популярні в 70-х роках («Карпати», «Ватра», «Червона рута», «Опришки», квартет «Легінь»), стояв на порозі створення нових тенденцій розвитку сучасної української естрадної музики і популяризації творчості молодих композиторів В. Івасюка, Л. Дутковського, М. Скорика, А. Кос-Анатольського та інших, які, опираючись на фольклорні джерела, створили в Україні шедеври поп-музики. Своїм професіоналізмом і майстерністю виконання ансамбль «Росинка» зробив значний, неповторний вклад у становлення і розвиток національної пісенної культури, зокрема ансамблевого співу.

Ансамбль «Росинка» заснувала у вересні 1966 року Христина Михайлюк (нині заслужена діячка мистецтв України, професорка кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника), ставши студенткою першого курсу музично-педагогічного факультету, який щойно відкрився при Івано-Франківському державному педагогічному інституті. Створити ансамбль на факультеті попросила академнастаниця, викладачка теоретичних дисциплін Любомира Володимирівна Ярославич, бо за плечима прекрасної на вроду, надзвичайно талановитої і скромної Христини був чималий досвід роботи на вокальній ниві. До навчання у виші Х. Михайлюк закінчила музичний відділ Коломийського педагогічного училища, працювала артисткою Державного Гуцульського ансамблю пісні і танцю, а 1963 року стала творцем та керівником вокального ансамблю «Мрія» Надвірнянського районного будинку культури. Своїм співом дівчата з «Мрії» зачаровували слухачів не тільки Прикарпаття, а й усієї України. Цей колектив свого часу,

мабуть, дав Ігорю Покладу поштовх і натхнення створити в Києві свою «Мрію» (ансамбль працював 1965–1985), яка стала еталоном для вокальних ансамблів усієї України і на яку рівнялася колись і «Росинка».

У педагогічному інституті Христина Михайлюк навчалася вокалу у прекрасного педагога з багаторічним досвідом викладання, учениці геніальної співачки Соломії Крушельницької Божени Андріївни Антоневиц, яку досі намагається наслідувати в житті і праці, використовуючи її методичні вказівки, навички та вміння бути цілеспрямованим педагогом, максимально ефективно працювати зі своїми вихованцями, щоб навчити їх високого мистецтва співу.

Учасницями першого складу «Росинки» стали однокурсниці Христини Михайлюк, яких вибрала сама не тільки за вокальними, артистичними даними, а й за чисто людськими якостями. Це Лідія Лотоцька, Ірина Климко, Надія Штокало, Мирослава Филипчак, Анна Старовойтова, Галина Кушнірук. Працювали наполегливо і творчо, вдосконалювали свою майстерність. Часті репетиції дали змогу добитися чистоти, м'якості звучання, ніжності, тонкого ліризму і глибокого проникнення в пісню. Перша спроба показати себе була на вечорі, присвяченому Д. Шостаковичу, який підготувала куратор курсу Л. В. Яросевич. Виконували пісню «Родина слышит». Пісня досить складна, але за короткий час дівчата впоралися з завданням і твір прозвучав на належному рівні. Після виступу Христина зрозуміла, що потрібно вводити у репертуар пісні народні, авторські, які в ті роки ставали дуже популярні і захоплювали молодь.

Успіхи, слава, любов шанувальників прийшли до «Росинки» завдяки виступу колективу на сцені рідного вишу під час святкового концерту 7 березня 1967 року. Тоді прозвучали: «Прогулянка по Польщі» Яна Яніковського, «Романе, Романе...» Богдана Антківа, «Не топчть конвалій» Мирослава Скорика. З цього дня учасниці ведуть відлік творчих років «Росинки», бо саме цей концерт залишився в пам'яті співачок назавжди. Разом із весняними квітами глядачі дарували дівчатам найкращі побажання довгих, щасливих сценічних років, і віншування збулися, адже сьогодні «Росинка» уже скоро буде зустрічати свою п'ятдесят п'яту весну. Мабуть, у щасливу годину народився колектив, отримавши благословення, бо не загубився в океані музичного мистецтва, не втратив професіоналізму, привабливості і свого вдячного слухача [7, с. 28].

Чарівне ім'я «Росинка» ансамбль отримав, коли на запрошення музичного редактора Львівського телебачення Мирослава Скочилися дівчата взяли участь у телевізійному концерті. Після цього виступу на прохання дикторки, яка вела концерт, до музичної редакції надійшло чимало листів, де слухачі пропонували безіменному вокальному колективу різні імена. Найбільше до душі дівчатам припала «Росинка». Така лірична назва вимагала від виконавців особливої праці над чистотою інтонації, диханням, динамікою, агогікою, вмінням слухати один одного й ансамблювати. Від цього чарівного слова, як і від співу, завжди віє свіжістю, ніжністю, ранковим світанком, здається, що лунають солов'ї, шепочуть трави і дзвенить «Росинка» у піснях.

Колектив з різних причин неодноразово змінював свій склад, і керівник докладав великих зусиль, щоб із введенням кожної нової співачки рівень виконання не тільки утримати на висоті, а й удосконалити. Згодом в ансамбль прийшли співати Зоряна Лесів (1967–1971), Оріся Яцинович (1968), Катя Кирлик, Тамара Бачес, Валентина Іванова (1969–1970), Любов Креховецька (1970–1971).

Зліва направо: З. Лесів, Л. Лотоцька, А. Старовойтова, К. Кирлик, Л. Кушнірук, Г. Кушнірук, О. Яцинович, М. Филипчак, Х. Михайлюк, Т. Бачес.

На жаль, дехто з них уже відійшов у кращий світ. Немає серед нас Катерини Кирлик, Зоряни Лесів (Федорак), Галини Кушнірук, Валентини Іванової, Любові Креховецької.

Закінчуючи інститут (після чотирирічного навчання) учасниці ансамблю вирішили на прощання з найкращими студентськими роками зробити своєрідний творчий звіт і донести свої улюблені пісні шанувальникам. Концерт відбувся з надзвичайним успіхом. Про це і донині згадують колишні «росинки».

Після закінчення вишу з відзнакою (1970 р.) Христину Олександрівну Михайлюк було запрошено викладати вокал на кафедрі методики музичного виховання, співів та диригування. Тодішній ректор (1967–1980) Олександр Андрійович Устенко (сьогодні це відомий вчений-економіст і політик, кандидат економічних наук, професор, академік Академії інженерних наук України, академік Академії економічних наук України, дійсний член Української академії кібернетики) докладав величезних зусиль для підняття культурного рівня закладу, сприяв утворенню різних мистецьких і творчих колективів, завжди підтримував талановитих випускників, залишав працювати на музично-педагогічному факультеті, поповнюючи викладацький колектив гідними фахівцями.

Однокурсниці Христини роз'їхалися по місцях призначення на роботу, і в 1971 році у «Росинку» знову влилися нові студентки: другокурсниці музпеду Ірина Остапович, Ольга Федорак та першокурсниці Галина Пулекіна і Марія

Якимович. На той час склад ансамблю нараховував сім учасниць. Почали працювати над новим репертуаром, частіше проводили репетиції, щоб ввести нових учасниць у програму. Працювали з великим натхненням, бо вирішили своє п'ятиріччя зустріти гідно, з цікавими піснями і знову запросити викладачів, студентів, шанувальників на свій творчий вечір. Цей день став незабутнім для всіх, хто навчався у виші на той час. Концерт відбувався в актовому залі інституту, який щойно відкрився. Учасниці згадують, як самі заклеювали чорним папером вікна, щоб створити атмосферу вечора і використати хоч якісь світлові ефекти. Серед вступників 1971 року було багато талановитих музикантів, які внесли великий вклад у розвиток музичного професіоналізму на факультеті. Так, з перших днів навчального року обдарований музикант з Коломиї Богдан Дутчак, що після служби в армії вступив на музично-педагогічний факультет, створив вокально-інструментальний ансамбль «Ровесник». Усі учасники «Ровесника» були здібними студентами з різних факультетів вишу. Своєю високою професійністю вони швидко завоювали любов і повагу не тільки серед музикантів, а й серед усього студентства Івано-Франківська. Почувши виступ цього колективу, керівник «Росинки» Христина Михайлюк запропонувала співпрацювати і зробити кілька пісень разом. Обидва колективи часто брали участь в різних концертах не тільки на місцевому рівні. З великим натхненням спільно готувалися до п'ятої річниці ансамблю «Росинка», який відбувся у травні і мав величезний успіх. Творча співпраця з «Ровесником» тривала впродовж багатьох років. Згадуються виступи в Москві (Центральний Будинок літератора, телестудія «Останкіно»), поїздки в Румунію, Польщу.

Святкування 5-річного ювілею

Пізніше знову змінювалася кількість дівчат, але найдовше співало семеро. Було дуже багато різних виступів. Студентський клуб на чолі з директором

Ф. Кофлером організував концертні виступи в районних містечках і селах області, жоден святковий концерт на різних рівнях не відбувався без «Росинки». За плідну працю і високий професіоналізм у 1978 році ансамбль отримав почесне звання «народний самодіяльний».

Склад ансамблю 1971–1972 роки

*Зліва направо: З. Лесів, І. Остапович, А. Старовойтова, О. Федорак,
М. Якимович, Г. Пулекіна, Х. Михайлюк*

Незабутніми для цього складу були виступи в Севастополі на кораблі у відкритому морі для моряків Чорноморського флоту та громадян міста. Тоді «Росинка» виступала на одній сцені зі знаменитими народними артистами України: Є. Мірошніченко, Д. Гнатюком, А. Солов'яненком, А. Мокренком, землячкою М. Стеф'юк, Ю. Березіним та Ю. Тимошенком, які після виступу ансамблю аплодували дівчатам за їх високопрофесійне виконавство.

Концерт для моряків на кораблі у відкритому морі (м. Севастополь, 1972 р.)

Працюючи викладачем вокалу, Христина Олександрівна зрозуміла, що найменш болісно (у професійному значенні) зміни в «Росинці» проходять тоді, коли у колектив вливаються нові співачки з одного вокального класу. Тому наступні вокалісти – учасниці ансамблю навчалися тільки в Х. О. Михайлюк. Це Тетяна Мамонтова, Любов Соник, Надія Дешко, Тетяна Замятіна, Ольга Поздик, Галина Березова, Ольга Михайлюк, Леся Левко, Марина Мізіліна, Світлана Винник, Галина Галушка, Тамара Свінтіцька, Ольга Гриньків, Оксана Ярмусь, Ірина Маркевич, Наталія Кузьменко, Зоряна Регета, Наталія Николаїшин, Любов Бойко, Галина Тучак та інші. Їм Христина Олександрівна намагалася прищепити вміння та навички співу в ансамблі. Крім згаданих вище, учасницями ансамблю були і студентки інших викладачів, в яких навчалися постановки голосу: Софія Майдан, Людмила Братівник, Світлана Малетич, Галина Яковлева, Ольга Крижанівська, а також нині доцент кафедри методики музичного виховання та диригування, заслужений працівник культури України Жанна Зваричук. За роки роботи ансамблю своєрідну вокальну школу «Росинки» пройшли понад 50 співачок. Кожній новій учасниці давали випробувальний термін (один місяць), за час якого потрібно було регулярно відвідувати репетиції, їздити на концерти, вчити визначені партії пісень. Протягом такого «іспитового періоду» керівник мав право відмовити в участі у колективі, якщо в чомусь не справджувалися надії, і ті ж самі права залишалися за студенткою. І це природно, тому, що творчий колектив може працювати успішно тільки тоді, коли його виконавців об'єднує спільність інтересів, поглядів на життя, на пісню, взаємна повага і симпатія. Адже естетичне виховання починається з багатого емоційного підтексту відносин між членами колективу: чуйності, сердечності, задушевності і любові.

Після навчання, відчувши роль співу у власному житті і ту благородну місію, яку кожен співак виконує для свого народу й культури, дівчата вже не уявляли свого життя без пісні, без сцени. Сьогодні – це велика сім'я, де підтримують і допомагають, діляться своїми успіхами, проблемами і радістю. Любов до пісні надихала колишніх учасниць на створення власних колективів чи сольних проєктів у різних куточках України і за кордоном. Їх спів відповідає високому рівню виконавства, бо для кожної з них взірцем є дорога «Росинка». Зустрічаючись, згадують, що найкращими роками в їхньому житті є роки з «Росинкою». Зі спогадів співачок можна зробити висновок, що участь у ансамблі відкрила їх талант і здібності до співу, а також вказала шлях до обрання своєї подальшої професії, пов'язаної з музикою. Мрія співати в «Росинці» була в кожній студентки, яка навчалася в інституті, і запрошення в колектив для обраних часто ставало новим витком професійного розвитку. Продовжуючи традиції «Росинки», свої вокальні колективи створили:

- Галина Кушнірук – вокально-інструментальний ансамбль «Гуцулочки» (1971 р.) при філологічному факультеті Івано-Франківського педагогічного інституту (теперішній керівник – доцент Марія Клепар);

- Ірина Кравців (уродж. Остапович) – вокальний ансамбль «Мелодія» (1986 р.) при Рожнятівському народному домі;
- Галина Мартиненко (уродж. Пулекіна) – студентський вокальний ансамбль «Намисто» (1986–2013 рр.) Калуського коледжу культури, а також жіночий вокальний ансамбль «Коралі» (2012 р.) при народному домі с. Угорники і мішаний квінтет «Доля» (2004–2012 рр.);
- Ірина Жеребецька (уродж. Маркевич) – вокальний ансамбль учителів ДМШ № 3 (1988–2003) м. Івано-Франківськ;
- Надія Сигидін (уродж. Дешко) – жіночий квартет «Мелодія» (2002 р.) при Тур'я-Реметівській ДМШ Перечинського району Закарпатської області;
- Ольга Черсак (уродж. Гриньків) – ансамбль (2001–2006 рр.) та жіночий хор студентів педагогічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (2001 р.);
- Ольга Мурій (уродж. Поздик) – студентське тріо (2012–2014 рр.) факультету мистецтв Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка;
- Марія Ортинська (уродж. Якимович) – вокальну групу Апостольства Матері Божої Покровительки Доброї Смерті «Жива вода» (2005 р.) при церкві Царя Христа м. Івано-Франківська.

Також деякі співачки стали керівниками уже відомих колективів. З 1988 року керівником вокального ансамблю «Бистрянка» РБК м. Надвірна працює Ольга Молодій (уродж. Михайлюк), а Любов Курманська (уродж. Соник) з 1991 до 1997 року була керівником вокального ансамблю «Серпанок» Коломийського народного дому, також обидві виступають як солістки. Наталія Николаїшин (заслужена артистка України) стала солісткою Національної опери України, інші співачки є учасниками різних ансамблів, хорів. Майже всі перераховані колективи свого часу отримали почесне звання «народний самодіяльний».

Масовій популярній музиці притаманне ослаблення авторитету композитора й піднесення статусу інтерпретатора, чий артистичний імідж стає елементом твору. Інтерпретатор може втручатися в авторський нотний текст, перетворювати, змінювати його, пропонуючи свої варіанти. Тому твори, які виконує ансамбль «Росинка», завдяки аранжуванню чи обробкам набувають іншого характеру, різних гармонічних змін і виражальних засобів. Часто співачки надають нового життя уже відомим, забутим пісням. За всі роки праці ансамбль залишився вірним своїм традиціям та репертуарній політиці. Власне головним у діяльності колективу є репертуар, який сприяє патріотичному й естетичному вихованню. Перед ансамблем завжди стояла мета – бути вимогливими до себе й до слухачів, не йти шляхом найменшого опору і добирати до репертуару твори не за напливом моди, а лише за глибоким змістом і шириною звучання, не добиватися гучних оплесків завдяки дешевому артистизму, барвистим костюмам, а домагатися високої культури співу. У роботі над репертуаром керівник дотримується дидактичних принципів:

1) доступність (мається на увазі доступність діапазону, чисто вокальні можливості виконання);

2) послідовність (від простіших творів до складніших).

Перш ніж ввести пісню до репертуару, співачки завжди задумуються над тим, які почуття і думки викликатиме вона під час співу, бо пісня, виконана без емоцій, без любові, не хвилюватиме ні виконавців, ні слухачів. Щоб музичний твір загравав усіма барвами, потрібен час і клопітка робота над кожною фразою, кожним словом. Якщо в пісню вкладено багато праці, то вона залишається в репертуарі ансамблю на довгі роки, а з кожним виступом звучить емоційніше, знаходячи ще глибші засоби виразності, бо проходить через призму почуттів співачок. Тому в репертуарі «Росинки» немає шлягерів, а якщо й береться в роботу якась популярна пісня, то тільки тоді, коли керівник і виконавці відчувають, що зможуть проспівати її по-своєму, в цікавому аранжуванні чи в оригінальній інтерпретації [5, с. 35].

За 50 років творчого шляху репертуар ансамблю постійно ускладнювався – від простих пісень на два голоси до складних поліфонічних композицій. Особливу увагу зосереджено на співі без супроводу, бо такий є найскладнішим видом виконавства і доступний не кожному вокальному колективі. Співаючи а саррелла, «Росинка» найповніше виявляє свою майстерність, своє звучання, стрій, ансамбль, динаміку й агогіку твору. Значно зростає відповідальність і активність кожного виконавця, бо під час такого співу впливають усі хиби й недоліки у виконанні, які інструментальний супровід часто приховує.

Основою художнього виконання є техніка співу, оскільки без комплексу технічних навичок неможливо повно і глибоко висловити почуття, розкрити психологічний аспект художнього образу, принести і слухачам, і виконавцям естетичну насолоду. Тому під час роботи особливу увагу звернено на оволодіння академічною манерою співу, тобто вироблення навичок правильного звукоутворення, рівного звуковедення, вокального дихання. Працюючи над твором, учасниці ансамблю не залишаються байдужі до того, про що співають.

Сьогодні в репертуарі колективу більше 250 творів зарубіжних та українських композиторів різних епох. У виконанні ансамблю прозвучали відомі класичні твори: «Ave Maria» (Дж. Каччіні, Й. С. Баха-Ш. Гуно), «Поєма» (З. Фібіха), «Серенада» (Ф. Шуберта), «Танго» (О. Строка), романси «Як почувеш вночі», «Не співайте мені сеї пісні» (Д. Січинського), популярні пісні «Смерекова хата», «Місячна дорога» (П. Дворського), «Чарівна скрипка», «Щедрий вечір» (І. Поклада), «Білі лебеді», «Лелеченьки» (О. Білаша), «Зоряна ніч» (А. Кос-Анатольського), «Намалой мені ніч» (М. Скорика), «Шумить пшениця, як Дунай» (одна з останніх пісень В. Івасюка).

Співачки пропагують пісні композиторів і поетів рідного Прикарпаття: «Виростала верба», «Нічко цікавая» (В. Їжака), «Не можу забути» (С. Гричко), «Зоря погасла», «Росинка» (Б. Юрківа), «Стежина», «Вже минули дні», «Молитва»

оберіг» (В. Стецика), «Сопілонька журилася» (В. Санькова), «Червона калина» (Б. Шиптура) та інші.

Однак найбільше в репертуарі народних пісень різних жанрів. Серед них: «Ой зйду я на ту гору», «Чотири воли пасу я», «За нашов stodолов», «Ой за гори, з-за гори», «Карі очі чорні брови», «Ой чорна я си чорна», «На поточку прала», «Чия то хатина», стрілецькі – «Ой там при долині», «Повіяв вітер степовий», «Зажурились галичанки», «Коли ви вмирили» та інші в обробках, які створювала Христина Олександрівна і учасниці «Росинки».

Вважається, що творча біографія ансамблю почалася піснею Б. Антківа на слова М. Петренка «Романе, Романе...». Цю пісню знають усі покоління колективу, вона завжди є в репертуарі і стала улюбленою не тільки для дівчат, а й серед шанувальників.

З великою відповідальністю керівник ставиться до вибору і підготовки репертуару для тематичних концертів. Ансамбль вивчає відповідні пісні, що завжди підходять за сценарієм заходу. Наприклад, до святкових концертів, присвячених нашому геніальному поетові Тарасу Шевченкові, виконують пісні на його тексти: «Полюбила чорнобрива», «Сонце гріє, вітер віє», «Вітер з гаєм розмовляє» (І. Фіцаловича), пісні, які стали народними – «По діброві вітер віє», «На високій дуже кручі» та інші.

За п'ятдесят років творчості у біографії «Росинки» набралось чимало цікавих сторінок. Це, зокрема, святкування 100-річчя (1971) від дня народження класика української літератури Василя Стефаника, де вокалістки познайомилися з народним артистом тодішнього СРСР Іваном Семеновичем Козловським, який високо оцінив майстерність ансамблю і запросив до Москви відсвяткувати ювілей письменника. Крім пісень з власного репертуару, які «Росинка» співала в концерті, три пісні було виконано спільно з Іваном Семеновичем.

«Росинка» разом з І. С. Козловським (Москва, 1971 рік)

Знаковим у творчості «Росинки» став 1971 рік. Улітку ансамбль був запрошений у Карпати на зйомки телевізійного фільму «Червона рута». Автори фільму: сценарист Мирослав Сkochиляс, режисер Роман Олексів, звукорежисер Василь Стріхович і оператор Аркадій Дерб'ян вважали, що такий фільм, назва якого утвердилася через надзвичайну популярність однойменної пісні Володимира Івасюка, матиме прихильність людей різного віку в колишньому Радянському Союзі. Насправді фільм став справжнім бумом, своєрідним вибухом туги за чимось вищим, ніжним і чистим. З п'ятнадцяти пісень, що ввійшли до фільму, – три виконувала «Росинка». Це пісні: «Течія» випускника музично-педагогічного факультету Руслана Іщука на вірші Степана Пушика, «Відлітають журавлі» Олександра Білаша на слова Валерія Гужви і «Там, де гори і ліси» Валерія Громцева на текст Миколи Бучка, яка була спеціально написана для фільму й ансамблю «Росинка». На знімальному майданчику «росинки» познайомилися з буковинським, тоді ще самодіяльним, ансамблем «Смерічка», його солістами Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Марією Ісак та Софією Ротару, Анатолієм Євдокименком, композиторами Володимиром Івасюком, Левком Дутковським (керівник «Смерічки»), пісні яких і сьогодні є в репертуарі «Росинки». Відтоді з цими провідними артистами української естради завжди підтримували тісні творчі зв'язки.

У 2011 році адміністратор фільму «Червона рута» Михайло Кузьменюк задумав зняти новий фільм, присвячений 40-річчю від часу створення телевізійного фільму «Червона рута», щоб згадати про всіх творців і учасників. Фільм також знімався в Яремчі і були запрошені всі живі на той час виконавці. Нажаль, задум не вдалося здійснити в повному обсязі через раптову смерть пана Михайла, проте рідні і друзі упорядкували записаний матеріал і фільм вийшов на екран під назвою «Сонце Руту знайшло» в 2015 році (ТРК «Буковина»).

Неможливо не згадати про виступ ансамблю у концерті для учасників Міжнародного симпозіуму лікарів в оперному театрі міста Харкова. Тут «Росинка» співала у супроводі струнного ансамблю під орудою заслуженого артиста України Олега Герети. Учасниками цього концерту також були народні артисти України Ольга Басистюк, скрипаль Богодар Которович, артисти зі США. Вела концерт заслужена артистка України Тамара Стратієнко. Після виконання своїх пісень співачки побачили, як стоячи аплодував весь зал і учасники Харківського сифонічного оркестру, що перебували в оркестровій ямі. Слухачі концерту просили заспівати ще на біс, а маестро Б. Которович за кулісами прокоментував виконання найкращими словами вдячності і високо оцінив професійність співу.

Незабутніми стали також поїздки до Румунії (Марамуреський повіт), де відбувалися цікаві зустрічі зі студентами педагогічного інституту міста Бая-Маре, концерти для української діаспори містечок Тиргу-Липуш, Сігет, Вішеуде-Сус. Тоді між Івано-Франківщиною та Марамурещиною існували тісні економічні та культурні зв'язки і обмін творчими делегаціями відбувався досить часто.

Найяскравішим спогадом про ці поїздки є те, як зворушували слухачів українські пісні, незважаючи на те, що тексти були для них не завжди зрозумілі.

Поїздка в Румунію (1975 рік)

Цікавими виявилися гастролі по Новгородській землі, під час яких відбулося знайомство з історією і культурою краю, що був у минулому частиною Київської Русі. Учасниці стали свідками, як археологи знаходили цінні артефакти IX–XI століть у котловані, який був виритий для побудови універмагу в Новгороді.

Назавжди залишилась у пам'яті виконавців участь у міжнародних фестивалях «Зустріч молоді», які відбувалися в Баку та Ленінграді (1977 рік). Ансамбль «Росинка» і квартет політехнічного інституту з Тбілісі, який до речі подарував «Росинці» пісню «Здравствуй, чужая милая», були єдиними самодіяльними колективами серед професіоналів з різних куточків СРСР. Пригадуються також телевізійні передачі на центральному телебаченні в Москві.

З боєм пригадується виступ перед ліквідаторами аварії в Чорнобилі (1986 рік). Особливо вразило те, що весь зал, заповнений мужніми чоловіками, був зворушений до сліз. Виконавцям пересихало в горлі, а пережиті відчуття передати словами просто неможливо. Згадуються концерти просто неба на кордоні з Румунією, а особливо високо в горах Карпатах на заставі, де прикордонники рідко зустрічаються з мистцями. Особливо вразили теплий прийом і весняна природа у своїй надзвичайній красі. На той час в Івано-Франківську вже давно буяла справжня весна, а там у горах цілі поляни ще були вкриті фіолетовими крокусами.

Під час знімання у Львові телепередачі про «Росинку» музичний редактор М. Скочиляс познайомив учасниць з кандидатом медичних наук поетесою з країв Лесі Українки Євгенією Лешук. Її поезії всім припали до душі своєю

лірикою, відкритістю і великою любов'ю. Вона розповіла, що свої вірші наспівує і мріє записати мелодії. Керівник «Ровесника» Ю. Логвіненко записав і зробив аранжування двох пісень – «Йшла весна здалека» та «Підкова щастя», які ввійшли до репертуару «Росинки». Дружба і теплі стосунки з панею Євгенією тривали до останніх днів її життя.

*Зліва направо: О. Ярмусь, М. Ортинська, О. Михайлюк, С. Лещук,
Х. Михайлюк, О. Гриньків, Г. Тучак*

Приємні спогади учасниць ансамблю залишилися від круїзу Дніпром «Спадщина-91» (1991 р.) на запрошення товариства «Україна», де протягом двох тижнів учасниці знайомили з українською піснею гостей з Канади, які були дітьми і внуками перших українських емігрантів. Крім того, тут познайомилися з онучкою Івана Франка Ганною Франко, земляком Тарасом Марусиком (відомий мовознавець, перекладач, журналіст, публіцист, громадський діяч) дружба з яким підтримується і до сьогодні, а також з народними депутатами України першого демократичного скликання В. Пилипчуком, В. Панченком, О. Нечипоренком. Учасниці брали участь у диспутах, конференціях, а в містах, де зупинявся корабель, відбувалися зустрічі з місцевими художніми колективами. Кожного разу «Росинка» презентувала невеличкі концерти для тамтешніх мешканців та гостей. Особливо в пам'яті залишилася екскурсія до музею Т. Шевченка у Каневі та виконання пісень на Чернечій горі біля пам'ятника геніальному Тарасові.

Чудові спогади про поїздки до Калінінграда, де зал театру незмінно був переповнений українцями, що проживають тут, та іншими мешканцями цього старовинного міста, включно з музикантами-професіоналами, яких зворушувало

виконання співачок. Радіо, телебачення, міська преса завжди давали свої емоційні і професійні відгуки про концерти «Росинки».

Український навільйон. Святкова ярмарка в Калінінграді та виступ ансамблю «Росинка» перед гостями з Прибалтійських республік

Поїздка в Калінінград (2000 рік)

Часто згадуються поїздки до Польщі, де відбувалися концерти для студентів вишів, мешканців міст Ополя, Перемишля, Лодзі, Ряшева. Особливо приємні спогади від проведення у Польщі академій, присвячених 150-річчю від дня народження геніального і неперевершеного Івана Франка, де звучали пісні на слова поета українського композитора Д.Січинського та Прикарпатського автора С. Гричко, концерти в Чехії, Словаччині, Білорусі, Росії, Азербайджані.

Гастролі «Росинки» за кордоном несуть подвійну місію: не тільки презентувати пісні різних жанрів і свій спів, а й почесно утверджувати українську культуру за межами держави, допомагати українській діаспорі сіяти правдиве слово про своє коріння для нащадків, не дати дітям, які народилися на чужині, забути звичаї, обряди своєї батьківської землі України. Такі зустрічі дуже зворушливі і часто «Росинка» знаходить там нових друзів, з якими впродовж багатьох років підтримує творчі стосунки [5, с. 37].

Назавжди залишилися у пам'яті спільні концерти на великих сценах України з відомими народними артистами: В. Зінкевичем, Н. Яремчуком, С. Ротару, П. Дворським, Т. Петриненком. М. Свидюком, Н. Матвієнко, Р. Кириченко, А. Кудлай, Л. Сандулесою, І. Бобулом, О. Білозір, А. Говорадлом, Д. Гершензоном, дуетом Анісімових, ансамблями «Кобза», «Червона рута» та іншими.

А як цікаво й весело було на зйомках фільму про ансамбль «Дзвенить "Росинка" у піснях» талановитого режисера з Києва Володимира Артеменка. Це був перший музичний фільм майстра, бо до того він працював переважно в історичній тематиці. Знімання цієї стрічки відбувалося в творчій і теплій атмосфері. Режисер та оператор прислухалися до побажань учасниць, вибирали чудові краєвиди нашого краю, доповнюючи ними звукову пісенну палітру. Співробітники кіностудії «Укркінохроніка» працювали над фільмом улітку 1994 року в Івано-Франківську, на Коломийщині, в Косові і по дорозі до цього мальовничого містечка. Презентація відбулася в «Українському домі» в Києві, куди були запрошені учасники «Росинки», рідні і близькі друзі, працівники «Укркінохроніки», депутати Верховної Ради України, представники Міністерства культури України. Професіонали високо оцінили роботу режисера. А сам В. Артеменко і його команда були щасливі, що їх творчий задум вдався. Пан Володимир до кінця життя гордився цим своїм «дітищем».

За роки творчості «Росинки» назбиралась ціла низка публікацій відомих українських вчених мистецтвознавців, музикознавців, істориків, етнографів, журналістів, поетів, письменників, які друкувалися в різних вид виданнях: наукових, енциклопедичних, публіцистичних, а також у популярних журналах та газетах в Україні і за кордоном. Автори критично висвітлювали професійну, концертну, громадсько-просвітницьку діяльність ансамблю, а також роль, значення і впливи творчості колективу на розвиток ансамблевого співу.

Незабутнім для колективу є і 2004 рік (події Помаранчевої революції), коли на площі перед обласною радою зібралися студенти, інтелігенція, прогресивна громадськість Івано-Франківська і навколишніх сіл протестувати проти політики керівництва тодішньої влади. Такої масової публіки у «Росинки» ще не було. Пісні з уст співачок, які стояли на балконі під дощем зі сльозами на очах, будили в серцях демонстрантів почуття гідності, поваги, любові до себе і до ближнього.

*Зліва направо: Ж. Зваричук, І. Жеребецька, Л. Гундер, О. Черсак, М. Ортинська,
Х. Михайлюк*

м. Івано-Франківськ (2004 р.)

В цьому ж році відбулася цікава зустріч з чудовим грузинським чоловічим квітетом «Руставі», який відвідав Івано-Франківськ зі своїм президентом М. Саакашвілі для зустрічі з президентом України В. Ющенком. Спільний концерт з грузинами був неповторний. Колективи, ніби змагаючись, співали свої улюблені твори, вражали професійним виконавством. Публіка була в захваті, не відпускали артистів зі сцени. На закінчення концерту два колективи разом заспівали своєрідний гімн грузинській столиці, відомий у багатьох країнах світу «Пісня про Тбілісі» («Tbiliso» музика Р. Лагідзе на слова П. Грузинського).

«Росинка» з грузинським квітетом «Руставі» (2004 рік).

Після першого п'ятирічного ювілею склалася традиція кожних п'ять років радувати своїх шанувальників творчими звітами, які відбувалися в обласному музично-драматичному театрі імені І. Франка. Незмінними ведучими протягом всіх років були друзі заслужений працівник культури України Лілія Борисевич та заслужений працівник освіти України Микола Соя (доценти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника). Учасниці вдячні їм за співпрацю.

В таких ювілейних вечорах брали участь і запрошені гості: народні артисти України В. Зінкевич, Н. Яремчук, П. Дворський, В. Пірус, Х. Стебельська, заслужені артисти України В. Пушкар, М. Блощичак, Б. Кучер, заслужений діяч мистецтв України М. Сливоцький, а також колишня «росинка» – заслужений працівник культури України Л. Курманська (уродж. Соник), внучка учасниці в минулому Джури Оксани (уродж. Фардига) – лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів Софія Терлецька та дочка Ірини Полякової (уродж. Клемко) – заслужена артистка естрадного мистецтва України, доцент вишу Зоряна Рось. Мабуть, любов до пісні передалася їм по спадковості.

Впродовж багатьох років режисером концертів була заслужений працівник культури України, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії Навчально-наукового інституту мистецтв Надія Кукура. Колектив щиро вдячний їй за допомогу, за креативність мислення, завдяки чому сценарії набували емоційності, поетичності, відповідали репертуару та виконавському стилю ансамблю.

Керівник і виконавці колективу прискіпливо ставляться до створення своїх сценічних костюмів. Стараються, щоб строї могли відповідати назві «Росинка», викликам моди, мали вкраплення національного колориту, особливо вишивки. Це тому, що концертний костюм також допомагає створити відповідний

настрій, сприяє розкриттю образу, характеру пісень. Естрадні костюми колективу мають певні особливості, стилізація яких дозволяє впізнати регіональну належність виконавців. Костюми для колективу творили такі відомі майстри, як подружжя Турецькі, народний артист України Василь Зінкевич, Марія Козловська, дизайнер Ірина Харченко, викладачі та студенти-дизайнери художнього факультету рідного вишу.

*Зліва направо: О. Гриньків, М. Якимович, І. Маркевич, Л. Братівник,
Х. Михайлюк, О. Михайлюк.*

Таким складом ансамбль зустрів своє двадцятиріччя.

За роки творчості «Росинка» співпрацювала з різними інструментальними колективами. З 1966 року її супроводжували колишні студенти Р. Кузьменко (бас-гітара), В. Поліщук (фортепіано), Б. Данилишин (гітара), пізніше квартет під керівництвом Валерія Коваленка, в 1970 році дівчата виступали разом з ВІА «Опришки» під орудою студента музпеду Руслана Іщука. Впродовж багатьох років концертували зі згадуваним уже інструментальним ансамблем «Ровесник». З 1975 року керівником цього колективу став, навчаючись у вузі, талановитий музикант, композитор Юрій Логвиненко, з 1978 року – відомий на Прикарпатті диригент Любомир Кузьменко, а з 1982 року ансамблем керував студент факультету Володимир Гриньків. Усі керівники були здібними музикантами, професійними аранжувальниками. Супроводи до пісень, які співала «Росинка», завжди доповнювали вокал у розкритті змісту і характеру творів. З 1983 року «Росинка» концертувала з народним самодіяльним інструменталь-

ним квартетом «Усмішка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника під орудою доцента Юрія Фейди. Часто, з великою насолодою, «Росинка» виступає з лауреатом Міжнародних конкурсів, струнним ансамблем Івано-Франківської державної обласної філармонії «Quattro-Corde» під керівництвом талановитої скрипальки Анжели Приходько. Кожен інструментальний колектив вносив свої стильові барви в репертуар «Росинки», а в творчих пошуках народжувалися неповторні шедеври.

Ансамбль працював також разом із відомими солістами, доносячи до слухача пісні, які по-новому звучали в їх спільному виконанні. Від початку створення «Росинки» великого успіху досягали з Віктором Петренком (нині професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу), наприкінці 70-х – з солістом ансамблю «Ровесник», студентом музично-педагогічного факультету Романом Ортинським, неодноразово співали з заслуженим діячем мистецтв України Михайлом Сливоцьким та народним артистом України Василем Зінкевичем.

«Росинка» – лауреат і дипломант численних фестивалів, конкурсів, оглядів (міжнародних, всесоюзних, всеукраїнських, обласних), нагороджена грамотами Міністерства освіти і науки, Міністерства культури України. Має дипломи лауреатів Міжнародних конкурсів – «На крилах мелодій» (Словаччина, 1991), «Золоті трембіти» (1996), «Коломийка» (2000). «Росинка» – учасник трьох творчих звітів області в м. Києві (1982, 1993, 1999), звіту м. Івано-Франківська в місті-побратимі Львові (2002), лауреат чотирьох телетурнірів «Сонячні кларнети», лауреат Першої Обласної премії імені Василя Стефаника в галузі літератури, мистецтва та архітектури (наказ № 1 від 5 травня 1998 р.) за концертну діяльність та виконавську майстерність, а в 1992 році ще три учасниці отримали звання заслужений працівник культури України: О. Молодій, О.Черсак, М. Ортинська за високі досягнення в розвитку самодіяльного мистецтва. У 2003 році всім співачкам і концертмейстеру було присвоєно почесне звання «Заслужений артист України», керівнику Х. Михайлюк – «Заслужений діяч мистецтв України» за вагомий особистий внесок у розвиток української пісенної творчості, високу виконавську майстерність, багаторічну професійну діяльність.

«Росинка» – постійний учасник державних, урядових концертів у місті Івано-Франківську, духовних академій, ювілейних творчих вечорів композиторів, мистців, шанованих осіб Прикарпаття. Бере участь у тематичних вечорах для працівників та студентства рідного вишу, в концертах для громадськості міста, області, України.

Свій слід в українській культурі ансамбль залишив фондowymi записами на Львівській, Чернівецькій, Ужгородській, Київській студіях телебачення.

*Зліва направо: М. Ортинська, О. Молодій, Х. Михайлюк,
О. Черсак, І. Жеребецька, Л. Гундер.*

*Таким складом «Росинка» зустрічала свій сорок п'ятий ювілей,
і до сьогодні всі працюють разом.*

Телевізійний фільм «Червона рута», в якому знімалась «Росинка» став не-оцінним скарбом для кожного українця. Львівське телебачення за участю «Росинки» зняло телефільм «Пісні над Львовом» (1973), студія «Укртелефільм» – телефільми «Телеграми, телеграми...» (1979), «Верховино, світку ти наш» (1988), «Де Черемоша хвилі плинуть» (1989), повнометражний музичний телефільм «Дзвенить “Росинка” у піснях» створено, як уже згадувалося, Київською студією «Укркінохроніка» (1994). У 2001–2002 роках на першому національному каналі за участі «Росинки» вийшло кілька випусків телепрограми «Стара колекція».

Колектив також має фондові аудіозаписи на Івано-Франківському радіо та центральному Укррадіо в м. Києві. Випущено кілька платівок, записаних фірмою «Мелодія», CD-альбоми: «Згадай мене» (2002), «Не можу забути» (2008), «Не сумуй за веснами» (2015), «Усе на світі від любові» (2016), «Вибране» (2017).

Вийшли друковані репертуарні збірники: «Співає “Росинка”» (1992), «Дзвенить “Росинка” у піснях» (1997), «Пісні з репертуару “Росинки”» Ч. I (2002), Ч. II (2008).

Останні 30 років ансамбль приносить насолоду вдячному слухачеві разом зі своїм концертмейстером Любов'ю Гундер (уродж. Стецик), прекрасною піаністкою, випускницею Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка (1984–1989), яка разом зі співачками надзвичайно глибоко відчуває кожну пісню, створює власні супроводи, своїм виконавством допомагає глибше розкривати стиль композиторів, зміст, образи, характери виконуваних творів.

24 червня 2017 року таким складом «Росинка» разом зі своїм концерт-мейстером зустріла п'ятдесяту весну. З великим успіхом у приміщенні обласного музично-драматичного театру імені І. Франка відбувся ювілейний концерт колективу, в якому прозвучали нові твори, а також улюблені пісні з репертуару «Росинки».

Зліва на право: О. Молодій, І. Жеребецька, М. Ортинська, О. Черсак, Х. Михайлюк

Як завжди, на черговий звіт були запрошені колишні учасниці, вокалісти та інструменталісти зі всіх колективів, з якими «Росинка» співпрацювала. На золотий ювілей своєї улюбленої «Росинки» приїхали шанувальники з різних куточків України і з-за кордону. Пісні у виконанні ансамблю зустрічали бурхливими оваціями і прекрасними букетами квітів. Привітати ювілярів прийшли ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника професор І. Є. Цепенда, директор Навчального-наукового інституту мистецтв професор А. В. Грицан, духовенство від митрополита УГКЦ, представники Івано-Франківської обласної держадміністрації управління культури, національностей та релігій, держдепартаменту культури Івано-Франківської міської ради, письменник, поет, громадсько-культурний і політичний діяч, лауреат Національної премії України імені Т. Шевченка С. Пушик, рідні та друзі. З їх уст лунали слова подяки учасницям ансамблю за високий професіоналізм, довголітню працю, вагомий внесок колективу у збереження та відродження духовних надбань нашого краю, розвиток української пісенної культури, постійне свідчення та утвердження української національної ідентичності.

Сьогоднішній склад «Росинки» співає разом понад 35 років. Усі учасниці – випускниці музично-педагогічного факультету, навчалися вокалу у Христини Олександрівни Михайлюк. Нині вони заслужені артисти України, доценти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: Ольга Мо-

лодій (кафедра методики музичного виховання та диригування), Ірина Жеребецька, Ольга Черсак (кафедра педагогіки початкової освіти педагогічного факультету), Марія Ортинська (кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва), разом із незмінним керівником заслуженим діячем мистецтв України професором кафедри виконавської майстерності Христиною Михайлюк та концертмейстером заслуженою артисткою України Любов'ю Гундер (з 2016 року – доцент кафедри музики та художнього мистецтва Пряшівського університету Словаччина), своїм виконанням підносять українську пісню на найвищий п'єдестал світового рівня. Пройшовши прекрасну вокальну школу, учасниці стали високопрофесійними виконавицями, які відчують найтонші нюанси співу та є добрими педагогами.

Ювілейний концерт у двох відділах в повному обсязі був записаний філією НТКУ «Івано-Франківська регіональна дирекція “Карпати”» і вже неодноразово трансливався на телебаченні для мешканців Івано-Франківської області.

За ініціативою колишньої студентки музичного відділення Інституту мистецтв Ольги Терешкун (уродж. Максимів) у співпраці з Івано-Франківським осередком Національної спілки кінематографістів (засновник Юліан Яковина) створено документальний 2-х частинний фільм «“Росинка”: український феномен». Фільм висвітлює професіоналізм вокальної творчості і вагомий вклад ансамблю «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у розвиток української культури. Презентація фільму відбулася 7 березня 2018 року в державній обласній філармонії м. Івано-Франківська, коли учасниці і гості вшанували 51 річницю колективу.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що на основі висвітлених джерел вдалося виявити різні аспекти діяльності народного вокального ансамблю «Росинка»: творчий, педагогічний, культурно-просвітницький, патріотично-громадський. Аналізуючи надзвичайно цікаві життєві сторінки колективу, можемо вважати, що «Росинка» разом з іншими колективами другої половини ХХ століття зробила неоціненний вклад у становлення і розвиток національної пісенної культури. Слід зазначити, що творчість ансамблю – це ціла епоха в духовному житті не тільки Прикарпаття, а й усієї України, і вона є вдалим прикладом до наслідування. Високий професіоналізм, виконавська культура, різнопланова й масштабна діяльність дає «Росинці» право стояти поруч із найвідомішими вокальними та вокально-інструментальними ансамблями сучасності. Про «Росинку» можна впевнено говорити як про своєрідний український феномен у музичній культурі і легенду, що в добрий час полетіла на крилах рідного слова і пісні.

Творча спадщина ансамблю має практичну значущість для дослідників естрадного вокального мистецтва, яке в останні роки привертає увагу молодих науковців і всіх шанувальників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Іванців О. «Росинка» – сучасниця Ротару, Зінкевича та Яремчука // Чортківський інформаційний тижневик. 2008. № 38 (149). 8 жовтня. С. 6.
2. Карась Г. Культурно-мистецька панорама Івано-Франківська: до 350 річчя надання місту Магдебурського права присвячується: монографія / Г. В. Карась (гол. авт. кол.), В. Дутчак, І. Монолатій, І. Дундяк [та ін.]. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. С. 179.
3. Домашній архів Христини Михайлюк (архів не впорядкований).
4. Маслій М. Золотий вік української естради (1960–1980-ті роки) : книга 3. Чернівці : Букрек, 2016. С. 226–230.
5. Ортинська М. «Росинка» – ровесниця музично-педагогічного факультету // Без пісень нема життя (До 40-річчя заснування музичного факультету Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника): Музично-краєзнавчий альманах / упорядники Дутчак В. Г., Карась Г. В., Ортинська М. З., Чоловський П. М. Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. С. 34–38.
6. Ходоровська Л. Як крапля живильної роси для змученого смутком серця... // Вечірній Івано-Франківськ. 2008. № 24. 3 липня. С. 20.
7. Черепанин М. Творчий бенефіс вокального ансамблю «Росинка» // Джаз. Київ, 2013. Вип. № 4 (44). С. 28–30.

Ольга Молодій,
заслужена артистка України, доцентка,
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ

ХРИСТИНА МИХАЙЛЮК ЯК ПОПУЛЯРИЗАТОР УКРАЇНСЬКОГО АНСАМБЛЕВОГО СПІВУ¹

«... Я в серці маю те, що не вмирає...».
Леся Українка

Події, що відбуваються сьогодні у нашій державі, та й, зрештою, у цілому світі, переконливо свідчать про те, як важливо для людини та нації мати в серці «те, що не вмирає». Мистецтво, культура – це та велика сила, що промовляє до серця людини, впливає на емоційному, підсвідомому рівні, формуючи таким чином духовність народу. Тому праця людей мистецтва на цьому шляху є архіважливою.

¹ Друкується за: Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: виклики та концепції сьогодення : зб. наукових праць / наук. ред., упор.: С. Садовенко. Київ : НАКККІМ, 2018. С. 34–38.

«Ми двадцять три роки недооцінювали важливість культурної політики... Якщо і зараз до нас не дійде, що відсутність добре сформульованої та наповненої якісним продуктом культури врешті-решт спричиняє присутність хаосу та крові, то гріш нам ціна... Україні необхідно не лише на політичному рівні, але і на культурному відновити свій історичний статус європейської країни... Якщо ми не зробимо цього, всі зусилля української армії виявляться марними» [1]. Щиро підтримую ці думки і пишаюся тим, що живу і працюю серед людей, які творять якісну українську культуру, духовне багатство нації, навчаючи молоде покоління.

Одна з таких творчих особистостей, життя якої цілковито присвячене збагаченню, розвитку, популяризації рідної пісні, – заслужений діяч мистецтв України Христина Олександрівна Михайлюк, професор кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», незмінний керівник легендарного вокального ансамблю «Росинка», якому нещодавно виповнилося 50 творчих років.

Про саму Христину Олександрівну – мистця, керівника і педагога-вокаліста, – немає достатньої інформації, друкованих, а тим більше наукових видань. Христина Олександрівна не любить, коли про неї говорять та пишуть, оскільки є надзвичайно скромною людиною. Проте вважаємо доцільним поцінувати людину саме за її життя, пишатись нею, поки вона працює, творить. Тому ставимо перед собою мету хоча б частково заповнити прогалину в інформації про творчість, педагогічну діяльність, життєві та професійні принципи цього митця.

Христина Михайлюк народилася в м. Коломиї 15 січня 1942 року в інтелігентній і патріотичній українській родині. Батько – лісоінженер (закінчив лісову академію у Празі), дуже любив співати, особливо стрілецькі пісні, грав на гітарі. Мати – господиня, дружина, мати трьох дітей, з яких Христя була наймолодшою, – теж співала. Варто сказати, що у родині співали всі: батько, мати, старші сестра і брат. І хоч життя не було легким, українська пісня увійшла в душу малої Христини «з молоком матері»; фактично, тільки навчившись говорити, вона вже співала у сімейному тріо, і не завжди «мелодичну» партію, була здібною настільки, що природно чула і могла співати інші голоси. Це бажання вторити і співати «гармонію» залишилося у Христини Олександрівни на все життя. Зрештою виникла мрія створити власний ансамбль.

Музичну освіту Х. Михайлюк здобула на музично-педагогічному відділенні Коломийського педучилища, яке вона закінчила з відзнакою в 1962 р. (клас вокалу П. М. Свириди). Свідченням успішності у вокальному виконавстві стало, зокрема, те, що її єдину з випускників училища запросили співати до професійного філармонійного колективу – Гуцульського ансамблю пісні й танцю, який тоді гастролював по усьому Радянському Союзу. Лише один рік її праці у цьому колективі (1962–1963) додав досвіду й збагатив вокальну майстерність, що допомогло згодом створити власний вокальний ансамбль при Надвірнянському районному будинку культури, де вона у 1963–1966 роках працювала на посаді худож-

нього керівника. Бажання творити, якимось виражати себе в мистецтві врешті вилась у створення ансамблю «Мрія», що невдовзі здобув величезну популярність. Спочатку це було вокальне тріо, яке народилося внаслідок захоплення польським ансамблем «Філіпінки» та прибалтійським «Лайне». В Україні ансамблів такого типу в той час не було. І спроба Х. Михайлюк виявилась досить успішною. Вже у 1963 р. ансамбль «Мрія» запрошують до виступу на Львівське телебачення. Слухати колектив приїхали Михайло Магдій – один із перших заслужених артистів України на Прикарпатті, художній керівник Гуцульського ансамблю пісні й танцю, Мирослав Скочиляс – тоді музичний редактор Львівського телебачення, якого і «Мрія», і в майбутньому ансамбль «Росинка» вважають своїм «хрещеним батьком». Вони були вражені професійністю молодого колективу. Далі були гастролі – Львів, Київ, Москва, виступи в телевізійних передачах «Голубий вогник», концерти, платівка, фотографії, костюми, мішки листів від шанувальників з усього Союзу... Запорукою успіху, як на мене, вже тоді була професійність, високі вимоги керівника (в першу чергу до співу) і самовіддана постійна робота. Христина Олександрівна вміла добирати репертуар, часто сама робила аранжування й ніколи не використовувала правила класичної гармонії у них, керуючись власним музичним чуттям, беручи за основу текст, характер пісні, образ. Вже набагато пізніше я особисто, співаючи в «Росинці», зрозуміла, яких зусиль потребує отой знаменитий «унісон», «чистий» акорд, з яких потім можна «ліпити» художні образи. А з «Мрією», що була суто самодіяльним колективом і в якому співали фактично аматори, вона здійснила титанічну працю. Звичайно, тоді запорукою успіху й перемоги (ансамбль здобув II місце у фестивалі-конкурсі самодіяльних колективів України) була й молодість, але основою творчості колективів, керованих Христиною Олександрівною, вважають саме вокальну професійність. Вже починаючи з «Мрії», характерними їх ознаками, був грамотний спів, але в обов'язковому поєднанні із усім комплексом засобів, що визначають артистичність виконання – сценічними рухами, пластикою, мімікою, манерою звуку та, насамперед, відповідність змісту, присутність душі, того, без чого неможливе справжнє мистецтво.

У 1966 р. Христину Олександрівну запрошують навчатись на музично-педагогічному факультеті Івано-Франківського державного педагогічного інституту (клас вокалу Б. А. Антоневиц – учениці славетної Соломії Крушельницької), де вона, будучи студенткою першого курсу, одразу ж створює вокальний ансамбль однокурсниць. 7 березня 1967 р. ансамбль успішно дебютував, згодом ставши легендарною «Росинкою», що цьогогоріч відсвяткувала свій 50-літній ювілей. «Росинка» є лауреатом всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів, чотирьох телетурнірів «Сонячних кларнетів», учасником зйомок музичних фільмів: «Червона Рута», «Телеграми, телеграми...», «Верховино, світку ти наш», «Де Черемоша хвилі плинуть», «Дзвенить «Росинка» у піснях» [3]. Співаючи поряд із «зірками» української естради Софією Ротару, Василем Зінкевичем,

Назарієм Яремчуком, Володимиром Івасюком, Оксаною Білозір та ін., колектив набував статусу «екстра-класу», який запрошують на зйомки телепередач (наприклад, «Голубий вогник»), концертних виступів до Києва, Москви. Передачі транслюють в ефірі Всесоюзного центрального телебачення, що сприяє популяризації ансамблю. Як приклад, почувши спів «Росинки», славетний радянський співак І. С. Козловський виявив бажання заспівати разом із цим ансамблем на святкуванні 100-річчя від дня народження В. Стефаника у Москві на сцені Центрального будинку літератора (1971 р.). Ансамбль неодноразово презентував українське ансамблеве мистецтво й за кордоном – у Польщі, Словаччині, Румунії, Чехії, Росії, Білорусії, Азербайджані; забезпечив культурну програму ювілейного круїзу по р. Дніпро на відзнаку 100-річчя української еміграції в Канаді (1991 р.).

У творчому доробку ансамблю – 5 аудіоальбомів (2002, 2008, 2013/14, 2017 рр.), 4 репертуарних нотних збірники, 10 ювілейних концертних програм. Від часу створення у «Росинці» пройшли школу співу понад 50-ти учасниць, багато з яких створили власні вокальні колективи. У 2003 р. учасниці ансамблю здобувають звання заслужених артистів України, а незмінний керівник – заслуженого діяча мистецтв.

Після закінчення інституту у 1970 р. Христину Михайлюк залишають в ньому працювати викладачем постановки голосу. Тут, поряд з «Росинкою», вона створювала та продюсувала студентські вокальні колективи: дуети, тріо, інші ансамблі, що вирізнялися професійним вокалом, гарним музичним смаком щодо формування репертуару, правдивістю виконання.

Успіх та популярність вокальних колективів, що ними керувала та опікувалася Христина Михайлюк, можливі були завдяки не лише її мистецькому талантові, але й суто людським чинникам, лідерським якостям, природній харизмі. Керівник перетворювала працю на радість, а процес вивчення творів та саму «вокальну роботу» – на захоплюючий процес творчості.

Коли ми досягаємо доробок Христини Михайлюк як ансамблевого керівника, на думку спадають слова, сказані критиками про видатну українську співачку Іру Маланюк: «...Жіночий флюїд, спонтанне мистецтво привабливання, ...вміння свої голосові засоби вживати зі смаком і доцільно...» [2, с. 46–47]. Це саме те, що завжди вабило нас до Христини Михайлюк, те, чого вона від самого початку вчила своїх колег-учасниць. Варте уваги й те, що її пріоритетом було виконання творів, у яких відчувались українські пісенні традиції.

Отже, творча діяльність Х. О. Михайлюк як керівника та популяризатора вокальних колективів, заклала підвалини сучасного українського ансамблевого співу (зокрема, на Прикарпатті), характерними ознаками якого є: відточений музичний стрій, єдина висока позиція вокального звуку, витончений ліризм, глибоке проникнення у характер виконуваних творів, витонченість манери виконання.

Використана література

1. Наріжна Вікторія. Міністр культури... [Електронний ресурс]. Режим доступу: life.pravda.com.ua
2. Павлишин С. Історія однієї кар'єри. 2-е вид., доповн. Львів : Ліга-Прес, 2012. 190 с.
3. Черепанин М. В. Передмова. *«Пісні з репертуару «Росинки»* / упор. Михайлюк Х. О., Молодій О. Р., Ортинська М. З., Черсак О. М. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. С. 3.

*Тетяна Молчанова,
професорка, докторка мистецтвознавства
Львівська національна музична академія імені М. Лисенка*

НАТХНЕННО І З ЛЮБОВ'Ю

Написати статтю до ювілейної дати вокального ансамблю «Росинка» на прохання Ганни Василівни Карась, оголошене нею у Фейсбуку, сприйняла як заклик до дії. Мала можливість неодноразово чути ці чудесні голоси, які органічно зливалися у злагоджений ансамбль на крилах рідної пісні та щирого українського слова. Але... Вже давно плекала задумку написати про їх чудового концертмейстера, прекрасну людину та музиканта Любов Гундер. Подякувавши (про себе) Ганні Василівні, сіла за комп'ютер. Переглянувши у Міжмережжі кілька статей із сумом зауважила, що про цього музиканта майже не згадується, її роль як концертмейстера ніхто не відзначав. Поважне «Music-review Ukraine» видало стриману інформацію: «Любов Гундер. Івано-Франківськ, заслужена артистка України, фортепіано». Енциклопедія сучасної України була менш стриманою, проте інформації також виявилось замало. Про її роль в творчому житті «Росинки» одним реченням – «Водночас працює концертмейстером та аранжувальником народного вокального ансамблю «Росинка» Прикарпатського університету».

У душі зростало відчуття несправедливості, воно розбурхувало емоції та підштовхувало до написання. Чому про концертмейстера завжди забувають? – щоразу питаю тих, хто співпрацює з цим музикантом. Адже сучасне виконавство аж ніяк не можна уявити без участі піаніста-концертмейстера: жодний оперний чи балетний спектакль, виступ хору або ж ансамблю, функціонування закладів музичної освіти чи будь-який музичний конкурс (крім «соло-фортепіано») не може відбутися без його попередньої роботи. Концертмейстер володіє особливими фаховими якостями, пов'язаними з необхідністю скеровувати слухову та візуальну увагу на інший об'єкт: виконуючи свою партію, бути у контакті з солістом(-ами) або диригентом, орієнтуватися на їхню гру чи жест; відчувати себе частиною цілого у дуеті з інструменталістами чи вокалістами, «оркестром» – у

театрі опери та балету. На противагу солістові, переважною якою є процес поступового вивчення твору, існування етапу «дозрівання» концертної програми, піаніст-концертмейстер зобов'язаний досконало опанувати нотний текст від самого початку співпраці з ним, поєднуючи своє виконання з допомогою солісту у вивченні його партії, реактивно реагуючи на спільний виконавський процес, що передбачає не лише технічні навички піаніста, а й вміння чутливо налаштуватися на соліста, щоразу створюючи спільний переконливий виконавський образ. Саме такою для мене постає Любов Гундер.

Моє особисте знайомство з п. Любою відбулося у 2013-му році, коли збирала інформацію про піаністів-концертмейстерів спершу до енциклопедичного довідника «Галицька концертмейстерська школа», а згодом – до енциклопедії «Світові піаністи-акомпаніатори-концертмейстери, артисти камерного та фортепіанного ансамблю». Так, світові. Саме до них належить ця чарівна Жінка, талановитий Концертмейстер і Музикант з великої літери. Мене дотепер вражає той величезний потенціал позитиву, сердечності, щирості та любові, який випромінює її чуйна душа, акумуляція таланту і професіоналізму, властиві їй виконанню.

Пройдемося сторінками її творчої біографії. Любов Гундер народилася в Івано-Франківську. Закінчила Львівську державну консерваторію імені М. Лисенка (1989, клас фортепіано Маркіяна Попіля, клас камерного ансамблю Халісси Гумецької, клас концертмейстерства Марії Макари). З 1984 року працювала концертмейстером кафедри співів і диригування (від 2003 року – провідний концертмейстер) кафедри інструментального мистецтва Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Згодом отримала звання доцента. Впродовж років праці в Івано-Франківську багато концертувала в Україні та за її межами, як солістка і як концертмейстер. Доля подарувала Любові Гундер спілкування з цікавими і талановитими людьми. Її партнерами на сцені були: народні артисти України Христина Фіцалович, Володимир Пірус, Михайло Кривень, Петро Терпелюк, Марія та Наталія Мандрики. Вона співпрацювала з духовим оркестром Івано-Франківського музичного училища імені Д. Січинського, камерним оркестром Івано-Франківської філармонії, ансамблем сучасної музики «Річеркаре». Виступала з солістом Краківської опери Мацейом Галласом, камерним оркестром «Harmonia Nobile», ансамблем струнних інструментів «Quattro Corde», симфонічним оркестром Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк під орудою заслуженого діяча мистецтв України Руслана Дорожівського та ін. Концерти з кожним з цих музикантів та колективів – частина великої та яскравої творчої біографії Любові Гундер. За багато років праці та великі заслуги перед українським мистецтвом прийшло до неї і заслужене визнання – у 2003 році їй було присвоєне почесне звання «Заслуженої артистки України». З 2016 року вона працює на посаді доцента кафедри музики Пряшівського університету (Словаччина). Часто виступає як концертмейстер.

На фото: Тата Гайзушова, Тетяна Молчанова, Любов Гундер. Після концерту у рамках Міжнародного музичного фестивалю «Мистецтво піаніста-концертмейстера» (24 лютого 2020 року, Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка)

Багаторічна творча праця Любові Гундер пов'язана з народним вокальним ансамблем «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Саме з «Росинкою» вона створила понад сотні авторських супроводів до пісень (популярного естрадного та народного жанрів), записала численні відео та аудіо до фондів Українського державного радіо та телебачення, радіо і телебачення Івано-Франківська, Львова, Чернівців, Києва (Україна), Любліна, Ополе (Польща), Калінінграду (Росія), Брно (Чехія), Пряшева (Словаччина) та ін.

Не часто доводиться бути свідками такого органічного поєднання яскравих індивідуальностей у єдине ціле. Те, що змогли досягти ансамбль «Росинка» разом із концертмейстером Любов'ю Гундер, ледве чи можна назвати «щасливим випадком». Цей вокальний гурт, успадкувавши кращі традиції української музичної культури, зумів зберегти національні риси виконавського мистецтва та яскраву індивідуальність кожного виконавця і, підпорядкувавши все це спільній меті, створити органічне єднання рідних душ і сердець. Сотні вивчених і виконаних творів, тисячі концертів, мільйони шанувальників...

Немає сумніву, невпинний творчий пошук – ось що було, є і залишається імпульсом постійного розвитку колективу. Мабуть, саме у цьому полягав справжній успіх їх спільного творчого життя. Фактурно і тембрально багате звучання фортепіано під пальцями Любові Гундер, м'які, світлі та чисті за колоритом голоси співачок, благородне та у деталях продумане виконання, де кожен епізод, кожна фраза пов'язані із загальним розвитком музичної думки – ось компоненти, з яких складалася яскрава виконавська манера «Росинки».

Поза тим все ж таки про концертмейстерську «кухню». Процес опрацювання твору, проникнення у його сутність надзвичайно важливий для п. Люби. Все підпорядковується цій праці, яка ніколи не припиняється. І навіть слухаючи в іншому виконанні відомий твір, вона заздалегідь знає: «Я це заграю по-іншому. Тут я додам світлої фарби, тут дещо зміню темп, акцентуючи важливий зміст слів вокальної фрази, а далі...». І вже бачиться точний малюнок, визначається ставлення до твору. Як режисер, вона щоразу створює своєрідний спектакль. Найголовніше, що відразу захоплює слухачів у виконанні п. Люби, – вміння віднайти раніше приховані, ще не почуті ніким і розгадані лише нею риси у давно знайомому творі, чи здатність точно відчувати глибину і самотність народних пісень, або зробити аранжування так, як ніхто до неї цього не робив. Її концертмейстерське чуття, здатність до «діалогу», «співпереживання» із солістом надзвичайні. Як і відповідно гнучкість фразування, дивовижне вміння втілити у творі точність вкладеного у нього задуму, почути та розкрити його зміст. Детальна праця над кожною композицією будь-якої програми, відсутність навіть натяку на абияке виконання дозволяє п. Любі отримувати радість від кінцевого етапу творчості, яким стає концертний виступ: коли соліст може щось невловимо змінити, а п. Люба легко відчувати та підтримати – все це створює природний, цікавий і щирий виконавський тандем, який так радо сприймає слухач.

Дозволю невелику згадку про один з її численних концертів. У 2020 році Любов Гундер брала участь у міжнародному музичному фестивалі «Мистецтво піаніста-концертмейстера», зорганізований кафедрою концертмейстерства Львівської національної музичної академії імені М. Лисенка, разом з талановитою і титулованою вихованкою Вищої школи музики у Братиславі Татою Гайзушовою. Концерт вразив слухачів своєрідним єднанням двох талантів, які подарували натхненні хвилини спілкування з вокальною музикою композиторів Словаччини.

Господь нагородив п. Любу небуденним талантом і щирим серцем. Прекрасний музикант, життєрадісна і відкрита людина, Любов Гундер все робить із захопленням і з душею. У її творчій праці завжди відчувається палка зацікавленість долею української музичної культури, якій вона віддано служить повною мірою свого визначного таланту. Її людські якості виявляються у ставленні до колег, друзів і рідних. Вона є безвідмовною, коли йдеться про підтримку, чи допомогу тим, хто їх потребує; вміє розділити і радість, і горе, відчуває несправедливість, з біблійною покірністю та мужністю зносить життєві негаразди. І нехай Господь не позбавить її цих якостей на многії літа!

... Сяють трояндові пелюстки поезій на нотних аркушах, луна пісня у єднанні слова та музики, в якій звучить голос українського народу, а за роєм незамінна – Любов Гундер...

Мирон Черепанин,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри музичної україністики та
народно-інструментального мистецтва
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника, заслужений артист України

ТВОРЧЕ КРЕДО ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ «РОСИНКА»¹

Росинка... Від цього слова віє свіжістю, чистотою, рожевим світанком. «Росинка» – так назвали вокальний ансамбль Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Цій назві відповідають як підбір виконавців, так і манера їхнього співу. Коли слухаєш «Росинку», здається, що бринить усе найкраще в природі: шепочуть трави, дзвенять гірські потоки, лунають солов'їні переспіви.

Кришталева чистота, ніжність і м'якість звучання, тонкий ліризм і глибоке проникнення до коренів пісні, культура сценічної поведінки й елегантність – риси, які вирізняють «Росинку» серед багатьох інших вокальних ансамблів.

У мистецькій біографії «Росинки» були успіхи й невдачі, творчі піднесення і спади, та бажання співати краще, не заспокоюватися на досягнутому, працювати наполегливо і творчо, постійно збагачувати репертуар, удосконалювати майстерність дозволили їй стати одним із кращих професійних колективів України.

А почалося все в далекому 1967 році. Коли готувалися до чергового концерту, дівчата першого курсу тодішнього музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту під керівництвом Христини Олександрівни Михайлюк (нині професора, заслуженого діяча мистецтв України) вирішили заспівати кілька пісень невеликою групою. Зібралися на репетиції, працювали, мріяли... І ось одного березневого вечора ведучий оголосив, що виступатиме новостворений вокальний ансамбль. На сцену вийшли сім молодих вродливих дівчат однокурсниць і заспівали про весну, про кохання. Студентська молодь дуже тепло прийняла виступ «Росинки». Разом із першими квітами дарували їм найкращі побажання щасливого творчого життя.

Від того часу минуло 55 весен. Чи думали вони тоді, що таке творче довголіття судилося їхньому колективі? Чи гадали, що впродовж багатьох років

¹ Основу статті складає публікація автора «Творчий бенефіс вокального ансамблю «Росинка» (журнал «Джаз». № 4. Київ, 2013. С. 28–30). Представлений матеріал доповнений.

ділитимуться із глядачами своїми радощами і переживаннями, відточуватимуть майстерність співу так, щоб кожна пісня виграла різнобарв'ям та кришталеви-ми відтінками, як ранішня роса на сонці? Та очевидно, що в щасливу годину народився колектив, якщо зумів не загубитися в морі професійного вокального мистецтва, не втратив своєї привабливості і свого слухача. Вся таємниця у тому, що «Росинка» завжди залишається вірною своїх традицій, своєму репертуару, працює творчо і невтомно. Скільки чудових пісень переспівано за цей час? Скільки цікавих концертів, телепередач, творчих зустрічей і знайомств з відомими українськими та зарубіжними артистами.

У 1971-му році громадськість Івано-Франківщини відзначала 100-річчя від дня народження класика української літератури Василя Стефаника. Не була тоді осторонь і «Росинка». За інформацією періодичної преси, на одному з ювілейних концертів її виступ слухав народний артист тодішнього Союзу РСР Іван Семенович Козловський. Співак високо оцінив майстерність колективу. На його прохання «Росинку» запросили відсвяткувати ювілей В. Стефаника у Москві. Спів дівчат із Прикарпаття так сподобався І. Козловському, що славний, зі світовим іменем тенор запропонував співати разом. Достатньо було однієї репетиції, і зі сцени театрального будинку літераторів зазвучали українські народні пісні у виконанні Метра вокального мистецтва разом із дівочим ансамблем.

Цікавою сторінкою біографії колективу стали зйомки в Карпатах телевізійного фільму «Червона Рута», де відбулося знайомство з Софією Ротару (маловідомою на той час співачкою), солістами: Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком та учасниками тоді ще самодіяльного ансамблю «Смерічка», композитором Володимиром Івасюком, керівником Левком Дутківським. Із цими провідними артистами української естради колектив завжди підтримував творчі зв'язки, а пісні легендарного В. Івасюка постійно звучать у їхньому виконанні.

Декілька разів дівчата репрезентували українську пісню перед мешканцями Марамурського повіту Румунії. Відбувалися цікаві зустрічі зі студентами педагогічного інституту міста Бая-Маре, концерти просто неба для прикордонників, а також жителів міст Сігета, Тиргу-Липуша, Вішеул-де-Суса. Мої однокурсниці Тетяна Замятіна та Надія Дешко – учасниці «Росинки» – завжди повідомляли нас (студентів) про успіхи колективу та незабутні враження від поїздок на молодіжні фестивалі до Санкт-Петербурга, Баку, Калінінграда, де з великим успіхом приймали колектив з Прикарпаття. Цікавими були зустрічі з учасниками фестивалю української пісні «На крилах мелодій», який проходив у тодішній Чехословаччині, а також з українцями Москви у Вищому військово-технічному училищі імені Баумана під час святкування Днів української літератури і мистецтва. Особливі враження залишилися від чудово організованого українсько-канадського круїзу Дніпром «Спадщина-91», де ансамбль виконував українські народні та авторські пісні. Пам'ятними були також зйомки телефільмів «Пісні над Львовом», «Телеграми, телеграми...», «Де Черемоша хвилі плинуть», «Верховину, світку ти

наш». В історії колективу зафіксовані виступи в обласному конкурсі на краще виконання стрілецьких пісень, на якому «Росинка» виборола першість, а також участь у телевізійному турнірі «Сонячні кларнети», лауреатом якого ансамбль був чотири рази, а його майстерність високо оцінювали авторитетні члени журі.

Ансамбль брав участь у багатьох концертах, а саме: для делегатів форуму творчої інтелігенції в Києві, української громади Мінська, в ювілейних вечорах пам'яті Кардинала Йосифа Сліпого, гетьмана Івана Мазепи. Крім цього, колектив неодноразово гастролював містами Польщі.

Одна із найяскравіших прикмет нашого сьогоднішнього дня, до якої безпосередньо долучилася «Росинка» – повернення із забуття та відновлення репертуару цілої низки стрілецьких пісень, це: «Повіяв вітер степовий», «Коли ми вмирили», «Зажурились галичанки», «Ой там при долині». Крім цього, колектив активно пропагує пісенну творчість композиторів Прикарпаття. В репертуарі ансамблю пісні Б. Юрківа, Є. Лещук, Д. Циганкова, В. Їжака, І. Фіцаловича.

Головним у мистецькій діяльності колективу є пісенний репертуар, який сприяє патріотичному й естетичному вихованню людей, особливо студентської молоді. Ще з перших репетицій дівчата постановили бути вимогливими до себе і до слухачів, не йти шляхом найменшого опору, а добирати пісні не за покликом моди, а за широтою звучання та глибиною змісту, не добиватися гучних оплесків завдяки дешевому артистизму, барвистого вбрання чи гучного шоу, а домагатися високої культури співу.

Основу репертуару «Росинки» становлять українські народні пісні («Ой зйду я на ту гору», «Летів пташок», «Ой з-за гори», «Карі очі»), авторські пісні українських композиторів («Смерекова хата» П. Дворського, «Шумить пшениця» В. Івасюка, «Розійшлись дві стежки» О. Білаша, «Зоряна ніч» Л. Дутківського), а також твори українських та зарубіжних класиків («Поема» З. Фібіха, «Аве Марія» Баха-Гуно, романси Д. Січинського «Як почувеш вночі», «Не співайте мені сеї пісні»).

Від часу створення «Росинки» в колективі гартувалися ціла плеяда фахівців – понад половину сотні молодих співачок – що свідчить про існування професійної Школи вокального мистецтва. Окрему когорту становлять десятки поколінь студентів, які також є причетними до становлення і діяльності цієї школи. Багато з них створили свої вокальні ансамблі. Так, наприклад, Ольга Мурій керувала ансамблем у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка, Ольга Молодій до сьогоднішнього дня є керівником вокального ансамблю «Бистрянка» у м. Надвірна, Любов Соник – відома солістка Коломийщини, Надія Дешко створила кuartет у рідному селі Порошково на Закарпатті. Почесного звання «Самодіяльний народний» удостоєні Рожнятівський ансамбль «Мелодія» (Ірина Кравців) та Калуське «Намисто» (Галина Мартиненко).

Ось що розповідає про роботу «Росинки» незмінний її керівник Христина Михайлюк: *«Василь Сухомлинський писав, що естетичне виховання починається*

з багатого емоційного підтексту відносин між членами колективу, чуйності і сердечності, задушевності. І він мав цілковиту слушність. Тільки тоді мистецький гурт працюватиме успішно, коли його учасників об'єднують спільність інтересів, взаємна повага і симпатія. Все це ми обов'язково враховуємо, підбираючи учасниць ансамблю.

Якими принципами керуємося у підборі репертуару? Насамперед прагнемо підшукати такі твори, які б залишили у душі як виконавців, так і слухачів добрий слід, хвилювали їх. Не забуваємо і про те, що, виконуючи той чи інший твір, виховуємо у слухачів ставлення до музики, розвиваємо в них художні смаки. Перш ніж узяти до репертуару пісню, замислюємося над тим, які думки та почуття викликати вона у слухачів. Особливо тонко підходимо до виконання творів історичного та патріотичного змісту, бо якщо пісня про Батьківщину буде виконана формально, без любові, без емоцій, вона не хвилюватиме ні виконавців, ні слухачів.

Кожен керівник знає, що пісня тільки тоді зазвучить, виграватиме всіма барвами, коли вона тонко відшліфована, виспівана. А для цього потрібні час і клопітка робота над кожною фразою, кожним словом. Якщо в пісню вкладено багато праці, то хочеться, щоб вона якомога довше була в репертуарі. Тому стараємося добирати твори, які не належать до шлягерів, не часто звучать у передачах радіо і телебачення. Популярну пісню беремо до свого репертуару тільки тоді, коли можемо виконати її по-своєму (в цікавому аранжуванні чи оригінальній інтерпретації). Спочатку підшукували нескладні речі, співали в один чи два голоси чисто, виразно, артистично. З досвідом репертуар ускладнювали. Здібності й навички дівчат дають можливість виконувати складні і багатоголосі пісні. Особливу увагу надаємо співу без супроводу. Так виконуємо більшість творів. Навіть ті, що звучать на сцені з інструментальним супроводом, спочатку опрацьовуємо без нього. Тільки тоді, коли пісня відшліфована і добре звучить, починаємо спільну роботу з концертмейстером Любов'ю Гундер, яка чудово відчуває стиль нашого виконання.

Помиляється той, хто вважає, що співати без супроводу потрібно згодом, коли ансамбль досягне певного виконавського рівня. Насправді, спів багатоголосих складних творів без супроводу – найскладніший вид виконавства, доступний не кожному вокальному ансамблеві. Тут найповніше виявляються майстерність колективу, його звучність, стрій, ансамблева злагодженість. Та співати без супроводу потрібно буквально з перших занять, бо тільки така робота сприятиме інтенсивному розвитку музичного слуху, вихованню вокальних навичок та виробленню самоконтролю у співаків.

Починаючи вже з двоголосих творів, спів *a-capella* може прикрасити будь-яку концертну програму. При цьому ансамбль почуває себе самостійніше, може краще показати динаміку твору. Зростають активність кожного співака, його відповідальність, адже в процесі такого співу впливають усі хибки, які приховує акомпанемент.

Навчання в ансамблі включає два взаємопов'язані моменти: а) технічну роботу над твором – сольфеджування, вокалізація, спів на складі, шліфування різних способів звуковедення, штрихів, дикції; б) роботу над художнім виконанням пісні.

Техніка співу – основа художнього виконання, оскільки без комплексу технічних навичок неможливо повно і глибоко висловити почуття, розкрити психологічний аспект художнього образу, принести як слухачам, так і виконавцям естетичну насолоду. Тому основну увагу в роботі з ансамблем спрямовуємо на оволодіння академічною манерою співу, на вироблення навичок правильного звукоутворення, рівного звуковедення, вокального дихання, чіткої дикції. Тільки з часом, коли всі учасники вже володіють академічною манерою, дозволяємо собі змінювати характер звуку залежно від характеру виконуваного твору. Для оволодіння співочими навиками, постійно використовуємо вокальні вправи. Кожну репетицію починаємо з вправ за визначеною послідовністю та у відповідності із закономірностями розвитку співочих навичок.

Працюючи над твором, ніколи не залишаємося байдужі до того, про що співаємо. Намагаємося, щоб у ансамблістів був відповідний емоційний стан, оскільки він сприяє створенню потрібного характеру звучання. Звертаємо увагу й на міміку виконавців, бо тільки глядач сприйматиме пісню, коли вона виконана на високому рівні у поєднанні з виразною мімікою і відповідною сценічною поведінкою співаків».

З особливим пієтетом згадуються сольні ювілейні концерти «Росинки». Такими були виступи колективу перед багаточисельною аудиторією шанувальників в залах Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк та обласного академічного театру імені Івана Франка. Концертну програму ансамблю, представлену 9 та 10 червня 2013 року, можна умовно поділити на 4 частини. Розпочався концерт відомим й улюбленим в народі твором В. Івасюка «Пісня буде поміж нас», що фактично створив творчий настрій і поєднав виконавців та глядачів в одне мистецьке коло емоційного піднесення. Пісня прозвучала у супроводі лауреата міжнародних конкурсів струнного ансамблю філармонії «Quattro Corde» під орудою Анжели Приходько. У цьому музичному блоці були виконані популярні класичні твори Ф. Шуберта, Д. Каччіні, Д. Січинського, а також лірична пісня О. Злотника на вірші В. Крищенко «Усе на світі від любові» (солісти О. Черсак, О. Молодій).

Другий блок творчого вечора колектив розпочав піснею-присвятою «Україні» (музика А. Ашкеназі, український текст Х. Михайлюк). Пісня виконувалася *a-capella*, як і декілька інших композицій. Слід відзначити бездоганність інтонування, стрій, ансамблевість, глибоке проникнення в зміст творів, вдалу інтерпретацію, фразування, цікаве та оправдане нюансування, загальну культуру співу. Українська народна пісня «За наших столдов» – не нова в репертуарі «Росинки», але завдяки вдалому фортепіанному супроводу Л. Гундер, вона

прозвучала свіжо, по-новому і викликала шквал оплесків вдячної публіки. Пісня «Зоря погасла» (музика Б. Юрківа, слова Р. Юзви) прозвучала на спогад про тих, хто співав у «Росинці», акомпанував їй, пропагував і був палким прихильником колективу.

Окремо слід відзначити «Росинку» як пропагандиста творчості сучасних композиторів Прикарпаття. Із захопленням і щирими оплесками глядачі зустріли пісні «Вже минули дні» (слова і музика В. Стедика), «Запізніла любов» (вірші Я. Ткачівського, музика Г. Котика), «Лише удвох» (вірші Н. Стефурак, музика Л. Малько), а також пісню чернівецького композитора, народного артиста України Л. Дутківського «Зоряна ніч». Особливого шарму виконання цих пісень набуло завдяки фортепіанному супроводу Л. Гундер, яка віртуозно володіє інструментом, тонко відчуває стилі виконуваних творів та майстерно імпровізує.

Серед інших вокальних колективів, «Росинку» вирізняє видуманий підхід до вибору репертуару, в піснях якого важливими є не лише характер мелодії, але й текст. Учасники ансамблю тонко відчувають задум композитора і вміють розкрити та донести свої переживання до слухача. Особливо виразно це проявляється у виконанні творів *a-cappella*. Яскравим прикладом є, без перебільшення, пісенний шедевр – українська народна пісня в обробці керівника колективу Х. Михайлюк «Ой зійду я на ту гору». Ця пісня вже багато років прикрашає репертуар «Росинки» і, водночас, незмінно хвилює глядача та глибоко проникає в душу. Вона починається з м'якого задушевного унісону на *pp.*, а далі, з розвитком і наростанням драматизму, з'являється акордове звучання, яке в кульмінації переходить в насичене п'ятиголосся та обривається на *f*, що є контрастом до завершального куплету цієї композиції.

Помітно хвилюючим був момент, коли на сцену філармонії вийшли колишні учасниці «Росинки», яких у колективі було близько п'ятдесяти. Зі словами радості на очах, всі разом співали пісню «Росинка» (вірші С. Пушика, музика Б. Юрківа), яка вважається візитівкою колективу.

Творчі вечори «Росинки», як правило, завершуються улюбленими піснями колективу: «Чарівна скрипка» (Ю. Рибчинського – І. Поклада), «Не сумуй за веснами» (Б. Томенчука – Х. Михайлюк, авторський супровід Л. Гундер), «Намалюй мені ніч» (М. Петренка – М. Скорика) та «Пісня про пісню» (Т. Петренка). Останній твір не випадково з'явився в репертуарі колективу. Це квінтесенція пройденого шляху, творче кредо «Росинки», підтвердження чесного мистецького ставлення як до сценічного виконавства, так і до життя загалом.

Учасниці «Росинки» не змогли б стільки років бути разом в праці, на відпочинку, в повсякденному житті, на сцені – якби не відчували, що без «Пісень нема життя». Роки наполегливої невтомної творчості, запис грамплатівок та компакт-дисків, видання пісенних збірників принесли колективу славу і визнання. Серед найкращих традицій ансамблю – пошук самобутності і мистецької досконалості, які дарують людям красу й поезію рідної землі.

У березні 2022 року «Росинці» 55. Ця дата є результатом рекордної довготривалості творчого життя колективу, підсумком високої оцінки професіоналізму, яскравим прикладом стабільності і відданості вокальному мистецтву. Творче кредо ансамблю – ділитися творчим світоглядом з людьми, нести їм радість і добро, примножувати любов до української народної пісні і рідної землі – України.

*Обух Людмила Василівна,
кандидатка мистецтвознавства, доцентка,
завідувачка кафедри мистецької освіти
Навчально-наукового інституту педагогіки
Житомирського державного університету,
художній керівник вокального колективу «Ладо»*

МУЗИКОТЕРАПІЯ НАЦІЇ: ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ «РОСИНКА» КРІЗЬ ПРИЗМУ ФЕНОМЕНУ ХУДОЖНЬОГО КЕРІВНИКА

Кожне покоління асоціює себе із відповідною музичною епохою, її стильовими напрямками та жанровим розмаїттям, бо в цивілізаційній історії музична культура посідає чільне місце, оскільки відповідає не лише за естетичну насолоду, а й енергетично наповнює людський організм: світлом чи прикладом – залежить від тонкої душевної організації індивіда.

Музичні звуки, як невидиме фізичне явище, здатні порушувати певні психофізіологічні процеси, налаштовувати людську свідомість на відповідний лад, залишати так звані «сліди пам'яті». Саме тому знакові події життя часто-густо асоціюються з відповідною музикою. Феномен музично-асоціативних зв'язків й досі балансує на межі надможливого, а, звідси, й надприродного, та достеменно апробованого у медицині, адже, сьогодні науковцям відомо, що і сам Авіценна був прихильником музикотерапії. Саме тому звуки музики, здатні викликати слухову ейфорію у слухачів, вважаються тим ефективним медичним засобом, що на рівні підсвідомого програмує подальшу життєдіяльність людини.

На початку ХХІ століття, коли глобалізаційні світові процеси досягли свого апогею, розтушували не лише кордони національної ідентичності, а й культурні психотипи, кодом відновлення пам'яті народу, як ніколи, слугує музика. Музичне мистецтво, оперте на фольклор, професійну мистецьку творчість, кращі зразки музичного виконання здатне відновити генетичний код нації, повернути їй духовне здоров'я та довголіття, здобути авторитет і статус у світовій цивілізаційній спільноті.

Якщо нація має вікове майбутнє, то вона щедро обдарована Божою іскрою – мистецьким хистом. Якщо народ має цей Божий дар, то з'являються і його професійні співці. У кожному часовому відтинку, кожному поколінні – свої, але є й такі, що об'єднують декілька часопросторів, долаючи шлях крізь роки і викарбовуючи свій власний слід у людській пам'яті. До таких в українській музичній культурі, без перебільшення, можна зарахувати вокальний ансамбль «Росинка» під орудою заслуженої діячки мистецтв України, професорки Христини Олександрівни Михайлюк.

Історію започаткування колективу не варто починати лише з моменту його першого виступу (1967). Тут слід дивитися глибше, застановившись над процесом професійної музичної підготовки його художнього керівника, виховання у юної Х. Михайлюк музичних смаків і уподобань, виконавської культури, бажання створити власну мистецьку лабораторію. А вже потім – період її творчої самореалізації через пошук голосів, репертуару, співзвуччя. Перший виступ ансамблю – то квінтесенція усіх напрацювань, що примножуватиметься з кожним роком. Процес – майже безкінечний, коли керівник на своєму місці. Ось тому йде мова про «творче довголіття» як про таке, що, зачепивши найтонші струни людської душі, врізається в пам'ять і слухачів, і виконавців. Одні без інших не мислять свого буття, не бачать сенсу існування. Тут спрацьовує момент істини – лише справжнє й чисте єство здатне породити високе мистецтво.

Христина Олександрівна ніколи просто не працює, вона, як справжній мистець, живе працею. На жаль, хоч і не довелось навчатись у неї безпосередньо вокалу, проте професійні засади постановки голосу мені змогла досконало передати на практичних заняттях її вихованка – заслужена артистка України, доцент Ольга Романівна Молодій. Згодом, пощастило співпрацювати і з усіма «росинками», і з їхнім керівником, навіть деколи співати разом на одній сцені (чи в якості хористів Архиерейського камерного хору «Кредо», учасників вокальних колективів у спільних концертах, чи в якості колег з навчально-педагогічної діяльності).

Якщо говорити про складові феномену Христини Михайлюк як художнього керівника, то, найперше, це – *вишкіл*, котрий чітко прослідковується у сув'язі з львівською вокальною школою, адже вона навчалась у знаного вокального педагога на Прикарпатті – Божени Антоневиц, яка, в свою чергу, була ученицею великої Соломії Крушельницької. Наступним компонентом буде *педагогічний хист* – і це, найперше, робота над інтонаційним самоконтролем, чітким дикційно-артикуляційним апаратом, рівним звучанням усіх регістрів голосового діапазону, пошуком тембрального забарвлення через вироблення відчуття попадання вокального звуку в головні резонатори, педантичність у роботі над музичним матеріалом. Обов'язковою складовою є *організаційні навички*, серед яких виокремлюються: систематичність, трудова дисципліна, дотримання субординації, чітка координація професійної діяльності, цілеспрямованість. Разом з тим необхідні *людські якості*, такі як: чуйність, комунікабельність, толерант-

ність, чесність, увічливість, жертовність, що їй притаманні. Христина Олександрівна може безупинно проводити репетицію кілька годин поспіль щоденно, не жаліючи ні сил, ні часу, проте завжди домагаючись необхідного результату. У її товаристві – весело й цікаво, а поради – на вагу золота. Проте, здобути від неї професійну похвалу – не просто, а тому так цінно!

Мені якось пощастило: наступного дня після виступу мого студентського вокального колективу «Ладо» на ювілейному концерті до 15-річчя заснування Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (2016), професорка мені несподівано подзвонила. Із завмиранням серця довелось прожити кожне сказане нею слово щодо нашого виступу, отримати відповідні рекомендації та врешті почути: «... вам варто продовжувати співати далі, повірте моєму досвіду!». Для колишньої студентки, вихованої на принципах недосяжного легендарного ансамблевого співу, такі слова були рівнозначні отриманню нагороди престижної музичної премії.

Що ж таке вокальний ансамбль «Росинка» і у чому його секрет творчого довголіття – питання, котре і просте, і складне водночас. У загальнонаціональних масштабах – це становлення української пісенної естради, вироблення її стильової самобутності. Особисто для мене – це унікальна манера виконання, проникливе осмислення на рівні мовної інтонації пісенного тексту, неперевершений ансамблевий стрій, співзвучний назві, «вищий пілотаж» багатоголосого співу, приклад професійної дружби. Для пересічного слухача – гарний репертуар, елегантний вигляд, «живе» виконання, позитивний настрій.

Із всесоюзною славою «Росинка» познайомилася на початку 1970-х років після участі ансамблю у зйомках музичного фільму «Червона рута» (1971) разом із С. Ротару, В. Зінкевичем, В. Івасюком. Колектив радо вітали і у кращих концертних залах, до прикладу, знаний оперний співак І. Козловський, після спільних виступів на Прикарпатті, запросив дівчат заспівати у Москві. Тоді, ще зовсім юні артистки успішно репрезентували в столиці СРСР українську пісню на рівні із такими колективами як естонський вокальний ансамбль «Лайне», білоруськими ВІА «Песняри» і «Сябри», російським «Самоцвети». У подальшому професійному житті учасниць були і студійні зйомки на телебаченні, записи радіопередач, і зустрічі з відомими постатями – діячами політичного (співали для Президентів різних країн) та культурного п'ємонду, твори їхнього репертуару переспівували десятки вокальних колективів.

Репертуар Христина Олександрівна вибирала дбайливо, вплітаючи в нього і класичні зразки (наприклад, «Ave Maria» Бах–Гуно), і власні аранжування народних пісень («Карі очі, чорні брови», «Ой, Романе, Романочку» тощо), і популярні мистецькі твори («Течія» Р. Іщука, «Відлітають журавлі» О. Білаша, «Намалой мені ніч» М. Скорика та ін.). Усю пектораль переспіваного колективом на пам'ять важко перерахувати. У розмові з професоркою виявилось, що найближче їй до серця припадають ліричні композиції, задушевні мелодії яких дозволяють втілити найтонші вокальні нюанси.

Часом доводилось спостерігати за реакцією слухацької аудиторії на ювілейних концертах ансамблю і завжди, як на мене, обличчя випромінювали захоплення, духовне задоволення, естетичну насолоду. Ніколи не бачила у очах публіки байдужості чи невдоволення, будь-який зал завжди був наповненим вщерт, і гучні оплески вщухали неохоче. Їхні виступи залишали по собі приємний післясмак, відчуття було таке, ніби ти спраглим напився смачної джерельної води. Хіба це не оздоровлення?

Підсумовуючи зазначу, що «Росинка» стала своєрідним брендом не лише музичного Прикарпаття, а й української музичної культури упродовж п'ятдесяти років. Вони і зараз співають «на живо», культивуючи музичний професіоналізм. На кшталт ансамблю, створювались десятки вокальних колективів, часто й самими вихованцями «Росинки». На їхніх концертах у публіки виробляється високий естрадний музичний смак, а подальша педагогічна діяльність учасників колективу дає щедрий урожай музичних і культурно-громадських діячів.

Особливим цей легендарний ансамбль робить його «серце», тобто художній керівник Христина Михайлюк. «Росинка» – це її втілена мрія, рідне дитя, котрому вона віддала усю свою професійну любов. Праця над його становленням була кропіткою, проте улюбленою, а тому – ефективною та цілющою. Це відбувалося наче мимоволі, на рівні підсвідомого: дзвінке співзвуччя голосів перепускалося через розум, серце і душу, що впливало на подальшу життєдіяльність учасників двостороннього музично-комунікативного процесу (виконавець – слухач). Христині Олександрівні було даровано Богом самотутній талант – збирати по крапельках ранкову росу дзвінких голосів і дарувати цей цілющий напій людським душам... крізь роки й покоління.. з роси і музики!

*Наталія Федорняк,
кандидатка мистецтвознавства
завжди вдячна учениця Х. Михайлюк*

ФЕНОМЕН «РОСИНКИ»

Сучасний мистецький вир захоплює пересічного слухача музикою різних жанрів та стилів, в якій інколи буває нелегко знайти те, що імпонує, особливо, якщо йдеться про високе мистецтво. Але хто хоча б раз почує «Росинку», в того серце одразу затріпоче, а в пам'яті назавжди залишиться їхнє чуттєве виконання, справжнє, живе, нефальшиве. Чи то назва знайшла дівчат, чи справді влучно підібрана ними, але, дійсно, їхнє виконання як росинка – прозоре, легке, чисте, світле, ніжне, як ранкова роса, яка символізує зародження нового дня. Ансамбль своїм створенням в кінці 60-х рр. попереднього століття оживив і збагатив українську естрадну музику того часу і відтоді впевнено зайняв свою нішу вітчизняного вокального мистецтва. Який український вокальний колектив за 55-річну історію виконавства збирає повні зали? А «Росинка» збирає переповнені.

В чому ж феномен «Росинки»?

Започаткувала вокальний ансамбль студентка першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту Христина Михайлюк, яка вже мала і успішний досвід роботи з самодіяльним колективом, і сама мала практику співу в гуцульському ансамблі пісні і танцю. Але, очевидно, що значного досвіду роботи через досить юний вік (!) у неї не було. А ансамбль дівчат завоював прихильність публіки і отримав схвальні відгуки місцевих музичних критиків одразу. Варто зауважити, що спочатку співали всі дівчата, які навчалися на одному курсі. Вже пізніше з'явилася можливість обирати кращих співачок з-поміж інших студенток. Колектив вперше заспівав у 1967 році, а у 1971-му вже виступав у Москві на запрошення І. Козловського. Після феєричного виступу дівчат часто запрошували для запису телепередач у Львів, Чернівці, Київ, Москву. Саме завдяки Мирославу Скочилясу – головному редактору Львівського телебачення, «Росинку» пізнала Україна. Акомпанував артисткам в той час інструментальний ансамбль «Ровесник», керівниками якого були: Б. Дутчак, Ю. Логвиненко та ін.. Звідусіль приходили листи та телеграми від вдячних слухачів. Отже, це свідчить про надзвичайне музичне обдарування і талант керівниці, глибоке розуміння суті ансамблевого виконавства, вміння працювати з ще недосвідченими музикантами, та й, зрештою, авторитетність серед однолітків.

Відомо, що в студентських колективах постійно змінюються учасники. Так само було і в «Росинці». Але згодом учасниками ансамблю вже були студен-

ти Христини Олександрівни, яка після закінчення навчання залишилася працювати в інституті. Перевагою функціонування колективу, звичайно, було те, що Христина Олександрівна була єдиним педагогом-вокалістом дівчат, отже, їх навчали однакового стилю та манері виконання, способу звукоутворення і т. д., що надзвичайно важливо у ансамблевому виконавстві. Але, знову ж таки, одні приходили, інші через різні життєві обставини залишали колектив (за час існування «Росинки» це понад 50 співачок), а успіх залишався незмінним. А запорукою успіху «Росинки» була і є невтомна самовіддана праця. Репетиції тривали 5–6 годин, учасниці роками приїжджали з Рожнятова та Коломиї. Керівниця детально працювала над кожним твором програми, відпрацьовувалися всі дрібниці – від нотного тексту до поводження на сцені. Допоки пісня не була визвучена в усіх аспектах, як музичних, так і образно-виконавських, на сцені вона не могла бути. Потрібно її спочатку відшліфувати, пропустити через серце, а тоді – на сцену. Прикладом, який засвідчує надзвичайну професійність та титанічну працю артисток є процес запису першого аудіодиску в Києві. 29 пісень були записані за один день і кілька годин наступного дня, деякі твори з першого дублю.

Зараз це колектив однодумців, які разом на сцені понад 35 років. Це люди, які дихають однаковими думками, живуть українською піснею, спільно переживають горе і радість. Для декого участь в ансамблі – це майже все життя, для когось – значна його частина. Всі етапи життя артисток тісно переплетені з творчістю «Росинки», точніше, навіть органічно вплітаються в творчість колективу, а ще точніше – «Росинка» і є їхнім життям.

Христина Олександрівна зуміла зібрати такий виконавський склад, що створила колектив однодумців. Звідси однакові вподобання артисток в сфері репертуару – вокальна лірика українських композиторів ХХ ст. і сучасників та композиторів-класиків, обробки українських народних пісень, твори західноєвропейських авторів. Зокрема, це музика І. Поклада, О. Білаша, В. Івасюка, Б. Антківа, М. Скорика, Б. Янівського, І. Шамо тощо. Саме «Росинка» зробила відомими місцевих композиторів Д. Циганкова, Б. Юрківа, Ю. Логвиненка, І. Фіцаловича, В. Їжака, В. Стецика та поетів С. Пушика, Я. Дорошенка, Н. Стефурак, Б. Томенчука тощо. За час існування ансамблю напрацьований надзвичайно великий репертуар, який записаний на грамплатівках, студійних дисках, зафіксований у друкованих нотних збірниках. Постійно додаються нові композиції, але не завжди вони залишаються в репертуарі, якщо не відповідають вподобанням артисток.

Протягом 55-ти років творчої діяльності колективу змінювалися пріоритети в сфері українського вокального естрадного виконавства, але «Росинка» обрала свою репертуарну політику та чуттєво-образну сферу – тонку чуттєву лірику, якій залишається вірною і досі. Це так звані твори, які характеризують ансамбль. Звичайно, навіть ця музика змінюється – оновлюються до сучасних гармонії, супроводи, вокальний виклад тощо, незмінною залишається її зміст. Часто автором вокальних аранжувань є Христина Михайлюк, яка завжди робить

твори цікавими і розкриває всі можливості вокального ансамблю. Супровід створює Любов Гундер – багаторічний незмінний концертмейстер, яка завжди «на хвилі» з дівчатами, навіть із-за кордону, без фортепіанного супроводу якої колектив неповний. Саме тут піаністка змогла виявити повноту власних творчих пошуків і бажань, щоразу блискуче доповнюючи спів ансамблю грою.

«Росинка» мала цікаві зустрічі та знайомства, поїздки до Румунії, Польщі, Німеччини. Артистки співали разом із І. Козловським, В. Зінкевичем, С. Ротару, В. Івасюком, Н. Яремчуком, Є. Мірошниченко. Навіть сам маестро Мирослав Скорик акомпанував свою «Зоряну ніч» дівчатам у Коломиї під час 30-го фестивалю імені А. Кос-Анатольського (2016).

Який би твір не виконували артистки, кожен з них звучить у притаманному стилі та аранжуванні «Росинки». І кожен студент чи колектив, якого навчають співу чи яким керують учасники «Росинки», співає у стилі «Росинки» – стилі української естради, який формувався протягом багатьох років. Ця манера співу, варто уточнити «правильного співу» в першу чергу, передається уже через покоління і можна стверджувати, що велика частина музикантів області володіють саме нею, оскільки навчалися співу чи то в керівниці, чи то в учасниць «Росинки», брали участь в їхніх студентських колективах. Тобто це професійна жіноча вокальна школа, яка за 50 років виховала велику кількість співаків і має певні особливості. Це школа, яка виховала не тільки співака, а й слухача, адже сучасне молоде покоління слухає іншу музику, навіть не завжди корисну. А творчість «Росинки» не залишає байдужим. Виступи артисток навчають не тільки професійному співу, а й доносять слухачу розуміння змістовних текстів та справжньої музики, виховують естетичне задоволення, формують професійний музичний смак.

Дзвінки голоси, яскраві тембри, витончені ідеальні унісоми, злиття голосів, дивовижне гармонічне звучання ансамблю, динамічна рівність голосів, надзвичайний тембровий ансамбль, синхронність у всьому – від подиху до поруху, тонкий ліризм «Росинки» глибоко хвилює і створює неперевершену гаму почуттів.

Якщо в ранній період творчості ансамбль характеризував не тільки виконавський професіоналізм, а захоплював красою молодих усміхнених підібраних струнких витончених дівчат, яскравими сценічними образами, то зараз в їхньому співі відчувається досвід, який пережитий в піснях. Досвід життєвий і досвід виконавський. Незважаючи на вік артисток, їхні тембри досі зачаровують глибиною і багатством барв. А їхньою «родзинкою» є спів від душі, насичений глибоким змістом, драматизмом та переживаннями, що проймає до мурашок.

Коли ансамбль вже функціонував, «Росинка» для кожної майбутньої учасниці була чимось далеким, недосяжним і таким омріяним, всі хотіли там співати. Ніхто не вів відлік часу на репетиціях, не чекав оплачуваних концертів, а самовіддано працював. Артистки ніколи не потребували нагород і звань, а просто працювали з любов'ю для людей. Тому їхній спів є взірцевим на відміну

від сучасних молодих виконавців, які часто, не здобувши відповідні знання і вміння, вимагають оплату не тільки за відпрацьовані концерти, а й навіть за репетиції. Звідси і відповідна якість сучасної української естрадної музики.

Для мене «Росинка» – еталон вокального ансамблевого виконавства. Коли Христина Олександрівна мені подарувала один із компакт-дисків, я слухала його щодня напевно три тижні, дуже глибоко мене вразив спів і твори. На концертах «Росинки» надзвичайна енергетика іде від артисток, яка переповнює відчуттями і глибокими переживаннями змісту творів. Цей репертуар не може залишити байдужим нікого, оскільки зміст пісень відображає життя кожної людини, а українському народу, як відомо, до душі саме лірична пісня, яка торкає найтонший нерв. В. Зінкевич порівнює дзеркально чистий спів «Росинки» із співом Соломії Крушельницької, це спів – в якому звучить Україна.

Отже, унікальність «Росинки» в усьому. Єдина незмінна керівниця. 55-річна безперервна творча біографія колективу. Бездоганне професійне виконання сприяло швидкому успіху та визнанню ансамблю не тільки в Україні, а тоді в Радянському Союзі. Зйомка у легендарному музичному фільмі «Червона рута» разом із відомими українськими артистами. Незмінна манера та стиль виконання. Перевага ліричної складової репертуару. Наявність впродовж існування колективу вдячного слухача та глядача. Постійна праця над собою, самовдосконалення. Ентузіазм та відданість учасниць ансамблю впродовж великої кількості років. Формування школи співу.

І то напевно ще не все...

Я щиро вдячна Христині Олександрівні за ту вокальну школу, в якій мала честь навчатися і зараз можу передавати знання учням та студентам, бо найкраща винагорода для вчителя – щоб його зерно рясно зродило. А «Росинці» дякую за справжню українську ліричну пісню.

Михайло Маслій

<https://vikna.if.ua/news/category/if/2017/03/08/68694/view>

08 Березня, 2017

<https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/vokalni-krasuni-z-prykarpattya>

06 березня 2017

**КРАСУНІ З ПРИКАРПАТТЯ!
ЛЕГЕНДАРНИЙ АНСАМБЛЬ «РОСИНКА»
СВЯТКУЄ ПІВВІКОВИЙ ЮВІЛЕЙ.**

ФОТО+ВІДЕО

Уперше студентський вокальний ансамбль «Росинка» вийшов на велику сцену 7 березня 1967 року під керівництвом Христини Михайлюк, тодішньої студентки першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту (тепер Прикарпатський університет імені Василя Стефаника). Склад колективу часто змінювався через короткий студентський вік, проте «Росинка» завжди була своєрідною професійною жіночою вокальною школою.

Маючи за плечима вже загальнодержавне, тоді Всесоюзне, визнання, 1971 року дівчат запросили взяти участь у музичному телефільмі «Червона рута», який студія «Укртелефільм» за сценарієм Мирослава Сковчиляса знімала в Яремче («Росинка» з-поміж усіх була тоді ледь не найвідомішим колективом). Красуні з Прикарпаття додали особливого шарму своєю присутністю і вокальною манерою поруч із такими самими юними, як і вони, тоді ще самодіяльними співаками й композиторами: Левком Дутковським, Володимиром Івасюком, Валерієм Громцевим, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Софією Ротару... З 15 пісень, які прозвучали з екранів, три блискуче співала «Росинка» – «Течію» Руслана Іщука на вірш Степана Пушика, «Відлітають журавлі» Олександра Білаша на слова Валерія Гужви, «Там, де гори і ліси» Валерія Громцева на текст Миколи Бучка. Тисячі концертів, тисячі шанувальників, тисячі автографів, сотні творів... У золотому фонді «Росинки» – українські народні пісні, пісні про кохання, романси, твори світових та сучасних класиків. Колектив існує вже п'яте десятиліття (кандидат до Гіннесової книги), й нині можна впевнено говорити про нього як про своєрідний український феномен і нев'янучу легенду. Як і те, що з легкої руки незмінного лідера ансамблю Христини Михайлюк, тепер уже професора, в добрий час він полетів у світі на крилах рідної пісні й рідного слова.

«ВАША «МРІЯ» ЗДІЙСНИЛАСЯ!»

– Христіно, свій шлях до української пісні ви почали торувати ще в Надвірнянській «Мрії»...

– Задум створення такого колективу з'явився тоді, коли я почула по радіо спів естонського вокального ансамблю «Лайне». У мене відразу зажеврила мрія

створити щось подібне, але співати, звісно ж, рідною мовою. Наша «Мрія» була заснована набагато раніше за київську Ігоря Поклада. Я тоді працювала художнім керівником у Надвірнянському районному Будинкові культури. Там організувала вокальний дівочий ансамбль, маючи досвід роботи в хорі Гуцульського ансамблю пісні й танцю. Співали в мене дівчата різних професій, нас було семеро: хтось працював у школі, хтось у банку, хтось – у сфері культури... Нас єднали молодість і пісня, всі були ще незаміжні, щоденно займалися по п'ять-шість годин.

Якось приїхав до нас зі Львівського телебачення Мирослав Федорович Сkochиляс, який шукав прикарпатські таланти для телевізійних зйомок. Ми заспівали йому добрий десяток пісень зі свого репертуару в естрадній манері. Високий львівський гість виніс свій вердикт: «Чекайте, запросимо вас до Львова на телебачення». У почуте довго не хотілося вірити: хтось там із районної Надвірної може потрапити на телебачення!?

Прослуховування відбулося пізньої осені, а вже після Нового року прийшла зі Львова телеграма, в якій повідомлялося, що 8 січня наш ансамбль співатиме в прямому ефірі на Москву, тобто нас має побачити весь Радянський Союз. Щоправда, в програмі телепередач було написано: «Концерт ансамблю "Мрія"». А ми жодної назви не мали.

– У радянські часи на релігійні свята цензори просили Мирослава Федоровича записати «щось екзотичне», тобто українською мовою.

– Ми саме мали такі «екзотичні» пісні, рідні та дорогі кожному українцеві. Терміново пошили костюми й поїхали до Львова. Після прибуття я відразу ж запитала Сkochиляса, звідки взялася назва «Мрія», на що він досить спокійно відповів: «Ви ж самі сказали, що мрієте створити такий ансамбль. Ваша «Мрія» здійснилася!».

Після виступу всіх запросили до ресторану на Високому Замку, яких лише дифірамп нам не виголошували. Словом, обіцяли, що ми будемо постійними гостями Львівської студії. У почуте знову ще довго не вірилося. Однак тішило те, що сподобалися, що наша скромна праця потрібна людям! Ось так волею долі Мирослав Сkochиляс, головний редактор музичної редакції Львівського телебачення, став для нас хрещеним батьком. Він нас дуже шанував і любив, як і ми його. Він багатьом колективам та артистам дав путівку в життя.

Одного разу на Великдень уже з «Росинкою» (наша співпраця продовжилася і з моїм новим колективом) ми заспівали «Виростала верба» Василя Їжака, а в оформленій студії стояли у вазі гілочки весняної верби. Цього було достатньо, щоб Мирослава Федоровича покарали й перевели з музичної редакції до ... сільськогосподарської. Щоправда, ненадовго, адже без його програм не могли обійтися ні Українське, ні Центральне телебачення. Наставав його тріумфальний час.

Хоча я вже навчалася з 1966 року в Івано-Франківському педінституті, все ж якийсь час ще їздила на репетиції та концерти до Надвірни. «Мрія» в

історію увійшла і двома піснями, які вийшли у двох збірних платівках фірми «Мелодія».

– **Повернімося до 7 березня 1967 року.**

– Тоді ми вперше заспівали у складі дівочого ансамблю щойно організованого музпедфакультету на святі, приуроченому до Жіночого дня. А зоряний час настав, коли невдовзі, того самого 1967-го, ректором інституту став Олександр Устенко (він був наймолодшим ректором у Радянському Союзі, йому було 38 років – *М. М.*). Тоді ми вже звалися «Росинкою». Олександр Андрійович зробив особливу ставку на художню самодіяльність, ми мали повноцінних п'ять-шість колективів, які знав увесь Радянський Союз. Були гастролі й за кордоном. Нас ректор підтримував завжди й усюди.

Тепер існує чимало версій щодо назви «Росинка». Яка з них є правильною, не знаю. Нині важко визначити того, хто дав таку назву, яка не лише гарна, а й, як виявилось, довговічна, адже ансамбль існує вже п'яте десятиліття.

*Виступає ансамбль «Росинка»,
1960-ті роки
...і зараз у 2017-му*

Нас часто запрошували на різні телевізійні музичні програми: «Шире круг», «Песня далекая и близкая»... Москвичі зробили 20-хвилинну передачу про наш колектив. Ми їздили на концерт до Центрального Будинку літераторів до 100-річчя від дня народження Василя Стефаника. А запросив нас сам Іван Семенович Козловський, який був на урочистостях у нашому рідному виші у травні 1971 року. Щоправда, тоді трапився казус: нас тримали на фінальну пісню, а концерт затягувався, і хтось дав команду завершувати. Ми на сцену так і не вийшли...

А вже наступного дня мене знайшли й запросили заспівати для начальства і гостей у ресторані «Карпати». Я не погоджувалася, адже не вважала свій колектив ресторанним. Наш завкафедрою наполягав: «Те, що ви вчора не виступили, – дурниця! Там треба йти співати!».

Як виявилось, Козловський залишився також. Коли ми заспівали а капельно, то гості забули про їжу, відсунулися від столів і з кріслами підсунулися до сцени. Ми давали концерт на замовлення. Іван Семенович встав і сказав: «Дівчата, співатимете у Москві!». Оперний корифей не лише дотримав слова й надіслав нам запрошення, а й запропонував разом із «Росинкою» заспівати кілька творів. Запропонував три пісні: «Вечерний звон», «Ставок заснув», «Де згода в сімействі». Ми на репетиції попробували й усе вдалося. «Росинка» не осоромилася і не підвела Івана Семеновича – все нам вдалося. Потім ми ще співали і свої твори.

На «ура» тоді пройшла авторська пісня коломийчанина Василя Якуб'яка «А радіола грає, грає».

Іван Семенович тішився нами, а ми ще більше – ним. Гостинно приймав.

Через якийсь час ми знову співали у Москві, того разу на ювілеї Марка Черемшини. І знову там мали успіх.

«НА ПЛІВЦІ ФІЛЬМУ «ЧЕРВОНА РУТА» МИ ВСІ ТАКІ МОЛОДІ...»

–... А потім ваш давній палкий та вдячний шанувальник Мирослав Скочилияс запросив на зйомки музичного фільму «Червона рута» до Яремчого, у серпні 1971 року.

– Мирослав Федорович був автором сценарію і нас, як «своїх», не міг, мабуть, не запросити. Він завжди любив усіх артистів, а вони відповідали йому тим самим. Спеціально для фільму ми вивчили пісню Валерія Громцева та Миколи Бучка «Там, де гори і ліси», а довелося співати ще дві. Загалом їх було 15. З них – лише одна російською мовою. Треба віддати належне режисерові Роману Олексіву та сценаристові Мирославу Скочилиясу, що відстояли своє: Москва ж наполягала записати три пісні російською. Я не сподівалася, що фільм матиме аж таку популярність, яка з роками не згасає.

Зйомки відбувалися у серпні, мої дівчата-солістки пороз'їжджалися хто куди – якраз період відпусток. Не було кому зніматися. Усі зібралися лише на запис пісні Олександра Білаша та Валерія Гужви «Відлітають журавлі», яку ми співали а капельно. А так нас залишалося троє-четверо.

Мешкали тоді на квартирах у м. Яремче. Все оплачував «Укртелефільм». Я разом із Софією Ротару та Анатолієм Євдокименком жила цілий місяць у будинку самотньої жіночки, яка мала малесеньку донечку. Фонограми їздили записувати до Чернівців, на студію телебачення, робив їх Василь Стріхович.

А пісню «Течія» Руслана Іщука та Степана Пушика знімали в Києві, у вагоні поїзда, який винайняла студія. Софія Ротару в пісні «Росинки» «заспіває» соло (а насправді звучить голос нашої вокалістки Ганни Старовойтової).

Відтоді із Софією ми залишилися добрими приятельками. Неодноразово з теплотою зустрічалися на різних сценічних майданчиках. Хочеться сказати багато добрих і теплих слів про адміністратора фільму Михайла Кузьменюка, на превеликий жаль, уже покійного, буковинця, який неподалік Севастополя відкрив унікальний український музей.

Коли фільм феєрично вийшов на телеекрани, приємно було, що й ми долучилися до такого успіху. Роки спливають, а на пливці музичного фільму «Червона рута» ми всі такі молоді та гарні...

Різні недобрі історії відбувалися з нашим фільмом: його різали, вирізали, викидали. Особливо, коли почалися проблеми навколо вбивства Володі Івасюка. Фільм не лише не показували, а й старалися вирізати його постать якнайбільше... Тепер, дякувати Богові, можна подивитися повністю. Тоді ж, у Яремчі, близько познайомилася із Левком Дутковським та його дружиною Аллою, Володимиром Івасюком, Валерієм Громцевим, Назарієм Яремчуком, Василем Зінкевичем. І в нас виникла не тільки творча, а й чисто людська дружба, яка, особливо з Василем Зінкевичем, триває й досі. Ми з Василем куми, він – хрещений батько мого сина...

– Що «Росинка» робила далі?

– Співала й співає досі. Звісно, все оберталось навколо нашого вишу: спочатку співали студентки, потім – викладачки, доценти, заслужені артистки України. Гастролювали, записували нові гарні пісні. Але... Того, що було на самому початку, ніколи більше не повернеш...

Фото з архіву Христини Михайлюк

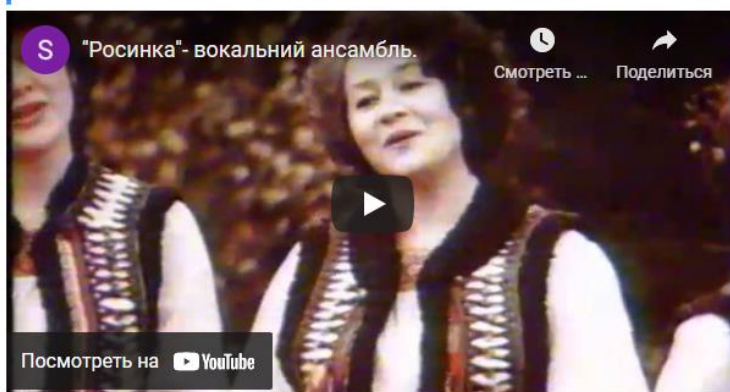
Довідка «Дня»

Михайлюк Христина Олександрівна (15. 01. 1942, м. Коломия Івано-Франківської обл.) – українська співачка, педагог. Заслужений діяч мистецтв України (2005). Закінчила Івано-Франківський пединститут (музпедфакультет, 1970). 1962–1963 рр. – артистка хору Гуцульського ансамблю пісні й танцю. З 1970 р. – на викладацькій роботі в Івано-Франківському педагогічному інституті (тепер Прикарпатський педагогічний університет імені Василя Стефаника), професор (2006). З 1967 р. – керівник вокального ансамблю «Росинка». Живе і працює у м. Івано-Франківськ.

Найкраще ансамблю «Росинка»:

«Не топчуть конвалій» (Р. Братунь, М. Скорик,), «Романе, Романе» (Б. Антків), «Відлітають журавлі» (В. Гужва, О. Білаш), «Течія» (С. Пушик, Р. Ішук), «Росинка» (С. Пушик, Б. Юрків), «Виростала верба» (В. Типухов, В. Їжак), «Шумить пшениця» (С. Пушик, В. Івасюк), «Там, де гори і ліси» (В. Громцев, М. Бучко), «А я люблю Прикарпаття» (Д. Циганков, М. Кубик), «У милого очі сині»

(Д. Циганков, О. Стрілець).

Успішно дякую книжкам,
 хто дав ермія вилітати, кой прайі у диче книжкове небесі:
 телевізійному каналі "Стерео 78" і Михайлу Білківському,
 Ірині й Тарасіні Давидюк, Галині й Михайлові Ротунчином

ББК 82(4)УКР:6
 М 32

Маслій М. М.
 Золотий вік української естради (1960–1980-ті роки).
 Книга 3. / Михайло Маслій – Чернівці : Буковин, 2016. –
 400 с.
 ISBN 978-966-399-774-2

Це книга в чотирьох томах, розділена на чотири томи, які у вас може
 бути так, що з ними і в відома або не відома забути: від того,
 хто писав про неї, трішки далі в Україні на її чотирьох. Це означає, що
 жоден, ні творити і творити історію української естради.
 Дякую розробникам на прохання всіх читачів.

ISBN 978-966-399-774-2

ББК 82(4)УКР:
 С Маслій М. М., 2016
 © Видавничий дім «Буковин», 2016

Художньо-публіцистичне видавництво

МАСЛІЙ Михайло
Золотий вік української естради
 (1960–1980-ті роки)
 Книга 3

Літературні редактори: *Михайло Зубчик, Дарина Коварко*
 Обкладинка і дизайн: *Михайло Маслій*
 Коректор: *Ольга Федоренко*
 Комп'ютерна верстка: *Михайло Маслій*

У книзі використано фотографії
Тані Д'Авіночан, Володимир Дубоса,
Любомира Криши, Романа Варича, Анатолія Клімаченка,
Романа Петровця, Анатолія Поповича,
 з архівів редакції видавництва і архіву Михайла Маслія.
 Подяка коніжнику з фотоміцці,
 авторство робіт яких не вдалося встановити

На обкладинці графічна робота *Богдана Мусяківського*
 Автор назви книги — *Андрій Демиденко*

Формат 70x100/16. Ум. друк. арк. 32,5.
 Наклад 1000 прим. Зав. № 1113.

Видавець і виготовлювач видавничий дім «Буковин»
 вул. Радичівська, 10, м. Чернівці, 58000
 Тел./факс: (0372) 55-29-43; e-mail: info@bukveek.net,
 Сайт: www.bukveek.net
 Facebook: <https://www.facebook.com/publishing.house.bukveek/>
 Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
 видавничої справи ЧС №1 від 10.07.2000.

ХРИСТИНА Михайлюк:
 "З 14 пісень, які прозвучали в
 музичному телефільмі "Червона
 рута" 1971 року, три співала наша
 "Росинка", а одну ми "виконали"
 разом з Софією Ротару"

Уперше студентський вокальний ансамбль "Росинка" вийшов на велику сцену 7 березня 1967 року, під керівництвом Христини Михайлюк, тодішньої студентки першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту (тепер Прикарпатський університет імені Василя Стефаника). Склад колективу часто змінювався через короткий студентський вік, проте "Росинка" завжди була своєрідною професійною жіночою вокальною школою. Маючи за плечима уже загальнодержавне, тоді Всесоюзне, визнання, 1971 року дівчат запросили взяти участь в музичному телефільмі "Червона рута", який студія "Укртелефільм" за сценарієм Мирослава Скочиліяса знімала в Яремчі ("Росинка" з-поміж усіх була тоді чи не найменитішим колективом). Красуні з Прикарпаття додали особливого шарму своєю присутністю і вокальною манерою поруч з такими ж юними, як і вони, тоді ще самодіяльними співаками і композиторами: Левком Дутковським, Володимиром Івасюком, Валерієм Громцевим, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Софією Ротару... З 14 пісень, які прозвучали з екранів, три блискуче співала "Росинка" — "Течію" Руслана Іщука на вірш Степана Пушика, "Відлітають журавлі" Олександра Білаша на слова Валерія Гужви, "Там, де гори і ліси" Валерія Громцева на текст Миколи Бучка. Тисячі концертів, тисячі шанувальників, тисячі автографів, сотні творів... У золотому фонді "Росинки" українські народні пісні, пісні про кохання, романси, твори світових та сучасних класиків. Колектив існує вже п'яте десятиліття (кандидат до Гіннесової книги), і нині можна впевнено говорити про нього як про своєрідний український феномен і нев'янучу легенду. Як і те, що з легкої руки незмінного лідера ансамблю Христини Михайлюк, тепер уже професора, заслуженого діяча мистецтв України, в добрий час він полетів у світі на крилах рідної пісні і рідного слова.

— *Свій шлях до української пісні ви почали торувати ще в надвірнянській "Мрії".*

— Задум створення подібного колективу з'явився тоді, коли почула по радіо спів естонського вокального ансамблю "Лайне". У мене відразу зажеврила мрія створити щось подібне, але співати, звісно ж, рідною мовою. Наша "Мрія" була заснована набагато раніше за київську Ігоря Поклада. Я тоді працювала художнім керівником в Надвірнянському районному Будинкові культури.

Там організувала вокальний дівочий ансамбль, маючи досвід роботи в хорі Гуцульського ансамблю пісні і танцю. Співали в мене дівчата різних професій, нас було семеро: хтось працював у школі, хтось у банку, хтось — в культурі... Нас єднала молодість і пісня, усі були ще незаміжні, щоденно займалися по п'ять-шість годин.

Якось приїхав до нас з Львівського телебачення Мирослав Федорович Скочиліас, який шукав прикарпатські таланти для телевізійних зйомок. Ми заспівали йому добрий десяток пісень зі свого репертуару в естрадній манері. Високий львівський гість виніс свій вердикт: "Чекайте, запросимо вас

до Львова на телебачення". У почуте довго не хотілося вірити: хтось там з районної Надвірної може потрапити на телебачення!?

Прослуховування відбулося пізньої осені, а вже після Нового року прийшла зі Львова телеграма, в якій повідомлялося, що 8 січня наш ансамбль співатиме в прямому ефірі на Москву, тобто нас має побачити весь Радянський Союз. Правда, в програмі телепередач було написано: "Концерт ансамблю "Мрія". А ми назви ніякої не мали.

— *Москва часто на релігійні свята просила Мирослава Федоровича записати "что-нибудь экзотическое", тобто українською мовою.*

— Ми саме мали такі "екзотичні" пісні, рідні та дорогі кожному українцеві. Терміново пошили костюми і поїхали до Львова. По приїзді я відразу ж запитала Скочиляса, звідки взялася назва "Мрія", на що він досить спокійно відповів: "Ви ж самі сказали, що мрієте створити такий ансамбль. Ваша "Мрія" здійснилася!"

Після виступу всіх запросили в ресторан на Високому Замку, яких лише дифірамп нам не виголошували. Словом, обіцяли, що ми будемо постійними гостями Львівської студії. У почуте знову ще довго не вірилося. Однак тішило те, що сподобалися, що наша скромна праця потрібна людям!

Ось так волею долі Мирослав Скочиляс, головний редактор музичної редакції Львівського телебачення, став для нас хрищенням Батьком. Він нас дуже шанував і любив, як і ми його. Він, як посланець Божий, багатьом колективам і артистам дав путівку в життя. Мав таку можливість і реалізовував її сповна.

А якогось року на Великдень вже з "Росинкою" (наша співпраця продовжилася і з моїм новим колективом) ми заспівали "Виростала верба" Василя Іжака, а в оформленій студії стояли у вазі гілочки весняної верби. Цього було достатньо, аби Мирослава Федоровича покарали і перевели з музичної редакції в ... сільськогосподарську. Правда, ненадовго, адже без його програм не могли обійтися ні Українське, ні Центральне телебачення. Наставав його тріумфальний час.

Хоча вже навчалася від 1966 року в Івано-Франківському педінституті, все ж якийсь час ще їздила на репетиції та концерти у Надвірну. "Мрія" в історію увійшла і двома піснями, які вийшли у двох збірних платівках фірми "Мелодія".

— *Тепер повертаємося до 7 березня 1967 року.*

— Тоді ми вперше заспівали у складі дівочого ансамблю щойно організованого музпедфакультету на святі до Жіночого дня. А зоряний час настав, коли невдовзі того ж 1967 ректором інституту став Олександр Устенко (він був наймолодшим ректором в Радянському Союзі, мав 38 років). Тоді ми вже звалися "Росинкою".

Олександр Андрійович зробив особливу ставку на художню самодіяльність, ми мали повноцінних п'ять-шість колективів, які знав весь Радянський Союз. Були гастролі й за кордоном. Нас ректор підтримував завжди і всюди.

Тепер існує чимало версій стосовно назви "Росинка". Яка з них правильна, не знаю.

Нині важко визначити того, хто дав таку назву, яка не лише гарна, а й, як виявилось, довговічна, адже ансамбль існує вже п'яте десятиліття.

Нас часто запрошували до Москви на різні телевізійні музичні програми: "Ширше коло", "Пісня далека і близька"... Москвичі зробили 20-хвилинну передачу про наш колектив. Ми їздили на концерт в Центральний Будинок літераторів до 100-річчя з дня народження Василя Стефаника. А запросив нас сам Іван Семенович Козловський, який був на урочистостях в нашому рідному вузі у травні 1971 року. Правда, тоді трапився казус: нас тримали на фінальну пісню, а концерт затягувався і хтось дав команду завершувати. Ми на сцену так і не вийшли.

А вже наступного дня мене знайшли і запросили заспівати для начальства і гостей в ресторані "Карпати". Я не погоджувалася, адже не вважала свій колектив ресторанным. Наш завкафедрою наполягав: "Те, що ви вчора не виступили, — дурниця! Там треба йти співати!!!"

Як виявилось, Козловський залишився також. Ми заспівали акапельно. Гості забули про їжу, відсунулися від столів і з кріслами підсунулися до сцени. Ми давали концерт на замовлення. Іван Семенович встав і сказав: "Дівчата, будете співати у Москві!" Оперний корифей не лише дотримав слова і надіслав нам запрошення, а й запропонував разом з "Росинкою" заспівати кілька творів.

Запропонував три пісні: "Вечерний звон", "Ставок заснув", "Де згода в сімействі". Ми на репетиції поспробували і все пасувало. "Росинка" не осоромилася і не підвела Івана Семеновича — усе нам вдалося. Потім ми ще співали і свої твори.

На "ура" тоді пройшла авторська пісня коломийчанина Василя Якуб'яка "А радіола грас, грас".

Іван Семенович тішився нами, а ми ще більше — ним. Гостинно приймав. Через якийсь час ми знову співали у Москві, того разу на ювілей Марка Черемшини. І знову там мали успіх.

— ...А потім ваш давній палкий та вдячний шанувальник Мирослав Скоциляс запросив на зйомки музичного фільму "Червона рута" в Яремче, у серпні 1971 року.

— Мирослав Федорович був автором сценарію і нас, як "своїх", не міг, мабуть, не запросити. Він завжди любив усіх артистів, а вони відповідали йому тим же. Спеціально для фільму ми вивчили пісню Валерія Громцева і Миколи Бучка "Там, де гори і ліси", а довелося співати ще дві. А всіх було 14. З них — лише одна російською мовою.

Треба віддати належне режисерові Роману Олексіву і сценаристові Мирославу Скоцилясу, що відстояли своє: Москва ж наполягала записати три пісні російською. Я не сподівалася, що фільм матиме аж таку популярність, яка з роками не згасає.

Зйомки відбувалися в серпні, мої дівчата-солістки пороз'їжджалися хто куди — період же відпусток. Не було кому зніматися. Усі зібралися лише на запис пісні Олександра Білаша і Валерія Гужви "Відлітають журавлі", яку ми співали акапельно. А так нас залишалось тріс-чотверо.

Мешкали тоді на квартирах у Яремчі. Все оплачував "Укртелефільм". Я разом з Софією Ротару і Анатолієм Євдокименком жила цілий місяць в будинку одинокої жіночки, яка мала малесеньку донечку. Фонограми їздили записувати в Чернівці, на студію телебачення, робив їх Василь Стріхович.

А пісню "Течія" Руслана Іщука та Степана Пушика знімали в Києві, у ваго-

ні поїзда, який винайняла студія. Софія Ротару в пісні "Росинка" "заспіває" соло (а насправді звучить голос нашої вокалістки Ганни Старовойтової).

З тих пір з Соєюю ми залишилися добрими приятельками. Не раз з теплою зустрічалися на різних сценічних майданчиках. Хочеться сказати багато добрих і теплих слів про адміністратора фільму Михайла Кузьменюка, на превеликий жаль, уже покійного, буковинця, який неподалік Севастополя відкрив унікальний український музей.

Коли фільм феєрично вийшов на телеекрани, присмню було, що й ми долучилися до такого успіху. Роки біжать, а на півці музичного фільму "Червона рута" ми всі ще такі молоді і гарні... Різні недобрі історії творилися з нашим фільмом: його різали, вирізали, викидали. Особливо, коли почалися проблеми навколо вбивства Володі Івасюка. Фільм не лише не показували, а й старалися вирізати його постать якнайбільше... Тепер, слава Богіві, можна подивитися повністю. Тоді, у Яремчі, близько познайомилася із Левком Дутковським і його дружиною Аллою, Володимиром Івасюком, Валерієм Громцевим, Назарієм Яремчуком, Василем Зінкевичем. І у нас з'явилася не тільки творча, а й чисто людська дружба, яка, особливо з Василем Зінкевичем, триває і до цього часу. Ми з ним куми, він — хрищений Батько мого сина.

— Що "Росинка" робила далі?

— Співала й співає досі. Нам уже 46 років!!! Звісно, все крутилося навколо нашого вузу: спочатку співали студентки, потім — викладачки, доцентки, заслужені артистки України. Гастролювали, записували нові гарні пісні. Але... Того, що було на самому початку, ніколи більше не повернеш...

Березень 2013 р.,
м. Івано-Франківськ.

... До слова

Михайлюк Христина Олександрівна (15. 01. 1942, м. Коломия Івано-Франківської обл.) — українська співачка, педагог. Заслужений діяч мистецтв України (2005). Закінчила Івано-Франківський педінститут (музпедфакультет, 1970). 1962–1963 — артистка хору Гуцульського ансамблю пісні і танцю. З 1970 — на викладацькій роботі в Івано-Франківському педагогічному інституті (тепер Прикарпатський педагогічний університет ім. В. Стефаника), професор (2006). З 1967 — керівник вокального ансамблю "Росинка". Живе і працює в Івано-Франківську.

Вокальний ансамбль "Росинка" було створено на базі студентів першого набору музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту (тепер — Прикарпатський педагогічний університет імені Василя Стефаника). Незмінним керівником ансамблю була і залишилася колишня студентка, нині — професор Христина Михайлюк. Днем народження колективу вважається 7 березня 1967 року. За цей час записано сотні пісень, проведено тисячі концертів. Ансамбль зароджувався як студентський, згодом в ньому почали співати викладачі, доцентки вузу. За весь період існування у різні роки в складі ансамблю було понад півсотні солістів. 1971 року ансамбль взяв участь у зйомках українського музичного телевізійного фільму "Червона рута". У золотому фонді репертуару колективу — українські народні пісні, обробки, жартівливі пісні про кохання, романси, твори світових та сучасних класиків.

*Висловлюю вдячність за допомогу в написанні цього інтерв'ю
Олександріві Литвиненку і Неонілі Стефурак.*

Христина
Михайлюк
•
226

Анатолій
Мокренко
•
231

Чеслав
Немен
•
237

"Ho To Co"
("No To Co")
•
246

Олександр
Осадчий
•
251

Дмитро
Павличко
•
257

Тетяна
Русова
•
264

Узрина Галина (Чикаго)

АНСАМБЛЬ «РОСИНКА» У МІСТІ РІДНОМУ...

Спеціально для «Час і Події» (номер#2013-38)

19.09.2013

<https://www.chasipodii.net/article/12239/>

У тиші передрання так правдиво і сильно взяв першу ноту соловей, що не повірилося: гілка могутнього дерева на моїй вуличці стала сценою для птаха! Проте ця нота упевнила: сила горлянки і непогрішна чистота тону візьмуть мене, як єдиного ранкового слухача, за всі нерви, як за віжки, і поведуть дорогами музики з повною відсутністю моєї волі... тільки дякувати Господові залишається за таку безпорадність, за таку Його красу!

Це вже було по приїзді з України, з Івано-Франківська, наймузичнішого міста, джерела мого натхнення від натхнення людей дивовижних за талантом пошуку істини у дарах Божих: Музиці. Слові. Пластиці. Образі. Втіленні. Завжди неймовірно щастить на карбовано пам'ятні зустрічі, вистачило везіння і цього разу! Тільки чи вистачить моці передати так достойно картинку моїх вражень, як заслуговують того учасниці вокального ансамблю «Росинка», красуні, професійні співачки, вірні сцені і колективу, викладачки Прикарпатського Національного університету імені Василя Стефаника?!

Впевнено можемо стверджувати: немає в Україні іншого жіночого творчого колективу, який би впродовж 46 років залишався керований однією людиною, і при цьому учасники змінювалися тільки за крайньої потреби. Теперішній склад разом – 30 років! Й надалі керівником є пані Христина Михайлюк. Але все – за порядком...

Червень в Івано-Франківську не йшов у відпустку: відбувалася низка культурних заходів, побувати на всіх – практично не вистачало сил і часу, тому мені доводилося відбирати майданчики та митців, про яких збережу у далекій чужині найгарячіші спогади та про яких не можна не повідати чиказькому українському світові! Наш улюблений гість Володимир Пушкар у себе вдома – щирий господар – запросив на концерт своїх давніх подруг з вокального ансамблю «Росинка» на черговій зустрічі у кафе на Сотці. Захоплено розповідав про колектив, його дивовижні таланти, славу (не написану поки що!!!) історію виникнення і становлення, працю поруч з Володимиром Івасюком, Софією Ротару, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, поетами і композиторами того часу. Він висловлював щирий жаль, говорячи про «росинок» як про неформат нашої навіженої від комерції доби! Адже ніхто, крім них, не співає без фонограми, включаючи і виступи на стадіонах!!! Ви можете таке уявити, мій поважний

читачу, аби щось подібне робив будь-хто інший з України?! Любов'ю і болем мого візаві неможливо було не перейнятися: я відвідала концерт в івано-франківській філармонії 9 червня і буду пам'ятати його дуже довго!

Людей було багато. Працювали й знімальна група місцевого телебачення, і любителі з фотокамерами. Коли озирнулася по залі, побачила дуже багато знайомих з моєї юності облич. Зм'якло світло, і з-за освітленої сцени поплив глибокий жіночий голос по залі:

- А пісня – це душа.
- З усіх потреб – потреба.
- Лиш пісня в серці ширить межі неба.
- Чим глибша пісня, тим ясніш душа...

Бурхливі оплески зустріли вокальний колектив «Росинка», який підготував свій ювілейний концерт і у супроводі струнного ансамблю обласної філармонії «Quattro corde» розпочав його піснею Володимира Івасюка «Пісня буде поміж нас».

«Заслужені артистки України Ольга Молодій, Ірина Жеребецька, Марія Ортинська, Ольга Черсак, концертмейстер ансамблю Любов Гундер і незмінний керівник «Росинки» Христина Михайлюк!» – виголосила ведуча. Ми справді заворожено слухали казковий унісон, подібного якому ви не знайдете більше в Україні!

Що тут почалося! Зал плескав, не вгамовуючись! На сцену вийшов з величезним букетом чоловік пані Христини Михайлюк і припав на одне коліно, даруючи їй свою любов і шану у символічний спосіб!

«Не заважай тому, хто співає, бо в цю мить він спілкується з Богом...» – каже народна мудрість.

«Аве Марія» Джуліо Каччіні у пригаслому освітленні у залі відкидає на дві тисячі років назад; тільки ангельський хорал радіє разом з нашими серцями новині, що приніс архангел Гавриїл Пречистій Діві.

«Росинка» співала у супроводі «Quattro corde», лауреата міжнародних конкурсів, струнного ансамблю обласної філармонії під керівництвом Анжели Приходько, власного концертмейстера Любові Гундер та а капела. Стрункі по-статі гарних жінок у строгих концертних сукнях чи народних строях, або й вільних естрадних, створювали плинну атмосферу голосових течій, що збігалися у глибоке повноводне річище пісні В. Крищенка та О. Злотника «Усе на світі – від любові», томилися у романсі «Не співайте мені сеї пісні» на слова Лесі Українки, тужили з «Чарівною скрипкою» Ю. Рибчинського та І. Поклада.

У колективі дбають про наступність поколінь. Соломійка Терлецька – талановита дівчинка-франківчанка – виконала пісню «Каприз», яку учасниці «Росинки» колись співали після репетиції, для себе, і «Дубе мій, дубочку». Ведучі концерту (незмінні також впродовж часу існування ансамблю!), заслужений працівник культури України Лілія Борисевич і заслужений працівник освіти Микола

Со́я вручили юній співа́чці з явно великим майбутнім велику ляльку-мотанку як оберіг її таланту.

Теперішній склад існує 30 років. Було трохи моторошно, коли на сцену почали підніматися колишні учасниці ансамблю, які з різних причин уже не співають. Їх було багато... Спільне виконання уже цілого хору здбило волосся у мене особисто! Яке життя скороминуще! Як треба встигнути віддати йому все, чим нас обдаровано згідно з Написаним... «Росинці» це вдається вповні! 46-й рік співати для людей те, що розмулює душу, видирає з пазурів нікчемної меркантильності інтересів серця наші, розжарює рутину захололих вогнищ кохання. Яка відповідальність за рівень текстів, впливовість музичного матеріалу несуть ці жінки, справжні мирносиці від мистецтва!

Режисер ювілейного концерту і, насправді, охоронець спокою та рівноваги співачок на час виступу, пані Надія Кукуруза разом, звісна річ, з учасницями колективу підбрала твори кришталеві вивіреності, філігранної поетичності, щирої високості!

Світлу пам'ять березуть у серцях самі артистки і прихильники «Росинки» про тих, що творили історію ансамблю, а нині – у Вічності. Їх уже так багато: співаків і музикантів, редакторів, композиторів і поетів... Хай їхнім душам буде небесно, а нам, суцим, глибока про них пам'ять!

Було дуже приємно бачити оголошених і присутніх на святі авторів пісні «Запізніла любов» Григорія Котика і Ярослава Ткачівського. Василь Степик був нагороджений оплесками як автор пісні «Вже минули дні». Вітання народного улюбленця Степана Пушика, автора пісні і назви ансамблю, був емоційним і очікуваним. Володимир Пушкар розбавив високу мистецьку атмосферу своїм неперевершеним м'яким гумором, високою повагою до іменинниць, любов'ю до слухачів.

Оскільки всі учасниці «Росинки» є викладачами Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, їх привітав з успіхом і ювілеєм ректор Ігор Цепенда. Ведучі оголосили спонсорів, які долучилися до організації вечора.

Багатющий репертуар накопичено за роки праці. Є пісні італійською, російською, білоруською, румунською мовами. Скажу одразу, хотілося би мати у домашній фонотеці всі твори цього чудового колективу, та не знаю, чи вдасться це кому б то не було: немає ще на сьогодні ні повної офіційної історії «Росинки», ні зібрання виконаних у всі часи і з різним аранжуванням творів, ні виданих спогадів авторів пісень, співаків, учасників збірних концертів – «солянок». Насамперед, і це моє переконання, немає фінансування на гастролі, теле- і радіозаписи виступів ансамблю. Шана тим людям і низенький уклін, хто своїм коштом довершує творіння рук, голосу і дарує світові, проте, невже ж – нічого нового під Місяцем? Невже немає коштів у місцевої влади чи можливостей не підвищувати зібрані податки по вертикалі, а залишити на вдоволення культурного голоду на

місяцях?! Тут існують свої «вертикалі»: молоді таланти фонтанують ідеями, та спонсори бояться втратити на них; визнані майстри, корифеї потребують підтримки матеріальної – меценати воліють придбати заморське, не довіряючи вітчизняному... А все тому, що насправді світова криза є тільки кризою душі, яка не зросла на готовності віддати як не десятину, то хоча б частку придбаного на зрощення мистецького ґрунту.

Концерт дуже мене вразив професійною досконалістю, живим виконанням, різноманітним репертуаром, зв'язком зі сучасністю. Було світло і приємно, що не все так погано у нашому Домі, що душевність і духовність українська – не декларація, а здебільшого, істина: полова згине, а зерна проростуть!

Коротка зустріч проминула, залишилася у пам'яті уже... тільки струни журливих та чистих пісень, виконаних а капела, на диску, що постійно звучить у моєму авто, нагадує зустріч зі самородком – ансамблем «Росинка» з Івано-Франківська.

Galyna Ugryna

UAPOST.US UKRAINIAN AMERICAN MEDIA

23 жовтня, 2017

<https://www.uapost.us/blog/ivanofrankivsjkomu-ansamblyu-rosynka-50/>

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ АНСАМБЛЮ «РОСИНКА» – 50!

24 червня 2017 року відбувся ювілейний концерт унікального ансамблю з Івано-Франківська з чистою і безгрішною назвою «Росинка». 50 літ на сцені незмінно творять диво унісону цих шестеро жінок. Немає людини в Україні, яка би не знала, не любила цього колективу, керівником якого є від першого дня й до

сьогодні пані Христина Михайлюк, заслужена діячка мистецтв, професорка Прикарпатського національного педагогічного університету імені Василя Стефаника. Змінювалися за обставинами особистої кар'єри, відходом у вічні світи, іншими поважними причинами співачки, та «Росинка» жила і живе досі! Марія Ортинська, Ольга Молодій, Ольга Гриньків-Черсак, Ірина Жеребецька, Любов Гундер – заслужені працівниці культури України сьогодні – на сцені Івано-Франківського музично-драматичного театру імені Івана Франка, і наше місто святкує їхній пишній ювілей!

Вщерть заповнені партер, балкон, море квітів, яскраві строї, вечірне вбрання, 7 відеокамер, інтерв'ю перед початком свята з людьми, дотичними до цієї імпрези – достойна картина!

Розкішно вибудований сценарій дозволив оцінити багатство голосів, музичну і поетичну глибину виконаних творів, заслуги колективу як у культурі нашого краю, так і в пісенній творчості українського народу у цілому.

Привітати колектив прийшли гості, як водиться, з багатьох організацій, були й представники управління освіти, культури. У залі сиділи автори пісень, котрих ми знаємо і любимо, а концертмейстер Любов Гундер, як талановитий аранжувальник, стала багатьом творам другим автором. «Росинка» співала як а саррелла, так і у супроводі лауреата міжнародних конкурсів струнного ансамблю івано-франківської філармонії «Кваттро Корде» (худ. кер. Анжела Приходько). Звучали прекрасні мелодії Мирослава Скорика, Івана Фіцаловича, Володимира Івасюка, Олександра Білаша, Валерія Громцева, Анатолія Кос-Анатольського, Руслана Іщука. Художні тексти Ліни Костенко, Миколи Петренка, Ярослава Дорошенка, Михайла Ткача, Степана Пушика, Богдана Томенчука, Марії Ткачівської, Миколи Бучка, Богдана Стельмаха, Оксани Кузів, Неоніли Стефурак, покладені на музику названих композиторів, у виконанні «Росинки» прозвучали в ювілейний вечір так значуще, як ніколи... Ми горді з того, що Івано-Франківщина – край, де талант мешкає й плекається, передається поколінневим ланцюжком, густо сіється, рясніше відтворюється, про який так легко і з любов'ю пишеться!

Вечір не став томним, завдяки добрій режисурі заслуженого діяча мистецтв Анатолія Грицана, заслуженого працівника культури Надії Кукурузи, які, укупі з директором театру, народним артистом України, Ростиславом Держипільським, директором телерадіокомпанії «Карпати» Галиною Держипільською та ведучими вечора Лілією Борисевич і Миколою Соєю створили театралізований продукт з відеорядом і екскурсом у минуле, спілкування з залом та інтерв'ю з закордоном. Дійство викликало зворушення передачею пісні третьому вже поколінню; воно гуморило з великими друзями «Росинки» Степаном Пушиком та Володимиром Пушкарем, приймало вітання і квіти від чисельних гостей...

По закінченні концерту, не розіймалися обійми сучасних «росинок» з колишніми, бажаючи фотографувалися на пам'ять, а на бенкеті у ресторані «Надія» співачки мали можливість розповісти про особисте людям, які тебе

слухають і чують, коли вибухали сміх і радість від родинної зустрічі, вручалися подарунки і накочувалися спогади: вся палітра ДОБРА...

Коломия ВЕБ Портал

2012-03-28

<http://kolomyya.org/se/sites/ko/43964/>

ДЗВЕНИТЬ “РОСИНКА” У ПІСНЯХ

У творчій світлиці Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки відбулася зустріч з народним вокальним ансамблем «Росинка». Колектив віртуозів співу, який створили далекого 1967-го дівчата першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського пединституту, і сьогодні є гордістю краю.

Вперше ансамбль вийшов на сцену 7 березня 1967 року під керівництвом тодішньої студентки-першокурсниці музичного факультету педагогічного інституту, а нині професорки Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаніка Христини Михайлюк.

Майже 50 талановитих співачок пройшли добру школу в ансамблі, а вже 25 років залишається незмінним сьогоднішній склад колективу – заслужені артистки України доцентки Прикарпатського університету імені Василя Стефаніка – Ольга Молодій, Ірина Жеребецька, Марія Оргинська, Ольга Гриньків-Черсак та концертмейстер – заслужена артистка України Любов Гундер.

Власне на сцені тодішнього Івано-Франківського педагогічного інституту і відбувся перший концерт молодого вокального ансамблю, який розпочався з пісні Б. Антківа на слова М. Петренка «Романе, Романе...», яка принесла великий успіх та славу колективу і назавжди ввійшла до репертуару. Сьогодні «Росинка» виконує ліричні, народні та естрадні пісні, романси, світові хіти.

В репертуарі ансамблю пісні Б. Юрківа, Є. Лещук, Д. Циганкова, В. Їжака, І. Фіцаловича. Колектив співпрацює з поетами С. Пушиком, Р. Юзвою, Б. Томенчуком, майстерно виконує «Ave Maria» Баха-Гуно, романси Д. Шостаковича та Д. Січинського.

В арсеналі ансамблю два аудіоальбоми, три грамплатівки і чотири музичні видання. «Українохроніка» зняла про колектив повнометражний фільм «Дзвонить «Росинка» у піснях». Та найбільш знаковими є участь співачок у зйомках музичних фільмів – «Телеграми, телеграми», «Верховино, світку ти наш», «Де Черемоша хвилі плинуть» та найвідомішого – «Червона рута». Прикарпатський ансамбль «Росинка» співав із Володимиром Івасюком, Назарієм Яремчуком, Віселем Зінкевичем, Софією Ротару.

На творчому вечорі в бібліотеці звучало багато вокальних творів, зокрема на слова нашого земляка Степана Пушика, який залишається протягом багатьох років шанувальником «Росинки» і співавтором багатьох їхніх творів, як-от пісень «Росинка», «Шумить пшениця», «Музика журилася», «Течія». Відбулася і прем'єра пісні на слова Василя Стеценка, батька Любові Гундер, «Вже минули дні». Лунали також пісні на слова Богдана Томенчука, «Не сумуй за веснами», «Лише удвох» на слова Неоніли Стефурак, пісенні твори на слова світлої пам'яті Ярослава Дорошенка. Зачарувала аудиторію пісня Анатолія Кос-Анатольського «Зоряна ніч».

Поміж музичними номерами вишуканих жінок і блискучих вокалісток вітали гості вечора. Богдан Томенчук, зокрема сказав: «Коли Бог одним дає таланти, то іншим дає збільшуване скло», а Роман Андріяшко висловився коротко: «Неперевершені, безцінні, легендарні...».

1978 року колективу присвоєно звання народного, а в 1998-му «Росинка» стала лауреатом першої премії імені Василя Стефаника. Та найбільшим досягненням колективу є його незмінна популярність і виконавська довершеність, котрі приносять справжню насолоду слухачам.

Ірина Халуна (Прага)

ПРОГРАМА «30 ХВИЛИН У РІЗНИХ ВИМІРАХ»

21 червня 2002

<https://www.radiosvoboda.org/a/891140.html>

Ірина Халуна

Говорить радіо «Свобода». Вітаємо Вас, дорогі слухачі, й пропонуємо послухати передачу «30 хвилин у різних вимірах». Перед мікрофоном Ірина Халуна. Сьогодні наша передача дещо музикальна і дуже різноманітна. Ми розпочинаємо її репортажем про народний ансамбль «Росинка», який на початку цього

місяця відсвяткував свій 35-ий ювілей. 2 червня у приміщенні Івано-Франківського обласного музично-драматичного театру імені Івана Франка народний вокальний ансамбль «Росинка», відомий не лише в місті та області, відсвяткував свій 35-літній ювілей. «Росинка» є лауреатом усеукраїнських та міжнародних фестивалів і конкурсів, телетурніру «Сонячні кларнети». Ансамбль брав участь у зйомках п'яти телефільмів, найвідоміший з яких – «Червона рута» – увійшов у скарбницю української музичної телевізійної документалістики. У цій стрічці тридцятилітньої давності – унікальні записи Володимира Івасюка, Назарія Яремчука, Василя Зінкевича, Софії Ротару і «Росинок». Мій колега Тарас Марусик був на двох попередніх ювілеях – 1992-го та 1997-го років. Не оминув він і цього річного ювілею своїх землячок. Послухайте його репортаж із місця події.

Тарас Марусик

За 35 років існування через «Росинку» пройшли близько ста вокалісток. У нинішньому складі лише Христина Михайлюк співає від самого початку. Саме вона створила цей колектив і незмінно його очолює з 1966 року. Христина Михайлюк – заслужений працівник культури України, професорка Прикарпатського університету. Сьогодні у складі «Росинок» – заслужені працівниці культури України – Марія Ортинська, Ольга Молодій, Ольга Чирсак, а також Ірина Жеребецька, Зоряна Регета і концертмейстер Любов Гундер. Привітати колектив прийшло чимало відомих людей. Серед них і міський голова Івано-Франківська Зиновій Шкутяк. Ось фрагмент його виступу:

Зиновій Шкутяк

Зі студентського вокального ансамблю «Росинка» переросла в культурне явище, явище не тільки міста Івано-Франківська, а й України.

Тарас Марусик

Ось що сказав заступник голови Івано-Франківської облдержадміністрації Богдан Томенчук:

Богдан Томенчук

Я просто знаю, що є така українська нація, яка має прекрасні пісні, ансамблі, але зверніть увагу «Rolling stone», камінь, що котиться, називайте все, що хочете, «АВВА», «Money, money». А тут є «Росинка»!

Тарас Марусик

Крім того Богдан Томенчук заявив із сцени про подарунок співачкам та їхнім родинам у вигляді двадцяти путівок у пансіонат «Синьогора» у Гуті. До речі, у цьому гірському селі Івано-Франківщини розташована також відома вже й за межами України дача Леоніда Кучми. Як завше, оригінальним у своєму слові був відомий український письменник Степан Пушик, пісень на вірші якого чимало в репертуарі «Росинки». Щоправда, чи не вперше цей високорослий і широкоплечий чоловік публічно просльозився.

Степан Пушик

А їй тридцять п'ять, прийшли до «Росинки» в гостину, тут дуже багато зійшлося поважних людей, та трошечки більше чи менше тобі відшуміло, Христіно, давай поцілуємось, притисну тебе до грудей... Колись я приніс свої пісню чорнявій Христинці, ти мило і ніжно промовила слово мені, спасибі, що ти мої твори скупала в росинці, колись нас не буде – залишаться наші пісні.

Тарас Марусик

Того вечора «Росинка» співала багато пісень, більше, аніж увійшло в компакт-диск «Згадай мене», який напередодні ювілею допомогли записати спонсори колективу. Серед почесних гостей був і колишній ректор Івано-Франківського педінституту, при якому «Росинка» була створена, Олександр Устенко. До травня цього року він працював ректором Тернопільської Академії народного господарства – рідного вузу Віктора Ющенка, а в травні склав присягу народного депутата України. Зараз він член блоку «Наша Україна». Мабуть тому в його привітання ансамблеві закралися і політичні нотки.

Олександр Устенко

Свого часу в Києві ні один концерт не міг обійтися без цих прекрасних дівчат, і багатьох з Івано-Франківська. Це говорило про те, що цей талановитий народ заслуговує нової прекрасної долі, і ви знаєте, що робиться зараз у Києві, і знаєте, як нам потрібна зараз підтримка всіх людей для того, щоб ми перемогли ту нечисть. І ці талановиті дівчата сьогодні ще раз показують, що нас не здолати. Я не знав, що зробити, що вам сказати, і попросив фонд Данила Галицького дати вам просто десять тисяч гривень.

Тарас Марусик

Але кульмінацією майже чотиригодинного концерту вшанування «Росинки» стала поява на сцені народного артиста України, лауреата Шевченківської премії Василя Зінкевича, що викликало бурхливі емоції майже тисячі осіб, які зібралися в залі й на балконах.

Василь Зінкевич

Дорогі мої! Моя любов вам, мої неповторні шляхетні леді! Я щасливий, що саме тут, серед прекрасних пісень нашої «Росинки» ми можемо ще раз відчути свою духовну висоту. Отож спів «Росинки» – то є не просто академічний спів чи просто спів, у тому є набагато більше. «Росинка» – то є пісня України, так в Україні співають, «Росинка» співає правдою, чистотою й неповторністю України. Наша пісня – то не є забава, то є органічна складова національної формули України, і цей колектив, цей ансамбль робить цю духовну царину вищою. Низький уклін цьому прекрасному ансамблю «Росинка» з Івано-Франківська. Бути українцем – це вже дуже багато.

Тарас Марусик

Загалом Василь Зінкевич пробув на сцені півгодини. Прикметно, що при його унікальних вокальних даних він досі не має компакт-дисків, ні разу не

виступав з сольним концертом у національному палаці «Україна», але натомість з величезним успіхом виступав у кількох сусідніх з Україною державах, зокрема, у Бухарестській опері. Концерт ушанування народного вокального ансамблю «Росинка» пройшов із великим емоційним піднесенням і став чи не головною культурною подією першого тижня літа в Івано-Франківську.

Прага, 15 червня 2002

**Громадсько-політична газета
Івано-Франківської області «ГАЛИЧИНА»**

8 травня 2018 р., вівторок № 40 (5387)

**Документальний кінематограф
Феномен «Росинки»**

Нещодавно Івано-Франківський осередок Національної спілки кінематографістів України (НСКУ) презентував документальний музичний фільм «**Росинка. Український феномен**». Презентація відбулася в залі обласної філармонії з нагоди 51-ї річниці творчої діяльності легендарного народного вокального ансамблю «Росинка» Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Вважаю цю подію великим внеском у розвиток культури не лише міста і регіону. З цієї нагоди розмовляю з автором фільму «Росинка. Український феномен», колегою по обласній організації (НСКУ), талановитим режисером Ольгою ТЕРЕШКУН.

– **Як виник задум створення фільму?**

– Задум виник давно, але життя вносило корективи. Керівник вокального ансамблю «Росинка» Христина Михайлюк навчала мене в класі вокалу в студентські роки, і від першого заняття й дотепер вона залишається шанованою і дорогою серцю людиною. Чітко розуміла унікальність документального матеріалу, і коли виникла можливість «SYUDIOTomPRODUCTION» це реалізувати у співпраці з Івано-Франківським осередком Начальної спілки кінематографістів України, взялася до роботи, яка тривала близько двох років.

– **Як вдалося систематизувати такий значний документальний матеріал?**

– Праця була надзвичайно складною. Адже 51 рік активної творчої діяльності народного вокального ансамблю «Росинка» – це безліч фото і відеоматеріалів, а також публіцистика й аудіозаписи з різних епох і, відповідно, на різних носіях інформації. Систематизувати допомагала Христина Олександрівна і дівчата з ансамблю.

– **Висока відповідальність перед таким відомим колективом, як «Росинка», напевне, зіграла вирішальну роль для вас у творчих новітніх підходах до створення фільму?**

— Ми живемо у вік цифрових новітніх технологій і одним з вагомих аспектів операторської роботи є, звичайно, якісне сучасне технологічне оснащення. Радію з того, що маю можливість працювати з 4-х форматною камерою і дякую небайдужим друзям, Галині Держипільській і Андрієві Паньківу. Вони доповнили фільм професійною дикторською начиткою, яку вдало визвучили і змонтували на високоякісній професійній студії обласного радіо. Сьогодні саме якість є затребуваною. Ми повинні йти в ногу з часом...

— **З допомогою яких кінематографічних засобів вдалося розкрити тему фільму?**

— У фільмі важливу роль відіграє кінематографічний план, від якого залежить сприйняття глядачем кінокартини загалом. Звернулася до загального, напівсереднього і середнього планів. При монтажі використовувала технологічне масштабування, накладання кадру на кадр, зміну тла, кольорової гами, а також так званий ефект тону, спеціально розроблений до візуалізації кінострічки.

— **Як працювалося над звуковою експлікацією фільму?**

— Безсонні ночі, насичені дні... За задумом, саме через музичну складову повертаємо глядача в минуле і сьогодення. Оцифрування з вінілових, бобінних, касетних носіїв дало можливість використати у фільмі унікальні аудіо кінця 60-х і початку 70-х років минулого століття. За оцифрування бобінних записів дякую Мирославі Бойчуку, який охоче відгукнувся. У фільмі глядач має можливість вперше почути студійні записи «Росинки» 2017 року з альбому «Росинка». Вибране».

— **Наскільки комфортно для вас була співпраця з творчим колективом «Росинки» в процесі роботи?**

— Співпраця з колективом була захопливою і змістовною. Радію, що доля подарувала через творчість ще одну родину, родину дівчат – «росинок».

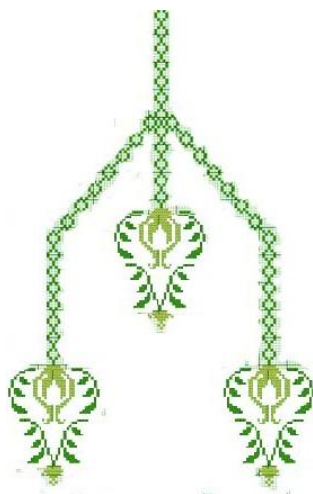
— **При вщент заповненій залі обласної філармонії на презентації фільму «Росинка». Український феномен» наскільки відчули свою зреалізованість у цьому проєкті?**

— «Росинка» – це легенда, унікальний феноменальний колектив, про який мають знати наступні покоління всіх українців. Вважаю, без перебільшення, якщо Англія гордиться епохою гурту «Бітлз», то Україна сьогодні горда тим, що є «Росинка». Щодо зреалізованості як автора, то істинне відчуття визначається волею творити без цензури й обмежень, тільки у такому середовищі може виникнути і синтезуватися щось особливе для карбування митця і його бачень самосвідомості суспільства загалом.

Розмовляв Юліан Яковина.

*Голова Івано-Франківського осередку
Національної спілки кінематографістів України*

Спогади.
Роздуми.
Привітання

ПОЕЗІЯ про «РОСИНКУ»

РОСИНКА

По весні бродили ночі
та хлопчині і не снилось,
що в дівчини карі очі
від кохання заросились.

Захиталась рута-м'ята,
нахилилась до барвінку.
Вийшов хлопець вранці з хати
і знайшов сльозу-росинку.

В ній відбилося світання –
Сонця тепла половинка
і чекання, і кохання
чисте, чисте, як росинка.

© Степан Григорович Пушик

* * *

СРІБНОГОЛОСИЙ СПІВ «РОСИНКИ» (Присвята)

*Учасницям іменитого вокального ансамблю
«Росинка», очолюваного професором ПНУ
імені В. Стефаника Христиною Михайлюк*

Хай спів дзвенить – аби ніхто не врік! –
і лине світом без перепочинку...
Вам аплодує кожен чоловік,
бо мрійники закохані в «Росинку».

Лунають «Браво!» й оплески без слів –
ви ж Прикарпаття рідного родзинка...
Всіх заповнює небесний спів,
який дарує осяйна «Росинка».

Весніе вже... Розпуститься лоза
й підсніжники, яких чекали досі.
Від радості нехай бринить сльоза,
«росинки» золоті й срібногосі.

Ви – наша гордість, наш авторитет...
Дивлюся на красунь – й ковтаю слинку.
Чи ж не найкращий той для Вас поет,
який щодня оспівує «Росинку»?!

Тепер прийміть з моїх пишучих рук
оцю присвяту і розкішні квіти.
Вклонюсь «росинкам» пані Михайлюк
за спів, що душам не дає черствіти.

Вас любить і дорослий, і малюк...
То ж у цій залі, саме в цю хвилинку
гукнім «Vivat!» Христині Михайлюк
і стоячи вітаймо всі «Росинку».

© **Ярослав Ткачівський**
3 і 7.03.2018 р.

* * *

*Золотій «Росинці» України
професорові ПНУ ім. В. Стефаника
п. Христині Михайлюк у День уродин*

У царстві Божої краси
дзвенять «Росинки» глоси,
котрих чекаємо гостинно...
Вам, дорога пані Христино,
я від душі кажу в цей день:
хай сповнення бажань гряде!
І традиційно поміж всього
здоров'я зичу Вам міцного!
Хоча лиш січня половина,
й серед зими цвіте людина.

Зійшов он місяць молодий...
100 літ живіть! З роси й води!
Пора далеко ще не пізня –
хай лине вдаль крилата пісня!

© **Ярослав Ткачівський**
15.01.2021 р.

* * *

Якщо в душі квіток багато,
то й в будні може бути свято:
Троянди дорогій людині,
для ювілярки – вчора й нині...
Для Пані Михайлюк Христини,
«росинці» срібній на вродини,
оці квітки із рук поета,
щоб розцвіла душа й планета.

© **Ярослав Ткачівський**
12.12.2021 р. для Х.М. на 15.01.2022 р.

* * *

Співає «Росинка» на ювілейному вечорі-концерті Ярослава Ткачівського його пісню «Пізня весна»:

«Ми з тобою спізналися,
ми чекали весни.
А вона забарилася,
зацвіла восени.
Понад нами, лебідонько,
пролетіли літа.
І на твоєму серденьку
осінь вже золота...».

© Ярослав Ткачівський

* * *

РОСИНКА – 50

Півстоліття нам співає,
серце наше звеселяє.
І для нас ансамбль «Росинка»
неповторна є зоринка.

Линуть пісні понад краєм –
соловейко замовкає...
Як красуні заспівають –
водограї затихають...

Де б вони не виступали –
рідну пісню прославляли.

Памятали щохвилини:
вони – доньки України.

Щиро їх усіх вітаю,
щастя, радості бажаю,
до ста років всім дожити,
не хворіти, не тужити,
ще багато літ співати -
Україну величати!

© Андрій Андрійович Гелета
1 червня 2017 року

* * *

«Росинка» – назавжди!

Не один десяток років
нам «Росинка» вже співає.
П'ятдесят Великих Кроків
цього року відзначає.

Побував я на концерті.
Зачарований піснями.
У нестримній круговерті
слухав їх я до безтями.

Пісня пісню доганяла.
Нам «Росинка» все співала.
І душа моя літала,
як «Росинка» виступала.

Всім артисткам я бажаю
ще сто років всім співати,
всіх людей в своєму краю
своїм співом чарувати!

© Андрій Андрійович Гелета
24 червня 2017 року

* * *

Пісні «Росинки! – легкокрилі птиці...
Летять світами, манять у блакить.
У них мелодія душі іскриться
І тихий смуток ніжності бринить.
Летить у простори століть надія,
Як злине у ефір «Аве Марія».
Й любов огорне душу, чиста й світла,
Коли у тиші задзвенить «Молитва».
Тож хай натхнення не згаса політ!
Любові, шани Вам на многа благих літ!

© **Мартинюк Тетяна**, учасниця народного аматорського вокального ансамблю
«Яворина» (село Соболівка, Вінницька область), 25. 12. 2021

Лине пісня легко, мов пушинка,
Запашна як румянок, гедрець,
Тя співає гаряча «Росинка»,
Що мільйони скорила сердець

Перодила що диво: «Росинку»
Свого серця дала їй життя
Кароюка гуцулка Христинка,
Що без тебе не мислить життя.

Її ту пісню співали злини,
І грайдливі струмочки гірські,
І вона ті співачки-перлинки
Щиро сі по рідній землі.

І радіють гори і долини,
І пташки в смаражкових гаях,
Як Христинка-донька України
Її красу Великає в міняє.

Пішов твоя правдива і густа,
Як ранково прозора роса.
І хай слава тебе як номинато
Вітрирашає на многи літа

Нохай буде співуга співачина
Нескінченна в живому житті,
Щасливу дитину Христинку
І здоров'я від тебе душі!

13.01.1992 р. *Тетяна Мартинюк*

* * *

Михайлюк Христині

До Михайлюк, ой до Христини
Прийшли чергові уродини!
Які? Не знаю за рахунком.
Для мене стало то дарунком,
Що залишилась як була
Коломиянка чарівна.
Яка співала і співає,
Яка навчала і навчав,
Студентам ставить голоси,
«Росинку» підняла з роси.
Бо, як «...росинка з трави впала»,
Пісні чудові зазвучали.
Співалося тоді Христині,
Що «... у милого очі сині»,
Що «... відлітають журавлі та курличуть»,
В минуле спогади мої постійно кличуть.
Тож до 100-а років нам співай,
«Шумить пшениця як Дунай».
Хай не студентка, жаль, звичайно,
Та професорка теж геть файна.
Тепер Заслужена Діячка
Майстриня співу, викладачка.
...
Від друзів, тих, що біля нас
І тих, на жаль, що вже не з нами
Я келих підніму за Вас
Здоров'я, Успіхів і Слави!!!

© Віктор Петренко (15.01.2022)

* * *

Нехай святково лине понад краєм
«Росинки» пісня щира і дзвінка –
Сьогодні Ювілей у Михайлюк Христини –
Незмінного її керівника!
Блаженства, сили зичим на цім слові,

Продовжуйте мистецький Ваш політ,
Даруйте людям пелюстки любові,
Багато славних і прекрасних літ!
Бо ж, що це Прикарпаття без «Росинки»?
Без ніжних посмішок росиночок-сестер?
Без голосу чарівного Христини,
Без чарівних улюблених пісень?
То ж з Ювілеєм Вас гуртом вітаєм,
Шлемо святково-щедрий наш привіт,
Здоров'я їй у Господа прохаєм
На много славних і щасливих літ!

© **Анатолій Грицан (2022)**

Учасниці «Росинки»

*Тамара Бачес,
учаниця «Мрії» і «Росинки»
Ліберець, Чехія*

Подрузі юності та мрії

Вечірній ноктюрн «Мрія»

Preludio

Надвечір'я...

За вікном... барвистий міський пейзаж із скороплинною зміною декорацій позадня та і ближніх куліс.

І тільки на горизонті застигле пасмо гір, що міняються тільки у барвах, – від сонячного ніжно-зеленого через ультрамарин до глибокого синього і аж до сизої нескінченності Всесвіту...

Біля вікна... перевірений часом Фотель. Неймовірно зручний, м'який та затишний для Спогадів минулого, Мрій майбутнього, Музики вічного довгими зимовими вечорами... В руки містичним чином потрапляє невиразної барви старенький альбом чорно-білих світлин.

Improvizazione (спогадів).

Дівочі мрії

Дівочі жарти

...а я рідне Прикарпаття... Надвірна, Надвірна, Надвірна!!! Вже не безмежна степова далечінь, але і не стрімкі, аж до хмар, вершини Карпат. Ідеальний творчий ландшафт для зародження Мрії.

Andante cantabile(мрій).

1964 рік.

З Гуцульського ансамблю пісні і танцю (Івано-Франківськ) до Надвірної приїхала молода, талановита, амбітна та безмежно закохана в пісню Христина Михайлюк. В районному Будинку культури зароджується професійна дівоча пісня.

Зліва направо: Марія Януш, Христина Михайлюк, Тамара Бачес, Люся Данилко

Сопрано Іванка та Галя

Соло, Дует, Тріо, Квартет і велика мрія створення професійного жіночого вокального ансамблю.

Ігор Поклад ще студент консерваторії. «Чарівна скрипка», «Дикі гуси» та інші перлини української авторської пісні десь блукають в душі майбутнього Віртуоза-пісенника. До створення київського професійного жіночого ансамблю «Мрія» (засновник І. Поклад) ще декілька років, а надвірнянській «Мрії» вже аплодує Львів, Івано-Франківськ, Коломия, Яремче, Рахів!!!

1967 рік. Творчим визнанням для дівчат з Надвірної та Христини Михайлюк, як талановитого керівника-новатора, стала сцена Жовтневого Палацу в концерті для учасників I Всеукраїнського конкурсу художніх колективів. Оваціями присутні сприйняли «Пісню про Надвірну» П. Терпелюка та «У милого сині очі» Д. Циганкова. Журі визнало «Мрію» найкращим вокальним ансамблем; нагородою стала Велика Срібна медаль конкурсу. В результаті, – пропозиції виступів на радіо, телебаченні, запису платівки

Після успішного виступу

В кулуарах з'їзду

Без зупинки

Capriccio/Con fuoco.

Від виступу до виступу “Мрія”, завдяки фантастичній праці, швидким темпом переходить до когорти тодішніх грандів вокально-хорового мистецтва.

Її захоплено слухає і радо консультує еліта українського музичного мистецтва – С. Людкевич, М. Колесса, Є. Козак, І. Козловський, М. Скочиляс.

Мати «Мрію» у телепрограмі чи концерті найвищого професійного рівня – це вже запорука успіху кращих режисерів-постановників. «Мрія» завжди «вишенька на святковому каравайі».

Львів. Високий Замок

Сольні виступи «Мрії» та Христини Михайлюк неймовірно популярні серед земляків. Переповнені Будинки культури та сільські клуби, зали нафтовиків, дерево-обробників, віськовослужбовців, учасники масових свят - це саме те і ті, для кого по закінченні свого робочого дня на репетицію до РБК поспішали Надя Полатайко, Ганна Белейович, Іванка Ліпінська, Люся Данилко, Галина Кушнірук, Тамара Бачес – Дівчата Прикарпаття, народжені для пісні, радості та Мрії.

В клубі

До військових з піснею

Dialog. Gracioso.

За честь співпрацювати з «Мрією» мали професійні та самодіяльні композитори та поети А. Кос-Анатольський, О. Білаш, В. Їжак, Б. Юрків, В. Громцев, Е. Ханок, Р. Ішук, П. Терпелюк, М. Бучка, М. Карпенко, Ю. Рибчинський, С. Пушик, М. Петренко.

Вокальні твори з репертуару « Мрії» неймовірно швидким темпом стали справді народними – надбанням родинного музикування, масових свят, радіо та теле ефірів. А Вокальний Ансамбль признали повноцінною музформою вокально-хорового мистецтва.

Coda. Da capo al fine.

Мрія, Мрія, Мрія!!!

Остання сторінка альбома. Остання світлина...

За вікном тиха ніч з почесною вартою нічних ліхтарів та поодиноких силуетів перехожих.

В кімнаті мерехтливо тепле світло каміну, затишний фотель. Все за жанром нічного Ноктюрну.

І тільки у найпотаємнішому трезорі того, що серед людей іменується Душа, сором'язливо і дуже обережно зароджується новий музичний ЛАД – мінорний МАЖОР.

Віват, подруго! Віват, Маестро!! Віват, чарівна Жінко!!!

Non fine...

Січень 2022

Надвірна – Рахів –Ліберець

Твоя і з тобою, **Тамара Бачес**

*Лідія Литовченко (Лотоцька)
з першого складу «Росинки»*

ВІВАТ «РОСИНЦІ»!

Скільки себе пам'ятаю, завжди любила співати, грати і танцювати. Часто доводилось брати участь у різних культурних заходах, сімейних святах. Тож коли вступила до Івано-Франківського педагогічного інституту на музично-педагогічний факультет у 1966 році, зразу влилася в студентське життя. Наш курс із 25 осіб був першим набором на тільки-що створений факультет. Всі були талановиті до музики, дуже дружня група. Майже половина з нас вже мали дипломи з музичних училищ, добре навчалися і отримували підвищену стипендію.

Коли моя однокурсниця Христина Михайлюк запропонувала організувати вокальне тріо, я і Галина Кушнірук зразу ж погодилися. Після роботи з дітьми (ми вели гурток гри на фортепіано при Будинку залізничників) двічі на тиждень у цьому ж приміщенні мали свої репетиції. Христина підшукувала гарний ре-

пертуар, працювали старанно над кожною піснею. Швидко проходили дні, тижні, місяці, аж одного разу директор клубу залізничників нас запросив поїхати, разом з іншими учасниками художньої самодіяльності, на вихідні дні з концертами Івано-Франківщиною. Він був дуже зацікавлений підняти рівень художньої самодіяльності свого закладу. Ніколи не забуду своїх вражень від цієї поїздки. Це була чудова осінь. Зранку в неділю нас розбудив церковний дзвін, який лунав по всій окрузі і скликав мирян на Службу Божу. Ми бачили, як гуцульські сім'ї з діточками в національному одязі спускалися з гір до храму. Це зачаровувало, бо в той час у тоталітарному радянському режимі ми не могли відвідувати церковні Богослужіння. Концерти відбувалися в Делятині, Рахові, Отинії і скрізь публіка наш спів сприймали на «ура». Це нас окриляло і надихало на ще більшу працю. Почали проводити репетиції регулярно, але вже в аудиторії вузу.

З часом наше тріо розширювалося і перетворилось на ансамбль. Христина провела відбір серед наших однокурсників, які мали хороші вокальні дані і могли співати в ансамблі. Вибирали кращі з кращих. Не пам'ятаю хто запропонував назву «Росинка», але нам усім зразу сподобалась і так залишилась до сьогоднішніх днів.

Нас почали запрошувати на телестудії Львова, Москви, брали участь у програмі «Алло, ми шукаємо таланти». Хочу підкреслити той факт, що ансамбль дуже підтримував і всіляко сприяв нашій творчій діяльності ректор інституту Олександр Андрійович Устенко. Нам шили прекрасні сценічні костюми, організовували зустрічі з відомими поетами і композиторами.

Пригадується участь «Росинки» влітку 1971 року в музичному фільмі «Червона рута», який знімався в Яремчі. Там вперше ми зустрілись із Софією Ротару, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Володимиром Івасюком, Левком Дутковським. Цей фільм часто транслюється і сьогодні, бо він був першим музичним фільмом, де прозвучала нова українська естрадна пісня, яка швидко поширилась по всій країні і за її межами.

В «Росинці» я співала до 1972 року, поки не прийшлося разом з чоловіком переїхати на постійне місце проживання до Києва. Там мені бракувало співу і прекрасного спілкування з друзями, але життя вносить свої корективи.

Швидко пробіги щасливі роки і тепер дуже часто переглядаю чорно-білі і кольорові фотографії, вдивляюся в кожне знайоме мені обличчя, сумую за тими далекими студентськими роками. Горда тим, що внесла і свою невеличку часточку в розвиток українського народного та естрадного мистецтва. Тішуся, що «Росинка» до сьогодні співає, їх успіхами. Бажаю всім дівчатам і своїй найкращій подрузі Христині творчого довголіття, прекрасних пісень і вдячного слухача!

*Мирослава Малашій (Філіпчак)
з першого складу «Росинки»*

МОЯ ІСТОРІЯ З «РОСИНКОЮ»

Почалася вона в далекому 1966 році. Поступили ми на перший курс музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педінституту. В перший день навчання я звернула увагу на дуже приємну, гарну, чорняву дівчину. Вона завжди була усміхненою і відкритою. Пізніше ми довідалися, що це керівницка вокального ансамблю «Мрія» з міста Надвірна. В якийсь момент Христина Михайлюк запропонувала, щоб і у нас на курсі створили вокальний ансамбль. А так як я, ще навчаючись у школі, співала у дівочому ансамблі «Конвалія», то зразу відгукнулася на її ініціативу. Також до нас приєдналися Ліда Лотоцька, Іра Климко, Оксана Бубела, Тамара Бачес та Галина Кушнірук. І два рази в тиждень ми збирались на репетиції, як правило, вечорами. Протягом навчального процесу ми були звичайними товаришками, спілкувалися на рівних. Але на репетиціях ми були учасниками групи, а Христина – керівником. Ми завжди уважно слухали її поради та рекомендації щодо вокалу. Хочу сказати, що протягом наступних років моєї роботи викладачем і хормейстером ці поради, які закарбувались у моїй пам'яті, дуже мені допомагали в роботі. Христина пропонувала нам цікаві пісні, ми мали можливість їх обговорити і обрати в репертуар ті, які були до вподоби. Навіть після репетиції, повертаючись додому (Христина, Тамара і я жили в одному будинку на вулиці Грюнвальдській), ми обговорювали питання репертуару. Репетиції проходили у нас дуже цікаво та весело.

І ось прийшов час нашого першого виступу. Це було на інститутському концерті, присвяченому Міжнародному жіночому дню. Довгі обговорювання викликало в нас питання сценічного костюму. Були різні пропозиції, але ми зупинились на більш оптимальній для нас, як студенток. Це була чорна спідниця, біла блузка з великим чорним бантом у білі горошки. Виступ на концерті пройшов з успіхом. Нас гарно прийняла глядацька аудиторія. І це був початок нашого творчого шляху як ансамблю «Росинка» у місті Івано-Франківську. Нас почали запрошувати на міські святкові заходи. Про нас почули і у Львові. Редакторів львівського телебачення, пану Мирославу Скочиясу, так сподобався наш спів, що він почав нас часто запрошувати на телебачення. Були ми і учасниками Першого Всеукраїнського з'їзду студентів у Києві, де виступали з успіхом у Жовтневому палаці. Не знаю чому, але в пам'ять мені закарбувався концерт у драмтеатрі Івано-Франківська, де ми виконували пісню Богдана Антківа «Романе, Романе». Вона виконується а саррелла. Як тільки ми закінчили співати – у залі стояла абсолютна тиша. Ніхто не аплодував. Мені промайнула думка:

«Невже ми провалили виступ?» Кількасекундна пауза здавалась вічністю, аж тоді залунали оплески, вигуки «браво» і ми виконали цю ж пісню «на біс».

Після другого чи третього курсу керівник танцювального колективу «Верховинка» пан Василь Дрекало запропонував нашому ансамблеві поїхати з концертами в червні на Одещину. Звичайно ж, ми погодились. Поїздка була дуже цікавою. Виступи були у сільських клубах при повних залах. Ми були цим трохи здивовані, тому що концерти, як правило, починались після 9–10 години вечора, а люди, які цілий день працювали, приходили нас дивитись та слухати. Запам'яталась перша ніч після приїзду на Одещину. Нас поселили у школі-інтернаті десь у Затоці. Кинувши свої речі в кімнатах, ми швиденько всі побігли привітатися з морем. Повернувшись, повідчиняли вікна, полягали спати... і чуємо...лясь-лясь-лясь... Як виявилось, всі комарі Затоки прилетіли до нас на світло. І так цілу ніч ми просиділи, накриті простирадлами, борючись з комарами.

Моє життя у «Росинці», порівнюючи з її 55-річною історією, було дуже коротим – лише чотири роки. Останній мій виступ у колективі відбувся у травні 1970 року у Москві на конкурсі «Алло, ми шукаємо таланти».

Після закінчення інституту я отримала скерування працювати викладачем у педучилище у місто Умань. Протягом життя подумки дуже часто вертаюся у свої студентські роки. Пригадуються різні курйозні випадки, всілякі знайомства, пов'язані з «Росинкою», спільний час, проведений з дівчатами, наші розмови, наш спів, жарти та сміх. Тільки шкода, що цей час так швидко минув.

*Ірина Олександрівна Полякова (Климко),
кандидатка педагогічних наук, доцентка*

ЗОЛОТІ РОКИ НАШОЇ МОЛОДОСТІ

Далекі 60-ті! Для молодих це вже історія, а для старшого покоління, які в ті часи ще з студентських років починали свій творчий шлях, це частина нашої біографії, можливо найкраща пора нашого життя. Ми були першими вихованцями новоствореного музично-педагогічного факультету колишнього Івано-Франківського педагогічного інституту і першими його випускниками. Склад групи, який налічував 25 студентів, був дуже різноманітним. Серед нас був, як ми його називали, «молодняк», який тільки що закінчив загальноосвітню і музичну школи, а також випускники різних середніх музичних закладів, які вже мали деякий практичний досвід в цій галузі і відповідний рівень фахової підготовки. Але найбільшою повагою користувалися старші представники групи, так звані

«метри», які мали не тільки високий фаховий рівень, але і певні здобутки в своїй творчій діяльності. І однією з представниць останнього була Христина Михайлюк, яка вже стала відомою як керівник знаного на Прикарпатті вокального ансамблю «Мрія» Надвірнянського районного будинку культури і на яку рівнялися всі решта одногрупників.

Багато спогадів спливає про наше студентське життя. Та найголовніше – ми сформувалися як єдиний дружній колектив, який протягом чотирьох років разом здавав сесію (ніхто не йшов, поки не здавав останній), разом святкували її завершення та інші свята, робили гарні і не дуже гарні справи, «виховували» тих, хто ставив своє власне понад інтересами групи. Не буду називати їх імена, бо вони дуже швидко все зрозуміли, а хто не зрозумів – група їх виключила зі своїх рядів. Це було жорстко, але справедливо. До речі, це стосувалося не тільки студентів, але і викладачів, які мали необережність некоректно відгукнутися про групу, або окремих її представників. Щодо відношення до навчання, то на курсі з самого початку був закладений принцип вчитися по максимуму і тому всі навчалися дуже добре. Мені особисто запам'ятався іспит з психології на першому курсі, коли психологи були розгублені, бо не було кому поставити навіть четвірку. Такого в інституті ще не було. Тому надалі нам призначали читати навчальні дисципліни найдосвідченіші і цікавих викладачів.

Звичайно, найцікавіше для студентів відбувалося поза аудиторними годинами. Саме тоді були закладені основи творчих колективів, які прославили інститут, а пізніше і університет, на всю Україну і далеко за її межами. Це квартет «Легінь» під керівництвом старости нашої групи Петра Чоловського, вокальний ансамбль «Гуцулочки» (керівник – наша одногрупниця Галина Кушнірук), танцювальний ансамбль «Верховинка», в якому танцювали студенти з нашої групи, під орудою Богдана Стасько, інструментальний ансамбль «Опришки», предвісником якого був наш курсовий інструментальний гурт (керівник Руслан Іщук), вокально-інструментальний ансамбль «Ровесник» та ін.

Але справжнім діамантом став вокальний ансамбль «Росинка», який нині відзначає своє славне 55-ліття, під керівництвом незмінного його керівника нашої колеги Христини Михайлюк.

Нашим «ветеранам» особливо запам'ятався один з перших виступів ансамблю, який був присвячений святкуванню 8 березня далекого 1967 року, а особливо, як ми до нього готувалися. Звичайно, основне – це вокальна робота над ансамблевим співом, яку професійно й досконало проводила Христина. Але поряд з цим постійно точилися суперечки відносно одягу, рухів, загального вигляду тощо. Але що б тоді могли собі дозволити студенти без спонсорів і будь-якої матеріальної підтримки? Про це, до речі, ми навіть і не думали. Вирішили не порушувати традицію – білий верх, чорний низ. Але щоб нас сприймали як учасників одного колективу, ми пошили великі чорні в білий горошок банти, які почепили на шию як краватки. І от нарешті концерт в актовій залі інституту, бувшого педінс-

титуту! Всі розуміли, що від цієї першої офіційної презентації новоствореного колективу буде залежати подальша доля його існування. Тому всі хвилювалися, а найбільше – керівничка ансамблю, який ще ніяк не називався, бо назва «Росинка» з'явилася значно пізніше. Я виходила перша на сцену, бо співала в сопрано, і від хвилювання ледве не переплутала з якої ноги треба починати вихід.

Окремо хочу згадати про інструментальну підтримку виступу – спонтанно зібраного інструментального ансамблю, учасниками якого були знову наші однокурсники, які грали хто на чому міг і який став основою майбутнього інструментального ансамблю «Опришки» під керівництвом Руслана Іщука.

Одну з пісень ми присвятили нашому шанованому професору Юрію Дмитровичу Криху – «улюбленцеві всіх жінок». Це був для інституту несподіваний, а для нас вдалий виступ. Саме він засвідчив народження перших паростків відомого вам зараз народного вокального ансамблю «Росинка» і початок його славетної 55-річної біографії.

Хочеться відзначити, що з самого початку Христиною Михайлюк (нині заслужена діячка мистецтв, професорка кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника) були закладені основні принципи роботи колективу – це шлях до професійного рівня звучання, дисципліна і самовіддача, чого вона і досягнула. Ще про одну безцінну якість «Росинки» – в ній тісно переплелася загальне й особисте її учасників. Це велика родина, в якій кожен зі всіма може поділитися радісними новинами, знайти розраду і співчуття у вирішенні життєвих проблем. Як і в кожній родині, окремі її учасники покидали сім'ю з огляду на життєві обставини. На жаль, дехто відійшов у вічність, про яких не забувають і постійно згадують. Як і в кожній сім'ї народжуються діти, так часто і цей творчий колектив поповнювався новими співачками, які гідно продовжували справу своїх попередниць. Але зв'язок поколінь ніколи не переривався.

Коли ми зустрічаємося разом, а це буває часто, ми знову перетворюємося у минулих молодих вісімнадцятирічних і завятих учасниць ансамблю, згадуємо концертні виступи, хто може – співає або підспівує улюблені пісні «Росинки»

І це не дає нам забути і пам'ятати про золоті роки нашої молодості!

*Ірина Кравців (Остапович)
керівниця народно-вокального ансамблю «Мелодія»
смт Рожнятів*

ЯК БАЛЬЗАМ НА ДУШУ

Так склалося, що в 1969 році я не вступила до педагогічного інституту в Івано-Франківськ. Проте, часто дякую долі, бо в 1970 році я все ж таки стала студенткою першого курсу і змогла навчатися в класі Христини Олександрівни Михайлюк, яка тільки закінчила музично-педагогічний факультет. Після вступних іспитів мала великі проблеми з голосовими зв'язками і не могла співати. Христина Олександрівна старалась допомогти мені вилікуватись, бо як професіонал, з перших занять, підмітила мої здібності до співу. Після тривалого лікування в кінці першого курсу Христина Олександрівна запропонував співати в «Росинці».

Про ансамбль «Росинка» я багато чула від своєї землячки Орісі Яцинович з якою часто зустрічалась на репетиціях народного оркестру під орудою відомого маестро Василя Стецика в Долині. Вона на той час вчилася у вузі і була учасницею ансамблю. В сімдесятих роках «Росинка» вже була досить популярною, показували по телебаченню, тому на пропозицію Х. О. Михайлюк відразу погодилася. Все це відбувалося перед літніми канікулами, а «Росинку» на той час запросили взяти участь у зйомках музичного фільму «Червона рута». Мені дали поголосник першого сопрано і пісня, яку я мала співати з дівчатами була «Там, де гори і ліси».

Згадую першу репетицію. Дуже переживала, тряслася як осиковий листок, бо хотіла добре заспівати і скласти хороше враження перед дівчатами. Сіла на своє місце і відчуваю, що ніжки мого крісла розходяться, я плавно падаю на підлогу. Було страшно і дуже соромно. Дівчата почали сміятися, а Христина Олександрівна до сьогодні пригадує цей випадок і мої перелякані очі.

На другому курсі керівник ансамблю вирішила замінити випускниць, які закінчили вуз і набрати нових співачок. В колектив влилися студентки першого курсу Галина Пулекіна (Мартиненко), Марія Якимович (Ортинська), а також моя однокурсниця Ольга Федорак, яка вчилася по постановці голосу в класі Х. О. Михайлюк. Таким складом ми співали кілька років. Готувалися до свого першого п'ятирічного ювілею. Дуже плідно працювали, репетицій було багато, відшліфовували кожну пісню до ідеальної чистоти, працювали над звуком, манерою виконання, динамікою, ансамблевим звучанням.

На заняттях по вокалу було дуже цікаво, багато співали різних пісень, часто дуєтом разом з Христіною Олександрівною. Я черпала від свого педагога всі навички, вміння працювати з вокалістами, з ансамблем. Навчилася робити оброб-

ки пісень, правильно розписувати партії для різних голосів, підбирати цікавий репертуар. Всі набуті знання використовувала на практиці зі своїми колективами, які створювала на місцях праці.

Сама співати соло дуже боялася. Але одного разу Христина Олександрівна застала мене виступати на випускному концерті, представляючи її клас. Співала пісню «Якби я вмiла вишивать». На цьому концерті була присутня колишня викладачка нашого факультету Любов Володимирівна Ярославич, яка читала нам історію музики. Думаю, що вона була головою екзаменаційної комісії, бо на той час уже працювала у Львівській державній консерваторії імені М. Лисенка. Високо оцінивши мій спів, запропонувала вступати до консерваторії, але я хотіла співати тільки в «Росинці», яка завжди займала в моєму житті першість.

Без пісні не уявляла собі життя. Створила свій ансамбль, який має назву «Мелодія». За успіхи та пропаганду української пісні в 1988 році отримали звання «самодіяльний народний», а в жовтні цього року відсвяткували уже своє 35-річчя. На високий професійний рівень «Росинка», яка була і є для мене еталоном, рівнялися не тільки я, а й багато вокальних колективів, які створювалися в нашому краю. Вважаю, що «Росинка» сприяла моєму професійному росту як вокаліста так і педагога.

За роки з «Росинкою» згадуються цікаві поїздки в Севастополь, де відбувався концерт на кораблі для наших моряків та мешканців міста-героя. Незабутні триразові поїздки в Румунію, де знайшли прекрасних друзів, з якими багато років переписувались. Мені тяжко вдавалося запам'ятати румунські слова пісень, я їх довго вчила, а сьогодні легко можу відтворити ці тексти. Також прекрасна поїздка на телебачення в Москву, де режисери і оператори захоплювалися нашим співом.

Дуже скоро пролетіли роки навчання, але я не змогла залишити «Росинку» і протягом дванадцяти років доїжджала з Рожнятова до Івано-Франківська на респетиції, концерти. Разом зустрічали своє десятиріччя, п'ятнадцятиріччя. Ці концерти назавжди залишилось у моїй пам'яті. Вони як бальзам на душу, надихали на творчість, адже співаючи на сцені, я завжди віддаю частинку своєї душі, стараюсь подарувати хвилини великої віри і любові вдячному слухачеві.

Щиро дякую Богові, що в моєму житті була Христина Олександрівна і велика сім'я подруг «Росинки» з якими постійно підтримую дружні стосунки, ділюся радіщами і невдачами, завжди відчуваю їх любов і доброзичливість.

*Галина Мартиненко (Пулекіна),
керівниця народного аматорського хору
«Прикарпаття» імені Д. Січинського
та народного аматорського ансамблю
«Коралі» Народного дому
с. Угорники Івано-Франківської МТГ*

ВИЩА ШКОЛА АНСАМБЛЕВОГО СПІВУ

То був 1971 рік і я завершувала навчання в школі, то ж постало питання: «Куди іти навчатися, щоб здобути вищу освіту?». Це мав бути фах, пов'язаний з музикою, а головне – зі співом. Хотіла у консерваторію, навіть їздила до Києва на прослуховування. Але моя мама чітко окреслила моє майбутнє: «Будеш вчитися у Франківську, в педінституті і будеш співати у «Росинці». Послухала маму.

Перша половина її плану була цілком зрозуміла і проста. Але співати у «Росинці»?... Та Богу дякувати саме так і відбулося.

Коли здавала документи для вступу, то треба було пройти прослуховування вокальних даних, так би мовити, перевірити чи маю здібності до співу. В аудиторії за фортепіано сиділа надзвичайно красива та усміхнена жінка. Я дивилася на неї як на казкову фею, намагалася відповідати на запитання, щось співала... А в голові гупало, серденько вистрибувало, руки тремтіли – я впізнала цю Жінку! Це ж Христина Михайлюк, керівник «Росинки», яка уже на той час була мегапопулярна.

І от я стала студенткою першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту імені Василя Стефаника (Інститут мистецтв постане набагато пізніше).

А десь у жовтні мене запросила до себе в навчальну аудиторію Христина Олександрівна. Я почала відвідувати репетиції «Росинки». Це були не просто репетиції – це була вища школа ансамблевого співу. Мистецький колектив «Росинка» розкривав нам, юним співачкам, секрети співу не просто голосом, а серцем і душею. Як трепетно і відповідально було сидіти біля Христини Олександрівни і співати з НЕЮ!

З дитинства співала соло в школі, трохи в хорі, але це було якось так, звичайно, а Христина Олександрівна розкривала мені красу акордів, відчувала їх магічну дію на слухачів.

А ще були уроки вокалу у Христини Олександрівни, вона таки намучилася із моїм гортанним, затисненим голосом. І як було чудово навчитися співати легко, невимушено, користуватися усім діапазоном і регістрами. Пані Христина також щиро раділа моїм успіхам.

Уроки вокалу, репетиції «Росинки» не обмежувались лише навчанням. Ці зустрічі із співачками ансамблю, розмови про різні події ставали основою життєвого досвіду, виховували порядність, любов до пісні.

Мої професійні здобутки відбулись завдяки Христині Михайлюк. Коли вже я вела уроки з постановки голосу чи займалася з вокальними ансамблями, то зауважила, що копіюю навіть міміку і жести свого Педагога.

Любов до ансамблевого співу, яку мені щиро подарувала Христина Олександрівна, дала можливість створити свої ансамблі. Вони ідуть своїм творчим шляхом, радують слухачів піснями. Народний аматорський ансамбль «Намисто» (м. Калуш), вокально-інструментальний гурт «Доля» (м. Івано-Франківськ), народний аматорський ансамбль «Коралі» (с. Угорники Івано-Франківської МТГ) – це моє творіння, велика праця, радощі успіхів. Мої творчі колективи – це відзеркалення «Росинки».

Христино Олександрівно, дякую Вам, великий ПЕДАГОГ та МАЙСТЕР ансамблевого мистецтва, що наповнили моє життя знаннями і любов'ю до співу! З роками прийшов досвід і усвідомлення того, що все життя займаюся улюбленою справою.

***Марія Ортинська (Якимович)**
доцентка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
заслужена артистка України*

МРІЯ ЗДІЙСНИЛАСЯ

Минуло пів століття, відколи мої творчі стежки ідуть поруч з улюбленою викладачкою, прекрасною жінкою, другою мамою і колегою Христиною Олександрівною Михайлюк. Уперше я побачила її на екрані телевізора, коли була в шостому класі. Відірватися від чудесного співу і дівчат, які тоді здавались мені сестричками, – не могла. З того часу одна мрія не покидала мене – стати співачкою і співати, як вони. Тепер я вже знаю, що то був 1967 рік і саме та передача Львівського телебачення, де ведуча запропонувала телеглядачам придумати назву цьому новому вокальному ансамблю, який вийшов на обрій української естради. Співачки вибрали своєму ансамблю ніжну, романтичну і прекрасну назву «Росинка». І от уже 55 років колектив зі своїм незмінним керівником – заслуженою діячкою мистецтв України Христиною Михайлюк милують своїм співом вдячних слухачів і творять історію цілої епохи культурного життя не тільки Прикарпаття, а й України.

Кардинально змінивши свої погляди на майбутню професію, після закінчення Городенківської СШ №1, вступаю на музично-педагогічний факультет в

Івано-Франківськ. Доля послала мені прекрасних викладачів і серед них Лесів Зоряну Іванівну з вокалу, яка була в той час одною з учасниць «Росинки». На перших заняттях вона спитала, чи не хочу співати в ансамблі і запропонувала піти з нею на прослуховування. Часто згадую свої відчуття, коли зайшла в аудиторію і побачила ту саму жінку з екрана телевізора. Дуже переживала, тому що ніколи не співала в шкільних колективах, а завжди тільки грала в різних оркестрах. Співала тільки вдома, вигадувала якісь свої пісні, а також разом з дітьми родини брала участь у різних домашніх концертах, які організовували наші батьки. Голос тремтів, а Христина Олександрівна ніжно дивилась і заспокоювала, підтримувала. Дуже здивувалася, як мене прийняли на так званий випробувальний термін (один місяць, який був обов'язковий для всіх учасниць), дали невеличкий поголосник, щоб повчила партії і почала відвідувати репетиції. Після цього прослуховування з неперевершеними емоціями я прийшла на курсовий хор і побачила в руках однокурсниці Галини Пулекіної такий самий поголосник, спитала, звідки в неї цей зошит, а вона гонорово відповіла, що буде співати в «Росинці». Мені дуже захотілось їй щось відповісти, і я тихенько сказала, що в мене є такий самий. І от ми з Галиною протягом чотирьох років навчання співали разом.

Згадується такий момент зі студентського життя, коли стояла недалеко біля дверей нашого ректора. Він вийшов і, називаючи мене на ім'я та прізвище, спитав, як співається в «Росинці». Минуло тільки три тижні мого перебування у виші, і в голову ніяк не вкладалося, звідки він знає про все. Пізніше стало зрозумілим, що ректор Устенко Олександр Андрійович дуже високо цинив своїх викладачів і студентів, які, як він неодноразово зазначав, прославляли інститут не тільки в Україні, а й за межами держави.

Від самого початку мого приходу в ансамбль керівниця робила часті репетиції, бо після закінчення навчання учасниці роз'їхалися по місцях праці і Христина Олександрівна зробила новий набір співачок. У колектив ввійшли, крім Галини Пулекіної, ще дві другокурсниці – Ірина Остапович із прекрасним сопрано і Ольга Федорак, яка співала зі мною партію першого альтя. Роботи виявилось дуже багато, треба було швидко ввести нас у репертуар. На нашому курсі навчалися сильні музиканти, здебільшого після різних музичних середніх закладів, і мені не хотілося відставати від них, та й Христина Олександрівна одного разу обмовилася, що всі «росинки» вчилися на відмінно, я не могла похитнути цей високий рейтинг колективу. Нас у колективі стало шестеро. Склад співачок у ансамблі за час існування «Росинки» був дуже різний. Ми стали ретельно готуватися до великого звітнього концерту, присвяченого 5-річчю створення.

У 70-х роках в інституті було дуже бурхливе студентське життя. Часто організовували урочистості до ювілеїв композиторів різних епох, вечори відпочинку в кафе «Гаудеамус», актовому, спортивному залах, святкували Новий рік. Для проведення цих заходів створювались різні інструментальні ансамблі, що обслуговували інститутські вечірки, на які приходили студенти також і з інших

вишів міста. На нашому курсі такий інструментальний ансамбль організував талановитий музикант, однокурсник Богдан Дутчак. У цьому колективі грали студенти не тільки з музпеду, а й з інших факультетів. Хлопці назвали свій колектив «Ровесник». Він швидко став популярний серед студентства. Пам'ятаю, як Христина Олександрівна хотіла, щоб ми співали під супровід якогось оркестру. Ми з Галиною почали розхвалювати «Ровесник» і після одного їхнього виступу Христина Олександрівна, оцінивши їх рівень, вирішила працювати з ними. З «Ровесником» у нас створився прекрасний творчий тандем на довгі роки. Кожен новий керівник, який приходив у цей інструментальний ансамбль, вносив щось своє, оригінальне, колектив набирал нових студентів, багато працював, удосконалював професійність. І от настав наш перший ювілей. Пригадую, як нам хотілося, щоб концерт відбувся на високому рівні. Ми самі заклеювали чорним папером великі вікна в актовому залі, оформляли сцену, хлопці з оркестру десь позичили освітлення і самостійно підключали ці світлові ефекти. Була дружня обстановка. Нам щиро допомагали однокурсники, друзі з інших факультетів, бо всі чекали цього великого свята, яке для багатьох викладачів і студентів вищу залишилися в пам'яті на все життя. Всім керувала Христина Олександрівна. Зал був переповнений, у проходах стояли студенти, концерт пройшов прекрасно, репертуар був цікавий, бо керівниця завжди вміла підібрати пісні, які нас захоплювали своїм змістом, мелодією. У репертуар підбирались такі пісні, яких ще не виконували інші колективи. Тоді ми співали пісні І. Поклада, В. Громцева, О. Білаша, В. Костенка, Л. Дутковського, наших земляків Б. Юрківа, В. Їжака і вперше прозвучала пісня на вірші С. Пушика «Росинка», яку автор присвятив нашому ансамблю. З того часу вона стала візитівкою колективу і звучить на кожному нашому ювілеї.

У періодичній пресі з'явилося багато схвальних відгуків про наш концерт. Це надихало на творчість і ми продовжували вдосконалюватись. У колектив повернулася Анна Старовойтова, яка співала в першому складі, і нас стало семеро. Згадую одну репетицію, як я трошки припізналася, зайшла в аудиторію і на своєму місці побачила іншу красиву дівчину. Христина Олександрівна серйозним тоном сказала, що раз я спізналася, то на моєму місці вже є інша співачка. Уявляю, який у мене був переляканий вигляд. Здавалось, що земля розходиться під ногами, бо зразу всі почали сміятися і представили мені Орісю Яцинович, яка співала в попередньому складі і якою ми до сьогодні підтримуємо прекрасні стосунки.

Ансамбль почали часто запрошувати на телебачення до Львова, де я побачила знаменитого музичного редактора Мирослава Сковчиляса, якого вважають батьком ансамблю. Він дуже поважав, цінував працю Христини Олександрівни, любив наш спів і популяризував його, бо вважав, що пісні у виконанні «Росинки» є тим ковтком свіжого повітря, яке було потрібне українському народу для утвердження своєї гідності. Запрошували нас і в Чернівці на записи святкових телевізійних передач. Саме там ми зустрілися з уже відомим звукорежисером Василем Стріховичем, який шанував талант керівниці колективу, дивувався, як

Христина Олександрівна може добиватися такого високого рівня виконавства, що наше звучання можна записати за одним дублем. У Чернівцях я побачилася з уже популярною завдяки фільмові «Червона рута» співачкою, Софією Ротару та її чоловіком Анатолієм Євдокименком, які прийшли на студію, щоб зустрітися з Христиною Олександрівною. Їх дружні стосунки зав'язалися саме на знімальному майданчику цього фільму і тривали багато років. Потім були записи та передачі на московському телебаченні, де звукорежисери та редактори були вражені, що десь на периферії існує вокальний студентський колектив із таким високим рівнем виконавства. У Москві ми брали участь у записах із відомими в країні ансамблями та солістами різних республік СРСР.

1972 р. відбулася цікава й незабутня поїздка до Севастополя на святкування 50-річчя Чорноморського флоту. Тоді ми співали на одній сцені зі знаменитими артистами України Д. Гнатюком, Є. Мірошніченко, М. Стеф'юк, А. Солов'яненко та іншими, які аплодували нам і прийняли як рівних собі. Особливі емоції переполювали після виступу у відкритому морі на кораблях для моряків. Там були й наші земляки. Як вони раділи, що почули українську пісню, зі сльозами на очах прощалися з нами.

Пам'ятною подією стало присвоєння ансамблю звання «самодіяльний народний» у 1978 році. Такі звання не давали просто так, а за справжній професіоналізм і великі досягнення в галузі музичного мистецтва.

Коли я навчалася на другому курсі, моя викладачка з вокалу Лесів З.І., переїхала до Львова, а Христина Олександрівна забрала мене до свого класу. Не можу зрозуміти, чому я так боялася, блідла і переживала на заняттях, адже вже рік була в «Росинці» і часто бачились. Важко було звикати, але Христина Олександрівна, як добрий психолог, зуміла переламати в мені ці відчуття. Тільки такий хороший педагог, як вона, знаходить до кожного свого студента особливий підхід, нікому не зіпсує Божий дар, а ще більше розвине таланти. Усі свої педагогічні знання передавала нам, учила не тільки співу, а й як стати гідними людьми. Набуті вміння і навички я згодом використовувала в роботі зі своїми колективами, на заняттях сольфеджіо зі студентами та учнями в школі мистецтв.

Одного разу директор студентського клубу інституту Ф. Кофлер організував цілу низку концертів по нашій області. Ми виступали в різних селах, містечках. Нас прекрасно знали, бо часто транслювало телебачення, і щиро приймали, а ми раділи, що можемо донести своє мистецтво людям, які не мали змоги чути нас наживо. Швидко збігали роки навчання. Я просто не уявляла собі життя без «Росинки». Але доля була прихильна до мене і я, за сприяння ректора О. А. Устенка, після закінчення вишу була прийнята на посаду асистента теоретико-інструментальної катедри. Моему щастю не було меж. Я і не розлучуся з «Росинкою». Склад ансамблю знову змінився, влилися Тетяна Замятіна, Оксана Фардига. Знову багато репетицій, щоб дівчата ввійшли в репертуар. Життя вирувало, не було часу на особисте. Багато концертів. Пізно поверталися додому, але вже не

було страшно, бо поруч була моя половинка – чоловік Роман Ортинський, який став солістом вокально-інструментального ансамблю «Ровесник».

У 1975 році знову помінявся склад «Росинки», прийшли Галина Березова, Надія Дешко, Ольга Подик. І закрутилося все спочатку. Я дивувалась, яке треба було мати терпіння Христині Олександрівні, щоб вишколювати новеньких і з кожним разом досягати ще кращих результатів. Таким складом ми почали готуватись до свого 10-річчя. Ректорат нас дуже підтримував, шили нові костюми, готували сценарій. До складання програми дуже прискіпливо ставились і керівник, і всі учасниці, бо Христина Олександрівна завжди прислухається до наших побажань, цікавих ідей. Цей звіт був особливий для моєї сім'ї. Я стала мамою маленької Наталочки, а через місяць – звітний концерт. У «росинок» не було декретних відпусток, єдиною допомогою в такі моменти ставали наші рідні матусі. Пам'ятаю: моя мама сидить у гримерній з дитиною, а я і дівчата сильно хвилююся, щоб вона не плакала. Усе прекрасно завершилося, знову великий успіх, переповнений зал, овації, квіти, подарунки і вдячні шанувальники.

А далі були кількаразові поїздки в Румунію, на різні фестивалі в Ленінград, Баку, концерти в Мінську, Харкові, виступи на різних концертних площадках України, звіти області в Києві на знаменитій сцені палацу «Україна» і т. п.

Не могу забути дуже трепетний наш концерт перед ліквідаторами аварії на Чорнобильській АЕС. Осінь 1986 року. Весь народ пережив цю страшну трагедію. Ми приїхали з багатьма колективами Івано-Франківська на концерт до Києва. І от після вечері нас повідомляють, що завтра маємо якийсь концерт за Києвом. Уранці нас везуть, але нікому не кажуть куди. Проїхавши багато кілометрів від Києва, ми почали здогадуватись, що везуть нас у чорнобильську зону. Тоді так практикували возити артистів з концертами, щоб підтримувати рятувальників. Коли ми наближались до місця, то настрої був жахливий. Картини, які ми бачили за вікном, пригнічували. По прибутті на місце солдати почали мити автобус і дуже прискіпували нас швидко все робити, казали, що чим менше часу ми будемо тут, тим краще для нас. Ми тоді геть не розуміли, які наслідки будуть після такої поїздки. Настав наш вихід на сцену. Вийшли і побачили величезний зал зі солдатами, у яких були червоні очі – це так впливала радіація, а складалося враження, що хлопці заплакані. Серце розривалося, душили сльози, я не могла співати. Це був найтрагічніший концерт у моєму житті. Христина Олександрівна, мужня жінка, знайшла слова підтримки, щоб заспокоїти нас, хоч їй також тоді було дуже важко цю картину сприймати. Повертаючись, усі мовчали, кожен роздумував про своє, плакали. А на вечір був запланований концерт у київському Гідропарку. Зібравши всі свої сили, завдяки великій підтримці і настановам Христини Олександрівни, ми спромоглися змінити мінорний настрої і вийти до київської публіки з позитивними емоціями.

Протягом багатьох років «Росинка» концертувала з інструментальним квартетом нашого інституту «Усмішка», яким керував доцент музпедфакультету

Ю. Фейда. Це був високопрофесійний колектив. Разом з ними підготували низку пісень, проводили творчі звіти, концертували в Україні та за її межами.

На одній із передач у Львові нас познайомили з львівською поетесою, психіатром, кандидатом медичних наук Євгенією Лещук. Її вірші припали нам до душі, і ми взяли у свій репертуар пісні, які прекрасно приймали слухачі. А дружба з пані Лещук тривала довгі роки.

Незабутньою стала наша подорож по Дніпру у 1991 році разом із нащадками перших емігрантів, які виїхали до Канади. Товариство «Україна» організувало такий круїз з нагоди 100-річчя еміграції. Тут ми зустрілися з онукою Івана Франка Анною Франко, депутатами першого скликання Верховної Ради незалежної України, відомими діячами науки, літератури, мистецтва. Протягом двох тижнів завжди були присутні на різних диспутах, конференціях, де дізнавались цікаві історичні факти про наших людей, які шукали кращої долі в Канаді. Вечорами влаштовувались концерти, кожного разу з іншою програмою, спілкувалися з гостями. У містах, де зупинявся корабель, від Києва до Одеси і назад проводили невеличкі зустрічі з мешканцями, а також наші виступи. Враження неможливо передати словами. Я вперше була у Каневі, у Моринцях, у Кирилівці, ходила стежками, де ступали ноги нашого геніального поета і пророка Т. Шевченка. На могилі поета задумала: як виростуть мої діти, то привезу їх сюди, щоб вони пережили такі емоції, які охоплювали нас. І це мені вдалося здійснити.

У 1992 році на звітному концерті, присвяченому срібному ювілею від дня створення, трьом учасницям – Ользі Михайлюк, Ользі Гриньків і мені – вручили посвідчення заслужених працівників культури України за великий внесок у розвиток самодіяльного мистецтва. У наших творчих звітах завжди брали участь запрошені гості: народні артисти України В. Зінкевич, П. Дворський, В. Пірус, заслужений артист України В. Пушкар, перший соліст «Росинки», професор ІФНТУНГ В. Петренко.

Завдяки «Росинці» я стала лавреаткою та дипломанткою багатьох міжнародних та всеукраїнських конкурсів, фестивалів, лавреаткою Першої обласної премії імені Василя Стефаника в галузі мистецтва (1998 р.).

Далі в нашому житті були прекрасні подорожі до Калінінграда, де виступали в переповнених залах не тільки для українців цього чудового міста, але й для тих калінінградців, яким подобається українська пісня, спільні концерти з відомими ансамблями: «Кобза», «Червона рута», дуєтом «Світязь», виступ на ВДНХ у Москві з народною артисткою України Н. Матвієнко.

Незабутньою стала робота над повнометражним музичним телефільмом «Дзвенить «Росинка» у піснях». Ми на власну владу вибирали чудесні місця зйомок на Коломиїщині, у Косові, Івано-Франківську, а режисер В. Артеменко, для якого це був перший музичний фільм, постійно консультувався з нами, прислухався до порад Христини Олександрівни і робив доповнення та зміни до сценарію. Після презентації фільму в Києві, де були не тільки учасниці

«Росинки», а й відомі мистці столиці, команда «Укркінохроніки» дякувала нам за співпрацю, гордилася своїм творінням.

У 2003 році всім учасникам «Росинки» та концертмейстеру Любові Гундер за великий вклад у розвиток українського мистецтва присвоєно звання заслужений артист України, а Христині Олександрівні – заслужений діяч мистецтв України. Таке визнання спонукало нас ще більше працювати і вдосконалювати свій спів.

Часто згадуються поїздки до Чехії, Словаччини, виступи перед студентством міст Ополе й Любліна (Польща), концерти в Криму, участь на ХХХ музичному фестивалі імені А. Кос-Анатольського в Коломиї, де за роялем нам акомпанував свою пісню «Намалой мені ніч» народний артист України, професор Мирослав Скорик, концерт у Львівському національному університеті імені І. Франка, участь у різних ювілейних академіях, творчих вечорах народного артиста України Володимира Піруса, ювілейних імпрезах поета, громадського діяча Дмитра Павличка та інших. Після таких виступів відчуваємо, яку благородну справу ми робимо. Своїм співом зачіпаємо найтонші струни людської душі, несемо радість, переживання, любов і вічне – прекрасну музику.

Сьогоднішній склад «Росинки» налічує п'ять співачок, які разом працюють понад 35 років. За плечима великий творчий доробок. Це не тільки сотні концертів, відзняті телевізійні і документальні фільми, фондові аудіо- та телезаписи, зроблені на радіо і телебаченні різних студій України, а й популяризація свого мистецтва шляхом випусків шести аудіодисків пісень та чотирьох друкованих репертуарних збірників. Христина Олександрівна вважає, що треба популяризувати пісні, які є в репертуарі «Росинки», щоб вони лунали й у виконанні інших колективів. Таким чином пісенні українські шедеври будуть формувати культурні смаки українців в різних куточках нашої Вітчизни.

Усі наші ювілейні концерти, а їх було вже десять, – це незабутні звіти перед вдячним слухачем, який цінує, любить і шанує вокальне мистецтво. Вони також є своєрідним виховним сеансом для нашого студентства і молоді, позаяк прищеплюють їм любов до української пісні. Особливо значним є це музичне свято для всіх учасниць «Росинки», які пройшли високопрофесійну вокальну школу професорки Михайлюк Х. О. і стараються приїхати на всі такі зустрічі. Своїми концертами ми також складаємо величезну подяку нашим найріднішим людям: батькам, чоловікам, дітям, – які завжди підтримували і допомагали.

Нас часто запитують, яка чарівна сила підтримує таке творче довголіття ансамблю «Росинка». Життєві пазли склали нам прекрасну картину відповідей, адже «Росинка» – це велика справжня сім'я, де радіють успіхам усіх учасниць і співчувають, допомагають у горі. Це колектив однодумців, патріоток, які дуже люблять співати, мають схожі вподобання. Між нами зберігаються толерантність, субординація, повага, дружба, ввічливість, взаєморозуміння без слів, дисципліна, духовність, велика любов одна до одної, до людей. Усі ці людські якості, що їх заклали наші батьки, плекає впродовж років існування ансамблю також і улюблена педагогиня, Мати, як ми між собою з любов'ю називаємо її, ке-

рівниця і душа колективу, талановита, скромна Христина Олександрівна Михайлюк. Історія світової музичної культури не має такого прикладу, де б вокальний колектив працював більше 50 років зі своїм незмінним керівником.

Моя мрія здійснилася. Я стала співачкою. Тільки завдяки «Росинці» мою дитячу мрію можна було реалізувати. Якби не було Христини Олександрівни, яку Бог наділив таким талантом, не було б її дітища «Росинки», яка веде нас неймовірно цікавою і творчою дорогою. Ми щасливі люди, що доля нам подарувала такого чудесного педагога. Надіюся, що свою 55-у весну наша «Росинка» гідно зустрине зі своїми рідними, друзями і вдячними шанувальниками.

*Любов Курманська (Соник),
заслужена працівниця культури України,
м. Коломия*

МОЇ СПОГАДИ

Моє перше знайомство з «Росинкою» відбувалося зі споглядання з-за куліс, коли проводився творчий звіт Івано-Франківської області в м. Києві у 1974 році. Тоді я співала у ансамблі «Коломиянка», який брав участь у цьому звіті. Їхні білосніжно-парчеві сукні і шифонові пелерини так запали мені в душу, що я дала собі слово: «Поступлю в інститут, і буду тут співати, щоби мені не вартувало». Можливо, я була самовпевнена і це не скромно з мого боку, але моє бажання таке було щире, що в 1975 році я вступила до інституту. Уже почався навчальний рік. Моїх однокурсників кличуть кого в «Опришки», кого в «Верховинку» і в «Гуцулочку», а я все надію маю... Як пізніше виявилось, до мене приглядалися, вивчали мене, хоча Христина Олександрівна ще рік до мого поступлення в інститут, була членом журі на конкурсі, де я співала і там мене вже заперітила. І ось на початку жовтня 1975 року мене запросили на першу репетицію. І так все почалося, але не так, як я думала. Я завжди співала сопранові партії, була солісткою в училищі у Коломиї, стала солісткою зведеного хору в інституті (кер. В. О. Їжак), а тут пішли зміни. Місяць співаю, місяць хриплю. Один тільки викладач А. Білогубка, який вів у нас хоровий клас, сказав мені: «Ти є альт, і не зривай собі зв'язки». «Росинці» потрібне було сопрано, а я хриплю. Переводила мене Христина Олександрівна з партії в партію, поки я не спинилася в других альтях разом з нею. Я навіть не хотіла думати про інший колектив, і я єдина «росинка», котра була в кожній партії, але моя мрія здійснилася.

Пригадую цікаві поїздки і концерти. Коли ми були на фестивалі в м. Баку, то такої кількості троянд, які нам дарували, я не мала ніколи. Дуже цікавою була

поїздка на закриття фонтанів у Петергофі. Це була казка, бо кожен колектив мав свій майданчик з підсвіченим фонтаном. І на цьому фоні ми співали.

У це виконавство вкладалося багато праці. Пригадую, як записувалися пісні на Чернівецькому телебаченні. Це зараз можна окремо записати акорд, який не звучить, а в ті часи, це повинно було бути бездоганне виконання, бо інакше треба було переписувати цілу пісню. Велику працю вклала Христина Олександрівна. Це нічим виміряти неможливо. Багато нас «росинок» створили свої колективи. Нас є багато, але «Росинка» одна. Христина Олександрівна навчила відчувати душу пісні. Якщо ти не відчуваєш цю душу, не розумієш зміст, текст пісні, тебе не проймає мелодія пісні, тобі нема що робити в «Росинці». Тому, ми, мабуть, і зустрічаємося як рідні сестри, хоча склад змінювався і ми знали один одного заочно. А все це Христина Олександрівна: мудрий учитель, мудрий по-радник, співчутлива людина, яка віддає і до тепер своє велике серце своїм студентам. Можливо тому це серденько тепер болить. Я особисто дякую за науку, за пораду і розраду. Я завжди кажу: «Я мала честь співати в “Росинці”»!

*Тетяна Михайлова (Зам'ятіна)
концертмейстер школи мистецтв
м. Червоноград*

СПОГАДИ ЗІ СТУДЕНТСЬКИХ РОКІВ

Після закінчення школи я вступила в 1974 році на музично-педагогічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту імені Василя Стефаника. У перші дні навчання мене запросила співати Галина Кушнірук, керівник вокально-інструментального ансамблю «Гуцулочки». Сама з Львівщини і про існування художніх колективів у вузі зовсім не знала. Проходили дні і все частіше серед студентів в інституті чула про ансамбль «Росинка», який на той час був дуже популярний серед студентства, містян Івано-Франківська і по всій Україні.

Мабуть не випадково, але мені пощастило в інституті з педагогами. Викладачем вокалу була симпатична і мила жінка, як виявилось, вона і була керівником саме тої «Росинки». Я часто відвідувала різні концерти і милувалась неймовірним співом цього ансамблю, з захопленням дивилась на щасливих дівчат, учасниць ансамблю, які вчилися на факультеті, мріяла стати однією з них.

Одного разу на занятті вокалу Христина Олександрівна Михайлюк запропонувала мені поспівати в «Росинці». Я була на сьомому небі від

щастя, яке мені усміхнулося, тим більше, що уже на той час у мене з учасниками ансамблю «Гуцулочки» якось не склалося.

Прийшовши на першу репетицію «Росинки», я зразу душею відчула – це моє. Всі дівчата були привітні, щирі. Прийняли мене зразу настільки тепло, як у хорошій родині. Христина Олександрівна стала всім нам не тільки як викладач, високопрофесійний керівник, а й прекрасною подругою й трішки мамою одночасно. Ми завжди могли поділитися з нею своїми проблемами, негараздами, досягненнями, і вона як рідна, близька людина, завжди прекрасно розбиралась у ситуаціях і допомагала їх вирішувати. Співачок у колектив керівник підбирала дуже прискіпливо, вимоги були високі, тому не всі приживалися і самі покидали ансамбль. Ми бігли на репетиції, залишали свої справи, навіть побачення, бо головною в житті стала пісня і «Росинка».

Сьогодні я розумію, яку роль відіграла «Росинка» в моєму житті, а також у формуванні мого професіоналізму. Без пісні не уявляю себе і тому, повернувшись додому, більше десяти років співала у вокальному ансамблі «Мелодія душі», зараз вже п'ять років є учасницею хору «Кристинопіль», створений директоркою музичної школи Н. М. Зінків при будинку «Просвіти» міста Червоноград. Наш хор часто бере участь у різних музичних фестивалях в Україні і за кордоном. Мандруючи з хором, згадую прекрасні концертні поїздки з «Росинкою». Наші зустрічі з «росинками» на звітних концертах – це спогади про чудесне студентське життя, ковток щастя, радості від зустрічей з дорогими мені друзями. Вдячна долі, що на моєму шляху була Христина Олександрівна і моя невеличка сім'я «Росинка», за успіхи якої завжди радію і бажаю всім натхнення, прекрасних пісень, вдячних слухачів і творчого довголіття.

***Надія Сигидін (Дешко)**
викладачка, керівниця народного
квартету «Мелодія»,
с. Порошково*

«РОСИНКА» ЗМІНИЛА МОЄ ЖИТТЯ

Для того, щоб пояснити роль «Росинки» в моєму житті, то потрібна передмова, як в книжках. З дитинства люблю співати: шкільний хор, в дуеті з однокласником, навіть з хлопцями створили вокально-інструментальний ансамбль.

Але після того, як на екрани вийшов фільм «Червона рута», я більше ні про що не думала, лиш як співати в вокально-інструментальному ансамблі.

Прошло декілька років, і я в 1974 році, сільська дівчинка (з косами) приїхала поступати в Івано-Франківський пединститут імені Василя Стефаника. Під час екзаменів до мене біля музпеду підійшла гарна жінка і запитала: чи не хотіла би я співати у вокально-інструментальному ансамблі (ні це не «Росинка»). Не знаю який у мене тоді був вигляд, але ми зайшли в клас, поспівали і я була зареєстрована в ансамбль. На той час я не усвідомлювала, як Бог мене вів далі дорогою до «Росинки».

По вокалу я попала до Христини Олександрівни. Це була фантастично красива жінка з супер-голосом. Заняття у неї були, як ковток свіжого повітря і передиху від того шквалу науки, яка навалилася на мене після 10-го класу сільської школи. І ось, відспівавши в одному вокальному ансамблі («Гуцулочки»), а потім в іншому («Верховинка»), Христина Олександрівна запропонувала мені прийти на пробні репетиції. Не можу сказати, чого було більше – чи радості, чи страху – напевно 50/50. На першій репетиції я зрозуміла «куди я попала і де мої речі» – вищий пілотаж (порівняти мала з чим). Довго «притиралась» від переживання ще більше понижала... Одним словом, «влилась» у колектив. На правах «молодих» носила і складала костюми. І достатньо було одного погляду Христини Олександрівни, щоб зрозуміти, що щось не так. Її слово було «закон» і не обговорювалось.

Пригадується поїздка в Баку (фестиваль румуно-радянської молоді). Шикарний готель на березі Каспійського моря, Дванадцятий поверх – краса! А за місяць перед тим, був Ленінград. Пам'ятаю, ми із Тетяною Замятіною набрали найкращого одягу, які так і не пригодилися. Жили в Ізмаїлівському районі в студентських гуртожитках, а день був насичений репетиціями. Тож у поїздку в Баку ми вирішили взяти скромненький зручний одяг. І ось у перший вечір нам сказали, що вечеряємо в ресторані, а в нас з Танею лише «зручний» одяг. І тут Танька каже: «Надька, давай «хоть накрасімся»... я таких вій ні до того, ні після того не мала. Заходимо в зал, а в наших хлопців з оркестру були класні байбараки з кутасами і ми їх накинули на плечі, бо було прохолодно (початок листопада). Музика, яка звучала до нас, припинилася і оркестр почав «Червону руту». Столи накриті, я сиділа напроти Христини Олександрівни. І тут до мене підходить з другого стола гарно вдягнений румун і запрошує до танцю. Із переляканими очима на Христину Олександрівну, а вона мені: «Надька, давай вперьод...».

Мало сказати, що «Росинка» змінила моє життя. Вона сформувала мою життєву дорогу. В ансамблі я зустрілася зі своїм майбутнім чоловіком, це незабутні щемливі спогади, знайшла вірну подругу на всі роки – Марійку Ортинську. Це і зустрічі з дівчатами, і телефонні розмови з Христиною Олександрівною. Шкода, що Закарпаття ніби і не далеко, але і не близько....

*Ольга Мурій (Поздик)
викладачка вокалу*

ПРЕКРАСНІ РОКИ ТВОРЧОСТІ І ДРУЖБИ

Студентство – це найкраща і неповторна пора, а коли ти ще й причетний до такого відомого колективу, як вокальний ансамбль «Росинка», то це велике щастя.

Спів для мене завжди був і є життєвою необхідністю та професією (35 років викладацької діяльності у Тернопільському національному педагогічному університеті імені В. Гнатюка).

Першого вересня 1976 року, я стала студенткою Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника. З перших днів навчання мене запросили до вокального ансамблю «Росинка», і на своє 20-річчя, 28 вересня в подарунок від колективу отримую чудовий інкрустований альбом із дарчим написом, який зараз весь заповнений унікальними фотографіями з наших концертів, гастролей, подорожей. Як виявилось це була традиція в колективі, всім учасницям дарували такий альбом і кожен має таку цінну пам'ятку з фотографіями, які нагадують про найкращі роки життя.

Мені пощастило, мала честь займатись вокалом у класі Христини Олександрівни, співати в ансамблі з перших днів навчання аж до закінчення вузу. На уроки вокалу та репетиції бігла, як на свято, вони пролітали наче мить.

Не раз собі роздумую, як мені подарував Бог у житті – бути частинкою такого унікального колективу. Це швидше не колектив, а творча сім'я, точніше велика родина «росинок».

Мій перший рік навчання і участі в ансамблі співпав із важливою подією для колективу – 10-річним ювілеєм «Росинки» (червень 1977). Ми багато займалися, інтенсивно відвідували репетиції, ретельно відпрацьовували репертуар. Панувала завжди творча, дружня атмосфера центром якої була Христина Олександрівна. Вона – неймовірна жінка. Харизма, особливий шарм, інтелігентність, талант, мудрість, оптимізм, самоіронія, гумор – це все про неї. А ще людяність, простота, щирість та відкритість. До речі, якраз ці риси і були пріоритетними у підборі учасників ансамблю. Тому бувало, що попри добрі вокально-голосові дані, дівчата не змогли прижитись у колективі. Бо коли немає гармонії у людських відносинах, то не буде її і у співі.

З Христиною Олександрівною працювалось дуже легко та просто. Вона не допускала халатності та поверхневості в роботі, доводила все до ідеалу. Хочеться додати, що в її поведінці відчувається природній внутрішній аристократизм. Вона у всьому неповторна і оригінальна. Для мене – 20-річної першокурсниці – Христина Олександрівна виглядала, як чарівна фея. Я завжди відчувала у

ній друга, наставника, який щиро хоче тебе навчити та підтримати. Якщо звертала увагу на якісь недоліки у роботі студента, то лише у доброзичливій формі.

Шкода, що час проминає, ми рідко бачимося з Христиною Олександрівною та дівчатами. Відстань та життєві обставини вносять свої корективи у частоту наших зустрічей, але стараємося не втрачати зв'язків, підтримуємо один одного, допомагаємо.

Часто згадую ці прекрасні роки творчості, дружби та пісні з дорогою мені «Росинкою», музою, центром та енергетичною силою якої була, є і буде завжди Христина Олександрівна Михайлюк.

*Тамара Тучак (Світницька)
директорка КЗПО ДМШ
Городенківської міської ради*

КРАСИВА МЕЛОДІЯ ЖИТТЯ

Росинка... Яке ніжне та заворожуюче слово. Сама назва «Росинка» говорить про вокальний ансамбль, в якому я мала честь співати у студентські роки. Теплі та приємні спогади про неї завжди зачаровують... Її керівник, Христина Олександрівна, дуже влучно, свого часу, прийняла запропоновану назву своєму колективу. Адже пісні у виконанні «Росинки» завжди звучать злагоджено, таємничо, загадково, легко і тендітно.

Наш улюблений педагог вміє дуже гарно та професійно розписати мелодію так, що слух милується багатогранністю акордової структури. Звучання «Росинки» асоціюється з краплинками роси, чистої-чистої, мов кришталь...

Христина Олександрівна – Людина з великої літери. Не кожному дано так виховати і навчити не одне покоління музикантів. Репетиції – це школа життя, систематичність, працелюбність, активний спосіб життя. Вона була і є для нас прикладом в усьому.

З величезним захопленням згадую уроки, проведені нею по вокалу, хотілося співати ще і ще... Вміло та енергійно навчала нас виходити на сцену, передавати той чи інший характер даного твору, спілкуватися з глядачами. Переживала і за наше навчання. Хто співав у «Росинці» – всі вчилися на «відмінно».

Пригадую, як вона народила свого дорогого синочка, всі «росинки» прийшли привітати Христину Олександрівну під вікна пологового будинку з ніжним букетом гіацинтів. І звичайно, на них були символічні краплинки роси.

Студентські роки давно проминули, та я завжди з великою повагою і любов'ю згадую свого керівника.

Дорогій Христині Олександрівні зичу міцного здоров'я, негасимої енергії, творчого натхнення, любові, вірних друзів, завжди мажорного настрою і красивої мелодії життя.

*Ольга Черсак,
доцентка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
заслужена артистка України*

ШКОЛА «РОСИНКИ» ЗАЛИШАЄТЬСЯ НАЗАВЖДИ

1 вересня 1982 рік... здійснилось! Я – студентка першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені Василя Стефаника, до якого вступила після закінчення Чортківського педагогічного училища.

Мріяла про навчання в цьому закладі, бо з шкільних років була захоплена творчістю народного вокального ансамблю «Росинка», за яким спостерігала з екрану телебачення. З 1977 року на музпеді навчався мій рідний брат Володимир Гриньків, який був учасником, а пізніше і керівником оркестру «Ровесник», що впродовж тривалого часу був інструментальним супроводом «Росинки». Таким чином я стала ближчою до цього колективу та отримувала більше інформації про нього.

Тепер я в лавах студентів. Наступний щасливий збіг обставин, а радше, Божа воля: Христина Олександрівна Михайлюк – моя викладачка з постановки голосу. Я вже від цього була щаслива, наразі, навіть боячись мріяти про участь в ансамблі «Росинка».

Ці уроки з постановки голосу залишились в пам'яті на все життя. Я йшла на них, як на свято (та не тільки я), бо нас в аудиторії збиралось багато. Звичайно, кожен приходив на свій час, але після закінчення заняття ніхто не хотів йти додому. Ми сиділи і залюбки слухали, як Христина Олександрівна працювала з іншими студентами. Заняття були надзвичайно цікавими. Важко перелічити всі позитивні якості, якими володіє Христина Олександрівна Михайлюк, бо їх дуже багато: професійна, талановита, творча, інтелігентна, тактовна, скромна, щира, доброзичлива, душевна, та, яка згладжує конфліктну ситуацію ще до її появи.

Христина Олександрівна має індивідуальний підхід до кожного студента. Вміє працювати так, що починають співати навіть безголосі. Дуже доступно пояснює теоретично, а коли теорію закріплює практикою, тобто власним показом, все відразу стає зрозуміло. Ми дуже любили свою викладачку і відповідно любили уроки вокалу.

Та повернемося до «Росинки»... Мрії мають здатність здійснюватися. Вже у вересні цього ж 1982 року Христина Олександрівна запитала мене, чи не хотіла б я співати в цьому колективі. Не можу передати свій стан, бо для мене це була нереально крута пропозиція. Це те, чого я найбільше прагнула в сенсі творчості. Я пам'ятаю своє зустрічне запитання до Христини Олександрівни: «А хіба є такі люди, які б не хотіли співати в «Росинці»?»

І ось я – учасниця народного вокального ансамблю «Росинка», керівницею якого є тоді заслужена працівниця культури України, а зараз – заслужена діячка мистецтв України, професорка Христина Михайлюк. Вже в жовтні цього ж року я дебютувала з колективом у телетурнірі «Сонячні кларнети».

Надзвичайно цікаво, творчо і продуктивно проходили наші репетиції. Навіть розспівки Христина Олександрівна підбирала, створювала такі, що вони звучали як мініатюрні твори.

Над творами працювали дуже ретельно і тільки тоді, коли звучання було, на наш погляд, досконалим, виносили на суд слухачів, чи глядачів. Слід зазначити, що Христина Михайлюк – універсальна творча особистість, яка за потреби створить мелодію, здійснить аранжування, напише вірша, зробить переклад українською мовою.

Щодо вибору репертуару, то у нас все відбувається колегіально. Звичайно, всі прислухаються до думки керівниці, бо вона тонко володіє естетичним і музичним смаками, які з часом передала і нам. Тому у виборі репертуару ми майже завжди одностайні. Колектив вибирає твори за глибиною змісту, широтою звучання, красою мелодики, віддає пріоритет творам, в яких збережені національні пісенні традиції, завдяки чому і добивається любові глядачів та гучних оплесків.

«Росинка» стала для мене другою сім'єю. Під орудою такої керівниці в ансамбль потрапляли люди, які мали, крім вокальних даних, тонку душевну організацію. Адже, як зазначала в одному із інтерв'ю Христина Олександрівна: «Виконавська майстерність мало чого варта без участі душі і ми у нашому ансамблі якраз зібрались усі такі, чії душі надзвичайно чутливі до відчуттів». Ми переконані, що без участі душі, не пропустивши твір через себе, неможливо донести його до серця слухача.

Під час перебування колективу з концертною програмою до Дня вчителя у Чортківському гуманітарно-педагогічному фаховому коледжі імені Олександра Барвінського (2008 р.) кореспондентка Чортківського інформаційного тижневика «І плюс» Олександра Іванців у статті-інтерв'ю «“Росинка” – сучасниця Ротару, Зінкевича та Яремчука» сказала: «Я не музикант, щоб професійно охарактеризувати спів учасників жіночого вокального ансамблю «Росинка», проте слони і ведмеді поблажливо обминули мої вуха, і тому маю добру можливість почути чистоту нот і однозвуччя цих п'ятьох виконавців ансамблю разом із душевним наповненням. Від цього, на моє переконання, – ансамбль «Росинка» – це ансамбль віртуозів вокалу».

Багато учасниць «Росинки» мають свої творчі колективи та продовжують справу Христини Михайлюк і працюють у манері колективу, в якому отримали неоціненний досвід.

Я свого часу керувала вокальним ансамблем на педагогічному факультеті нашого університету й завжди прагнула, щоб колектив був подібним до «Росинки». Тут навіть не справа у прагненні, це відбувалось само собою, бо ж школа «Росинки» залишається назавжди.

Був випадок, коли після чергового щорічного фестивалю «Весняна хвиля», який проводився у нашому університеті, до мене підійшов світлої пам'яті Богдан Васильович Васишин, проректор університету, і сказав: «Олю, ваші дівчата співали так подібно до «Росинки». Це був найкращий комплімент, який я отримала щодо оцінки співу мого колективу. Я розуміла, що рівень виконання був далеко не аналогічним звучанню «Росинки», та те, що манера, стиль, звук були схожими, для мене було великим досягненням.

Дякую Богу і долі за Христину Олександрівну як мою викладачку, наставницю, для мене, найкращого в світі ансамблю, рідну людину, подругу. Дякую, дорогі «Росинки» за спільну творчість, за те, що вже впродовж 40 років переживаю з вами всі емоції, здобутки та втрати. Ви – неперевершені!!!

Щасливого творчого довголіття, любя моя Христино Олександрівно та чарівна «Росинко»!!!

*Оксана Присяжнюк (Ярмусь),
директорка ДМШ № 38
м. Київ*

ОДИН З НАЙБІЛЬШ ЧУДОВИХ ПЕРІОДІВ МОГО ЖИТТЯ

«Росинка»... – участь у цьому прекрасному колективі – це один з найбільш чудових періодів мого життя. Для мене особисто, а я думаю, що і для кожної учасниці, він назавжди залишиться в серці, як світлий

спогад про юність. Не важливо протягом скількох років я співала в ансамблі, цей колектив став нашою великою, дружною родиною.

Так склалося, що моя мама і Христина Олександрівна були дуже близькими подругами, можна навіть сказати – сестрами. І ця їхня дружба передалась і мені, тому що Христина Олександрівна для мене більше ніж просто керівник, вчитель вокалу. Вона – моя друга мама.

Поступивши в Івано-Франківський педінститут, я навчалася по класу вокалу у Христини Олександрівни, бачила як до неї горнутья студенти, з якою любов'ю і розумінням своєї справи вона ділиться з нами своїми знаннями.

Коли одного дня і мені запропонували стати учасницею колективу, це було приємно і неочікувано одночасно...

Прийшовши на першу репетицію, я відчула себе в родині дівчат, для якої спів і музика – це все життя. А душа цього колективу, її серце, – це наша найпрекрасніша, найдобріша, найрозумніша – Христина Олександрівна!

Завдяки її професійності, закоханості в музику, толерантності, виваженості, цей колектив існує до сьогодні.

***Ірина Жеребецька (Маркевич),**
заслужена артистка України, завідувачка
лабораторії «Культурно-мистецький центр»
кафедри соціокультурної діяльності,
доцентка менеджменту та шоу-бізнесу
факультету туризму Прикарпатського
національного університету імені Василя Стефаника*

ВЧИТЕЛЬКО МОЯ!

Вважаю себе щасливою людиною, адже доля подарувала мені наравду непересічних вчителів-наставників, які не лише своєю професійністю та любов'ю «творили» мене, але й завдяки яким життя склалось саме так...

Часом думала: а що, якби..., а як могло б бути, коли б...?

Минають дні, роки, і можу ствердно сказати: не змінила б нічого...

Керуюсь наукою, винесеною із батьківського дому: завжди і за все бути вдячною – у цих спогадах назавжди залишаться слова вдячності людині, яка змінила моє життя. «Вчителько моя...». А скількох (за кількістю) виховала Христина Олександрівна студентів – оце б полічити...

Завжди прагнула бути першою, найкращою... Мені – 20, щойно закінчила свій улюблений навчальний заклад – Івано-Франківське музичне училище імені Д. Січинського, мала скерування на подальше навчання. Будувались плани. Мріялося продовжити музичну освіту у столиці... Та, воістину, шляхи Господні – незвідані... Не склалось із Києвом (на мій великий жаль і на батьківську велику радість, що дитина буде вчитись тут, у Франківську, бо від добра добра не шукають). Милі мої, рідні батьки... Очевидно, вони відчували, що буду щасливою і в професії, і в особистому житті в рідному місті. І справді, на музично-педагогічному факультеті Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефани-

ка я знайшла дві мої найбільші «любові» у музиці – вокал і фортепіано – у класах найкращих педагогів – Христини Михайлюк і Елли Самодумської.

Таку яскраву, красиву, ефектну, зі смаком одягнену, завжди із зачіскою (ніби щойно з перукарні), з ледь помітною усмішкою на вустах, – жінку зустрічала я у середмісті Франківська на початку 80-х років. «Пані» або «артистка» – назвала її для себе. Бачила часто під руку із мужчиною під стать або з маленькою дитиною у возику, малювала собі картину її життя у сім'ї. Та навіть уявити не могла, що, прийшовши вперше на урок із постановки голосу, мене зустріне Вона – та сама жінка, яку зорозово знала давно. Відтоді і Христина Олександрівна, і її предмет, що у підходах, методиці навчання і пізнанні можливостей свого голосу, стали захопленням, якого навіть не знаю, чи очікувала. На улюблений предмет можна було прийти не тільки за розкладом, адже і харизма викладача, і велике бажання просто співати вели (і не мене одну) до класу вчительки, почасти просто поспілкуватися. А випадала нагода зайвий раз поспівати, поза вибраною програмою, «почитати» невідомі твори – то було дійсно за щастя...

Як і інші студенти, я ніколи не покидала клас відразу після закінчення уроку. Христина Олександрівна старалася вчити нас аналізувати спів друзів. Даючи знання про співочий голос (теорію) та застосування цих знань на практиці, вчителька моя розкривала можливості, часом, дуже звичайних можливостей студентів. Це – великий талант педагога...

Доленосним «потрясінням» стала для мене пропозиція Христини Олександрівни стати учасницею «Росинки». Імпонувала мені манера виконання творів, кришталева чистота голосів у красі гармоній, сценічна поведінка учасниць. А репертуар! Які красиві пісні! Які аранжування!

Неймовірно, та факт: я у складі такого ні на кого не схожого ансамблю, ансамблю моєї мрії! Згадую із завмиранням серця перші виходи на сцену, коли від мене зокрема залежить якість звучання ансамблю, його злагодженість. Усвідомлення відповідальності є визначальною і мушу признатись часто на початках тремтіла, переживала (риси, яка переборюється тяжко). Та потроху, із часом те тремоло навчилась вгамовувати, і насолода співу в «Росинці» заповнювала все більше.

Скільки всього нового для мене! Записи програм на Чернівецькому телебаченні, записи на «Укртелефільмі», зйомки телепередач, фільмів про «Росинку», творчі звіти (що п'ять років), участь у конкурсах, фестивалях – то все відбувалось дуже цікаво і залишається теплими згадками дотепер. А з якими людьми доля зводила! Згадую виступи з Михайлом Сливоцьким та «Усмішкою», Віктором Петренком – нашими краянами. Пізніше «Росинка» запізналась із Василем Зінкевичем, музикантами Дмитром Гершензоном і Ігором Перчуком зі «Світязя», Назарієм Яремчуком, Павлом Дворським, зі «Смерічкою», Оксаною та Ігорем Білозірами, Софією Ротару і Анатолієм Євдокименком – на той час першими зірками української естради. Доводилось виступати на одній сцені з

видатними оперними співаками: Анатолієм Кочергою, Марією Стеф'юк, із неймовірним гумористом Анатолієм Пономаренком, – адже «Росинка» була задіяна в концертах, зрежисованих Анатолієм Шарварком.

...Як летить час...

З огляду прожитого, вважаю, що внесок «Росинки» у розвиток нашої культури, пісні зокрема, – є непересічним. Це формування смаків людей не одного покоління.

Яскраві, тривалі роки на сцені. «Росинка», впевнена, із нетерпінням очікуваний колектив у концертах, особливо бажаний для людей, які закохані у справжню, чесну, красиву музику, у магію багатоголосного (а cappella) співу.

Цьогоріч – 55 років із часу першого виступу «Росинки»... І, сподіваємось, ніщо не завадить нам зустріти ювілей колективу в оточенні вірних, шляхетних шанувальників. «Росинка» – невичерпна, і, незважаючи на невеселі часи, хоче ділитися радістю творення із вдячними слухачами.

Вчергове скажу: я щаслива, що Ви вибрали мене, дорога Христіно Олександрівно, і донині захоплена Вами, як і 40 років тому – жінкою, людиною, керівником, котрий об'єднав нас, двадцятирічних, і ми спільно крокуємо життям.

Вчителько моя...Зоре світова...

Шарм, врода, талант, смак, культура, розум – це – моя вчителька...

Справжність, дотепність, твердість і м'якість, стриманість і емоційність, витримка і природний артистизм поєдналися у цій людині з неймовірною скромністю і гідністю.

Пишаюсь, що Ви є у моєму житті, вчителько моя!

*Галина Новицька (Тучак),
викладачка музично-теоретичних дисциплін ДМШ,
м. Городенка*

У ПРЕКРАСНІЙ ВОКАЛЬНІЙ ШКОЛІ «РОСИНКИ»

В далекому 1987 році, будучи студенткою першого курсу музично-педагогічного факультету Івано-Франківського державного педінституту імені Василя Стефаника, я почула чарівний та неповторний спів народного вокального ансамблю «Росинка». І яке було приємне здивування і, водночас, гордість, коли керівник колективу Христіна Олександрівна Михайлюк запросила мене співати у «Росинку».

Спочатку був випробувальний термін, за час якого я регулярно відвідувала репетиції, вчила партії пісень. Христіна Олександрівна завжди шукала ці-

каві розспівки та пісенний репертуар. Запрошення в колектив стало для мене новим витком професійного розвитку, як музиканта-вокаліста. Закінчивши музичне училище імені Дениса Січинського по класу віолончелі і співаючи лише у загальноосвітній школі (вокальному ансамблі та шкільному хорі), я почала професійно займатись вокалом. У колективі співали викладачі та студенти музично-педагогічного факультету. Христина Олександрівна завжди відносилась до нас (студентів) з особливою материнською теплотою. В колективі панувала родинна (сімейна) атмосфера, хоч ми всі були дуже різні. Адже ансамбль «Росинка» – це одна велика сім'я. Керівник цікавилась нашими успіхами у навчанні, а всі учасники ансамблю студентки навчались лише на відмінно, бо було соромно підвести любимого педагога. Христина Олександрівна прищепила мені вміння та навички співу в ансамблі. Виробила навички правильного звукоутворення, рівного звуковедення та правильного вокального дихання.

Приємні та незабутні спогади в мене залишились від круїзу по Дніпру «Спадщина-91» на запрошення товариства «Україна». Протягом двох тижнів ми знайомили гостей із Канади з українською піснею.

Часто переглядаю документальні телефільми «Верховино, світку ти наш» (1988 р.), де «Росинка» виконала пісню Дмитра Циганкова на вірші Миколи Карпенка «А я люблю Прикарпаття», а також укртелефільм «Де Черемоша хвилі плинуть» (1989 р.).

Коли я співала в колективі, то акомпанував нам інструментальний квартет «Усмішка» (керівник Юрій Фейда). Під час знімання у Львові телепередачі про «Росинку» я познайомилась із дивовижною жінкою – поетесою з Волині, кандидатом медичних наук Євгенією Лещук. Декілька пісень на слова пані Євгенії були в нашому репертуарі.

Пройшовши прекрасну вокальну школу «Росинки», хочу щиро подякувати дорогому наставнику, людині з великої літери, Христині Олександрівні Михайлюк за невтомну працю, терпіння, високий професіоналізм. Всі ті знання, які я отримала, співаючи в ансамблі «Росинка», допомогли мені в роботі викладача музичної школи.

Сьогодні – я керівник учнівського хорового колективу Городенківської ДМШ, а також учасниця вокального ансамблю «Криниця» (керівник Галина Парфенюк) та солістка оркестру народної музики «Покутські музики» (керівник Володимир Гродзінський) Городенківського Палацу культури.

*Наталія Николаїшин,
лауреатка міжнародних конкурсів,
заслужена артистка України,
солістка Національної Опери України,
викладачка Національної музичної академії
імені П. І. Чайковського*

ГОРДІСТЬ БУТИ ВАШОЮ УЧЕНИЦЕЮ

Люба Христіно Олександрівно!

З величезною приємністю хочу привітати

Вас із славним ювілеєм! Бажаю Вам багатьох щасливих років, щедрих на гарні події та незабутні емоції, нестримної енергії до нових творчих злетів!

Завжди з теплотою в серці згадую Вас, уроки вокалу у затишній творчій атмосфері. Ви були однією з перших моїх вчителів співу і Ваші настанови та поради назавжди залишаться зі мною. На моїх улюблених уроках Ви вчили заглиблюватись в атмосферу твору, розкривати найтонші нюанси за допомогою голосу, в повній мірі купаючись в океані почуттів.

Вдячна Вам за досвід, набутий в ансамблі «Росинка». Підготовка репертуару і самі виступи на великих сценах, впевнена, що і дали поштовх до мого подальшого розвитку як солістки. А практика записів звукових фонограм додала мені впевненості та неоціненні навички, якими я і по сьогодні користуюсь, поповнюючи фондові записи Українського Радіо.

Міцно Вас обіймаю!

З великою повагою, вдячністю і гордістю бути Вашою ученицею, Наталія Николаїшин

*Зоряна Регета
солістка-вокалістка,
Іспанія*

ЯКЕ ЦЕ ЩАСТЯ – БУТИ ЧАСТИНКОЮ «РОСИНКИ»

Яка гарна ідея – віддати належне одному з найвидатніших ансамблів України, з надзвичайною історією, репертуаром, учасниками!

Навчаючись у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, на першому курсі моя вчителька по вокалу Христина Олександрівна Михайлюк, запропонувала мені співати в «Росинці». Я, не вагаючись, погодилась. Адже це означало бути частинкою такого видатного колективу... Чудовий репертуар, концерти, 35-річний ювілей, участь у фільмі «Дзвенить “Росинка” у піснях»...

Немає дня, щоб не згадувала про «Росинку» і її незмінного керівника і засновницю Христину Олександрівну...

А те, що доля мене закинула за багато тисяч кілометрів від рідного міста, додає цим спогадам особливого щему...

«Росинка» стала моєю другою сім'єю. Кожен мій приїзд в Україну означає зустріч з дівчатами.

Надзвичайно вдячна долі за те, що була часткою «Росинки» впродовж десяти незабутніх років.

Бажаю «Росинці» ще багато років дарувати слухачам своє мистецтво, здоров'я, наснаги і всього найкращого!!!

Дякую за те, що пам'ятаєте мене і... сподіваюсь цього року обняти всіх вас!!!

*Жанна Зваричук,
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри методики музичного
виховання та диригування
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
заслужена працівниця культури України*

СПАСИБІ ЗА РОКИ СПІВПРАЦІ!

Христина Олександрівна Михайлюк – це одна з найпомітніших постатей у царині вокального виконавства та педагогіки Прикарпатського краю, а очолюваний нею вокальний ансамбль «Росинка» став відомим не тільки в стінах рідного університету, але й склав вагомий внесок у розвиток національного вокального виконавства.

Перше моє знайомство з вокальним ансамблем «Росинка» відбулося ще в студентські роки, коли на одному з концертів в Івано-Франківському обласному драматичному театрі імені Івана Франка вперше почула виступ славетного колективу. Мене відразу зачарували його виконавська манера та надзвичайний та чистий тембр голосів, який глибоко проникав у серце, ніби сонячний відблиск ранішньої роси. Цей спів, насправді, відповідав назві ансамблю.

Згодом, після закінчення Львівської музичної консерваторії імені М. Лисенка, я розпочала працювати викладачем кафедри співу та диригування музично-педагогічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника. Відбулося моє особисте знайомство з Христиною Олександрівною. Ми працювали на одній кафедрі, а індивідуальні заняття проводили в одному корпусі. Тож я мала нагоду часто спілкуватися з відомою мисткинею. Захоплююся її роботою зі студентами, її вимогливістю, методами викладання, водночас, педагогині властива простота та щирість у відносинах. У класі Христини Олександрівни завжди було і сьогодні є багато студентів, які не тільки приходять переймати досвід, знання та вокальну майстерність свого педагога, але і просто поспілкуватися, порадитися. Вона виховала цілу плеяду талановитих студентів, вокалістів, які досягли значних успіхів на вокальній та педагогічній ниві. Своєю улюбленою справою вона успішно займається і сьогодні. Христина Олександрівна вміє довкола себе створити надзвичайну теплу ауру, притягає до себе своїм оптимізмом, життєрадісними поглядами, чарує своєю щирою душею.

Згодом, з величезним хвилюванням, я запросила Христину Олександрівну стати учасницею нашого Архієрейського камерного хору «Кредо» – нині вже Архікатедрального та Митрополичого Собору Воскресіння Христового УГКЦ. На той час для колективу було необхідно посилити альтову партію силь-

ними, добрими голосами. На моє щастя, Христина Олександрівна погодилася. Впродовж майже 15-ти років тривало наші творче спілкування в хоровому колективі.

Творче життя колективу тих років лиш формувалося, ми всі вкладали багато праці над високим рівнем хорового виконавства. Адже «Кредо» стало першим церковним професійним колективом. Спільне щонедільне Богослужіння в Архікатедральному Соборі, участі в Літургіях у центральних соборах західного регіону, містечках та селах Прикарпаття, репетиції, концерти, конкурси, фестивалі, перемоги... і радість від досягнутої мети. Всі ці емоції ми переживали разом. Хочу нині подякувати Христині Олександрівні за щирю підтримку, за її особисту участь та величезний внесок у розвиток нашої хорової справи.

І ще один важливий факт з мого творчого життя. За збігом обставин, на один рік мала можливість стати учасницею «Росинки». Я щиро вдячна долі, що Христина Олександрівна запросила мене допомогти у складі ансамблю підготуватися до важливих мистецьких проєктів. Для мене – це було великим щастям, адже мала змогу не тільки захоплюватися співом та звучанням «Росинки», але і стати її маленькою частинкою, хоч і на рік. Я отримала багатющий практичний досвід співу в колективах малих форм, працювати під керування досвідченої педагогині та майстрині своєї справи.

Михайлюк Христина Олександрівна – надзвичайна, високодуховна, непересічна особистість з глибокою, наповненою вірою душею, з багатогранними векторами її таланту, стала не тільки гордістю нашого Прикарпаття, але й всієї України. І нині складаю щирю подяку їй за наше особисте спілкування, за творчі та педагогічні перехрестя.

Многих, Благословенних Господом, Літ, Маестро!

IV Міжнародний конкурс хорової музики, 2003 рік, Бад-Ішль, Австрія.

Музичний супровід

*Іра Грициняк,
скрипалька*

НАЙЩАСЛИВІШИЙ ПЕРІОД ЖИТТЯ

Моє знайомство з вокальним ансамблем «Росинка» почалось у 1976 році.

Мене, студентку першого курсу, запросили в оркестр вокального ансамблю «Росинка» як скрипальку. Маючи чотирирічний досвід гри у симфонічному оркестрі Львівського політехнічного інституту, я охоче погодилась.

«Росинка» готувалась до відзначення свого першого десятиріччя. Заняття в ансамблі, концерти були найщасливішим періодом в нашому житті.

Пригадую якими плідними і насиченими були репетиції, особливо зведені з оркестром. Ми дуже любили ці заняття, з неймовірною чарівною посмішкою Христини Олександрівни, її невтомним працелюбством, майстерністю і прагненням досконалого звучання ансамблю. Нам завжди було цікаво, тепло і по-домашньому затишно на репетиціях, допізна засиджувались і зовсім не хотілось йти додому.

Пригадую одну з перших поїздок з концертом на заставу, що на кордоні з Румунією (28 травня 1977 року). До застави добирались складною високогірною дорогою спецтранспортом. Схили високих гір все ще були вкриті снігом (а це кінець травня!), а на сонячних плесах мерехтіли фіолетові вогники крокусів. Від тієї краси перехоплювали дух. А який теплий прийом чекав нас на заставі!

Надзвичайно насиченими концертами, поїздками, участю у зйомках музичних програм були 1977, 1978, 1979 роки.

Запам'ятались поїздки з концертами в рамках фестивалів дружби угорської молоді у м. Санкт-Петербург; румунської молоді у м. Баку, м. Кіровобаді з неймовірно цікавою і насиченою культурною програмою.

Незабутні враження залишили «Свято фонтанів» у Петергофі, палац «Монплезир», культові споруди (мечеті) Баку, Кіровобада.

І де б не виступала «Росинка» – зал заворожено слухав чудовий спів ансамблю і з останнім акордом (що аж «бринів» у повітрі) вибухав тривалими оплесками і викликами «на біс».

Незабутні спогади і про численні записи музичних програм «Недільний сувенір», «Співає “Росинка”» на Львівському, Чернівецькому та Українському телебаченнях.

Пригадую ширі, теплі і душевні розмови після зйомок з Левком Дутковським, Василем Зінкевичем, Мирославом Скочилясом, Степаном Пушком, з якими знайомила нас Христина Олександрівна.

Багато чудових теплих слів можна сказати про «Росинку» і про її дивовижного, талановитого, надзвичайно енергійного, працьовитого, творчого керівника Христину Михайлюк з неймовірно чарівною посмішкою і добрим серцем.

Пройшли літа, багато учасників вокального ансамблю «Росинка» роз'їхались, створили свої музичні колективи, але як чемні вдячні діти, не пропускаємо жодної можливості зустрітись разом знову і знову, поділитись потаємним, висловити велику шану та любов Христині Олександрівні.

З любов'ю, Ваша Іра Грициняк
(скрипалька).

*Ірина Кузяк (Кордупель),
викладачка Зимноводівської школи мистецтв*

КРІЗЬ ПОВОЛОКУ ЛІТ...

Летять роки, як в небі журавлі, і тільки трепетне відлуння того, що минуло, приємним спогадом відігриває душу, відновлюючи в пам'яті пережиті фрагменти цього неповторного часу, якого вже не повернути.

Закінчивши Дрогобицьке державне музичне училище у 1973 році по класу скрипки, я на крилах поверталася у рідну Жовкву, яка чекала мене. Мрія мого дитинства здійснилася. З повною віддачею сил та своїх здібностей я приступила до роботи, вкраплюючи у дитячі душі любов до музики, а ще більше до скрипки, яку вони обрали для себе – до «королеви» усіх інструментів. Так проминуло три роки моєї праці і у душу закралася думка продовжити навчання, бо училища виявилось замало. Питання консерваторії не розглядалося, хоча вона була за 23 км від Жовкви. Підказка, яка злегка по міліметрах намагалася зсередини проникнути у мою свідомість, вказувала на педагогічний інститут (Дрогобич або Івано-Франківськ). На шальках терезів два міста довго поруч не стояли. Тут зіграло свою роль стрімке бажання побути ближче до Карпат та, безумовно, порада викладача, який працював у нашій школі і згодом переїхав до Івано-Франківська. Він своєю розповіддю про місто та про педагогічний інститут, зокрема музично-педагогічний факультет остаточно вселив мені переконання поступати саме сюди, за що я дуже вдячна йому. Тоді не йшлося про стаціонар, тільки про заочне навчання. Але уже при вступі, коли я складала іспити, мені саме стаціонар і запропонували. Тато одразу погодився, бо метою його життя було дати усім трьом дітям вищу освіту. Для мене відкрилося абсолютно нове життя, і це від першого враження, коли я опустилася

зі сходинок поїзда, який довів мене до Івано-Франківська. Тут панував дух привітності, дух спокою (без жодної метушні), а говір, яким спілкувалися між собою люди, був особливо приємним для сприйняття: ніби такий, як на Львівщині, але ж не у всіх.

Початок навчання був звичним. Знайомилася зі студентами, які були у групі та на курсі, з цікавістю розглядали і вдивлялися у постаті викладачів. Дуже втішилася і зраділа тому, що потрапила до класу доцента Юрія Криха (світлої пам'яті). Він був людиною з великим серцем і широкою душею. Навчаючись у Юрія Дмитровича, я неодноразово чула від нього пропозицію, що мені потрібно перевестися до Львівської консерваторії, але щоразу відповідала, що не маю такого наміру, тим більше, що почувалася у нашому інституті як в оазі. Тут опанувала такі музичні дисципліни, як вокал, та диригування, якими в училищі не займалася. Дуже любила своїх викладачів: Стасько Г. Є. (вокал), Стецик О. С. (диригування), Маланюк О. О. (керівник групи) за їхню людяність та бажання передати мені свої знання та вміння. Проте, не хочу лицемірити і мушу чесно-сердечно зізнатися, що завжди сумнівалася в потрібності цих предметів у своєму майбутньому. Була впевненою, що найпотрібнішим заняттям є вдосконалення гри на скрипці. Повернуся на свою посаду викладача по скрипці у Жовкву, а вокал та диригування мені не знадобляться. Ще з великою приємністю відвідувала хорові заняття (Ярмусь С. І., світлої пам'яті), заняття з теоретичних дисциплін (Чоловська І. О.).

...А життя на музично-педагогічному факультеті вирувало. Окрім буденних пар, лекцій, екзаменів відбувалися концерти. Моя одногрупниця та колега по кімнаті у гуртожитку (Оля Поздик) відвідувала репетиції жіночого ансамблю «Росинка». Її запросили туди даремно, і це зрозуміло, бо кожен хто почув її ніжно-оксамитовий сопранчик, пройти повз і не звернути на нього увагу не міг. До цього часу про ансамбль «Росинка» (керівник Христина Михайлюк) я не мала багато відомостей. Уже згодом, коли потрапила на їхні концерти і почула пісні з їхнього репертуару, пригадала цю особливу манеру їхнього виконання, яку не можна було сплутати з кимось іншим. На перший погляд «Росинка» вабила не тільки зовнішністю. Дівчата уміли своїм виходом і постановою перед мікрофонами одразу змусити зал стишитися, зацікавленим слухачам посміхнутися, а коли зазвучав їхній спів – заповнити цією енергетикою тих, що сиділи навпроти, у залі. Слухаючи їх, я завжди дивувалася їхньому вмінню переносити пісню, що виконували, через своє серце і душу до серця і душі слухача. І це було дуже відчутним особливо під час виконання акапельних пісень. Було й таке, що не все вдавалося, часто підводила апаратура, адже у великих залах без неї ніяк. Коли «Росинка» співала у камерних залах – все звучало ідеально. Тоді, будучи студенткою, я не до кінця розуміла складності бути керівником колективу. Адже Христина Олександрівна після закінчення кожною студенткою 4-го курсу змушена була обирати нову кандидатку, першокурсницю. Відповідно така плинність

не обходилася їй безболісно. Проте їй усе вдавалося. Вона була і залишилася людиною сильною, цілеспрямованою, завжди справедливою, і разом з тим дуже доброю, делікатною, тендітною і ранимою. Її харизма відчувалася і відчувається дотепер навіть на відстані. Я жодного разу не зауважила її зверхності, як керівника; вона не хизувалася своїм авторитетом, була подругою – розуміючою, співчуваючою, вболіваючою. Всевишній наділив її голосом, що кришталево-прозорим струменем виплескувався з чистого джерела і не домінував, а був фундаментальною основою, на якій будувалися акорди цього проникливого і такого приємного для вуха співу. Вона ніколи не прагнула кар'єри. У її великому серці відмалечку жила пісня, яку до нестями любила співати і навчати тих, кому поталанило бути з нею поруч. А мені поталанило не одразу, а згодом, коли Любомир Кузьменко (світлої пам'яті) організував інструментальний ансамбль, до якого долучив три скрипки. Буде правильно сказати «реконструював» ансамбль «Ровесник», керівником якого був Ю. Логвиненко, що відійшов у потойбіччя. Уже раніше при Юрію ансамбль акомпанував «Росинці». Тут була гітара, труба, тромбон, ударні. Так ось, під керівництвом п. Любомира окрім мене, скрипальки І. Кордупель, поруч грали ще двоє скрипалів, моїх однокурсників (І. Грициняк (Червак) та В. Мельник). Такою великою дружньою родиною ми гастролювали Івано-Франківщиною (Калуш, Надвірна, Долина). Згодом нас запросили на Фестиваль молоді у Баку, потім дорога повела нас до Румунії. Перебуваючи на гастролях, (а фактично це були два колективи: вокальний та інструментальний, з'єднані воедино), траплялися різні дотепні казуси, які підживлювали нас своєю комедійністю. Нам було весело і цікаво. Проте, хотіли ми цього чи ні – усі погляди видимі і невидимі були спрямовані до єдиного центру – постаті Христини Олександрівни. Вона була авторитетом, якого не признати було нереально. Вона була сама собою – природньою, правдивою, незрадливою. Її усміх завжди вражав своєю щирістю та доброзичливістю.

Пливуть літа, мов хмароньки. Рік закінчення мого навчання 1980-й. Він дуже пам'ятний ще тим, що і в мене, і в Христини Олександрівни народилися діти. У мене двійнята (син і донечка 30-го березня), а у Христини Олександрівни – син (12-го квітня).

Крізь поволоку літ відчуваю співзвучність душ, бо це все, що я увібрала в себе там, у Франківську, будучи з «Росинкою» поетапно впродовж життя відлунується у моєму естві. Ще на початку мого навчання я не припускала, що знадобляться мені заняття з диригування та вокалу, а через 10 років я була запрошена сусідом священником організувати хор у с. Страдч, де пропрацювала регентом понад 12 років. Паралельно директором школи у Зимній Воді (ми з сім'єю переїхали сюди жити) була запрошена організувати хор хлопчиків, з яким пропрацювала і концертувала теж понад 12 років. До сьогодні отримую вдячні відгуки. Сьогодні працюю викладачем по класу скрипки у Зимноводівській Школі Мистецтв і маю під своїм керівництвом тріо дівчаток, моїх вихованців, які

користуються популярністю навіть у соціальних мережах. Це три скрипальки, граючі і співаючі, дві Софійки і Соломійка («Соф-і-Соль»).

Але ось про що ще хочу вам розповісти. Чотири місяці назад я була заклопотана підбором репертуару і оскільки кращим варіантом для мене є ноти у збірниках, вирішила пошукати їх у бібліотеці однієї з музичних шкіл Львова. Переглянула великі стоси з піснями та нотним текстом. Зрозуміла, що нічого не підберу, а потрібен був репертуар патріотичний, бо наближалось 14-те жовтня – свято Покрови, День козацтва та День українського війська. Уже виходячи, на крайньому стелажі зауважила стосик більш сучасної пісенної літератури. На швидкоруч розкрила синій збірник, який впав мені в око, переглянула тексти, музику і відчула, що у ньому зможу щось для себе відшукати. Приїхавши додому, ретельно з першої сторінки почала роздивлятися. Збірник називається «Ритми душі» Є. Лещук. Мене зацікавила її біографія, а коли перегорнула ще одну сторінку, то була така вражена і щаслива, що ледь не підстрибувала до стелі. На світлинці – «Росинка» і передмова Христини Михайлюк «Наша підкова щастя». Саме Господня стежина привела мене у цю бібліотеку, щоби ще раз дати можливість відчувти співзвучність душ.

Дорогі «Росиночки»! До 55-літнього ювілею залишилося зовсім небагато. Нехай ота закоханість у спів втримає вас усіх на висоті, якої ви досягли. А досягли ви надзвичайно багато, бо не зраджували своїй пісні ніколи. ЩАСТИ !!!

Проситиму в Бога усіх щедрот для Вас, дорога Христіно Олександрівно. Впродовж усього життя Вас любили, люблять і любитимуть. Нехай повік це вічне почуття горітиме у Ваших очах і у Вашому серці !!!

З любов'ю, Ірина Кузяк (Кордупель)

***Мельник Володимир,
скрипаль, Іспанія***

СПОГАДИ БІЛЯ МОРЯ

Сиджу коло моря і думаю згадати якихось пару трафунків, які були, коли я грав у «Росинці». Я в «Росинку» попав студентом у кінці першого курсу в 1976-му році. Брало скрипалів, взяли мене і двох Ірин – Кордупель і Грициняк. Дівчати були після доброї скрипкової школи, а я так, після музичної студії, музучилища, але вже на той час щось трошки грав. Грав усякі твори, грав у «Верховинці», тому трохи «підтягнувся» як скрипаль. І тому мене взяли в «Росинку». Це було щось з чимось. Це було надзвичайно приємно. Я був сильно задоволений попрацювати в такому колективі.

Оркестром керував Любко Кузьменко. Все було писано, все чітко, все гарно. Мені подобалося.

А от на рахунок поїздок, гастролей... Трохи складно, але можна щось згадати. У Баку мене вразило відношення до різних національностей. Ми жили в дзеркальному готелі «Інтурист», з нами був квартет з Грузії. Був чудовий вечір, коли вони прийшли поспівати у наш номер. Якимось всі помістилися, слухали їх, слухали «Росинку». Було що послухати! Офіціанти азербайджанські, у яких були наскільки непрості стосунки з грузинами (давні кавказькі суперечки), то перше обслуговували нас, мужчин, потім дівчат з «Росинки», останніми – грузин. Це нас вразило! Я це не помітив, бо був ще молодий, після школи (скільки мені там було років!), але помітили інші члени колективу. Дивно було всім.

Одного разу у Львівському ботанічному саду записували телевізійну передачу «Росинки». Звук записали раніше, писали тільки відео. Запис затягнувся. Проте, як би не цей запис, то я б ніколи не побував у цьому прекрасному саду. Дуже довго йшли зйомки, що ми, оркестранти, вспіли і посидіти, а потім і трохи постапи...

Пригадую собі такий курйоз. Співали «Скажи, що любиш» Ніно Рота. «Росинка» довгий час співала цю пісню. Чудовий твір! Просто класика! І там є після декількох куплетів програш труби. На трубі грав Микола Василевич. Хороший трубач, музикант, дуже цікавий чоловік! Він такий грубенький, маленький... І от коли треба було грати, його збудили: «Коля! Іди зніматися!», а в нього було дуже спухле обличчя. Так просто вийшло – заснув чоловік... (є такі моменти!). У нас у всіх були такі обличчя, але ми себе не бачили. І тут потрібно знімати трубача. Тоді відняли саму трубу і праву руку... Запам'ятався мені цей момент! Було з чого посміятися...

Якщо я не помиляюся, у 1978 році у нас була короткочасна поїздка у Румунію – в Бая Марє по обміну між братськими містами, обмін колективами самодіяльності. Поїздка була дуже колоритна, приємна, закордонна. Це було щось з чимось! Нас там зустрічали українці в Румунії (там їх було досить багато в той час). Я думаю, що й тепер в цих містах є багато етнічних українців. Були дуже гарні прийоми в Сегеті, Сиреті, Сату Марє. І ми всі звичайно понабирали одекolonів, паяльників, щоб щось там виміняти у ті тяжкі часи, щоб купити собі якісь речі. Нас вразило, що були дуже дешеві коньяки. І от коньяк там просто не виходив з номера. Кожен ранок, як ми сідали снідати, завжди з нами на віддалі сидів їхній кагебіст румунський з епохи Чеушеску, слідкував, щоб щось не сталося. До нас підсів чоловік – українець. Говорив непогано українською мовою, питав: «Як то, як це, як вам живеться?» Обережно питав, говорив щось трошки, а потім каже: «Ото позаду мене сидить кагебіст. Він вже не раз мені казав, щоб я відійшов від вас. Не дає мені навіть з вами поговорити». Такі були дурнуваті тоді справи, з тими кагебістами, з соціалістичною реальністю.

Шкода, що нема відеозаписів того часу, але це було дуже приємно.

Ми за ті леї купували якість речі, я купив своїй дитині білу шубку, як тепер пам'ятаю. Бая Маре для нас було в той час як небо і земля, як Америка. Хоч і там було бідненько, але було багато цікавих речей.

Отакі спогади про кагебістів і Любка Кузьменка (Царство йому небесне!).

*Любов Гундер,
заслужена артистка України, доцентка,
Inštitút hudobného a výtvarného umenia,
Katedra hudby, FF, Prešovská univerzita
v Prešove (Словаччина)*

РОЗДУМИ ПРО «РОСИНКУ» ТА НАШУ ХРИСТИНУ ОЛЕКСАНДРІВНУ МИХАЙЛЮК

Чомусь одразу виринув спогад про черговий «Росинчин» концерт в холодному сільському клубі десь на території нашої області, – були то часи 90-х років, коли по всій Україні в цілях економії вимикали світло, а люди в залі сиділи в кожухах і пальто. «Росинка» мала в той день свій повний концерт на два чи на три виходи, модератором концерту, як тепер прийнято говорити, був пан Степан Лилак – дуже веселий і дотепний чоловік, який знав безліч смішних оповідок та анекдотів. Отже, після однієї з таких пауз, наш ансамбль продовжив свій виступ піснею «Сіла птаха...», однією з найулюбленіших як для нас, виконавиць, так і для наших слухачів. «Росинка» розпочинає спів, а я, як концертмейстер, повинна вступити на третій фразі. Але ж, тому цей випадок і залишився в пам'яті, що Люба не вступила там, де потрібно, бо слухала з-за куліси чергову смішну історію з уст Степана Лилака. Христина Олександрівна один раз подивилася в мій бік, вдруге, вже виразніше, та нуль реакції, – Люба не грає, а дівчата тим часом мусять співати *a cappella*. Тоді, по-третє, нарешті, звертаючись до мене, каже напівжартома, а, скоріш, здивовано: «Та грай вже, нарешті!» Гніватися на пана Степана не було сили, дуже вже кумедні були його історії, та й люди в залі щиро реготали з його жартів, а я, ненароком, стала «жертвою» його гумору.

Врешті, хочу сказати, що у нас в колективі завжди було весело. З роками, попри різні життєві ситуації, і коли ми втрачали рідних людей, – все ж знаходили одна в одній підтримку, розуміння, можливість пожартувати та щиро порадіти, навіть із дрібниць. Пояснення «феномену “Росинки”», багаторічної творчої діяльності нашого колективу, я вбачаю саме в особистості керівника. Бо, наша Христя, так просто і по-дружньому називаємо її ми, «росинки», є саме такою – щирою, веселою, дотепною, розуміючою людей. Тому і дівчат до колективу

підбирала совісних, щирих, не здатних на обман чи підлість. А ті найголовніші співацькі риси, – артистизм, музичне і голосове обдарування, мали бути на одному рівні з людською порядністю і відповідальністю за нашу спільну мистецьку справу.

Було таких критично-несподівано-кумедно-казусних випадків у нашій з «Росинкою» історії досить багато: і, як ніжка в роялі відпала на концерті у залі політосвіти, і, як у Бурштинському Будинку техніки відклеїлась від клавіатури роялю чорна клавіша під час виконання пісні М. Скорика «Намалой мені ніч» та, вдарившись до мого виска, впала біля краю сцени, і, ненастроєне стареньке піаніно в Тисменицькому Будинку культури (ще на той далекий час), де кожна клавіша звучала «в секунду», а потрібно було зіграти супровід саме в тій тональності, яка потрібна, і кабінетний рояль у Будинку Просвіти, який треба було піднімати двом людям, щоб «визволити» мене, піаністку, з-під його клавіатури, яка дивним чином «сиділа» на моїх колінах... Скільки концертів, стільки й історій. І це, далеко не всі випадки та ситуації, які супроводжували нас, артистів, впродовж творчої кар'єри... Цікаво, що ми все сприймали з щирою усмішкою, просто, без претензій, зайвих скарг і «стогонів», що, мовляв, немає належних умов, немає належного інструменту чи ще чогось. Вчилися імпровізувати, знаходити вихід з кожної непередбачуваної ситуації в житті та на сцені; співали і грали так, як нам підказувала наша співоча душа, як веліло нам наше українське серце, – щиро, чисто, красиво, дзвінко. Все творилося для людей, так само відкритих і щирих у своїй любові до української пісні, якими були і ми!

За всією творчою долею «Росинки», зокрема, її учасниць, стоїть виняткова постать особливої Людини, Мистця, постать щирої, неймовірно розумної і талановитої, проникливої Особистості, котра відчуває музику як людську душу, а людську душу як музику, котру інколи неможливо пояснити словами. Це Христина Олександрівна Михайлюк.

Про «Росинку» і про нашу Христю сказано і написано багато, тому немає потреби переповідати відомі факти. Я прийшла до колективу тоді, коли «Росинка» вже здобула перші успіхи і, як вокальний ансамбль, впевнено крокувала до своїх подальших творчих висот. На той час колектив потребував піаніста-концертмейстера, котрий би володів всією палітрою вміння гри на фортепіано, технікою і багатством барв фортепіанного туше для передачі змісту, емоцій та всіх тонкощів нюансування вокального слова (тексту), закладеного в змісті чи в малюнку пісенної мелодії. Потрібно було вміти грати на слух, моментально орієнтуватися в будь-яких змінах тональності задля зручності голосового діапазону співаків, тобто, вміти «на ходу» транспонувати супровід, який, переважно був створений тут і зараз, на репетиції в аудиторії університету, або навіть і на сцені під час виступу. Тобто, потрібен був піаніст-імпровізатор з вмінням слухати і відчувати соліста чи співочий ансамбль, здатністю «дихати зі співаком» в буквальному розумінні цього слова.

На одному з уроків вокалу, а я саме в той далекий 1984 рік працювала акомпаніатором на кафедрі, Христина Олександрівна зайшла до аудиторії і попросила щось підіграти студентці в сусідньому класі з причини відсутності її концертмейстера в той день. Потрібно було зіграти якусь пісню, до якої на той момент не було нот. Саме такий варіант роботи і був моєю улюбленою стихією! Я одразу зіграла пісню з моментально сфантазованим супроводом. З цього моменту й почалася моя історія в Росинці, як «незмінного і багаторічного» концертмейстера. Христина Олександрівна, на мою превелику радість, моментально відчула все те, на що я здатна як піаністка, побачила чи вгадала мій потенціал, імпровізаторський дар і любов до української пісні, закладений природою і подарований мені моїм батьком, піснярем, композитором і поетом Василем Стециком. Христина Олександрівна повірила в мене, у мій професійний талант, так само, як повірила в кожную з нас, учасниць ансамблю, а ми, в свою чергу, з кожним днем, з кожною наступною репетицією, з кожним новим концертом розкривалися і зростали в майстерності.

Праця в «Росинці», а для мене це слово, можливо і не зовсім точно віддзеркалює суть, бо ця праця не була обов'язковою повинністю, а, скоріш, улюбленим хобі, радістю, що переростає в щоденну потребу творити, внутрішню необхідність жити музикою, пісню, бажанням постійно удосконалювати своє виконання, свої власні супроводи до пісень, які народжувалися на репетиціях колективу, чи в моєму «інтимному» спілкуванні з улюбленим фортепіано. Праця в «Росинці» стала натхненням і любов'ю всього життя.

Наше постійне щоденне спілкування в колективі переросло у щире дружбу. Саме в дружньому, сповненому довіри спілкуванні, може народитися справжнє. Тому, створені «Росинкою» пісні, вирізняються не лише високопрофесійним вокальним звучанням, а, насамперед, по-справжньому щирим емоційним виконанням, глибоким внутрішнім особистим переживанням, викристалізованим внутрішньою душевною працею кожної виконавиці в кожному творі, відповідно до його змісту і характеру. А виконувалося нами, «росинками», безліч пісень, українських, у своїй переважній більшості, хоча багато з них були й на інших мовах. Живим камертоном вокальної чистоти співу, виконавської совісті і правдивості, сценічної переконливості колективу завжди була і є керівник і засновниця ансамблю Христина Олександрівна.

В творчій співпраці я повністю довіряю музичному смаку Христини Олександрівни, її особливому «чуттю» в гармонізації пісень для «Росинки», в емоційному та драматургічному наповненні змісту кожної з цих пісень. Повз увагу керівника ансамблю не могли «пройти» жодні дрібниці (адже дрібниць в музиці не існує), жодні інтерпретаційні та виконавські недоробки. Кожна пісня, як особлива куплетна музична форма, є зосередженням певного художнього образу і тому повинна бути продуманою та опрацьованою до всіх деталей. «Росинка» впродовж всієї своєї творчої біографії ніколи не співала «пустих» беззміс-

товних пісень чи пісеньок-одноденок на догоду швидкоплинній моді. Кожна пісня нашого ансамблю – квінтесенція почуття, краси, любові і патріотизму. Під час концертів нашого колективу на обличчях присутніх слухачів, в їхніх очах можна було прочитати вияв справжньої зворушеності, душевного співпереживання, емоційного діалогу з музикою і поетичним словом виконуваних пісень. Саме тому пісні з репертуару «Росинки» справедливо віднайшли любов в серцях слухачів та вірність її шанувальників.

В нашому спілкуванні, як в колективі, так і між мною і Христиною Олександрівною особисто, немає місця нещирості і нерозуміння. Тепер, коли я вже декілька років живу і працюю за межами рідного краю, ми розмовляємо і бачимося набагато рідше, та в людських стосунках між нами нічого не змінилося. Бо те, що нас з'єднало, а саме – безмежна любов до музики, до нашої рідної української пісні, українського поетичного слова, є незмінною. Незмінною є пам'ять про неперевершені емоції щастя від успішних концертів, від «на совість» зробленої мистецької роботи, від спілкування з величезною кількістю талановитих, щирих, душевно багатих людей, з якими пощастило зустрітися на нашій творчій життєвій дорозі. Ніколи не забудуться моменти радості і справжньої підтримки у важких життєвих ситуаціях, котрі трапляються в житті кожної людини.

Згадую роки, прожиті в «Росинці», з любов'ю, з вдячністю Долі за кожен день концертів чи репетицій, подорожей, гастролей, яких теж було досить багато. Все це як різнокольоровий калейдоскоп, кожен візерунок якого вплітає свої барви в нашу, в «росинчину» історію свої незабутні життєві і творчі моменти. Адже, УСЕ НА СВІТІ ВІД ЛЮБОВІ...

Ведучі концертів Лілія Борисевич і Микола Соя, 2012

*Лілія Борисевич,
заслужена працівниця культури України,
доцентка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*
*Микола Соя,
заслужений працівник освіти України,
професор, Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
ведучі концертів «Росинки»*

ПІСНІ, ДАРОВАНІ «РОСИНКОЮ»

Поміж шум смerek і гірських водоспадів можна почути пісню, що йде до нас з правіків, від прародичів. Пісню, яка дана нам Богом. І це – істина, як і те, що серед багатьох її дарувальників в пісенному намисті України діамантом сяють пісні у виконанні вокального ансамблю «Росинка».

Це благородно і гідно, коли ти все своє життя з піснею, що, ніби сонячне проміння, струменіє і торкається наших сердець.

Аж не віриться, що проминули десятки літ... Якби існувала українська книга на зразок рекордів Гіннеса, то безперечно туди б потрапила і «Росинка».

І сьогодні, оглядаючись назад, ми – ведучі усіх ювілейних концертів «Росинки» – Лілія Борисевич та Микола Соя, можемо із впевненістю сказати: «“Росинка” – це пісенна історія України, душа українського народу, переповнені концертні зали не лише в Україні, але і далеко за її межами!».

Нам завжди було приємно, що впродовж десятків років ми з цим чудовим, талановитим і красивим колективом, в піснях якого переплелася ніжність і любов до рідного краю, були поруч на сцені.

І чи гадали тоді дівчата, що таке творче довголіття судилося їм і чи думали, що весь цей час ділитимуть із глядачами свої пісні радості і переживання, відчуватимуть людські серця, шліфуватимуть майстерність співу, збережуть кришталево чистою пісню? Та видно, що в щасливу годину народився колектив, якщо зумів не загубитися в морі самодіяльного мистецтва, не втратив і сьогодні свого таланту. Тому не дивно, що на їх концертах переповнені зали вдячних глядачів, що злітаються учасники колективу різних поколінь та шанувальники з різних куточків України.

Так уже склалося, що в далеких 70-х роках, коли відкрився музично-педагогічний факультет в Івано-Франківському педагогічному інституті (нині –

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника), студентка першого курсу Христина Михайлюк збрала зі своєї групи співаючих дівчат і назвалися «Росинкою».

У цей час було створено і вокально-хореографічний ансамбль «Верховинка», в якому солістами були і ми – Лілія Борисевич і Микола Соя. Багато спільних концертів, гастрольних поїздок, участь у фестивалях, телевізійних програмах... Це був золотий період розквіту музичних талантів у педагогічному інституті, які одразу взнала вся країна.

Одним із перших був вокально-хореографічний ансамбль «Верховинка» (керівники Василь Іжак, Василина Чуперчук і Василь Дрекало, керівник оркестру – Петро Сметана). Лідером серед колективів була «Росинка» (керівник Христина Михайлюк). Згодом створилися легендарний вокально-інструментальний ансамбль «Опришки» (керівник Руслан Ішук), інструментальний ансамбль «Усмішка» (керівник Юрій Фейда), вокальний квартет «Легінь» на чолі з Петром Чоловським, вокальний ансамбль «Гуцулочки» (керівник Галина Кушнірук), і легендарний Михайло Сливоцький.

У такому буянні і розквіті талантів велика заслуга тодішнього ректора Олександра Андрійовича Устенка. Власне йому ми всі завдячуємо тим, що саме через колективи художньої самодіяльності педагогічний інститут став відомим у всьому колишньому Радянському Союзі, а згодом – і в світі.

«Росинка» здобула визнання поряд з такими колективами як «Смерічка», «Ватра», «Кобза», сучасниками – Софією Ротару, Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Володимиром Івасюком, Левком Дутковським, Павлом Дворським, Оксаною Білозір та багатьма відомими постатями мистецької і пісенної палітри України.

«Росинка» – легендарний колектив, який і нині дарує радість вдячним глядачам.

І який би ювілей вони не святкували, їхні пісні і далі летять по світу.

А нам з приємністю, як завжди хочеться сказати:

«Добрий вечір, шановні пані та панове»

Як добре, що сьогодні саме ансамбль «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника даруватиме Вам своє чарівне мистецтво, а пісні у їх виконанні торкнуться Ваших сердець.

Зустрічайте вродливу, талановиту «Росинку».

Хай в цьому залі буде пісня, посмішка і радість!

Співає «Росинка»!

Люба Винокур

ДЖЕРЕЛО ЕМОЦІЙ І ТВОРЧОГО НАТХНЕННЯ

Говорять, що студентські роки – це найкращі роки в житті кожного колишнього студента. Це справді так. Нові зустрічі, нові друзі, перевірка на міцність нової дружби, пережиті іспити...

Але для мене спогади про роки навчання в Івано-Франківському педагогічному інституті імені Василя Стефаника (нині – Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника) пов'язані з двома іменами –

Юрій Дмитрович Крих та Христина Олександрівна Михайлюк. Це Люди з Великим серцем. Зустріч з ними в стінах педінституту була для мене справжнім подарунком долі.

Клас вокальної майстерності Христини Олександрівни став для мене домівкою моєї душі. Ненав'язливо з великою повагою та теплом Христина вміла донести до моєї свідомості чи зміст фрази, чи принцип звукоутворення, але, найважливіше, вселити віру в себе, в свої можливості. Мені здавалось, що я можу все. Двері до класу вокалу Христини Михайлюк завжди були відчинені для всіх. Хотілось займатись в його стінах безконечно, хотілось заглянути туди кожної вільної хвилики, хотілось ще раз і ще раз торкнутися таємниці творчості і напитися з кришталево чистого джерела безмірно щедрої людської душі.

До речі, я навчалась у педагогічному інституті за прізвищем Кузьма (прізвище мого чоловіка, колишнього чоловіка), а у Ф'езольській музичній школі, що знаходиться в межах Флоренції і заснована відомим музикантом світового значення П'єро Фаруллі, працюю під ім'ям Любов Винокур (повернула моє дівоче прізвище).

Я, впродовж моєї також викладацької діяльності (спочатку в стінах Надвірнянської музичної школи з 1981 до 2001 роки, а подалі, з 2003-го до нині – в міжнародній музичній школі міста Флоренція, Італія) в якості викладача скрипки, щоразу пам'яттю повертаюся до джерела педагогічної майстерності Христини Михайлюк. Твердо переконана, що найважливішим моментом у викладанні є любов. Безкорислива, безмірно велика людяність і повага до будь кого, хто заходить в навчальну аудиторію. І таке переконання вселила в мене Христина Михайлюк.

А її «Росинка»?! Це ще одне джерело емоцій та творчого натхнення. Можна знайти багато чудових слів подяки та похвали. Розповім лишень один епізод, який, на мою думку, характеризує істинно велику цінність діяльності цього колективу. Мій син, також скрипаль, після довгого перебування за кордоном (роки навчання та праці) відвідав зі своїм сином ювілейний концерт «Ро-

синки» в Івано-Франківському обласному музично-драматичному театрі імені І. Франка. Пізно увечері дзвонить мені і зі сльозами розчуленості в голосі, з емоціями, які виливаються через край душі, говорить: «Мамо, мамо, мені слів не вистачить, щоб передати, наскільки то було чудово! Усі пісні з мого дитинства, усі пісні, що ти мені співала. Вони так торкалися серця, що здавалось, воно не зможе стерпіти... І біль, і радість, і сльози і усмішка...»

Хіба може бути краща похвала?

Через справжню майстерність, справжнє мистецтво здійснюється зв'язок поколінь.

Довгих Вам літ життя, дорога Христіно Олександрівно! Любові Вам та тепла людського!

*Світлана Вишневецька,
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри виконавського мистецтва
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

МОЯ ВОКАЛЬНА МАМА

У кожного з нас у житті є люди яких ми вважаємо доленосними... Вони приходять, щоб щось змінити і не ледь-ледь, а кардинально, а в особливих випадках – щоб залишитися назавжди.

Моє перше знайомство з Івано-Франківськом було майже випадковим. Перед випускниками музично-педагогічного відділу Чортківського педучилища відкривався весь світ, нас чекали вищі навчальні заклади у Рівному (куди, як правило, вступали наші студенти), Києві, Львові, Ужгороді, Тернополі...

Проте саме в цей час, випадково, знайомий викладач їхав у справах до Івано-Франківська і запропонував подивитися місто. По дорозі він захоплено розповідав про те, яке красиве це місто, який чудовий тут музично-педагогічний факультет педагогічного інституту, який свого часу закінчила його старша сестра. А у Франківську, перш за все, ми пішли у парк, який бував зеленими барвами літа, до «найкращого в світі озера». Він привів мене до маленької водойми, біля літньої сцени парку, де плавало декілька лебедів та качок і спостерігав за реакцією... Уявіть, якою вона була! Ні, я чемно промимрила, що «озеро гарне», він засміявся, а після цього ми підійшли буквально декілька метрів уперед і за деревами відкрився краєвид справжнього величезного, розкішного озера. Місто мене полонило.

А пізніше, цього ж дня, ми прийшли до Христіни Олександрівни. Перша зустріч запам'яталася враженням її краси, м'якої посмішки, проникливим погля-

дом темних очей... Я слухала їх згадки про юність, про студентські часи, ансамбль «Росинку», про різні кумедні випадки, а потім плавно розмова переключилася на мене, і я сказала, що обираю інститут з музично-педагогічним факультетом. Христина Олександрівна запропонувала пройти в один із корпусів музпеду, що був зовсім недалеко, і прослухати мене. Я не пам'ятаю які розспівки ми використовували і що саме я співала, пам'ять зберігає яскраві моменти нашого життя, а мій голос того часу (враховуючи досить пізню мутацію, відсутність цілого ряду професійних вокальних навичок, це вже з позиції сьогоднішніх умінь, та й загалом юний вік), напевно, мало чим міг зацікавити. Проте, назавжди запам'яталася фраза: «Якщо ви поступите, я візьму вас у свій клас».

Я не знаю, чи можна позаздрити сучасним абітурієнтам, у яких є можливість вступати до багатьох вишів одночасно на «100500» спеціальностей, адже у наш час потрібно було обрати один-єдиний заклад і не помилитися. Мені пощастило обрати СВІЙ. Єдиний комплексний вступний іспит було здано на «відмінно» і я – студентка!

З хвилюванням і нетерпінням очікувала початку занять, мого «дорослого» студентства і з головою поринула у нього. Ми любили своїх викладачів, проте найближчими завжди залишаються ті, хто займався з нами індивідуально. Мені надзвичайно пощастило навчатися в класі постановки голосу у Христини Олександрівни Михайлюк, у класі спеціального фортепіано у Елли Євгенівни Самодумської і у класі диригування у Володимира Івановича Пашенка.

Дорога, люба моя Христино Олександрівно, простіть мені ту невгамовну «ненаситність» вашими заняттями, адже, якщо всі інші заняття відбувалися за розкладом, ми зустрічалися значно частіше... Як тільки хтось з тієї чи іншої причини не приходив на заняття, з великою ймовірністю з'являлася я і ми займалися. М'яко, спокійно, професійно, з великою любов'ю Ви виправляли мої помилки, розвиваючи голос. Ви вірили у мене і це давало крила, я зрозуміла, що хочу зі співом поєднати своє майбутнє.

Це вже зараз, провівши 7–8 занять поспіль, я розумію, що можна втомитися, а, закінчивши робочий день, сказати: «Господи, добре, що це останнє заняття на сьогодні...», розуміючи, що завтра з задоволенням прийду на роботу, але це буде завтра. Ви були невтомні (хоча, це моя «захланність» до співу не давала це помітити), ви любили мене...

Ми ніколи не обмежувалися рамками програми на семестр, творів вивчалася стільки, скільки встигали. Пригадую наші «класні концерти», завдяки неперевершеному концертмейстеру – Любові Василівни Гундер, яка могла заграти все (транспонує у будь яку тональність, з нотами чи просто наспіваною мелодією) і ми відкривали збірки романсів, арій чи пісень, просто переходячи з твору у твір, зі сторінки на сторінку...

На жаль, учасника ансамблю «Росинка» з мене не вийшло. Декілька репетицій переконали, що яскравий тембр голосу і його сила дещо вирізняються із

загального ансамблю. Можна було контролювати силу звучання, «розчинивши» її в ансамблевому співі, але Ви не дозволили це зробити, переконавши мене, що моє майбутнє – сольний спів.

У моєму житті було багато концертних виступів, розпочинаючи з тих студентських років і ще довго після них, сольоно з концертмейстером на сцені, з оркестром, ансамблем, хором і я була щаслива.

Якось зимою, на третьому курсі, до нас у клас на урок зайшов педагог Михайло Павлович Стефанюк і сказав: «А чому б тобі не прослухатися до консерваторії?» Звичайно, його слова полестили, проте я сприйняла їх як щось примарно-неможливе (думок про консу тоді не було), а ви сказали: «А чому б і ні, давай спробуємо». Я повірила Вам, у себе і ми підготували програму, а потім була консерваторія, аспірантура, і я – викладач Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, яким до того часу став наш педагогічний інститут.

Кажуть, батьків не вибирають...і я не вибирала, вас, дорога моя Христіно Олександрівно, – послала доля. Мама дала життя, ви – можливість обрати свою професію, свою життєву стежку вокального педагога. Вдячна вам за любов, віру у мене і підтримку, за той взірєць якого я прагнула і, вважаю, добилася у професії, за те, що Ви є у моєму житті – моя вокальна мама...

*Олександр Вовк,
доцент, доктор мистецтвознавства,
лауреат міжнародних конкурсів,
соліст опери театру Сілезія в Опаві,
завідуючий кафедрою сольного співу
факультету мистецтв Остравського
університету, (Чеська республіка)*

ПЕРШІ КРОКИ...

Свої перші кроки в житті, коли почали ходити, ніхто з нас не пам'ятає. Про них знаємо з розповідей наших батьків. Але свої перші кроки до школи, перші кроки, які вели до обрання професії, пам'ятає кожен з нас, і згадує їх протягом певних відрізків свого життя.

Мені подобалось співати з дитинства. Напевно передалися гени дідуся, про якого часто розповідали батьки. Він мав гарний баритон і співав у церковному хорі. Я почав співати в першому класі у хорі Стецівської середньої школи. Як соліст здобував нагороди на районних і обласних конкурсах. Потім співав у вокально-інструментальному ансамблі «Юність» при Стецівській СШ Снятинського району.

Свою першу зустріч з Христиною Олександрівною Михайлюк (до її класу я був приділений) пам'ятаю і згадую досить часто. В той час вокальний ансамбль «Росинка», яким Христина Олександрівна керувала, був відомий і добре знаний з радіопередач, телебачення, а також із преси.

Йдучи на свій перший урок до Христини Олександрівни, я тішився, але, водночас, дуже хвилювався, бо знав, хто мене буде вчити. Мене зустріла красива, усміхнена жінка, яка випромінювала і передавала позитивну енергію, спокій і впевненість. Христина Олександрівна уважно мене послухала і з лагідною посмішкою сказала: «Сашко, у тебе дуже гарний матеріал, красивий тембр голосу, а також добрий діапазон». Почути таку похвалу від Маестро Христини Олександрівни Михайлюк було для мене великим імпульсом, щоб розпочати перші кроки у світ співу, у світ belcanto.

Для мене Христина Олександрівна є видатною особистістю, унікальною співачкою, артисткою, майстром, педагогом, яку Бог обдарував особливим музичним талантом. Її людські та лідерські якості, природня харизма, високий професіоналізм захоплюють не одне покоління слухачів, студентів, педагогів.

Феномен вокального ансамблю «Росинка», яким 55 років керує професорка, заслужена діячка мистецтв України Христина Михайлюк є особливий, унікальний. Безумовно, характерною ознакою колективу є висока культура виконання, неперевершений і відточений звуковий стрій, висока позиція вокального звуку, глибока інтерпретація, витончена манера виконання вокальних творів.

Творчість вокального ансамблю «Росинка» є скарбом українського вокального мистецтва, що має цінність як на Україні, так і за її межами.

*Григорій Гоцько,
музикант, самодіяльний
композитор
м. Борщів, Тернопільська обл.*

ЩАСТИ ВАМ, «РОСИНКО»!

Людина приходить на цей світ, щоб творити добро і залишити добрий слід на землі, прагне досягнути вершин у творчості. Коли за повелінням Господнім доля дарує стрічу гурту творчо обдарованих людей – стається диво. Мабуть, так сталося з учасницями вокального ансамблю «Росинка», що на Івано-Франківщині. Ці прекрасні жінки, як неоціненний дар, несуть свою пісню у народ. Вже понад пів століття бринить струною «Росинка», сипле зорепадом пісенну творчість.

У репертуарі ансамблю – народна, сучасна українська пісня, романси, духовна пісня, класика українська і зарубіжна.

«Співайте Богові нашому, співайте...» – ці слова псалмостівця Давида про значення пісні у нашому житті, ніби про цей прекрасний колектив, незмінним керівником і натхненником якого є заслужена діячка мистецтв України, професорка – Христина Михайлюк.

«Росинка» – це колектив з багаторічними традиціями. Свій творчий шлях ансамбль розпочав у 1967 році. Пісні «Росинки» зупиняють час, повертають нас у юність, кличуть до отчої хати, звеселяють і облагороджують душу. Чи є десь такий куточок в Україні, де б не забриніла чистими росами пісня чарівних франківчанок? Неодноразово «Росинка» виступала на Тернопіллі, зокрема на Борщівщині, у краю барвінку, пісень і чорних вишиванок. Теплими, бурхливими оплесками борщівчани зустрічали «Росинку» на святі міста у Борщеві, а також на святкуванні Дня села Іванків. До речі, учасницею ансамблю є уродженка цього села – заслужена артистка України Ольга Черсак (Гриньків).

З величезним захопленням глядачі сприймали виступ ансамблю у День Незалежності України в селищі цукровиків Борщівщини, а також на святі села Бурдяківці. З перших акордів «Росинка» зачаровує і бере в полон слухача, на крилах пісні переносить нас у високі Карпатські гори, розповідає як журилася сопілка, про теплі карпатські вечори, бо все на світі з пісні і любові. Щастя Вам, «Росинко»!

***Вікторія Гоян,**
студентка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

ЧЕСТЬ НАВЧАТИСЯ У ТАКОГО ПЕДАГОГА

Христина Олександрівна – Педагог з великої літери. Добре пам'ятаю наш перший урок. Для мене він особливий, адже саме тоді я відчула що таке «любов до музики».

З перших наших занять, мене вразила манера подачі інформації, відчуття мого внутрішнього світу, яскраві емоції, які Христина Олександрівна вміє передавати кожному. Щодня захоплювалась тим, наскільки сильно Христина Олександрівна любить свою роботу, адже такого професіоналізму в своїй справі досягає не кожен.

Спершу Христина Олександрівна розповіла мені про постановку голосу, а також про анатомію голосового апарату. Далі ми працювали над звукоутворенням, дикцією. З часом мій діапазон почав розширюватись, і я досі в захваті від своїх поки маленьких, але таких важливих для мене досягнень.

З кожним уроком я ставала витривалішою та сильнішою. Саме Христина Олександрівна дала мені зрозуміти, що опускати руки при невдачах ніколи не потрібно. Я щиро їй за це вдячна.

У зв'язку з пандемією, ми змушені займатись дистанційно, проте навіть така форма навчання нам не перешкода. Ми все одно працюємо над кожною музичною фразою, і Христина Олександрівна вимагає чистого звуку та чіткої дикції.

Я дуже щаслива, що мені випала честь навчатись у такого викладача. Ціную кожне наше заняття, беру до уваги кожне слово Христини Олександрівни, та радію кожній нашій перемозі.

Ганна Дзундза

СЛОВА ВДЯЧНОСТІ

Жіночий вокальний ансамбль «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника я завжди слухаю з великою любов'ю протягом багатьох років. Це музика моєї молодості, знайомство з якою, як і з Христиною Олександрівною відбулося давним-давно.

Цю красиву, привітну, упевненою у собі жінку я вперше зустріла близько 28-ми років тому, коли доля пов'язала нас разом і назавжди. Моєму синові потрібна була допомога фахівця з розвитку вокальної техніки. У свої 8 років, Роман мав певні успіхи у співі: виступав на концертах, отримував дипломи на фестивалях, президентську стипендію та премію Марійки Підгірянки, входив до списку найбільш обдарованих дітей України. Він з раннього дитинства був закоханий у музику, чудово співав та вільно поводив себе на сцені, і мені порадили якнайшвидше звернутися до Христини Олександрівни Михайлюк, викладачки Прикарпатського університету, професіоналки своєї справи.

Після першого заняття із Христиною Олександрівною, мій син обняв мене і тихо прошепотів: «Мамо, а вона класна». Для нього тоді це було дуже круте слівце. Роман із задоволенням ходив на урок вокалу і з часом все більше прив'язувався до викладача, відчувалося їхнє повне взаєморозуміння. З того часу усі виступи не відбувалися без Христини Олександрівни, присутність та підтримку котрої Роман завжди шукав поглядом у залі.

І ось, Романа відібрали для участі у звітному концерті Івано-Франківської області, який відбувався у київському Палаці «Україна». Моє хвилювання не мало меж, як мати, я повинна була упевнитись, щоб моєму синові було комфортно

співати на найбільшій сцені України, адже йому акомпанували два духові оркестри – Івано-Франківський та Надвірнянський. Тоді Христина Олександрівна наполегливо і по-дорослому займалася з Романом і виступ пройшов успішно.

За час підготовки не тільки вони, але і ми зблизились. Тоді було багато розповідей про ансамбль «Росинка», про їхнє зародження та поїздки, історія яких починається ще зі студентських років.

Трохи згодом Роман вітав ювілярів своїми піснями на 30-річчя вокального ансамблю «Росинка». Здається запис цього виступу і досі є в Христини Олександрівни на відеокасеті. Пройшли роки наче один помах руки, і колись маленький кучерявий хлопчик Роман Дзундза, який тішив слухачів своїми піснями з відзнакою закінчив Львівську національну музичну академію імені Миколи Лисенка по хоровому та оперно-симфонічному диригуванню і минулого року став доктором філософії з культурології.

Наша сім'я і досі пам'ятає той вагомий внесок Христини Олександрівни у творчий розвиток мого сина. Ми завжди раді нашій зустрічі і підтримуємо спілкування. Саме тому я хочу звернутися зі словами вдячності прекрасній людині, Учителю з великої літери та керівнику вокального ансамблю «Росинка», професорці Христині Михайлюк.

Дорогі «Росиночки»! Ваші пісні овіяні якоюсь неземною красою та мелодійністю, наче спів соловейка, коли слухаєш, переносишся у чарівний світ мрій, де летить чиста кришталева вода. «Течія», «Зоряна ніч», «Відлітають журавлі», «Пісня про пісню» – то казкові пісні. Ви крізь роки несли свій особливий стиль, плекали в слухача любов до українського слова, високою та професійною творчістю не зрадили власним ідеям. Ваша творчість, як прекрасні плоди у саду культурної величі українського народу.

Щиро вітаємо Христину Олександрівну з 80-м, а «Росинку» 55-м ювілеєм! З роси і води Вам та низький уклін Вам від сім'ї Дзундзів!

Щиро та з любов'ю, Ганна Дзундза.

5 грудня 2022 р., м. Івано-Франківськ

*Роман Дзундза,
доктор філософії, культуролог,
оперно-симфонічний та хоровий диригент,
лауреат премії імені Марійки Підгірянки*

ВЕЛИЧНА, НЕМОВ ЖИВИЙ ДУХ ЕПОХИ

Наше знайомство, як я собі пригадую, відбулосядесь у середині 1990-х. В той час я був співаком та солістом духового оркестру 38-го військового округу, мав

виступну воєнну форму, мабуть трохи вкороченого розміру, бо ростом я був невеликим. Готували ми пісню «Україні служити солдатом» на звіт області в Палаці «Україна» в місті Києві. Не знаю чи тепер таке практикують, але тоді це був мега крутий проєкт. Мама (Галина) була моїм «продюсером», вона відвела мене до Христини Олександрівни, щоб та займалася моїм вокалом. І варто сказати, що ці заняття проводились безкоштовно, а для нас тоді це було подарунком долі. Я не уявляв собі ким була Христина Олександрівна, яку мала популярність та викладацько-виконавський досвід. В цьому її викладацько-людський шарм, бо для мене тодішнього, це була дуже приємна вчителька до якої я ходив займатися раз чи двічі на тиждень на вулицю Шевченка, 32.

Сьогодні зміст наших занять майже стерся в пам'яті, пригадую що ми кожного разу розспівувалися, на що я, як справжній «великий вокаліст» реагував неабияк злісно. Я хотів «уже» співати, а не тратити час на якесь там розспівування по нотках. Здається тоді у мене було відчуття карузості чи паганінності, ну і гедзь в одному місці. Я був дуже активною дитиною, нетерплячою, проте слухняною. Навіть, не уявляю прикладених Христиною Олександрівною зусиль, щоб цю маленьку дзигу можна було чого навчити, чи направити на правильні рейки. Та вона добре давала собі раду і водночас тримала марку хорошого викладача.

Досі пригадую перше прослуховування, вірніше не в деталях, а радше як відчуття «прем'єри» перед новим вчителем. Уривками зринають й інші репетиції та виступи. Здається була ще дитяча пісенька про «Собаку» з джазовою ритмікою. Христина Олександрівна принесла її на один із уроків. Я часто її виконував, і навіть «возив» на дитячі вокальні фестивалі. І тільки тепер я дізнався, що вона цю пісеньку написала для мене, проте тоді представила зовсім під іншим авторством, мовляв, «написали» для мене. Такі вони таємничі, викладачі з великої літери.

Наше «друге знайомство» відбулось у 2012 році, коли я повернувся до Івано-Франківська після навчання і роботи у Львові. Отримавши симфонічний оркестр музичного училища імені Д. Січинського під свою оруду, я почав давати звітні концерти зі студентами в Івано-Франківській обласній філармонії. Тоді рідний Франківськ я пізнавав удруге, жив на два міста і був постійно в роз'їздах. Та не зважаючи на ці об'єктивні обставини, дитяча любов до вчителя залишилася, десь там глибоко, де заховані скарби до яких не пускають зайвих. Було бажання налагодити дитячі контакти і побачити Христину Олександрівну в концертному залі, щоб вчитель бачив учня в дії, на сцені, як було колись.

Рефлексуєючи над образом Христини Олександрівни у моїй свідомості, розумію, що вона є уособленням івано-франківської інтелігентності у кращому значенні цього слова. Завжди мудра і виважена, по-материнськи любляча і розуміюча. Вона по-справжньому велична, немов живий дух епохи і водночас мого дитинства. Це була одна з причин написати грант для «Росинки», і можливо, вдасться створити фільм, щоб цей образ перенести на екран, хай його відчують мільйони.

Ми знайомі більше чверті століття. Та досі, як і колись, я навчаюсь у неї бути людиною глибокою, мудрою, духовною і моральною.

З повагою, Роман Дзундза.
м. Івано-Франківськ, 17.01.2022

*Левко Дутковський,
народний артист України,
засновник та керівник ВІА «Смерічка»*

МИНАЮТЬ ЛІТА, А «РОСИНКА» ВСЕ СПІВАЄ...

З «Росинкою» і Христиною Михайлюк ми познайомилися в Яремчі, коли знімався музичний телефільм «Червона рута». До того часу я знав про цей колектив, чув їх по радіо і телебаченню. Мені подобався їх злагоджений спів, чистота інтонування, сценічний вигляд. Дівчата були молоді, красиві, поводитися скромно і толерантно.

На той час вони вже мали у своєму репертуарі мою пісню на слова А. Фартушняка «Сніжинки падають» (соліст – Михайло Сливоцький). Мені імпонувало їхнє виконання і тому, на прохання Христини, я дав ноти кількох своїх пісень. У виконанні «Росинки» звучали мої пісні: «Посміхнувся ти», «Якщо любиш – кохай», «Ми йдемо далі» (була записана на платівку фірмою «Мелодія»), «Зоряна ніч» (виконувалась не тільки в концертах, але й звучала у музичному фільмі «Дзвенить “Росинка” у піснях»).

Пригадується десятиріччя творчої діяльності ансамблю. Ми з Василем Зінкевичем і Назарієм Яремчуком були запрошені на це дійство. Концерт пройшов з великим успіхом і ми ще не раз пригадували цю поїздку до друзів у Івано-Франківськ.

До 50-річчя «Росинки» я був запрошений виступити з вітальним словом, але не судилося... були вагомі причини.

В концерті звучала моя «Зоряна ніч» з оригінальним супроводом, який створила концертмейстер «Росинки», талановита піаністка, заслужена артистка України Любов Гундер.

Минають літа, спливають десятиліття, а «Росинка» все співає і співає... Співає для свого задоволення, співає на радість тим, хто любить і шанує їх.

З роси і води Вам, «Росинки»!

*Ольга Засадна (Гриньків),
кандидатка мистецтвознавства,
заслужена артистка України,
старша викладачка кафедри хорового диригування
Національної музичної академії
імені П. І. Чайковського (Київ)*

ПІСНІ, З ЯКИМИ Я РОСЛА...

Що означає для мене «Росинка»? Це одні з перших моїх музичних вражень, причому настільки ранніх, що не пригадаю коли вперше її почула. Здається, що пісні, які виконував цей ансамбль завжди були у моєму житті. І напевно зайвим було б зазначати, що майже усі ці твори знаю напам'ять. «Росинка» – це найкращі спогади з дитинства та юності, це частина історії моєї родини, адже там співає моя дорога цюця Оля – Ольга Черсак.

Пригадую, як я маленькою чекала їхнього приїзду до Києва, чи то на концерт, чи телевізійну зйомку! Адже ці красиві дівчата, саме так, дівчата, будуть неодмінно у нас гостювати і я зможу з ними тихесенько поспівати, а також послухати неймовірні історії життя та творчості. Слід сказати, що для мене ансамбль «Росинка» не лише був і залишається еталоном жіночого ансамблевого співу, але й зразком справжньої дружби. І в цьому також полягає унікальність колективу, адже не так часто на концертних майданчиках звучать ансамблі, що відсвяткували півстолітній ювілей. Така темброва звучність та «зіспіваність» справді захоплює! У цьому контексті особливої уваги заслуговує постать керівника «Росинки» – Христини Олександрівни Михайлюк, її високого професіоналізму та особистої харизми, яка змогла знайти і об'єднати у пісні рідних за духом людей.

Не підраховувала скільки разів я переглядала музичний фільм «Дзвенить «Росинка» у піснях», задалегідь записаний на відеокasetу. Вивчила усі пісні та навіть їх порядок, милувалася красою Карпат та пишалася тим, що особисто знаю головних героїнь стрічки. Тут мушу зізнатися, що досі дуже важко сприйняти у «чужому» не «Росинчиному» виконанні «Чарівну скрипку» І. Поклада та Ю. Рибчинського.

«Росинка» формувала не лише мій музичний смак, на її піснях зростали цілі покоління музикантів і співаків.

Дзвени, «Росинко»! Ще довго дзвени у піснях!

*Наталія Колісник,
керівниця народного аматорського
вокального ансамблю «Яворина»,
старша викладачка Соболівської ДМШ
(Вінницька область),
керівниця народного камерного хору
«Первоцвіт»*

НИЗЬКИЙ УКЛІН З ПОДІЛЛЯ

Пісня закінчилася... Тиша... Заворожили... Тільки в повітрі плине звук, мов кришталь, а в залі – нескінченні оплески. Пісня вразила серця глядачів, з очей скотилась скупа сльозина, бо виконання її зачепило найпотаємніші струни серця, здається, пройшла крізь тебе. Це – магія творення, мить, коли слухачеві віддано прекрасний спів рідної, дорожчої серцю її величності української пісні. І в цьому вся «Росинка». Ансамбль, який по-праву можна назвати найкращим в Україні. Високопрофесійний, еталонний, з власним індивідуальним стилем, для всіх – зразок для наслідування. Бо їхні пісні заплітаються у вербові лози і летять, летять.

І яке щастя, що чудові, майстерно аранжовані пісні долетіли з Карпат до чарівного Поділля, де також все говорить, співає, сміється, і високо над полями злітає така рідна українська пісня. Більше 30 років існує невидима дружба між скромним сільським вокальним ансамблем «Яворина» та незрівнянною «Росинкою».

В далекі 70-ті роки, будучи студенткою Коломийського педучилища (музичний відділ), закохалася в цей ансамбль. Тоді для мене було великим щастям, коли в руки потрапляли ноти пісень, які співала «Росинка». Старалась все занотувати, бо знала, що в майбутньому згодиться. Доля закинула на Поділля, в мальовниче село Соболівку, де була відкрита і нині працює одна з перших в Україні сільська музична школа. Тут створила вокальний ансамбль «Яворина». Переспівали все занотоване. Постійно зверталась до сестрички Карась Ганни Василівни і запитувала, що нового співає «Росинка»? І вже Ганна Василівна висилала від руки писані «Ой, Боже, Боже, зглянься на нас», «Моя Україна» М. Свидюка, «Танго» муз. О. Строка, «Чия то хатина» обр. О. Черсак, і т. д., якими щедро ділилася Христина Олександрівна. Завдячуючи цим двом прекрасним, талановитим жінкам, Ганні Карась та Христині Михайлюк, ансамбль «Яворина» має всі безцінні ювілейні збірки «Росинки». І ми маємо можливість виконувати ці маленькі шедеври, пісні-перлинки, в яких виражена самобутність, майстерність аранжування, глибина змісту, збереження національних традицій, нестандартний підхід до традиційних музичних речей, які не залишать байдужими ні професіоналів, ані аматорів, якими є ми. Хочеться знову і знову виконувати, перейматися

цими піснями-шедеврами і хоч наближено до «Росинки» самим давати їм нове життя, нове дихання, новий політ. Для нас «Росинка» – взірець, «настільна книга». Вони нас вчать, як єднати думки учасників, під час виступу зливатися в одне ціле, перевтілюватися, відкривати як у собі, так і в слухачів найпотаємніші порухи душі та серця, переповнювати душу радістю від можливості торкатися серцем до чарівності звучання пісень, пропускати їх крізь себе.

Низький уклін із Поділля, дорогі ювіляри, Христіно Олександрівно та учасниці «Росинки», за співпрацю, за те, що живете для людей, даруєте своїм співом світ вічної краси і сонця, торкаєтесь сердець, примушуєте відчувати біль і радість, тугу і надію в наш такий непростий час.

Многії Вам і благії пісенні літа!

Надія Кукураза,

*кандидатка мистецтвознавства, доцентка,
завідувачка кафедри сценічного мистецтва і
хореографії Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

«РОСИНКА» – ЛЮБОВ МОЯ...

Моє перше живе знайомство з «Росинкою» відбулося в драмтеатрі на їхньому черговому ювілейному концерті. Тоді я була глядачкою (добре запам'ятала наші вечірні розмови з автором пісень і композитором Григорієм Котиком про унікальність співу «росинок»), слухала палку промову народного улюбленця, легендарного виконавця української естрадної пісні Василя Зінкевича про ансамбль, про його керівничку Христіну Олександрівну Михайлюк... Ще запам'ятала море квітів..., втім, їх завжди було безмежжя на всіх концертах від вдячних шанувальників... Хтось із глядачів навіть жартував наступного дня, що всі квіткові крамниці на Мельника спорожніли...

Тоді навіть уявити не могла, що протягом наступних трьох ювілеїв ансамблю стоятиму за сценою, озвучуватиму в мікрофон підводки до пісень «Росинок» і ретельно стежитиму за ходом концерту як режисерка.

Візьму на себе сміливість ствердити, що зі сторони Христіни Олександрівни завжди відчувала симпатію, хоча ми нечасто спілкувалися наживо... Я палко любила її, її «Росинку», вона «визнавала» мене як ведучу.

Вперше ми зустрілися 2006-го на презентації збірки зі спогадами і нотами пісень Володимира Яцоли «Недописані мелодії, недоспівані пісні...», мною

упорядкувану. Христина Олександрівна вчила Володю ще в музичній школі, то ж і розповідала про нього, про його талант...

Всі думки Христини Олександрівни щодо моєї участі в режисерсько-постановочній групі до наступних ювілейних концертів «Росинки» виникли якось органічно..., мені їх завжди озвучувала Ольга Молодій, з якою нас донині еднає щира дружба.

Для мене це була надзвичайно приємна несподіванка, бо то були висока довіра і честь – торкнутися мистецтва співу «росинок», бути на їхніх репетиціях, спільно обговорювати сценарний хід, підбирати віршований матеріал...

Сценарій творчих вечорів вже давно був відшліфований незміною ведучою, сценаристкою, співорганізаторкою концертів «Росинки» Лілією Борисевич. Разом з Миколою Соєю (чудова пара ведучих!!!) вони щоразу традиційно розповідали про нові творчі успіхи «Росинки», запрошували на сцену до вітального слова шанувальників їхнього пісенного мистецтва.

Та кожен новий концерт мав мати свої цікавинки.

Христина Олександрівна, розуміючи, що в одному концерті всіх творів з репертуару не виконати, запропонувала попури, де окремими куплетами пісень Росинки розповідали історію одного кохання, а я зачитувала уривки з поезій: зустріч, злет високих почуттів..., гіркота розлуки..:

*Нічого такого не сталося.
Бо хто ти для мене? Сторонній.
Життя соталось, соталось
Гіркими нитками іронії.
Життя соталось, соталось.
Лишився клубочок болю.
Нічого такого не сталося.
Ти просто схожий на Долю.*

(Ліна Костенко).

Часто до певних пісенних творів віршовані рядки було скомпоновано, бо, звертаючись до класичної поезії наших українських авторів, я обов'язково додавала слово «пісня»:

*Любов і ПІСНЯ лиш врятовують світ,
цей дивний світ з пожарищами й війнами
і Божий слід глибокий Божий слід,
і світло за відчиненими вікнами.,
і милосердя тихе мовчазне,
і співчування до живого й суцього,
а все лихе мине колись мине.
Ми несемо свій хрест задля грядущого,
де буде мати сонячна як день*

*і добрі люди дивом зачаровані,
і зорпад нечуваних пісень,
і почуття Всевишнім подаровані... (Світлана Костюк)*

Люблю «Росинку»... Люблю Христину Олександрівну за її бездоганий естетичний смак, в якому злилися виняткове чуття Мелодії та «вага» Слова..., за її нелюбов до пустослів'я (особливо на сцені!!!), за делікатність і стриманість почуттів (без надміру сентиментальності), ... все це я «читаю» в пісенному стилі «росинок»... А ще люблю її за Людяність, Відкритість, Щирість!

Люблю спостерігати за «росинками» перед їхнім виходом на сцену, а потім просто «не впізнавати» їх при світлі софітів: замріяний погляд Ольги Молодій, що завжди лине десь у височинь..., дивовижної краси очі Марії Ортинської..., щось в поставі від англійської леді в Ірини Жеребецької, класичну стриманість прекрасної Ольги Черсак..., за фортепіано – чари над клавішами неймовірної піаністки, музичної співавторки пісень Любові Гундер. І над ними всіма «чаклує» над піснею, над унікальним злиттям акордів Христина Олександрівна Михайлюк...

В ювілейному концерті не могли не прозвучати рядки поезії Ліни Костенко:

*Вечірнє сонце, дякую за день!
Вечірнє сонце, дякую за втому.
За тих лісів просвітлений Едем
і за волошку в житті золотому.
За твій світанок, і за твій зеніт,
і за мої обпечені зеніти.
За те, що завтра хоче зеленіть,
за те, що вчора встигло оддзвеніти...
За те, що завтра жде своїх натхнень.
Що десь у світі кров ще не пролито.
Вечірнє сонце, дякую за день,
за цю потребу ПСНІ, як молитви.*

Тоді хтось сприйняв їх, як прощання «росинок» з великою сценою...

Та за кілька місяців ми знову всі зустрілися на презентації фільму учениці Христини Олександрівни Ольги Терешкун про «Росинку», яку, як завжди, *традиційно* вели пані Ліля і пан Микола, де я також *традиційно* була за кулісами, щоб вчасно попередити Росинок про вихід на сцену... а потім... швидко летіла до зали, бо дуже хотіла прожити з ними їхню ПСНЮ..., бо ЛЮБЛЮ... БЕЗМЕЖНО!!!

*Богдан Кучер,
заслужений журналіст України,
автор і виконавець власних пісень*

І ПІСНЯ, ЯК БОЖИЙ ДАР!

Дивовижний світ нашої пісні з прадавніх давен. Бо наша пісня, як ніби птаха, двокрила, що назавше оселилася у серці дитини, брата, сестри, сина, доньки, тата, матері, дідуся і бабусі, усього українського родо-воду. І поміж цього різнобарв'я і многоквіття пісня вокального ансамблю «Росинка». Це вже не стільки пісня, а історія часу від того далекого березневого дня 1963 року, коли у районному містечку Надвірна, Христина Михайлюк збрала дівчат для співу, бо мріяла створити такий колектив. І з доброго помислу тодішнього музичного редактора Львівської студії телебачення Мирослава Сkochиляса ансамбль отримав назву «Мрія».

Відтак «Мрія» заяснила у сонячному промінні «Росинкою», яка у пісенному багатолітті утвердила на телебаченні, радіо, на сцені, посеред люду наше українське «Я». До прикладу, варто згадати фільм «Червона рута» (сценарій Мирослава Сkochиляса, редактор Роман Олексів). Дивовижне поєднання пісень у виконанні Василя Зінкевича, Назарія Яремчука, Софії Ротару і «Росинки». Поруч благословляли на пісню Володимир Івасюк, Левко Дутковський, Валерій Громцев...

Ті, хто дивився вперше фільм, казали: «Це наше. Ці пісні, немов повітря, немов молитва...». І справді – це доля! Тому феномен «Росинки» і полягає у дуже глибинній і високій людській філософії «любити». Любити свою рідну пісню тихою, незрадливою, молитовною любов'ю. Саме так! Бо «Росинка» і є тією мистецькою часткою цільного українського простору. Підсвідомо кожна пісня, її виконання і трактування ансамблем ставить сучаснику питання: «У якому просторі і часі живемо? І чи він, цей простір і час-український? Сім'я, родина, родовід, Україна. Заради чого нас привів Господь у цей чудотворний, безмежний і жорстокий світ зі своїм словом, думкою, піснею, вчинками, прагненнями, буттям і сутністю? Чого? Чому? Який він Господній задум, промисел?»

В цьому і є животнорна неповторність «Росинки», яку я збагнув, коли вперше світлої пам'яті Мирослав Сkochиляс запропонував мені, початкуючому журналістові, створити телепрограму про «Росинку» з гостем – Василем Зінкевичем.

Незабутні враження... Львів. Стрийський парк. Зйомки...

Відтак, була телепрограма з «Росинкою» та Михайлом Сливоцьким. Це насправду були неповторні часи! Я бачив з яким трепетом і любов'ю ставилися до наших красунь з Прикарпаття Мирослав Сkochиляс, Галина Ярема, телеопера-

тори, працівники студії Львівського телебачення. Певні думки і враження я тоді записував у своєму журналістському нотатнику: «Як сонячно співає наша «Росинка»! Вона, ніби долю поколінь виспівує у журбі і радощах, у злетах і падіннях, у любові і тривогах за людину, рідний край».

Не раз, вже згодом, працюючи на Івано-Франківському обласному радіо, запитував себе: «Яка ж вона – пісня «Росинки»? Який її напрям, концентрація і сила?»

Якось прийшла думка, коли писав інтерв'ю з Христиною Михайлюк, Ольгою Черсак, Ольгою Молодій...

Пісня «Росинки» – це особа! І у цій пісенній особині і є та велична українська родина із десятків тисяч, із мільйонів українських «я». Пісенних «я»! Бо ж пісня, як молитва і особа, як Божий дар!

І ця думка підтвердилася під час одного ювілейного концерту «Росинки» у нашому обласному театрі. Вели цей творчий вечір ми разом з Лілею Борисевич. Злива оплесків, вдячних слів і квітів! І сцена, як квітковий сад!

Згадую, згадую ще і не один спільний концерт з цим пісенним колективом у багатьох місцинах нашого Прикарпаття. Радісно на серці! Але час від часу гірчить наше пісенне сьогоднішнє... А де ж пісні «Росинки» у теле і радіо просторі? Де? Немає! Як і багатьох інших виконавців, які свого часу творили українську пісенну палітру! А незримий плин часу поволі забирає мистців у небеса... Чи розуміємо те, що відбувається нині? Нині людина увійшла в смугу великих випробувань свободою посеред розмитих принципів. Людині щораз важче дається гідність і справжність. Одна справа знати правду, інша – жити правдою. Одна справа проповідувати віру, інша справа жити вірою. Хто ми? Якого ми роду? Де ми є? Куди йдемо?

Переконаний, що багатолітня творчість «Росинки» почасти і дає відповіді на ці питання цього часу! Скажете, що це пісня минулого? Ні! Слухаючи «Росинку» нині, ми прочиняємо віконце у завтрашній день! Бо віриться, що пісня «Росинки» як Божий дар! А він, Божий дар, непроминальний!

*Ольга Левицька,
методистка з народної творчості
Центру культури і мистецтв
Івано-Франківської міської
територіальної громади*

ПІСНЯ, ЯКА ТОРКАЄТЬСЯ ДУШІ

Пісня була і є супутницею народу і в радості, і в горі. Заколисуючи дітей, матері співають коліскових, весну дівчата веснянками зустрічають,

колядами колядники зиму звіщають, маланчиними піснями та іграми Новий рік стрічають, сумовитими рекрутськими до війська виряджають.

Невичерпне джерело народної творчості щедро живить аматорські колективи, серед яких окремі можуть позмагатися і з професійними. З-поміж них – народний аматорський вокальний ансамбль «Росинка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

З перших років заснування цей колектив завоював широку популярність серед мешканців міста Івано-Франківська, області за їхню душевність, високу виконавську культуру, розмаїття репертуару. Чимало років минуло, коли я вперше побачила, почула і назавжди стала щирою шанувальницею пісенної творчості ансамблю.

До глибини душі заворожує спів, вже професійних співаків, м'яким пластичним звучанням, глибоким проникненням у характер виконуваної пісні, професійною вокально-ансамблевою майстерністю, вмінням не просто точно передати мелодію, а й створити виразний завершений художній образ.

Звичайно, колектив не відразу досягнув такого високого професійного рівня – це результат багаторічної щоденної наполегливої праці, постійного пошуку першого і єдиного, обдарованого талантом, керівника ансамблю – заслуженою діячкою мистецтв України Христини Олександрівни Михайлюк, і безперечно, незмінного складу учасниць, яких об'єднала безмежна закоханість у пісню, бажання нести людям радість. Щире покликання вокального ансамблю «Росинка» – творити красу у пісні, яка торкається душі.

Самовіддана праця керівника та учасниць колективу принесла свої плоди – заслужену популярність у рідному місті, Україні і далеко за її межами.

Хочеться побажати від щирого серця, щоб «Росинка» і надалі творчо зростала, процвітала та співала на радість людям!

*Дарія Лесик,
Івано-Франківськ*

ДОЛЕНОСНА ЗУСТРІЧ

Ювілей – це завжди підсумок, який заставляє оглянутися в минуле, сприйняти сьогодні, він допомагає визначити головні віхи життя і творчості. Змінювалися держави, розвалилася імперія СРСР, будувалася Україна, педагогічний інститут, в якому зародилася «Росинка», видозмінився і став Прикарпатським національним університетом. Тривала велика турбулентність нашого життя. І треба було дуже любити свою українську пісню, мати тверду переконаність і силу волі, щоб втри-

мати колектив і впевнено крокувати далі. Вокальний ансамбль «Росинка» став могутньою рікою, яка щедро розлилася українськими землями завдяки творчості талановитих «росиночок».

Про керівника вокального ансамблю Христину Олександрівну Михайлюк писати дуже легко і складно водночас. Легко, бо вона близька мені духовно: відкрита, справедлива, з великою повагою до людей, інтелектуальна, професійна. Складно, бо талант завжди індивідуальний, вона добре знає собі ціну, самокритична, вимоглива до себе і тих, хто поруч. Творчість вокального ансамблю «Росинка» заслуговує окремого дослідження, бо цікавого і вагомого матеріалу вистачить, а мій спогад суб'єктивний, без переліку концертів, років зміни складу учасників, без переліку безлічі нагород.

Доля звела мене з Христіною Олександрівною Михайлюк давно і надовго: студенткою я навчалася у неї по класу вокалу; почала свою трудову діяльність як концертмейстер в її класі; згодом, стала її колегою, як викладач фортепіано, а зараз ми, просто, щирі друзі. Для мене, інструменталіста, працювати з вокалістами було дуже цікаво, тим більше, що я продовжувала навчання у Львівській консерваторії. Така робота розвивала моє асоціативне мислення, допомагала краще відчувати музичний синтаксис і фразування, а, головне, гартувала сценічну витримку.

Працюючи досить довго в класі вокалу професорки Михайлюк, я хочу звернути увагу на її педагогіку. Не дивлячись на велику концертну діяльність ансамблю, Христина Олександрівна дуже відповідально ставилася до педагогічної роботи і до розвитку студентів з різним рівнем обдарованості. Це вдумливий і талановитий педагог. До роботи зі студентами завжди підходила індивідуально, вміла визначити сильні і слабкі сторони голосу, знала як його розвивати. На занятті була вимогливою, потребувала серйозної підготовки до кожного уроку, не терпіла розхлябаності. Педагог була тонким психологом і вміла «надихнути» студента на творчу роботу. Під час навчання вокалістів вона велику увагу приділяла чистоті інтонування, особливостям звукоутворення, вмінню володіти диханням і постійно працювала над дикцією. Для цього підбиралися різні розспівки, вокалізи і музичні твори, поки певна проблема не усувалася. Зібрати музичний образ, втілити емоційний характер і настрої твору допомагав завжди яскравий показ викладача. Після виступу робився детальний аналіз виконання, виправлялися помилки; похвали давалися дуже рідко і були вони скупими.

До студентів-учасників ансамблю «Росинка» Х. О. Михайлюк завжди ставила особливо високі вимоги, як щодо навчання, так і поведінки. Не дивлячись на те, що вони мали навантаження значно більше, ніж інші студенти (репетиції, концерти, поїздки), «росиночки» не мали жодних послаблень. Вони завжди виконували серйозні великі програми; пропускати будь-які предмети, не готуватися до них суворо заборонялося; педагог не дозволяла «росинкам» протиставлятися в колективі. І вони не підводили свого наставника ніколи. Як я пам'ятаю,

всі вони (а за роки їх було багато!) добре вчилися, брали активну участь у студентському житті і мали особливий шарм виховання. Я можу про це говорити відповідально, бо у мене в класі індивідуального фортепіано вчилася Оля Михайлюк (Молодій). Талановита, музикальна, відповідальна. Щоб виконати програму з фортепіано, необхідна тривала і наполеглива робота за інструментом, бо швидко неможливо досягнути результату. І нам вдалося блискуче виконати державну програму з відзначенням голови державної комісії. Це можу сказати і про Олю Гриньків (Черсак), яка зробила великий поступ в опанування гри на фортепіано і теж була відзначена за виконання на державному іспиті.

Хочу підкреслити ще одну рідкісну рису педагога Михайлюк – відкритість до критики, вміння скористатися нею для вдосконалення майстерності, адже мистці дуже чуттєво на неї реагують. Пам'ятаю наші академконцерти під головуванням Божени Андріївни Антоневиц (співачка, учениця славетної Соломії Крушельницької), яка гостро висловлювала свої зауваження і була дуже безапеляційною у своїх судженнях. І завжди Христина Олександрівна вміла з гідністю сприйняти зауваження і використати їх на користь справі.

До концертмейстера теж завжди була пильна увага на заняттях і висувалися певні вимоги: музична гнучкість, здатність миттєво перевтілюватися, особливе ставлення до тексту і вокальних завдань. Саме Христині Олександрівні вистачило такту і терпеливості до мого формування як музиканта. За час роботи з вокалістами я згадую різні моменти нашого життя. Ми готувалися до екзамену з однією з «росинок», Надією Дешко. Це була здібна студентка, яка володіла низьким альтом. В одному з творів їй ніяк не вдавалося «взяти» ноту «мі» другої октави. Вже викладач допомагала, я підспівувала, але ніяк не виходило... Я почула, що мій тембр голосу дуже підходить Надіїному голосу і ми зі студенткою «пішли на диверсію»: на екзамені інструмент фортепіано так стояв, що я сиділа спиною до комісії; Надя виконує свій «мучений» твір, а в потрібний момент я легко «беру» цю «трагічну» ноту. І тут чую радісний голос Божени Андріївни: «Бачиш як добре вона звучить! Ти з нею так працювала, як я казала?», – і показує голосом як; щаслива, очі світяться... Христина Олександрівна в замішанні, здивована...

Пригадується мені, як мисткиня розспівувала Назарія Яремчука перед концертом у нашому місті. Ми тоді працювали у навчальному корпусі на Шевченка, № 14 у читальному залі. Співака боліло горло і вони шукали найкращу манеру звукодобування, способи дихання для того, щоби не псувалося звучання. Цей голос великої сили і краси пам'ятаю досі (без мікрофонів, без шумів). Мені було цікаво слідкувати за способами роботи у вирішенні конкретного завдання з таким талантом.

Вокальний ансамбль «Росинка» став легендою нашого навчального закладу і нашого краю. Про роботу і життя в «Росинці» скажуть учасники ансамблю: про репетиції, про особливості роботи з тим чи іншим твором, про цікаві чи

незабутні концерти, про костюми і т. п., бо вони це добре знають зсередини. Я ж підкреслю більш загальні риси. Учасники ансамблю пропагували українську пісню на різних концертних майданчиках у нас і за кордоном, брали участь у радіо- і телепередачах, про них знімали кіно і записували платівки. І весь цей час, довгих 55 років, незмінним і натхненним керівником була Христина Олександрівна Михайлюк – людина палко закохана в пісню і слово. Для неї «Росинка» стала творчою лабораторією, де формувалися власні мистецькі пріоритети, шліфувалася педагогічна і психологічна майстерність, викристалізувався виконавський стиль. Адже, студентський вокальний ансамбль дуже плінний. Студенти закінчують навчання і розлітаються в різні міста і села. Тому приходилося постійно починати роботу з ансамблем з «нуля». Про мисткиню можна сказати, що вона дуже вимоглива і, разом з тим, надзвичайно вдумлива, одухотворена співачка-художник, яку «любить» сцена. Твори в репертуар вибиралися змістовні, де тонко відчувається емоція слова. В репертуарі ми бачимо класику, твори зарубіжних композиторів, але основною завжди була українська музика. Основою виконання був зміст пісні, тому робота над дикцією, чистотою інтонації, фразуванням, диханням займала багато часу. Згодом виплекався своєрідний виконавський стиль «Росинки»: наспівність, мелодизм, довга фраза, культура звука і над усім панує дбайливо вибудована гармонія, то серпанкова, то пахуче сочисте гроно, з якого вив'язується мелодія. Чудова збалансованість голосів, ідеальне звучання ансамблю є постійно в пріоритеті всіх учасників. Образ твору завжди подається в розвитку, якість звучання, особливість звука в кожному творі, «колір» гармонії допомагали отримати випукле і яскраве вираження, що завжди «зачіпало» душу слухачів і посилювало емоційне виконання.

Христина Олександрівна завжди з великим пієтетом ставилася до своїх викладачів, пам'ятає своїх студентів, цікавиться їхньою долею і творчістю, знаходить час для численних друзів і знайомих.

Педагог виховала велику плеяду співаків і організаторів вокальних колективів, формувала і розвивала музичні смаки поціновувачів мистецтва наших земляків, які завжди щиро сприймають творчість «Росинки». І все своє творче життя Х. О. Михайлюк і учасники ансамблю впливають на розвиток української культури, пропагують культуру виконання і сценічного втілення. Всі учасники ансамблю, які пройшли «духовну школу» свого керівника, є активними учасниками громадського життя, вони високопатріотичні, де любов до України і повага людини сприймаються з особливою шанобливістю.

В час ювілею висловлюю глибоку повагу і любов чудовим співакам: Марії Ортинській, Ірині Жеребецькій, Ользі Молодій, Ользі Черсак-Гриньків, незрівнянній піаністці-імпрровізаторці Любові Гундер та творчому натхненнику «Росинки» великій Мисткині і Педагогу – Христині Михайлюк за їхню життєву позицію і за посвяту себе музиці.

З роси і води Вам, дорогі ювіляри!

*Микола Лесюк,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри слов'янських мов
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

ДЗВІНКОГОЛОСА ХРИСТИНКА-РОСИНКА

З приходом у 1967 році в колишній Івано-Франківський педінститут нового ректора Олександра Устенка забурлило в інституті культурно-мистецьке життя. Сам він був незвичайно залюбленим у мистецтво, тож усіляко сприяв зародженню і розвитку мистецьких колективів. Молодий і завзятий хореограф Богдан Стасько, який приїхав разом із ним із Дрогобича, організував хореографічний ансамбль «Верховинка», який об'їздив із гастрольями багато країн Європи, залунав на повну силу ніжний голос прикарпатського соловейка Михайла Сливоцького, який також об'їздив з гастрольями чи не пів світу, створювалися вокальні, інструментальні та естрадні колективи, наприклад, квартет у складі Михайла Сливоцького, Ореста Шуляра, Юрія Серганюка та Петра Чоловського, ансамбль «Опришки», інструментальний ансамбль під керівництвом Юрія Фейди та ін. Однак найяскравішим колективом із самого початку його створення був унікальний, рівного якому не було і немає в Україні, вокальний ансамбль «Росинка», ініціатором створення якого, організатором і незмінним ось уже впродовж понад 50 років керівником була і є надзвичайно талановита, симпатична, завжди усміхнена, оптимістично налаштована Христина Михайлюк.

Уперше я побачив і з неймовірним захопленням прослухав «Росинку» десь у кінці шістдесятих чи на початку сімдесятих років минулого століття на концерті в Будинку культури села Тязів. Яке тоді було свято – не пам'ятаю, але я приїхав туди до своїх друзів Савчаків. Марійка Савчак була тоді ще заступником, а дещо пізніше директоркою школи, а Василь, її чоловік, мій одногрупник під час навчання в інституті, був учителем. Отож ми плескали в долоні до нестями після кожної пісні, виконаної цим чудовим колективом. Це й справді були неймовірні емоції. Ми в ті часи захоплювалися «Аббою», «Боні-М» та іншими зарубіжними колективами, а тут раптом вривається в музичний світ свій рідний, надзвичайно гармонійний, милий серцю ансамбль із чарівними, красивими дівчатами, які легко, грайливо виконують пісню за піснею. Оголошують керівника: Христина Михайлюк! Чудова, чорнява, усміхнена красуня з неймовірно красивим голосом-альтом легко кланяється публіці – і знову вибух овацій. Я тоді назавжди закохався в цих милих дівчат, полюбив цей чудовий колектив, навек став палким прихильником «Росинки».

Час пролітає безжально швидко, але йому, здається, невідвладні ці милі дівчата. Про те, що комусь із них уже є далеко за п'ятдесят, не хочеться вірити. Для мене вони такі ж молоді, як були і десять, і двадцять, і тридцять чи й більше років. Я кажу про нинішній склад «Росинки», який не міняється ось уже понад 35 років. Це Христина Михайлюк, Ольга Молодій, Ірина Жеребецька, Марійка Ортинська, Ольга Черсак та їхній постійний акомпаніатор Любов Гундер (Стецик). Знаю, що через «Росинку» пройшли десятки колишніх студенток музпеду, талановитих вокалісток, які вже мають свої подібні вокальні групи за місцем своєї праці, але досягти такої високої майстерності, такої вокальної досконалості, якої володіє «матірня» «Росинка» не вдасться нікому і ніколи. Бо тут керує ансамблем Христина Михайлюк, заслужена діячка мистецтв, професорка, педагогиня з величезними музичними здібностями, велика музично-вокальна діва, людина надзвичайно мила, щира, доброзичлива, зовнішньою і внутрішньою красою якої захоплюються й досі чоловіки, якій буде вдячний не один студент, не одна студентка за незабутні уроки життя, уроки музики, уроки високого вокального мистецтва.

Якщо це правда, що Пані Христина наближається до свого 80-літнього ювілею (хоч у це важко повірити), то я бажаю їй ще довго не сходити ні з «концертної» сцени, ні зі сцени життя!

Многая літ Вам, Пані Христинко!!!

*Леся Малько,
м. Івано-Франківськ*

СПРАВЖНЯ МУЗИКА

Справжня музика – це завжди емоція, а емоція – це енергія ДУШІ. Саме такі асоціації завжди виникають у мене, коли чую: «Вокальний ансамбль «Росинка»! Адже цей чудовий колектив вже дійсно півстоліття дарує людям філігранне мистецтво співу, наповнене ПРАВДОЮ емоцій, глибиною ДУШІ, де кожна пісня не просто гарно виконується, а проживається «Росинкою» від першого і до останнього слова, від першої і до останньої ноти!...

А якою ж високою є культура співу «Росинки», відчуття фрази та драматургії пісні, чисте аж до обертонів звучання багатоголосся, філігранний унісон, трепетне а саррелла!..

Це дійсно – СПРАВЖНЯ Музика! Але ж ансамбль чи оркестр – це є колектив, де завжди є керівник, тобто СЕРЦЕ музичного організму. А серце – це і глибина, і зрілість, і смуток, і біль, і зміст, і шляхетність, і порядність, і крила!..

То ж саме таким багатограним і є серце беззмінного керівника вже дійсно легендарного вокального ансамблю «Росинка» – Христини Олександрівни Михайлюк, котра разом зі своїми талановитими учасницями ансамблю вже півстоліття примножує духовність на ниві високого музичного мистецтва.

Я з великою радістю приєднуюсь до всіх привітань з нагоди двох славних ювілеїв – 80-річчя пані Христини Михайлюк та 55-річчя з дня утворення чудового ансамблю «Росинка».

Здоров'я, добра і життєвої наснаги!

З повагою і теплом – Леся Малько, автор музики пісень.

*Тарас Марусик,
журналіст, публіцист,
перекладач з французької,
експерт з питань мовної політики,
член Національних спілок
журналістів і письменників,
лауреат премії імені І. Огієнка*

НЕЗАБУТНЄ ВІДРЯДЖЕННЯ

Часто кажуть, що один у полі не воїн. Доводиться чути також, що незамінних немає. Я дотримуюся протилежної думки, і підтвердженням цього є Христина Михайлюк.

Я не знаю всіх перипетій і нюансів створення вокального ансамблю «Росинка», та ще й у підлі советські часи, але чи візьметься хтось стверджувати, що цей музичний колектив, який увійшов у скарбницю української пісенної культури, створили б і без Христини Михайлюк? Ба більше, чи засвітилася б «Росинка» у знаковому музичному телефільмі «Червона рута» разом із Володимиром Івасюком, Назарієм Яремчуком, Василем Зінкевичасем, Софією Ротару без неї?

Недаремно на 35-річному ювілеї ансамблю поет Степан Пушик, якого можна назвати одним зі співавторів успіху цього легендарного колективу, сказав, звертаючись до Христини Михайлюк: «Дякую, що ти мої твори скупала в «Росинці». Колись нас не буде – залишаться наші пісні».

Для мене ансамбль «Росинка», зокрема, його перевірене часом ядро, і його незмінна керівниця – нерозривне ціле. Аж не віриться, що знайомі ми понад 30 років. І сталося це випадково, хоча я переконаний, що випадковість ця не випадкова. Як сказав французький письменник Анатоль Франс, випадок – це псевдонім Бога, коли він не хоче підписуватися своїм ім'ям. І випадок вказав на 1991 рік, а не на літо 1971 року, коли «Росинка» брала участь у зніманні фільму в Яремчі, де я тоді закінчив 9-ий клас.

Познайомилися ми в липні 1991 року, коли на запрошення одного з керівників Товариства «Україна» Володимира Якимця і за згодою голови Комітету з питань культури Верховної Ради України Леся Танюка я поїхав у відрядження на теплоході «Тарас Шевченко» за маршрутом Київ-Одеса-Київ. Поїздку було організовано для канадських українців.

Це було одне з найкращих відряджень, тим більше, що відтоді Дніпром не плавав. Канів, Хортиця, Дніпропетровськ, Каховка, Миколаїв, Херсон, Одеса. Концерти моїх землячок, запрошених також у це плавання, багатьох вразили – і мене також.

До того я трохи чув про «Росинку» і навіть міг побачити їх у 1971 році, коли в Яремчі знімали фільм «Червона рута», де цей вокальний ансамбль виконав чимало пісень у товаристві тодішніх нових зірок, які почали сходити на українському небосхилі. Пригадую туманно, ходив колами, але так і не наважився іти туди, де знімався фільм...

Після того незабутнього відрядження ми заприязнилися і досі зв'язані дружбою. І хоча від однієї зустрічі до іншої, від одного контакту до іншого проходять місяці, а буває і роки, це не пунктирна лінія, а нерозривний «ланцюг єдності».

І досі згадую неповторну атмосферу тих трьох ювілейних концертів ансамблю «Росинка» в Івано-Франківському драмтеатрі, на яких мені довелося побувати. Чудові вокалістки-солістки і їхня акомпаніаторка купалися в любові глядацької зали.

Пригадую, яким теплом були просякнуті слова народного артиста України Василя Зінкевича: «Наша пісня – то не є забава, то є органічна складова національної формули України, і цей колектив, цей ансамбль робить нашу духовну царину вищою. Низький уклін прекрасному ансамблю «Росинка». Бути українцем – це вже дуже багато».

Ці слова повною мірою відносяться до Христини Михайлюк, без якої «Росинка» якщо б була, то не такою. Тож незамінні люди є посеред нас. Вони кожен на своєму місці крок за кроком розбудовують нашу незамінну Батьківщину. Слава цим людям! Слава Христині Михайлюк і кожній учасниці ансамблю! Слава Україні!

*Ліна Матієва,
концертмейстерка Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника*

ТАЛАНТ ЖИТТЯ

Я спробую розповісти про Христину Олександрівну, не як про живу легенду, що відома загалу, а про ту, якою вона є для мене поза сценою, за лаштунками, у буденних клопотах, в стінах класу, під час роботи.

Наша професія, на мою думку, перш за все, вимагає психологічного комфорту, тільки тоді можливо досягнути довірливих стосунків зі студентами, відкрити їх та наповнити знаннями і любов'ю. Цей комфорт створюється нами, він напряду залежить від стосунків викладач – концертмейстер. І ось тут, я вважаю, наше найбільше досягнення, оскільки нам вдалося прожити ці 25 років без жодної сварки чи непорозуміння, не тільки плідно, але й щасливо! У нас не буває поганого настрою (навіть розспівки виконуються на «усмішці»), усім приємно і затишно, куди хочеться повертатися після канікул, де тебе завжди чекають і зустрічають з радістю.

Вперше я познайомилася з Христиною Олександрівною у далекому вересні 1986 року, коли студенткою-першокурсницею прийшла до неї на заняття з постановки голосу. До того часу я співала лише у хорі, тому сольний спів мене неабияк хвилював і манив. Мені дуже пощастило, що саме Христина Олександрівна стала моїм першим викладачем, яка не лише вправно працювала з моїм голосом, але й закохала мене у спів настільки, що я пов'язала з ним усе своє життя! Саме тоді відчула ту неповторну атмосферу, яка панує там, де присутні професійність, вимогливість, ретельність, увага, гумор, доброзичливість і щирість. Концертмейстером у мене була ще одна «росинка» – Ольга Романівна Молодій, у клас якої я перейшла згодом. І хоча лише рік займалась з Христиною Олександрівною в якості студентки, та доля мене нагородила багаторічною працею пліч-о-пліч у ролі концертмейстера.

Як справжній митець, Христина Олександрівна дуже відповідально ставиться до своєї роботи. У кожного студента вміло розкриває такі можливості, про які він сам навіть не здогадувався. Вона вперто і наполегливо видобуває вокальний звук з перших же занять, надалі зміцнюючи і вдосконалюючи його. Тут у пригоді стають і інтуїтивне професійне чуття, і вміння розгледіти потенціал, і величезний досвід, і бажання максимально розкрити кожен індивідуальний талант, і вправно підібрати необхідні «знаряддя» для досягнення бажаного результату. Дуже ретельно вибирається програма, вокальні вправи щоразу вдосконалюються з урахуванням індивідуальних завдань і відпрацювання необхідних

навичок з подальшим їх використанням у творах, наближаючи звук до його природнього звучання та вирівнюючи його на усьому діапазоні голосу, не говорячи вже про обов'язкове розширення самого діапазону, що можуть підтвердити усі наші випускники.

Христина Олександрівна ніколи не кривить душею, критична і вимоглива як до себе, так і до оточуючих. Студентам треба ой як добре попрацювати, щоб отримати схвальну реакцію свого педагога. Зате її похвала завжди сприймається як найвища нагорода! За усі роки у нас в класі народилися свої афоризми («починає закінчуватися голос»), лауреати багатьох конкурсів, різні вокальні форми (студентський ансамбль, тріо «Едельвейс», дует двох Ірин), встановилися традиції та телепатичний зв'язок між мною та Христиною Олександрівною, коли ми без слів розуміємо одна одну. Велика вдячність Христині Олександрівні за підтримку, за розуміння, за демократичні стосунки, за делікатність і повагу, з якою вона ставиться до мене і студентів, за м'яке та вмале скерування у вірному напрямку, за те, що не обмежує творчу свободу і допомагає через музику пізнавати і розкривати себе.

Христина Олександрівна виховала не лише велику кількість вдячних студентів, але й мене. Я сміливо можу стверджувати, що навчилася займатися з нашими студентами, переймаючи досвід у неї, використовуючи її прийоми і методи, чим дуже пишаюся. Постановка голосу для мене не просто назва навчальної дисципліни, а складний довготривалий процес, що охоплює не лише цілий комплекс технічних навичок, якими оволодіває студент, але й особистісне зростання музиканта. Це кропітка індивідуальна робота, розтягнута на роки, а не лише кількахвилинний виступ на сцені. І саме це я найбільше ціную і люблю у нашій професії. Це як захоплива пригода, що дозволяє відкрити найпотаємніші куточки душі, проявити своє відношення до кожного звука, перепробувати і переслухати велику кількість варіантів виконання, приміряти безліч ролей, прожити десятки різних доль і, нарешті, віднайти те своє, інтимно-особисте, що можеш принести у цей світ тільки ти...

Змінюються роки, студенти, влада і назви кафедр, та незмінними залишаються висока майстерність, вимогливість, професіоналізм, доброзичливість, щедрість та талант не лише до співу, а й до життя!

Катерина Медвідь-Мункач

КЛЮЧОВА ЗУСТРІЧ

Студентські роки світлими і яскравими кадрами спливають у моїй пам'яті... Напевно, Бог, плануючи нашу появу на цей світ, обдарувавши певними талантами і здібностями, запланував ряд ключових зустрічей з людьми, які будуть формувати світогляд, розкривати правду світу, передавати свої знання і, зрештою, наповнювати серце тим, що буде в пам'яті назавжди...

Ця щаслива ключова зустріч у моєму житті сталася у 1994 році, на першому курсі я стала студенткою Христини Олександрівни Михайлюк. Не маючи надзвичайних вокальних даних відчула в класі Христини Олександрівни тепло, дружню і творчу атмосферу. Окрім обов'язкової програми навчання ми, її студенти, часто зустрічалися після занять і просто співали. Співали те, що тішило слух, торкалося серця і творчо зближувало. І ось на третьому курсі з ініціативи Христини Олександрівни було створено тріо у складі однокурсників Наталії Немченко (сопрано), Ольги Фабрики (меццо-сопрано) і Катерини Мункачі (альт). Ми були щасливі, бо знали, що хоч на трошки наблизимося до пісенних таємниць «росинок», будемо поринати у світ співзвучних акордів, мистецтво співати «разом як один». Христина Олександрівна професійно і по-дружньому терпеливо викарбовувала кожного з нас, щоб ми звучали так, як мають звучати студенти її класу.

...Було багато незабутніх виступів та концертів, поїздок і зйомок, пере-співано десятки пісень... Христина Олександрівна завжди обирала для нас найкращий репертуар. Пригадується хвилювання, коли до класу заходив хтось із учасників «Росинки» – хотілося показати свою старанність, співати так як співають вони. Три роки творчого життя у студентському тріо стало світлим спогадом на все життя. Ми з дівчатами пишаємося тим, що у нас було саме так: звучно, душевно, цікаво, творчо, музично і дуже пісенно. Щира подяка нашій дорогій і рідній Христині Олександрівні, яка і дотепер є нашим душевним наставником, порадицею, прикладом для наслідування і просто надзвичайно світлою Людиною.

*Ірина Мельникович (Бабчук),
місто Візеу, Португалія*

МОЇ СПОГАДИ ПРО ДОРОГОГО ПЕДАГОГА

Щиро хочу поділитися своїми спогадами про мої уроки вокалу з Михайлюк Христиною Олександрівною. Протягом 2004–2009 роках я навчалася в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за спеціальністю «хорове диригування». Завжди любила жартувати, що за спеціальністю я диригент, але в душі вокалістка. На сьогоднішній день працюю у Португалії як вчитель музики у початкових класах і даю уроки вокалу у приватній музичній школі міста Візеу.

Мені дуже пощастило навчатися вокалу у Христини Олександрівни, прекрасного, талановитого викладача і людини з великої літери. Наші уроки завжди проходили на позитиві. Пригадую, що дні тижня понеділок і четвер були радісними днями як для мене, так і для мого викладача, бо це були дні уроків вокалу. Наш урок звичайно розпочинався з розспівки, але так як ми любили жартувати, то Христина Олександрівна завжди говорила: «Ну все, посміялася басом, а тепер співай сопрано». Другою частиною уроку завжди були українські народні пісні у народному виконанні. На кінець уроку завжди був теплий чай, який був приготовлений нашим незамінним концертмейстером Ліною Володимирівною. Також я співала дуетом з Іриною Захарієвою. Христина Олександрівна називала нас «мої лялечки», бо ми обидві малого росту. Важливо пригадати мій

сольний вокальний концерт, який відбувся на закінчення навчання в університеті у художньому музеї міста Івано-Франківська. Хочу щиро подякувати Христині Олександрівні за всю увагу, любов і терпіння. За те, що допомогла мені у розвитку народного співу і розвинула мій академічний спів, а особливо за те, що навчила розуміти і відчувати музику. Спів має у собі духовну магію, що передається людям, спів уміє заворожувати слухача.

На многая літа, Христіно Олександрівно!!!

Віктор Петренко,
*доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту і
адміністрування Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу*

**«МРІЯ» І «РОСИНКА»
ХРИСТИНИ МИХАЙЛЮК**

1967 рік – Всеукраїнський фестиваль самодіяльного мистецтва у Києві. Велика делегація творчих колективів і окремих виконавців з Прикарпаття представила на суд організаторів всі можливі види самодіяльного мистецтва.

За результатами прослуховування і виступів багатьох відомих самодіяльних колективів в числі нагороджених були названі уже відомий на той час в краї

жіночий вокальний ансамбль «Мрія» Надвірнянського будинку культури (керівник Х. Михайлюк), який отримав звання лауреата фестивалю самодіяльного мистецтва УРСР з врученням срібної медалі та Диплому другого ступеня, і студент 2-го курсу Івано-Франківського інституту нафти і газу В. Петренко, що також став лауреатом з врученням бронзової медалі і Диплому третього ступеня.

Та набагато ціннішим здобутком для цього студента тоді стало знайомство із Христіною Михайлюк – студенткою музично-педагогічного факультету Івано-Франківського державного педагогічного інституту, яка, продовжуючи керувати ансамблем «Мрія», уже створила на факультеті студентський вокальний ансамбль.

В пам'яті зринає перший виступ ансамблю на сцені обласної філармонії, в очах стоять скромні і елегантні костюми дівчат з великими бантами, їх успіх, заслужені оплески і розголос про новий колектив на початку довгого шляху до широко відомої, славної і легендарної «Росинки» з Івано-Франківська. Можливо, саме слова С. Пушика «А росинка з трави впала, про кохання забриніла» з пісні, виконаної ансамблем у телефільмі «Пісні над Львовом», і стали його назвою.

Поглянувши з відстані більш як 50-ти років на початок і всі наступні роки нашого знайомства, людської і творчої дружби, повинен констатувати, що мені випали велика честь і щастя протягом багатьох років навчаючись бути інженером, стаючи викладачем, винахідником і науковцем, перебувати водночас у зоні культурного впливу Христини Олександрівни, з її допомогою знайомитись і взаємодіяти з багатьма іншими представниками творчої інтелігенції Прикарпаття, поетами і письменниками, композиторами і диригентами, співаками і музикантами, разом з ними брати участь у творчому житті різних художніх колективів, в мистецьких подіях міста і області.

Коли сьогодні я переглядаю матеріали про творчий шлях професорки, заслуженого діячки мистецтв України Христини Олександрівни Михайлюк і згадую багатьох із більше як 50 учасниць – «Росинок» (Валі, Галі, Люби, Тамари ...), які пройшли школу цього ансамблю – школу професорки Христини Михайлюк, читаючи про їх поїздки, концерти, конкурси і творчі досягнення, то за певними подіями і місцями можу і дозволю собі сказати, що і я там був, і я співав з ними разом, і мені вдавалося розділити разом з ними радість творчих успіхів, і моя часточка в мистецькому житті Прикарпаття можливо залишилась в пам'яті людей, дякуючи саме «Росинці» та Христині Олександрівні.

Адже це разом з «Росинкою» я вперше взяв участь у телепрограмі «Українські вечорниці» у Львові та багатьох інших передачах, з майстерним вокальним супроводом «Росинки» ми стали переможцями тоді Всесоюзного конкурсу «Алло, ми шукаємо таланти» за виконання пісні І. Поклада на слова І. Бараха «Кохана», разом з «Росинкою» записали на платівці ВФ «Мелодія» пісню Д. Циганкова на слова М. Карпенка «А я люблю Прикарпаття», разом їздили з концертами по Україні і за її межі, разом ..., разом

Однак, як не жаль, але відсутність можливості поєднувати мистецьке життя з повноцінною викладацькою і науковою роботою у зовсім іншій сфері творчої активності поступово обумовили мій відхід від активної участі у художній самодіяльності на користь професійного життя. Проте, можливо, а, скоріше всього, саме цей досвід творчого життя з постійним пошуком чогось незвичного, нового, оригінального і кращого сформував у мене потяг до нестандартності та креативності як у наукових пошуках, так і у викладанні, дозволив стати кандидатом технічних і доктором економічних наук, створити власну наукову школу професора В. Петренка під назвою «Управління процесами інтелектокористування в соціально-економічних системах. Моїми піснями стали 22 захищені моїми учнями дисертації (4 докторські, 15 кандидатських і 3 докторів філософії), десяток монографій і навчальних посібників, сотні статей, 27 авторських свідоцтв про винаходи та ін.

Отже, дорога і незабутня Христіно Олександрівно, вогник моєї творчості був запалений і роздмуханий і з Вашою участю, за що Вам щиро дякую, а також бажаю міцного здоров'я та многая літ творчого і успішного життя Вам особисто та всім Вашим сущим в минулому, сьогодні і майбутнім «Росинкам».

З роси та з води Вам!!!

Зліва направо – Ліна Матієва, Христіна Михайлюк, Тетяна Поліщук, на передньому плані – Ірина Сахарієва (2019)

Тетяна Поліщук,

*студентка по класу вокалу
Христіни Олександрівни Михайлюк
у Прикарпатському національному
університеті імені Василя Стефаника,
1999–2004 роки*

ЖИТТЄДАЙНЕ ТЕПЛО

З особливою приємністю згадую уроки вокалу з Христіною Олександрівною Михайлюк. Приємна і усміхнена жіночка з першого дня зачарувала мене. Шановна, почесна та відповідальна, керівник і душа ансамблю «Росинка».

Живим вогником світяться її очі, а від привітної усмішки і гарячого серця передається життєдайне тепло, то добром і любов'ю загоряються наші серця, чистими і щирими стають наші душі сповнені піснею.

Завжди пам'ятатиму наш спів імпровізованим дуетом («Може серце дівчини, ще

не зовсім вивчене...») під акомпонемент чарівної Ліни Володимирівни. Уроки вокалу завжди були наповнені багатогранністю, цікавими вправами, захоплюючим репертуаром і теплою атмосферою. Христина Олександрівна – щира, добра, великодушна і багатогранна особистість, котра є хорошим наставником, порадиником, другом, вміє радіти творчим і особистим здобуткам своїх колишніх учнів, та з радістю ділиться творчим досвідом.

Я з 2009 року проживаю в м. Памлона (кололіство Іспанії), де працюю викладачем вокалу в академії співу. Кожен раз, як буваю в Івано-Франківську, ми з Христиною Олександрівною зустрічаємось за філіжанкою смачної кави.

*Володимир Пушкар,
заслужений артист України*

ХРИСТИНА МИХАЙЛЮК – ПРИКЛАД ВИСОКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ І ЛЮДЯНОСТІ

В своєму бажанні висловитись про цю славну людину я найперше зрозумів, що її образ і сприйняття для мене склалися невіддільно з вокальним ансамблем «Росинка», адже впродовж десятків років нашого знайомства і творчої співпраці ми перетинались виключно в такому складі.

Вперше зустрівся з уже відомим колективом «Росинка» я мав щастя на якомусь концерті в Івано-Франківську десь у 1973 році. Я тоді вчився в училищі, де викладачем був відомий композитор, світлої пам'яті Дмитро Циганков, котрий і порекомендував мене як читця гуморесок. Пані Михайлюк тоді видалась якоюсь сонячною, милою особою без найменшого вияву лідерства чи командирських ознак – просто красива, усміхнена, як усі дівчата. То було моє миттєве враження від якогось п'ятихвилинного спільного перебування перед виступом і воно могло бути далеко не об'єктивним, але з плином багатьох років я переконався, що воно було абсолютно вірним.

Більше двох десятків років мені не доводилось перетинатися ні з колективом «Росинка», ні з його керівницею – хіба любоватися ними на телеекрані, де їх показували дуже часто, при цьому я не проминав нагоди, якщо не похвалитись колишнім спільним виступом, то ностальгічно згадати про той пам'ятний концерт. Мені в ті часи доводилось виступати хіба десь у самодіяльності, та й то дуже рідко, а «Росинка» уже була відомою навіть поза межами України, виступаючи з Василем Зінкевичем, Назарієм Яремчуком, Володимиром Івасюком, Софією Ротару, Левком Дутковським, Михайлом Сливоцьким, зі «Смерічкою» та іншими провідними естрадними виконавцями.

З Божої ласки в 1995 році, коли мені поталанило вийти на професійну сцену, ми з «Росинкою» знову перетнулися в Івано-Франківському драмтеатрі на концерті. З того часу в нас було дуже багато спільних виступів, ми стали добрими друзями. Але я завжди сприймав їхній легендарний колектив крізь призму тієї першої концертної зустрічі, котру я згадував, як щось із розряду фантастичного. Тепер я вже мав можливість ближче познайомитися з керівницею і засновницею ансамблю п. Христиною Михайлюк і переконатись в тому, що моє перше враження від далекої миттєвої зустрічі було справедливим – вона була, як і тоді, красива, щиро усміхнена, шляхетна і мудра.

Я неодноразово задавався ціллю виявити, як вона десятки років керує жіночим (!) колективом без жодних скандалів чи розколів. Впродовж багатьох років мені доводилось бачити немало керівників різних колективів. Вони обов'язково проявляли свій керівний статус: від найменшої міміки або відповідних звукових чи рухових демонстрацій і до істеричних криків. Але у випадку з колективом «Росинка» я не бачив жодних проявів керівництва – і це при повній атмосфері взаєморозуміння, єдності і поваги впродовж десятків років і – що найголовніше – при найвищому рівні вокального мистецтва. Неодноразово бував на репетиціях ансамблю, де теж не побачив найменших проявів командирства – і при тому повна гармонія і чітке розуміння. Мабуть це методика великого наставника – прикладом власної високої майстерності, незвичайної інтелігентності, людяності і геніальної простоти – передати необхідні посили колективу однодумців.

Під час концертних поїздок, далеких і близьких, інколи не простих і не легких, Христина Олександрівна завжди залишалася прикладом стриманості, мудрості і високої культури.

Одного разу ми з «Росинкою» брали участь у святковому концерті на одному із наших відомих підприємств, де я був у ролі ведучого, а дівчатам в програмі було закладено три твори. Після третьої пісні захоплена зала аплодисментами вимагала продовження. Заспівали четверту – те саме. За той час до мене за куліси забіг хтось із керівників з проханням: «Проси дівчат, щоб співали далі, бо ми послали водія за квітами, а його ще нема...». Якось на сцені, при всій залі, я передав це не звичайне прохання п. Христині і виступ «Росинки» продовжився в переміжку зі шквальними аплодисментами. А квітів все не було! Я за кулісами вже немало нанервувався, поки їх нарешті привезли – дівчата за той час видали цілий сольний концерт. Вершиною мого оторопіння в цій ситуації настав момент, коли хтось виніс на сцену кожній із заслужених артисток України на чолі з професоркою і заслуженою діячкою мистецтв України по одній скромненькій гвоздичці. Стримуючи своє обурення, я мусів, як належить, завершити концертну програму. Після того побіг у кімнату до колективу «Росинки», впевнений, що й вони обурені до краю і хтозна чи не розплакані. А дівчата разом із керівницею, уявіть собі, регочуть, аж заходяться. Вміння віднести до різних життєвих ситуацій з почуттям гумору і любові – це та чеснота колективу, котра за багато років була привита їхньою мамою – Христиною Олександрівною.

Колись, їдучи Закарпаттям зі зйомок на ужгородському телебаченні, дівчата побачили попри дорогу рясні червоні черешні. Це був початок літа, коли на Прикарпатті черешень ще не було навіть на базарі – а тут цілий сад із червонобокими спокусливими ягодами! Зупинили автобус і під проводом молодого режисера, одна за одною, дівчата хутко повилазили на черешні. Та тільки вони почали насолоджуватись, як, звідки не візьмись, до них біжить сторож із погрозовими криками. Порятунок був єдиний – співати! В коротку мить в черешневому саду полилась пісня «Дам я яловицю». Чим ближче до черешні, з якої лунала пісня «Росинок», тим добрішим ставав сторож... А під черешнею він, ніби від помаху чарівної палички, вмить перетворився в захопленого слухача. Мало того, що всі тоді наїлися донесхочу, то ще й повезли з собою цілий ящик солодких ягід, які люб'язно запропонував зачарований піснями охоронець черешень.

Іншого разу, повертаючись із концерту, ми потрапили в аварію. Всі були трохи потовчені, але живі і без серйозних травм. Найгірше було в тому, що нам при нульовій температурі півночі, в холодному розбитому бусі, довелося чекати міліцію для складання протоколів. Ви гадаєте, дівчата сиділи в цвинтарній атмосфері і плакали – не діждетесь цього від славного ансамблю «Росинок» – цей час також був проведений в жартах і в піснях!

Христіно Олександрівно, ви створили неймовірний колектив – в аспекті мистецтва і людяності.

Що цікаво, наступного дня, запудровуючи синяки від аварії, ніби нічого не сталося, дівчата поїхали на виступ у Гуту, де мали заспівати кілька пісень для Президента України Леоніда Кучми з урядовцями та делегації з дружньої на той час Росії на чолі з Борисом Єльциним. Співали акапельно – в чому «Росинка» завжди була неперевершена. Буквально після першої пісні Борис Єльцин із дружиною не могли стримати емоцій. Після останньої пісні Президент Росії цілував дівчатам руки, попросивши Христіну Олександрівну і наше керівництво залишити їх у Гуті до завершення його перебування, тобто, ще на два дні. І впродовж трьох днів імениті гості зачаровувались і насолоджувались піснями «Росинки».

Колись у школі нас навчали, що окремі особистості не творять історію. Вкотре не погоджуюся з цією советською теорією і приклад п. Христини Михайлюк із її легендарною «Росинкою» – достатньо яскравий для заперечення.

П'ятдесят п'ять років існування жіночого колективу – це вже історичний унікальний прецедент!

П'ятдесят п'ять років успішного концертування з найвищим пісенним мистецтвом Україною та далеко за її межами – це неймовірна історія!

П'ятдесят п'ять років ансамбль «Росинка» є візитівкою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника – хіба не історія?!

Це велика історія, яка не могла стати реальністю без особистості Христини Олександрівни Михайлюк!

*Зоряна Рось,
кандидатка мистецтвознавства, доцентка
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

ЧАРІВНА ФЕЯ ЗВУКІВ І ДЗВІНКІХ «РОСИНОК»

Христина Олександрівна Михайлюк – співачка, педагогиня, професорка, заслужена діячка мистецтв України, засновниця й очільниця вокального ансамблю «Росинка». Але для мене, Христина Олександрівна, в першу чергу – це моя дорога і шанована викладачка з вокалу, завжди вишукана, гарна, інтелігентна людина.

Перше моє знайомство з нею відбулося в дитинстві зі сцени, коли мама мене повела на один з концертів у педінституті. Це був виступ вокального ансамблю «Росинка» приблизно у 1980-му році. У той час, коли звідусіль – на радіо, телеканалах лунала російська естрада, а на вечірках звучали пісні з радянських фільмів, «Росинка» була як свіже повітря з українських гірських висот. А Христина Олександрівна мені, маленькій дівчинці, видавалася прекрасною чарівною феєю звуків і дзвінких росинок, що зливалися в ручай злагоджених дівочих голосів. І народжувалася магія пісні – української, милозвучної, глибокої і чистої, як то «зоряне намисто» з Івасюкового «Водограю». Мабуть тоді і зародилася в мені любов до співу і викарбувалася мрія співати.

Відтоді минуло багато часу, і вже будучи студенткою Прикарпатського національного університету, відбулося друге знайомство з Христиною Олександрівною, яка стала моїм педагогом із вокалу. Закінчивши музичне училище як піаністка і навчаючись в університеті за спеціальністю «фортепіано», із великим захопленням бігла на заняття до своєї талановитої викладачки – доброзичливої, завжди позитивної і усміхненої, професійної і вимогливої. І яка то радість була почути від неї схвальні відгуки від мого співу! Коли вона починала сама співати – я була захоплена її гарним і сильним голосом, який на мою думку мав звучати на оперній сцені, завжди була зачарована його прекрасним тембром. Отже, саме тоді зрозуміла, що мушу співати, а піаністки з мене не буде..!

Уперше вийшла на сцену як естрадна виконавиця у 1994-му році на конкурсі пісні «Березіль», де здобула перше місце в номінації «народний спів» і приз глядацьких симпатій. Цим стартом завдячую моїй дорогій викладачці, яка зуміла вдало підібрати пісню, вміла настроїти до виступу. І найважливіше – навчила культури співу, бути душею в пісні і піснею в душі!

Тепер ми колеги по роботі, працюємо на одній кафедрі і я надалі не перестаю пізнавати для себе цю непересічну особистість – завжди відкриту до спілкування, доброзичливу, дотепну, стійку до життєвих перепетій і водночас ніжну і

м'яку, сентиментальну і чарівну «жінку, котра співає», схожу на кінозірку з американських фільмів 1960-х.

І ця молодість! Якась магія є в тих «Росинках». Хто там співає – без віку. Я дуже тішуся теплими, дружніми стосунками між нами та пишаюся тим, що маю честь написати про Христину Олександрівну і в такий спосіб подякувати їй за все, що вона зробила для мене і продовжує робити для всіх навколо – це вчити студентів бути грамотними вокалістами, порядними людьми, дарувати радість своїм співом, гуртувати учасниць ансамблю «Росинка», надихати їх на нові пісні, тобто творити магію, як колись на сцені у 1980-му для маленької дівчинки – бути тою чарівною феєю звуків і дзвінких «Росинок».

Ірина Сахарієва

Фото грудень 2003

НАЙКРАЩІ СПОГАДИ

Я була студенткою Христини Олександрівни з 2002–2007 р. Перше наше знайомство мені дуже запам'яталось. Коли вступила в Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вже мала деякий сценічний досвід, в репертуарі були естрадні та кілька народних пісень, про академічний сольний спів нічого не знала, шкільний хор та музична школа не дають знань про вокальну техніку. На першому занятті ми спробували співати розспівки і Христина Олександрівна визначала мій діапазон. В якийсь момент запитала як мені співати своїм голосом чи ні? Тобто фальцет для мене звучав як щось не моє. Зараз я є солісткою муніципального камерного хору «Галицькі передзвони» як перше сопрано.

Всі найкращі спогади про навчання пов'язані з уроками вокалу та Христиною Олександрівною. Чуйна, уважна, дуже добра і талановита, вона завжди тонко відчувала мій настрій та знаходила підхід до всіх своїх студентів. Весь репертуар, який вона мені підбирала, співала із задоволенням, що відкрило в мені те, про що я навіть не знала. Ми часто співали в два голоси і це були чудові заняття. Також її ідея створити дует у складі мене та Ірини Мельникович нам дуже сподобалась, ми мали декілька виступів, але всі були дуже успішні.

Для мене Христина Михайлюк – це особлива людина, вона підтримувала мене як у творчості, так і в особистому житті. Ми часто з сином відвідуємо її. Коли я починала свою викладацьку діяльність, то орієнтувалась на наші заняття, а також зверталась до неї за порадами. Те, наскільки професійним та успішним є

ансамбль «Росинка» під її керівництвом, свідчить, що Христина Олександрівна супер талановита артистка та професійний керівник. Усі її успішні і талановиті учні підтверджують, що вона найкращий викладач.

Зараз я працюю у приватній студії сучасних мистецтв «СтарТім», в Університеті Короля Данила на факультеті естрадно-вокального мистецтва, а також є солісткою муніципального камерного хору «Галицькі передзвони».

Юрій Серганюк,
*заслужений працівник культури України,
доцент кафедри методики музичного виховання та
диригування Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

Любов Серганюк,
*заслужена діячка мистецтв України,
кандидатка мистецтвознавства, професорка,
завідувачка кафедри методики музичного виховання
та диригування Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,
членкиня Національної спілки композиторів України*

«Збережіть усі особливі незабутні спогади
на все життя.

Поділіться цими пам'ятними спогади з іншими,
щоб вселити надію та побудувати минуле,
яке може стати мостом у майбутнє»

(Метті Степанек)

СПОГАД У ДЕКІЛЬКОХ ПОСТАСЯХ

Сьогоднішні рефлексії присвячені і торкаються людини, котрою наша родина завжди захоплюється і дуже поважає, бо ця особистість володіє високими людськими якостями: чесністю, порядністю, інтелігентністю, вихованістю та безмежністю душевних сил, енергії, знань та умінь. Це заслужена діячка мистецтв України, професорка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Христина Олександрівна Михайлюк.

Саме про неї хочеться сказати дуже багато добрих слів, згадати деякі життєві моменти, бо ця людина, як ніхто, заслуговує на теплі спогади.

Христина Михайлюк та Юрій Серганюк стали друзями із молодих років, ще в педагогічному інституті, де молода, вродлива випускниця залишилась працювати у рідних стінах, а «новоспечений» диригент прийшов на кафедру за на-

правління після закінчення Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка. Музика стала для них вірним другом, розрадою, тим психоемоційним якорем, котрий допомагав долати життєві бурі та шторми, виявляти справжні емоції, знімати напругу, окрилити й творити. Адже обоє вони більше п'ятдесяти років працюють на ниві музичної культури та виховують майбутніх фахівців у сфері музичного мистецтва.

А ще поєднала їх в житті сцена, оскільки Христина Михайлюк створила легендарний жіночий ансамбль «Росинка», а Юрій Серганюк співав у ровеснику колективу – квартеті «Легін». Творчі шляхи цих концертних виконавців постійно переплітались. Ю. Серганюк багато розповідає про численні виступи на одній сцені цих двох колективів, незабутні поїздки в гастрольних турне, записи на радіо та телебаченні. Він згадує, коли виконувались пісні «Росинкою», котрі слухав не вперше, то постійно ловив себе на думці, що кожне їх виконання сприймалось завжди по-новому, надзвичайно насичено, емоційно і сповнено контрастів на одному диханні. І завжди тон цієї свіжості виконання задавала їхній керівниця (Х. Михайлюк), котра володіла шляхетним, класичним стилем звуковедення, академічною манерою виконання, специфічним тембральним обрамленням.

Юрій Серганюк своїм студентам розповідає, коли його запитують, кого він вважає справжньою сучасною виконавицею на теренах Прикарпаття, і він, без найменшого сумніву, першочергово, серед шанованих ним людей, називає прізвище співачки-ансамблістки, педагога Христини Михайлюк, котра несе до людей найкращі, найцінніші зразки української народної пісні, класики та високогатурної естрадної музики. Адже, на його погляд, вона вибирає для виконання композиції про високоморальне і справжнє кохання, про біль і розлуку, про козаченьків і чумаків, про вірність до коханої, до України, котрі пронизують душу найширших слухацьких і глядацьких аудиторій. Юрій Серганюк згадує концерти за участю своєї товаришки, де публіка завжди була зачарована, а виконання музики хвилювало, бентежило душу, викликало захоплення і сльози на очах.

Наступна нотатка присвячена моїм спогадам, як колишньої студентки Христини Олександрівни. Роль наставника в житті кожної людини є справді неocenною, а особливо тоді, коли на твоєму життєвому шляху зустрічається людина, котра вкладає частинку свого щирого і доброго серця, промовляє мудрість, направляє до знань та вселяє надію на гарне майбутнє. Для мене Христина Михайлюк є взірцем Педагога з великої літери, людиною, котра не просто ретранслює знання, а навчає життєвим істинам, володіючи аурою благородства, інтелігентності, людської порядності та мудрості. Щоразу, згадуючи заняття у Христини Олександрівни, мені не дає спокою один факт. На одному із таких уроків, коли вивчався романс «Утро туманное», вона ілюструвала мені виконання цього твору. Для мене стало справжнім відкриттям, коли я почула чудове сріблясте контральто надзвичайно приємного тембру. Моєму здивуванню не було меж. Адже вона могла своєю чарівною майстерністю милувати сотні поціновувачів

академічного вокалу на оперних сценах, оскільки її виконанню притаманна внутрішня краса, музикальність, емоційність, душевна ніжність. А ще вона володіла величезним репертуаром із творів української та зарубіжної класики.

Чимало людей завдячують долі за те, що були учнями Христини Михайлюк. Справу викладання вокалу чи постановки голосу продовжує велика плеяда її випускників, працюючи у багатьох музичних закладах, оперних театрах та філармоніях, а на кафедрах університетів її знання передають вже добре знані сьогодні педагоги.

На мою думку, лише людина з добрим серцем здатна полюбити студентів, наче рідних дітей. Вона ніколи їм не відмовляла в допомозі, підтримувала, переживала за кожного з них, а найголовніше – вірила в їхні сили. Пригадується, як вона готувала студентів до виконання соло з курсовим хором, котрий ми вели разом із супругом. Інколи я сумнівалась чи під силу початкуючому вокалісту виконання сольної партії, а Христина Олександрівна була впевнена у своїх підопічних, бо знала, що вклала в них свою душу та знання і вони її не підведуть.

Одного разу перед концертом вона підійшла до мене і хотіла, щоб я послухала виконання її студенткою, а нашою хористкою Наталею Кузьменко, твору А. Кос-Анатольського «Найдорожчий». Як і очікувалось, виступ пройшов із величезним успіхом. Оцінюючи спів Наталі, котра зачарувала слухачів своєю ніжністю і теплотою та викликала сльози у слухачів, можна було одразу відчутти досконалу і зрівноважену манеру виконання, котра була притаманна для її наставниці – Христини Олександрівни, яка уміла настільки тонко передавати радість і біль, вітху і смуток, використовуючи все багатство тонів і нюансів свого голосу.

А ще пригадуються наші спільні заняття, коли я працювала концертмейстером з Христиною Олександрівною в тандемі. Ми проводимо на роботі більшу частину свого життя, то й не дивно, що у кожної людини залишається багато яскравих спогадів. В той час я для себе відкрила нашу мисткиню, як дбайливу дружину, люблячу матусю. Напливають зворушливі спогади, як щиро вона раділа досягненням свого синочка. Спілкуючись з нею, я зрозуміла, що на життєвому шляху Христини Олександрівни були й труднощі, але з них вона завжди виходила духовно і незламно, бо є людиною віруючою та глибоко релігійною.

Ще одна сторінка взаємин – це спільні концерти. Коли наш сімейний дует керував хором та симфонічним оркестром мистецького об'єднання «Елегія», ми часто готували різноманітні програми, котрі передбачали виконання соло. Один епізод закарбувався в моїй пам'яті, коли ми запросили Христину Олександрівну до виконання сольної партії в творі П. Чеснокова «Жертва вечірня». Це було для нас ще одним приємним потрясінням, бо такого унікального витвору із незрівнянною інтерпретацією цього твору та потужним магнетизмом співачки ми до цього не чули. Тут виявлялись Богом дані вокальні можливості й вкладались уся душа, національний характер, щирість, непідробність. Охоплював жаль, що

не до кінця використала Христина Михайлюк Богом даний талант, але вона була щиро переконана, що її кредо в ансамблевому співі, а не в кар'єрі солістки.

Хочеться згадати ще один концерт, коли ми (хор та оркестр) разом із керованим нею ансамблем «Росинкою» виконували твір Тараса Петриненка «Україно». Як це було велично, пристрасно і пронизливо! На шпальтах прикарпатських газет писали, що виконання цього номеру вселяло слухачам розуміння того, що життя насправді прекрасне і варте того, щоб люди повірили у себе і майбутнє України. Це така наша спільна мистецька перемога, якою можна гордитись.

Ще пригадуються приємні моменти, коли мені доводилось почути від Христини Олександрівни похвальне слово про мою роботу, як керівника кафедри, вмотивовану пораду, бачити її добрі усміхнені очі та радість за чийсь здобутки.

За зовнішністю цієї тендітної жінки прихована надзвичайно сильна натура. Вона не горить жагою слави, грошей, розкоші. Завжди скромна, абсолютно невибаглива, але завжди гранично зібрана. Ця людина не тільки вміє прищепити любов до співу, а й допомагає зрозуміти, що є насправді важливим у цьому житті.

Вітаючи від нашої родини, хочемо побажати Вам, шановна Христино Олександрівно, хай світ щодня прихильним буде до Вас, хай Вищі сили дають натхнення та терпіння у нелегкій праці і вдячними за знання будуть Ваші підопічні!

Хай будуть легкими усі Ваші стежини,
І добре слово лине повсякчас,
Воно багато значить для людини,
То ж добрим словом хай вітають Вас!

*Соловей (Пожарнюк) Оксана Павлівна,
викладачка музичного мистецтва
з методикою навчання Чортківського
гуманітарно-педагогічного фахового
коледжу імені Олександра Барвінського,
випускниця музичного факультету
2001 року Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

ВОГНИК ЛЮБОВІ

У 2021 році минає 20 років, як я закінчила Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Хочу висловити слова вдячності усім викладачам, які мене навчали, але особлива подяка і низький уклін дорогій Хрис-

тині Олександрівні за ті щасливі роки навчання, за високу майстерність і професіоналізм, за ту велику любов до пісні, яка у неї в серці, за вміння передавати іншим той вогник любові і захоплення мистецтвом співу, а найголовніше – виконання душею. Добра і щира усмішка Христини Олександрівни завжди мені додавала впевненості і віри в себе, не тільки на уроках, але і на концертах, допомагала долати хвилювання.

З особливим співчуттям та розумінням, по-материнськи, мене підтримала Христина Олександрівна, коли я втратила найдорожчу людину – маму, адже сама теж пережила біль втрати найріднішої людини. Своєю підтримкою, добрим, щирим і ніжним словом допомогла вибрати правильну дорогу в житті, визначитися з професією, бо моя мама не дожила кілька тижнів до того дня, як я отримала диплом.

Ось уже понад 20 років ми завжди на зв'язку, спілкуємося, по можливості зустрічаємося, ділюся своїми досягненнями і важливими подіями в житті. В 2017

році я приїжджала до Івано-Франківська на ювілейний концерт народного вокального ансамблю «Росинка», незмінним керівником якого є Христина Олександрівна Михайлюк. Це було надзвичайне дійство, багато гостей, випускників та шанувальників колективу. Лунали привітання та щирі побажання, а «Росинка» у відповідь глядачам дарувала свій неймовірно-прекрасний спів і щасливі усмішки.

У подарунок від Христини Олександрівни отримала збірники із репертуаром «Росинки». Я захоплююся їхніми творами, багато з них виконують вокальні колективи нашого закладу.

Дорогій і всіма нами улюбленій Христині Олександрівні та народному вокальному ансамблю «Росинка» бажаю міцного здоров'я, невичерпної енергії і вічної молодості, творчого натхнення та Божого благословення на многії і благії літа!

З повагою і любов'ю випускниця і Ваша шанувальниця!

*Оксана Соловій-Лозинська,
викладачка Долинської дитячої школи
естетичного виховання імені Мирослава Антоновича*

БЕЗЦІННИЙ СКАРБ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

З великою приємністю згадую своє навчання на музично-педагогічному факультеті Івано-Франківського педагогічного інституту імені Василя Стефаника. То був час розквіту і творчої потужності на факультеті, – адже пройшло на той час понад 60 років з часу його заснування. Тут працювали талановиті музиканти, творчі особистості, які мали високі досягнення, працюючи у прекрасних творчих колективах, захоплюючи талановиту студентську молодь своїм прикладом.

Це були люди-легенди, що створювали славу факультету, складала його гордість та піднімали на високий рівень педагогічний інститут імені В. Стефаника в цілому.

У кожного на устах було ім'я володаря голосу виняткової краси – молодого викладача вокалу – Михайла Сливоцького. Вокальний ансамбль «Легінь» під керівництвом Петра Чоловського, інструментальний квартет «Усмішка», потужний хоровий колектив музично-педагогічного факультету, унікальний вокально-хореографічний колектив «Верховинка» під керівництвом творчого подружжя Галини та Богдана Стасько, – все це складало дорогоцінну корону цього творчого розмаїття, а увінчав її – жіночий вокальний ансамбль з ніжною назвою «Росинка». Здається у цей час, з такою прекрасною творчою перспективою наш улюблений факультет під скорочено-ліричною назвою «музпед» впевнено вирушав у світ мистецтва, розправивши на повну силу над світом свої крила.

Вступивши до інституту, я одразу зрозуміла, як мені поталанило з викладачами, серед яких були визнані метри та талановита молодь. Це були чудові музиканти, на яких рівнялись і якими захоплювались. Пам'ятаю, як до хорової аудиторії зайшов Василь Омелянович Їжак і розпочав першу репетицію з нашим курсовим хором. Я не повірила своїм очам, бо багато чула про факультетський хор і його знаменитого диригента. На все життя запам'ятала ту першу репетицію під орудою цієї винятково талановитої людини. З нашим курсовим хором Василь Омелянович працював тільки перший місяць, за цей час відбираючи потрібні голоси з нашого учбово-академічного хору першокурсників до факультетського хорового колективу – з прекрасним звучанням, багатим різноманітним репертуаром.

Звичайно, ми пишалися цим і кожна репетиція була для нас радістю, захопленням, все глибшим розумінням хорового мистецтва та значенням диригента – творця образів почуттів, драматичних подій, усього що складає навколишній світ, вираженого засобами музичної мови у музичних творах, зокрема хорових.

Викладачем з диригування була моя незабутня викладачка, надзвичайно творча і цікава, яка стала для мене близькою, рідною людиною на все життя – Інна Петрівна Грецька. На кожному уроці з диригування я пізнавала секрети цієї магічної професії, вивчаючи твори світової хорової класики та знамениті зразки української хорової музики.

По класу фортепіано у мене склалась теж особливо щаслива доля, бо за час навчання я мала виняткове щастя навчатись у викладачів, імена яких добре відомі не тільки в Україні, – це Ольга Назаренко – талановита викладачка, яка створила плеяду юних піаністів, вивівши їх на світовий рівень; а також чудова піаністка, диригентка та композиторка – Євгенія Біркова – дивовижна, всебічно обдарована людина, яка віддала себе, я без перебільшення, – високому служінню Богу та людям.

Але на цьому не закінчилися мої дива зі щастям на викладачів, – мене чекала справжня несподіванка, про яку я могла тільки мріяти... Справжній подарунок Долі! – я потрапила по класу вокалу до самої Христини Олександрівни Михайлюк, – засновниці, натхненного керівника легендарного вокального ансамблю «Росинка», яким захоплювався увесь музичний простір того часу. Звучання «Росинки» – ніжне, витончене, єдине та неповторне, – воно залишалось з людиною на все життя. Таким божественним був і сценічний вигляд, що складав відповідний образ до звучання.

...І ось я вже у класі Христини Олександрівни, стою перед нею, в голові крутиться, перед очима пролітають якісь короткі обривки з газет, з концертів, які бачила по телевізору, з концертних плакатів з «Росинкою». Неймовірно хвилювання... Та з перших слів Христини Олександрівни до мене, що вивели мене з цього стану, я зрозуміла всю теплоту, щирість її серця, велику людяність. До цього часу я не знаю, кому маю завдячувати цій обставині, – мабуть, самому Господу Богу! Адже навіть я не могла і мріяти про вивчення вокалу у класі Христини Олександрівни.

Моє хвилювання було таким сильним, що позбавило мене можливості правильного відтворення звуків у елементарних вправах, я не могла зрозуміти «куди подівся мій голос», яким я співала у хоровій капелі «Верховина» міста Долини під орудою мого Батька бл. п. Юрія Соловія – заслуженого працівника культури, відомого та шанованого диригента нашого краю.

Та не пройшло й кілька занять, як я змогла почути свій голос знову, але таким, яким ніколи не чула до того дня – він звучав зовсім по-іншому, неначе не мій, мені ще не знайомий, але сподобався... З кожним уроком у Христини Олександрівни я відчувала зростання у співі, нових можливостях голосу – це було завжди святом для мене. До цього часу пам'ятаю перші вправи для розспівування, численні вокалізи, які вивчила на пам'ять, перші пісенні зразки навчального матеріалу, а згодом вже співала відомі солоспіви М. Лисенка, К. Стеценка, А. Рубінштейна, П. Чайковського.

Від Христини Олександрівни я отримала світ, який став для мене скарбом усього життя, який до цього часу використовую у роботі з учнями; це те джерело, з якого п'ємо усе життя, та передаємо іншим.

В моєму житті так склалося, що змалечку я навчалась у Долинській музичній школі разом зі своєю сестрою, тут працювали і мої Батьки. Ми не тільки вчилися, але й росли у стінах нашої рідної школи, як і багато інших дітей наших викладачів.

Я розпочала свою музичну освіту в класі віолончелі у чудового педагога, яка приїхала за направленням на роботу до нашого міста з Одеси. Це була надзвичайно освічена людина, інтелектуальна, з почуттям гумору, та прекрасно володіла своїм інструментом – віолончеллю. Захопилась, виявила бажання навчитись гри на віолончелі і розпочала своє навчання у цієї неймовірної людини – Валентини Красавіної. Згодом поступила до музичного училища імені Д. Січинського, де навчилась у класі чудового педагога Любомира Матвійовича Куція. По закінченні навчання повернулась до Долини, де працювала в класі віолончелі. До цього часу зберігаю велику дружбу з моїми учнями-віолончелістами, серед них відомий віолончеліст Тарас Турянський – мій перший випускник, яким пишаюсь особливо, бо продовжив спадкову лінію віолончелістів, за що йому дуже вдячна.

До педагогічного інституту я вступила на стаціонарне навчання, яким захопилась, воно і привело мене до викладання у загально-освітній школі. У цій системі я пропрацювала 11 років, це були роки становлення, пошуку, перших здобутків по навчанню дітей музичного мистецтва, метою заохотити своїх учнів у системі уроків, яка передбачала цікаву розвиваючу програму. Обов'язковими були робота з дитячими хорами та вокальними ансамблями. Ця праця багато чого мене навчила, дала мені перший досвід і виробила велику відповідальність за справу, якій віддаюся щодня.

Вже третій десяток літ я працюю в Долинській дитячій школі естетичного виховання імені Мирослава Антоновича, викладаючи хорівий клас, працюю з вокалістами, вокальним ансамблем. За цей час хор учнів старших класів «Соловейки» став постійним учасником Всеукраїнського фестивалю-конкурсу дитячих хорівих колективів «Весняні голоси», здобув не

один диплом першого ступеня та інші нагороди. Постійно беремо участь у конкурсі дитячих хорівих колективів «Передзвін» (на базі Івано-Франківської музичної школи № 1 імені М. Лисенка). Вокальний ансамбль «Панночка»

здобуває свої симпатії та перемоги у дипломах обласного конкурсу вокальних ансамблів на базі Івано-Франківської музичної школи № 3 імені А. Кос-Анатольського; хор молодших класів «Малятко-зернятко» теж крокує за ними, набираючи вокальної форми та вміння співати в хорі, чим пишаються їхні батьки. Також маю честь працювати з хором викладачів – жіночим колективом нашої школи «Ave Maria», продовжуючи велику хорову традицію нашого міста і краю, започатковану 70 років тому моїм Батьком – Юрієм Соловієм. З великою радістю беремо участь у всіх концертах нашого міста, району та у творчих звітах. І у своїй праці, як завжди, я оглядаюся назад, думками лину у студентські роки, до рідного «музпеду», на вулицю Тараса Шевченка, № 14, до своїх Великих Вчителів, – мудрих, скромних, людяних, високих професіоналів, завдячуючи їм усім тим, що здобула.

безперервного ланцюжка передачі його з покоління в покоління, від вчителя до учня: Христина Олександрівна навчалась співу у відомій співачки Божени Андріївни Антоневиц, яка, свого часу, навчалася співу у самої оперної диви – незрівняної Соломії Крушельницької...

... Ці слова зі мною вже понад три десятки років і зобов'язують до творчої, благородної праці, за прикладом усього життя моєї дорогої вчительки – Христини Олександрівни Михайлюк.

Та все-таки, найчастіше переді мною прекрасний образ **УЛЮБЛЕНОЇ ВЧИТЕЛЬКИ** – справжньої професорки, завжди молодій, натхненній у справі свого життя.

Слова, які колись сказала мені Христина Олександрівна, я запам'ятала на все життя, – це слова про безцінний скарб педагогічного досвіду, цього

З великою вдячністю
Оксана Соловій Лозинська

*Галина Стасько,
кандидатка педагогічних наук,
доцентка Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

ХРИСТИНА МИХАЙЛЮК (рефлексії)

Найперше – колега, а відтак, друг, кума (що й казати – ще та кума!!!), бо все, що відбувається в нашому житті – не відбувається просто так... І коли життя набирає обертів і стає «щільним», густим, наповненим всякою всячиною (приємною і не дуже), є до кого прийти, порадитися, чи просто погомоніти, мало того, знайти відряду, щось для себе взяти у подальші роздуми і міркування, зрештою, визнати рацію, прийти до певного консенсусу з собою і навколишнім світом... Отже, є до кого прийти, навіть, занурившись у цілком буденні справи, відпустити все зайве, відкрити душу, потішитися за когось, поспівчувати комусь, згадати численні житейські справи, пригоди (кумедні і не дуже), зустрічі, в тому числі кафедральні, бо ж працюємо разом понад півстоліття (Господи, невже?!). Бо так є, як каже відомий письменник... Бо всі ми люди... Чого вартий був лише наш історичний «Бабком», який згуртував жіночу (звідти й назва!) половину вокально-диригентської на той час кафедри на музично-педагогічному факультеті тодішнього Івано-Франківського педінституту (приблизно однакового віку)... В принципі входили туди всі «кафедральниці», але хтось приходив і відходив, комусь подобалося, комусь – не дуже, комусь було не до нас. Але «ядро» було залізне: розсекречую – туди входили крім мене і Христини, з вокалістів: легендарні Божена Антоневиц і Єлизавета Їжак та чарівні диригенти-хормейстери: Ольга Горбатюк, Ольга Ничай, Ольга Стецик, Оксана Маланюк і Тереза Басюк. Час від часу, перманентно, приєднувався ще хтось... Збиралися то в гуртожитку, де жили на той час Горбатюки (Ольга і Дмитро), Чоловські (Іра і Петро), Велички (Іра і Григорій), Білогубки (Марта і Антон), а згодом, Дранчуки (Галина і Михайло) і ми – Стаськи (Галина і Богдан), то, як одержали квартири – в когось вдома, зрештою, десь на природі (вже з чоловіками і дітьми), їздили у Микуличин (табір «Смерічка»), у Ворохту (там також була спортивна база інституту), на Говерлу. А що..? Цілком легально (на дні народження, свята, вихідні, а то й просто так, для настрою) збиралися і цікаво проводили час, обговорювали і свої сімейні справи, і навчальний процес, і веселилися, і планували-мріяли... Головне – що все і всюди встигали.

Враховуючи, що в той час кожен курс, який налічував щонайменше 50 студентів мав свій хор – отже, мінімум – 6 хорів (враховуючи загальнофакультет-

ський, а то й ще однорідні жіночі чи чоловічі...). Вокалісти мали також до 30-ти студентів у класі, отже – робота кипіла (заняття – один раз на тиждень, бо це ж – музпед). Підозріваю, що наші чоловіки потішалися над нашими посиденьками, бо пригадую, як Богдан прибирав на себе підкреслено-поштиву роль гарсона з білим рушником на руці, стараючись вишукано-насмішкувато подати якусь страву. Але ми цим не переймалися. Нам було весело і цікаво разом... Правду кажучи, «золота пора» цих посиденьок припала, власне, на наш гуртожитський побут, тобто, кінець 70-х. А потім, чи то ми подорослішали, чи перейшли в інший статус більш відповідальних батьків (народилися діти по другому колу, у Христі народився Лесько), отримали квартири, змінювалися життєві ситуації, робочі алгоритми і кафедральні реформи... Ні! Наша дружба і взаєморозуміння нікуди не поділися. Все залишилося так само. Але змінилися пріоритети, хоча ми й зараз готові зустрітися... Гай-гай... Як швидко все минає...

Шодо Христі Михайлюк, то варто згадати, що вона, як і годиться людині, яка все любить робити на «відмінно» ще зі студентської лави мала статус авторитетної особистості, завжди належала до активу групи (і це при її природній неймовірно скромній манері поведінки і спілкування). Взагалі, їхній курс був на диво талановитим і сповненим жаги до навчання. Особливо, вирізнялася їхня група, сформована з випускників училищ. Вони не тільки охоче і якимось дуже легко вчилися, а й брали активну участь у музичному житті і інституту, і міста та області. Вони були всюди. Тому не дивно, що першим студентським колективом ентузіастів став вокальний ансамбль «Росинка» під керівництвом Х. Михайлюк, де співали перші учасниці – Ірина Чоловська (тепер Полякова), Оксана Бубела, Мирося Филипчак, Галина Кушнірук (Дранчук) та ін. Невдовзі утворився і «Легінь», який очолив однокурсник П. Чоловський. На загальноінститутському рівні в той же час виник і вокально-хореографічний ансамбль «Верховинка», головним диригентом-хормейстером якого став В. О. Їжак, а хореографічну роботу очолило подружжя Чуперчуків, відомих прикарпатських танцюристів. Отже, потреба у музичному розвитку зростала... Зрештою, у цій групі, як на мене, всі студенти були щільно скомуніковані на музичну діяльність – кваліфіковані музиканти Руслан Ішук, Роман Кузьменко, Борис Данилишин, Володимир Поліщук – баяніст-віртуоз і керівник та аранжувальник численних народно-інструментальних ансамблів в інституті і поза ним. Значна частина тих випускників після закінчення навчання залишилися працювати в інституті. Тому й не дивно, що в інституті незабаром появилася ціла низка нових оригінальних (на всі смаки) творчих колективів: інструментальні «Усмішка» (керівник Ю. Фейда, вчився на курс нижче) та «Опришки», де свої таланти демонстрували Роман Кузьменко, Борис Данилишин та ін. і вокальний ансамбль «Гуцулочки», створений Галиною Кушнірук (Дранчук). Хтось долав наукову стежину як, скажімо, Лариса Коваль (доктор педагогічних наук, академік АПН України), чи Ірина Чоловська-Климко (тепер Полякова) – кандидат педагогічних наук, доцент; Тетяна Плієнко (Бартова), до

прикладу, все життя пропрацювала концертмейстером на кафедрі, а хтось у виконавській діяльності...

А Христині вдалося і те, і інше, адже вона – і керівник, і аранжувальник, і педагог. Зрештою, мала з кого брати приклад, бо вокалу вчилася у Б. Антоневиц, яка вміла не тільки зацікавити вокальною професією талановиту студентку, а й ерудовано скерувати та виформувати майбутнє бачення цієї професії. Її надзвичайно цікаві розповіді про своє консерваторське навчання у всесвітньовідомої Соломії Крушельницької завжди було сповнене неймовірною енергетикою, творчим запалом і гумором. А чого варті були лекції незабутньої Л. Ярославич... Тож було у кого вчитися.

У пам'яті спливають сольні концерти Б. Антоневиц та Є. Їжак. Вокалісти ставили уривки «Запорожця за Дунаєм» за участю симфонічного (інститутського!) оркестру під орудою П. Сметани... А цей курс, як вже було сказано, умів і хотів учитися. Так, фактично, з «легкої руки» цього курсу невдовзі утворилося шість (!!!) творчих музичних колективів, які стали справжнім надбанням-гордістю не тільки інституту, а й всього Прикарпаття, що отримали звання «народний». Всі ці колективи завжди були «візитною карткою» на численних творчих зустрічах, наукових конференціях, конкурсах та фестивалях, які проводилися на теренах Прикарпаття та, звісно, в інституті. Зрештою, цьому сприяв і їхній високий виконавський рівень, розкішні голоси, студентський ентузіазм, енергетика молодої душі, що дозволило їм з незмінним успіхом об'їздити увесь СРСР, та й бувати за границею. Про них писали, створювали телепередачі, знімали фільми, писалися платівки і диски, бо таланти не приховаєш – вони потребують розитку, реалізації і тому приречені на успіх... Про кожен з колективів варто писати окремо, досліджувати їх творчий почерк.

Що ж до «Росинки» – то про це можна і треба писати окремо, бо це історія, яка уособлює собою саме Христину Михайлюк, як незмінного керівника, натхненника, аранжувальника, прискіпливого вокального педагога, що магнітом притягувала молодь. «Росинка» виховала чималу плеяду вокалістів, для яких ансамблевий спів ставав «справою честі» для її випускників. Створювалися численні дочірні «росиночки» під різними милими назвами по всій Україні, які пропагували (і продовжують пропагувати) українську пісню, класичний репертуар. Прикладом цього може служити вокальний ансамбль «Гуцулочки», який сформувався під керівництвом колишньої учасниці «Росинки» Галини Кушнірук (Дранчук), який і став тим шостим студентським колективом, що отримав звання «народний». Тепер можна сміливо стверджувати, що «Росинка» – це своєрідний феномен нашого ВИШУ.

Теперішній склад «Росинки» – доценти Ольга Молодій, Марія Ортинська, Ольга Черсак-Гриньків, Ірина Жеребецька – заслужені артистки України, успішні педагоги, продовжують творчу діяльність під недремним оком чарівної Христини Олександрівни Михайлюк. Щось планують нове, щось відшліфо-

вують, щось вдосконалюють. Збираються, може, й не так часто, як би хотілося, бо в житті – як на довгій ниві, завжди щось трапляється. Хто б міг передбачити, скажімо, COVID-пандемію з її наслідками... Тому й концертне життя трохи взяло паузу, щораз частіше – он-лайн і студійні записи... Але ми й цього навчимося, подолаємо, опануємо. А Христина Михайлюк – заслужена діячка мистецтв, професорка кафедри виконавського мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, і нині залишається тією ж Христиною Михайлюк, яка зуміла зібрати навколо себе численну армію прихильників, фанатів і шанувальників, продовжує вести свій вокальний клас, керувати «Росинкою». І зовсім не важливо скільки років виконується нашій чарівній ювілярці. Навпаки. Так тримати!!!! З роси і води, шановна! Многая літа дорога Христинко!!! Хай все задумане здійсниться, нові плани визрівають, натхнення формує нові творчі задуми, Божа ласка у всьому підтримує, а Ангел-хоронитель оберігає на життєвому шляху!!!. Респект і низький уклін!

*Ольга Терешкун,
членкиня Національної спілки
кінематографістів України,
Національної спілки журналістів України,
засновниця студії «STUDIOtomPRODUCTION»,
випускниця Х. Михайлюк,
авторка фільму «“Росинка”. Український феномен»*

МРІЇ... ВОНИ ДІЙСНО ЗБУВАЮТЬСЯ...

Ще з дитинства «Росинка» зачаровувала, захоувала... Її пісня – дорога серцю, яка давала надію і віру в українське, наше, незабутнє, своє.

Пригадується осінній день першої зустрічі з омріяним. Сонце промінням гратулювало новій аудиторії в першорічно відкритому корпусі, тоді ще Інституту культури і мистецтв на вулиці Академіка Сахарова. Першокурсниці з великими мріями все здавалося тепер можливим, адже далеко не кожному пощастило пройти відбір і стати студентом зарахованим до класу постановки голосу і академічного вокалу легендарної Христини Олександрівни Михайлюк.

І ось зайшла. Сходи. Перший поверх, другий, повернула, коридор... Серце, здається, пробігло безкінечний марафон. Відчинила трепетно і боязко двері. Ще мить – побачила Легенду. Особисто для мене цей день став історичним. Інтелігентність, делікатність, тактовність, ввічливість, професійність, доброзичли-

вість – так минуло перше заняття. Окрилює! Здається – все зможеш, що все під силу. Так минули всі роки навчання у Христини Олександрівни Михайлюк. Бували життєві злети і круті стрімкі падіння, але мудрий погляд підтримки і віри Вчительки внутрішньо штовхав іти, не зважаючи ні на що. Дякую. Щоразу дякую...

Тепер, тямлю важливість – Пощастило. Пощастило, бо щоразу повертаючись думками в часи навчання в класі Христини Олександрівни, розумію, що навчилася не тільки фаху, це були уроки Життя.

Мрії... Вони дійсно збуваються... Але подвійне щастя тоді, якщо на життєвому шляху Бог благословляє зустріччю з Людяним, Професійним, Талановитим Вчителем! Справжній Вчитель – НАВЧИТЬ розправляти крила, щоби у творчому леті його учні відкривали вершини істинного мистецтва! Щира дяка Вам за Творчі Крила дорога, рідна Христино Олександрівно!

З шаною – Ольга Терешкун!

*Галина Угриня,
Чикаго, США*

ЄДИНА І НЕПОВТОРНА

Майже 10 років назад – дзвінок від Володимира Пушкаря, приятеля, з яким щиро подружилися у час перебування народного улюбленця, сміхованця з концертною програмою у нас, у Чикаго. Інтерв'ю з

ним стало знаковим для майбутніх знайомств з акторами, артистами всіх жанрів та рангів, якими славиться наша Прикарпатська земля і сцена.

- *Галю, хочеш потрапити на ювілейний, 45-річний концерт ансамблю «Росинка» у філармонії?*
- *Чи хочу я?! Питаєш!*

Франківська філармонія для мене – спогад і сьогодення. Спогад, бо пам'ятаю її драматичним театром, а зараз – місцем класичної інструментальної музики, джазових концертів, народних музики і танцю.

З в'юнкого коридору одразу потрапляю у закулісся. Володимир Пушкар – ведучий концерту, празниково виглядає, піднесено жартує, підводить до керівника ансамблю, заслуженої діячки мистецтв України пані Христини Михайлюк, називає також поіменно кожен учасницю ансамблю, ніби я і не знаю їх!

Дівчата хвилюються, чим мене вчергове дивують, бо, як звичайний глядач, я бачу із зали спаяний воедино колектив, де кожний рух і звук, без переглядів, – ансамблеві! Здавалося б, чого вже так переживати? Переконаюся, що артисти – народ тонкого нерву, інакше би не втрапили у повне суголосся...

Партер і балкон (з-завіси) – повнісінькі. Гості – пожвавлені, з розкішними букетами, багато хто – в українських строях. Картина говорить про безсумнівну багаторічну любов до «**РОСИНКИ**», єдиного і неповторного колективу в Україні, який впродовж десятків(!) років в унісон незрадливо служить українській пісні!

Ледь затихне останній акорд – оплески, вигуки, нескінченні букети квітів...

Володя жартував, читав гуморески, запрошував на сцену тих, хто приклалися до репертуару ансамблю. Пригадую, це були імениті особи Івано-Франківська – Степан Пушик (на жаль, – вже покійний письменник, поет, публіцист) та поет Богдан Томенчук.

Годі було дочекатися, поки всі насолодилися післяконцертними обіймами зі співачками, перегонкою енергій з душі у душу, викликаними піснею!

Захопливо одночасно прослідковувати спів – чарівний унісон шістьох німф, ледь помітний кивок Христини Олександрівни, підвладдя рукам піаністки Любові Гундер, і єдність вшита у їхнє виконання, сценічне спілкування, співжиття у музиці!

По святі, на запрошення РОСИНОК, гостилася у колишній «Креманиці», навіть і не знаю, чи існує ще кафе з таким найменуванням по Цимбалюка, тепер Курбаса. Про той ювілей я писала у чиказькій українській газеті.

Пробігли наступні 5 років. 2017-ий рік. Мій черговий приїзд до Франківська у червні. Кавуємо на літньому майданчику кафе “КІМБО” з Євгеном Бараном, літературним критиком, письменником. Спекотний день, вулицею снують безпечна юнь, ділові дорослі. З широкими посмішками до мене прямують Марія Ортинська і Оля Черсак-Гриньків – РОСИНКИ. Радо обіймаємося, згадуємо

минулий ювілей, а вже й п'ять літ промчали. 24 червня знову святкуємо, подія планується грандіозна, але переживань чимало: розмова про спонсорів, яких, як завжди, бракує. Квитків не передбачено (ЧОМУ?!), а на запрошення чи й всі при-

йдуть... Не вірю вухам своїм! Смикаю себе внутрішньо: відстала, певно, за роки відсутності, що не розумію часу отого попсового, коли стрімко ріка часу виносить за дужки, на маргінес все ціннісне, натомість обдає пустою мутною хвилею непотребу глумливого!

Даремно переживали дівчата. Ювілейний концерт став справжнім тріумфом українського чистого голосу, незламного народного мелосу, незрадливого слова! Театр заповнився вщерть, балконні гості нависали з цікавості, виглядаючи знайомих у партері, строї вбирали очі, букети перебивали пахощами парфуми, урочисті обличчя сяяли радістю. Ходжу, фотографую, вишукову знайомих, ракурси, посмішки. Стримані бойківські строї, яскраві космацькі на глядачах вражали: невтомно клацаю.

Мій улюблений 5-й ряд, 14-те місце від внутрішнього проходу. Чомусь хвилююся, як ото трапляється перед концертом улюблених артистів, особливо – такого рівня.

Зал аплодував на вихід співачок так, ніби вже були виконані найвідоміші шлягери: люблять РОСИНОК! Концерт було сплановано цікаво: відеовітання закордонних друзів з великого екрана, виступи перед мікрофоном авторів музики і поезій, а все «укладав» у систему незмінний найінтелігентніший український сміхованець Володимир Пушкар! У час виступів гостей, співачки відпочивали на задекорованому підвищенні, до підніжжя якого до кінця концерту було викладено гори квітів! Хвилюється за голос пані Оля Молодій: поміж піснями відкашляється за кулісою і далі посміхнена – на сцену. Пані Христина Михайлюк так працює зі своїми дівчатами, що її делікатності може позаздрити будь-який керівник, бо – м'якість, посмішка, легкий кивок і пісня ллється! Як за стільки років керівництва ансамблем їй вдається мати таку струнку поставу, свіже обличчя – повна загадка... Оля Черсак – найближча за партією до керівниці і дуже турбується за неї. (Це я спостерігала у день народження пані Олі, куди мене було запрошено на дуже дружнє відзначення просто на кафедрі).

По центру – Марія Ортинська, моя давня знайома, ретельна організаторка всіх заходів, які стосуються колективу. А вже ближче до фортепіано Ірина Жеребецька і сопрано-соловейко Оля Молодій. Обіймає своєю музикою загальна улюблениця, концертмейстер, заслужена артистка України пані Люба Гундер. З нею звіряються, її обожнюють всі РОСИНКИ! Особливо сумують, коли вона далі й далі повертається за кордон, де музикує вже чимало років...

Такого тріумфального концерту давно не бачив старий Станіславів!

В останньому відділенні концерту, коли дівчата -росинки вийшли на сцену, вбрані у блакитні сукні, вони тримали подаровані мною яскраво-жовті троянди!

У фіналі концерту співали РОСИНКИ багатьох поколінь: сцена ще містила, а вічко фотокамери не годно був охопити всіх на раз!

Атмосфера свята була настільки згущеною, що розходитися було немислимо! Зал ресторану у готелі «Надія» прихистив масу запрошених колишніх співачок, музикантів, наближених до сьогоднішнього складу РОСИНОК! Згадували, співали, розповідали, реготали, сумували за тими, хто вже відійшов... Адреналін довго не давав розходитися, чітко вкарбовуючи у свідомість: час щастя не може тривати надто довго...

Ще раз довелося побачитися з повним складом РОСИНОК на дуже сумній за змістом, але такій душевній за атмосферою події, коли музичний факультет Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відзначав роковини смерті чудової людини, музиканта і викладача Володимира Поліщука. Це були найщиріші, найдобріші спогади про Людину, на яких мені вдалося побувати! І знову про це я дізналася від Володі Пушкаря. Дівчата з РОСИНКИ встеляли своїм чудесним унісоном велику актову залу Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; м'яко штовхалося від жалю серце за кращими людьми, які покидають і покидають нас, як у свій, не знаний ніким час, покинемо ми цих молодих, які грали, співали, читали зі сцени під керівництвом режисерки Надії Кукурузи, славної і скромної організаторки наймасштабніших заходів культури нашого міста.

Сподіваюся на скору зустріч, мої прекрасні, улюблені РОСИНКИ!

*Ольга Фабрика-Процька,
докторка мистецтвознавства,
професорка кафедри музичної україністики та
народно-інструментального мистецтва
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

ОКРИЛЕНА ПІСНЕЮ...

«... Літа минають і їх ніяк не зупинить...». Ці слова відомої пісні Дмитра Циганкова відразу приходять на думку, коли поринаю у спогади про свої студентські роки. Так! Час невблаганно летить. Минає понад двадцять літ, коли я, після закінчення музичного училища імені Дениса Січинського, поступила на перший курс на той час музичного факультету Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. Навчання у стінах університету було цікавим, яскравим, сповненим натхнення до навчання, дружнього спілкування з однокурсниками, студентами інших курсів, викладачами, воно було насиченим різноманітними подіями та ситуаціями. Тому, вважаю, що саме студентські роки – це найкращий період у житті людини. Мені поталанило навчатись у прекрасних педагогів, се-

ред яких: В. Крушельницький, О. Маланюк, Н. Гуламірян, Г. Карась, І. Полякова, Н. Толошняк, І. Таран та ін.

Натхнення, душевність, позитив, щира посмішка, повага й доброта до людей, уміння розкрити потенціал кожного студента – ці слова адресовані чудовій Людині – Христині Олександрівні Михайлюк, педагогу-професіоналу, яка сакрально закохана у пісенний світ. Мені пощастило навчатись вокалу саме у її класі. Зазначу, що саме заняття з вокалу було одним із улюблених моїх навчальних дисциплін. Пригадую, як я з нетерпінням чекала на індивідуальні заняття з вокалу, щоб зустрітись знову і знову. Це були неповторні хвилини радості від, в першу чергу, спілкування з ними – талановитими, життєрадісними, щирими людьми – заслуженою діячкою мистецтв України, професоркою кафедри співу і диригування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Христиною Михайлюк та концертмейстером, викладачем гри на фортепіано, заслуженою артисткою України, доценткою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а з 2016 року до сьогодні доценткою кафедри музики та художнього мистецтва Пряшівського університету (Пряшів, Словаччина) пані Любов Гундер, талановитою піаністкою, гра на фортепіано якої до сьогодні є неповторною і захоплюючою. Час на заняттях з вокалу злітав надзвичайно швидко й непомітно. Христина Олександрівна Михайлюк завжди вміло підбирала різножанровий пісенний репертуар, тонко відчуваючи внутрішній світ і фізичні можливості кожного зі студентів. Завжди було нестримне бажання вправляти свої уміння і навички співу та не розходитись після занять

Окремо хочу подякувати дорогій Христині Олександрівні за створене нею вокальне тріо у складі моїх однокурсниць – Наталії Немченко, Катерини Мункачі і мене. На кожній нашій спільній репетиції панувала своєрідна атмосфера позитиву, натхнення, легкості тощо. З трепетом в пам'яті зринають спогади

концертних виступів в університеті у складі нашого вокального тріо та у складі народного вокально-хореографічного ансамблю «Верховинка» Прикарпатського університету під орудою заслуженого працівника культури України, професора Богдана Васильовича Стаська.

Пам'ятним був державний іспит з вокалу у актовій залі нашого університету. Зі сцени відчувалась доброзичливість й підтримка присутніх у залі батьків, викладачів, студентів та нашого неповторного Педагога з великої літери – Христини Олександрівни Михайлюк, погляд та усмішка якої додавала впевненості у виступі, а фортепіанний супровід талановитої піаністки Любові Василівни Гундер додавав крил й натхнення у розкритті художнього змісту кожного вокального твору. Це були незабутні й водночас хвилюючі моменти мого юного студентського життя.

Без пісень, справді, нема життя. Не можу не згадати у спогадах і про концертні виступи наших улюблених не лише на Прикарпатті, а й далеко за межами нашої країни, лауреатів міжнародних, всеукраїнських та обласних пісенних конкурсів та фестивалів, телетурнірів, маститих мистецьких колективів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а саме: народного вокального ансамблю «Росинка» (керівник – заслужена діячка мистецтв України, професорка Х. Михайлюк), чоловічого вокального квартету «Легінь» (керівник – заслужений працівник культури України, диригент, доцент П. Чоловський), інструментального ансамблю «Усмішка» (заслужений працівник культури України, доцент Ю. Фейда) та багатьох інших, про мистецьку творчість яких можна говорити й писати безкінечно.

Отже, дозвольте висловити низький уклін та слова щирої подяки за навчання, виховання, доброту, щирість та любов до музичного, зокрема вокального мистецтва вельмишановній ювілярці! З роси й води, міцного здоров'я та довгих літ життя Вам, дорога наша Христино Олександро Михайлюк!

З любов'ю та повагою, Ваша випускниця 1999 року

VII Відкритий конкурс юних виконавців імені М. В. Лисенка.

Зліва на право: К. Сятецький, А. Федунка, співголова журі Х. Михайлюк, викл. І. Чабан (2015, м. Івано-Франківськ).

*Ірина Чабан,
викладачка-методистка
Івано-Франківської дитячої музичної
школи імені А. Кос-Анатольського,
керівницка дитячого хору «Світанок»*

НАЙДОСКОНАЛІШИЙ ІНСТРУМЕНТ ДУШІ!

Роса – це символ свіжості, ніжності, символ життя. Все це органічно проявилось в творчій долі вокального ансамблю «Росинка». Тільки подумайте, колектив на сцені вже 55 років!

У чому ж полягає феномен «Росинки»?

Професійність та обдарування кожного зокрема формує витонченість та довершеність пісенних образів. Та передусім, основою будь-якого колективу є стосунки: правдиві, щирі і родинні. «Росинка» – живий приклад такої сім'ї. Стійкість цієї твердині і атмосферу всередині завжди творить саме керівник. Христина Олександрівна неабияк віддана своїй справі. Її наполегливість та душевна рівновага дали можливість об'єднати навколо себе талановитих мистців, що впродовж більш, ніж п'яти десятиліть поділяють з нею спільні цінності.

Ентузіазм керівниці «Росинки» відчутний не лише на сцені, але й у педагогічній праці. Мені пощастило зустріти Христину Олександрівну на навчанні. З першого знайомства нас зріднили теплі спогади про спільного наставника – Божену Андріївну Антоневич – ученицю славетної Соломії Крушельницької. У класі професорки Михайлюк панувала творча атмосфера і позитивні емоції. Пригадую, як вона наголошувала, що гарний настрій є незамінним елементом уроку вокалу. Спілкування з Христиною Олександрівною з новою силою розкрило в мені любов до співу. Щирість у взаєминах, благородність та тактовні манери сповна характеризують винятковість її особистості.

Дорога Христину Олександрівно! Ви навчили мене цінувати Божі дари, що є всередині нас, та примножувати їх у підростаючому поколінні. Хай у Ваших очах ніколи не згасає вогонь любові до мистецтва, людей та світу. бо ним зігріваєте все і всіх довкола себе! Ансамблю «Росинка» бажаю многая літ звучати, вкотре доводячи, що голос – найдосконаліший інструмент душі!

Орест Шуляр,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ*

**СПОГАДИ ПРО НАЙЧАРІВНІШУ З КОЛЕГ,
СЛАВЕТНОГО ВОКАЛЬНОГО ПЕДАГОГА,
КЕРІВНИКА ВОКАЛЬНОГО
АНСАМБЛЮ «РОСИНКА»
ХРИСТИНУ ОЛЕКСАНДРІВНУ МИХАЙЛЮК**

Христина Олександрівна Михайлюк – педагог-вокалістка, людина, яка не залишає байдужим нікого, хто хоча б раз з нею спілкувався, а про тих хто її знає трохи краще, і мови нема. Здається, все, що робить ця чарівна жінка, рано чи пізно стає мистецтвом. Саме так відгукуються про легенду української естради, найшляхетнішу і найчарівнішу з колег, наставницю колективу «Росинка», її випускники та друзі. Впродовж існування колективу, Христина Михайлюк виховала незліченну кількість молодих студенток, які горнулися всім своїм єством до людини, яку вони й справді заслужено називали своєю другою мамою.

Христина Михайлюк народилася в славній столиці Гуцульщини – Коломиї. Батьки її походили з інтелігентної та патріотичної української родини. У сім'ї шанували українську пісню, яку дівчина полюбила з дитинства.

Музичну освіту Христина здобула на музично-педагогічному відділенні Коломийського педучилища, яке вона закінчила з відзнакою. Маючи неабиякі

музичні здібності та професійні якості керівника, Христина Олександрівна створює власний вокальний ансамбль при Надвірнянському районному будинку культури, де вона у 1963–1966 роках працювала на посаді художнього керівника.

У 1966 році, набувши практичних навичок роботи з колективом, Христина вирішила підвищувати свій фаховий рівень і вступила на музично-педагогічний факультет Івано-Франківського державного педагогічного інституту (клас вокалу Божена Андріївни Антоневиц – учениці славетної Соломії Крушельницької). Тут, будучи студенткою першого курсу, одразу ж створює вокальний ансамбль однокурсниць, що згодом отримав назву «Росинка» та існує до сьогодні.

Мені надзвичайно приємно згадувати про роки нашого перебування в стінах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, в якому у різний час кували свій талант такі заслужені особистості як Петро Чоловський, Юрій Серганюк, Михайло Сливоцький, Марія Ортинська, Галина та Богдан Стаськи, Галина Кушнірук, в тому числі й ювілярка – Христина Олександрівна Михайлюк. При першій зустрічі з нею мене зачарувала її краса, захоплююча ласкава посмішка та гострий розум.

У нашому тодішньому педагогічному інституті під керівництвом славетного ректора Олександра Андрійовича Устенка вперше було створено низку відомих творчих колективів під керівництвом молодих талановитих студентів, які навчалися в цьому вузі: вокальний ансамбль «Росинка» (Христина Михайлюк), квартет «Легінь» (Петро Чоловський), вокально-інструментальний ансамбль «Опришки» (Руслан Ішук) та «Ровесник» (Богдан Дутчак).

Вперше студентський вокальний ансамбль «Росинка» вийшов на сцену 7 березня 1967 року. Склад колективу часто змінювався через короткий студентський вік, проте під керівництвом вмілого та талановитого фахівця Христини Михайлюк, «Росинка» стала своєрідною професійною жіночою вокальною школою.

Найприємніші спогади про педагогічний інститут, кафедру співу та диригування на чолі з доцентом Іжаком Василем Омеляновичем, студентський клуб у мене пов'язані саме з концертами з «Росинкою» – яскравим колективом з яскравим керівником. Згадуючи про ювілярку, я замислююсь, чи є ще така жінка в українській естраді, яку на довгій життєво-творчій ниві супроводжує стільки приємних та щиро захоплених слів.

Талановиті красуні-росинки: Марія Ортинська (Якимович), Ольга Молодій (Михайлюк), Ольга Черсак (Гриньків), Ірина Жеребецька (Маркевич) і досі чарують своєю чудовою мелодійною піснею шанувальників української пісні. Про славний ансамбль і сьогодні із захопленням та повагою відгукуються його прихильники. Серед них і директор інституту мистецтв Анатолій Грицан, який стверджує, що про «Росинку»: «можна впевнено говорити ... як про своєрідний український феномен і нев'янучу легенду».

Окремо, хочеться відзначити педагогічну діяльність Христини Михайлюк. Ще тоді, молода викладачка, вона була вимогливою у співі, але виважена у висловлюваннях до своїх підопічних. Мабуть, важливим для неї було нікого не образити й підтримувати мистецько-творчу атмосферу для всіх. Вже неможливо пригадати конкретних бесід, якихось повчань молодого викладача, але у пам'яті закарбувався прямий погляд і зосереджені риси обличчя після того, як вона переставала пояснювати або робила паузу на своєму занятті. Було приємно, що викладач цікавий, її студенти поважають, а вона не гордує товариством нижчих за статусом і приділяє увагу близьким для них проблеми в співі. Думаю, що багато з її колишніх студентів, погодяться, що вона перевернула їхнє уявлення про мистецтво співу, і допомогла знайти себе та зайняти свою нішу в мистецькому світі, адже є багато тих, які пішли шляхом Учителя (Ольга Молодій, Ольга Черсак, Марія Ортинська, Наталка Николаїшин – сьогодні солістка Національної опери) та багато інших. Зерно проростає і дає свій урожай – це істина, як і те, що у доброго фахівця, учні прагнуть досягнути тих же вершин, що і наставник, щоб їхній наставник міг гордитися і пишатися.

То ж з нагоди ювілею хочу привітати від щирого серця дорогу колегу Христину Олександрівну! Бажаю ніколи не сумувати, залишатися такою ж чудовою, чуйною і доброю людиною, любові, душевного спокою та затишку у домі, хай здійсниться те, про що ти молишся!!! Любимо тебе і цінуємо, дякуємо тобі за все. Ще хочу побажати здоров'я та натхненної творчості, яка зігріває душу не одного покоління українців! Хай на твоїй довгій життєвій ниві буде багато приємних слів, що радують душу і сюрпризів, які приємно дивують, а Господь хай щедро обдарує своїми ласками!!!

У цей чудовий ювілей складаю свій уклін за багаторічну працю, якою вписана золота сторінка в українське вокальне мистецтво!

Володимир Якимець,

Товариство «Україна» (1981–1993), НТКУ (1993–2014)

**«ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА...»
АСОЦЮЄТЬСЯ У МЕНЕ
З АНСАМБЛЕМ «РОСИНКА» З ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**

Так сталося, що наживо Гімн українських січових стрільців «Червона калина» я почув саме у виконанні вокального жіночого ансамблю «Росинка» майже 32 роки тому, коли й познайомився з Христіною Михайлюк – керівницею цього чарівного колективу. А згодом усвідомив, що вимовляємо «ХРИСТИНА

МИХАЙЛЮК» – маємо на увазі жіночий гурт «РОСИНКА» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника й навпаки...

Разом з ансамблем пані Христини мені пощастило представляти Україну на фольклорному Фестивалі українців Словаччини, що відбувався на Пряшівщині в березні 1990-го. Той візит протягом тижня до гостинних земляків закордоння запам'ятовувався перш за все не пізнанням краю чи традицій українців-автохтонів, а саме співом дивовижного (як для мене) неповторного вокального колективу, очолюваного пані Христиною. Слухав я тоді пісні у їхньому виконанні як зі сцени фестивального павільйону, так і під час неформальних «камерних» вечорниць, і задавався питанням: «Чому ТАКИЙ прекрасний ансамбль не так широко знаний та популярний в Україні, як ті ж ВІА «Смерічка», «Ватра», «Червона рута» чи «Кобза»?» Яскраво виразна своєрідність, висока майстерність, ідеальна гармонійна зіспіваність учасниць гурту, манера виконання – я б сказав – глибоко-одухотворена, ніжна просто вразили мене як слухача. І все це, в першу чергу, завдяки таланту і копіткій праці художньої керівниці і творця колективу Христини Михайлюк!

Відтоді я захопився творчістю «Росинки», став їхнім щирим прихильником та намагався всіма силами сприяти популяризації ансамблю. Працюючи у 1980–1990-х роках на ниві культурних зв'язків з українцями за кордоном, сприяв участі «Росинки» в багатьох акціях, що організовувалися для гостей з-за кордону: для 200 канадських українців круїзу по Дніпру, культурній програмі з'їзду Всесвітньої асоціації українських лікарських товариств у Харкові, виїзд на заходи українських товариств у Білорусі тощо. З пані Христиною і учасницями доля зводила мене при створенні музично-документального фільму «Дзвенить “Росинка” у піснях», здійсненні аудіозаписів пісень у виконанні «Росинки» та випуску альбомів-дисків.

Згодом, працюючи на телебаченні, мені прийшла на думку ідея створити невелику музичну ретропрограму про «Росинку» та її керівницю. Використавши фрагменти кінострічок і телепрограм минулого (починаючи з широко відомого телефільму «Червона рута», 1971 р.), вдалося змонтувати таку програму. Домінантною персоною в ній була, звісно, Христина. Програму випустили в ефір Першого національного з нагоди 40-річчя «Росинки», називалася вона «Кохання чисте, як росинка...». Гадаю, всім зрозуміло, що в такий спосіб я освідчився в любові до «Росинки» та її незмінної керівниці Христини Михайлюк.

*Христина Михайлівна Яремчук (Чижішин),
викладачка музичних дисциплін
Чортківського гуманітарно-педагогічного
коледжу імені Олександра Барвінського*

І ПОНАД ГОРАМИ ЛИНЕ ЇХ ЧИСТИЙ, НІЖНИЙ СПІВ

Я навчалася на Івано-Франківському музпеді в 1968–1972 рр. Пишу спогади на честь славних ювілеїв «Росинки» та її очільниці п. Христини Михайлюк. Не віриться, що вже понад пів століття сріблястими росами голосів чарує нас «Росинка». Про цей колектив не можна сказати: «вони тоді перебували в zenіті слави», бо цей zenіт у них повсякчасний і не проминаючий. Колективу з таким ви-тонченим, гармонійним, шляхетним звучанням конкуренції годі й шукати. Переконана: «Росинка» – гордість і слава України. Пам'ятаю «Росинку», як і її засновницю – Христину Михайлюк, ще юними. Коли я поступила на перший курс, Хрестя була вже на третьому і її всі знали як ту, що керує «Росинкою». Попастись в цей колектив було недосяжною мрією для багатьох, в тому числі й для мене. Але є в мене особливі спогади. Адже, рік, що минає, 2021, – ювілейний

*м. Яремча. На зйомках фільму
«Червона рута» Христина
Чижішин та Софія Ротару*

для широковідомого телефільму «Червона рута», де прозвучало стільки знаменитих пісень Володимира Івасюка і де знімалися такі славні співаки як Софія Ротару, Василь Зінкевич, Назарій Яремчук та ансамблі «Смерічка», «Карпати», і наш ансамбль естрадного танцю «Еврика», що ним керував Георгій Васильович Железняк, в якому я танцювала і мала честь теж зніматися в цьому фільмі. Звичайно, що «Росинка», як найкращий вокальний ансамбль Прикарпатського краю, теж знімався в ньому. Пам'ятаю той спекотний і такий цікавий липень 1971-го року. Дівчатокрасуні з «Росинки» сидять колом у стилізованих під народний стрій світлих вовняних костюмчиках і вишитих блузочках. На них направлені не лише увага знімальної групи, режисера, численних глядачів, але й потужні лампи,

прожектори, що підігрівали додатково гарячу атмосферу літа. І понад Яремчем і горами лине їх чистий, ніжний спів. Але для них зйомки тривали не дуже довго, адже це були досвідчені вже артисти, – жоден солідний концерт в інституті, в місті, а чи в області не обходився без їхньої участі. Але дівчата все встигали – і гастролували, і добре вчилися. Ось такі мої спогади. З нашої групи в «Росинці» співала Люба Креховецька.

*Христина Михайлівна Яремчук (Чижишин),
Тетяна Григорівна Котова (Зубко),
Євгенія Анатоліївна Гулей (Панасенко),
Ірина Йосипівна Романюк (Ладан),
Борис Іванович Романюк,
Романа Романівна Задорожна (Уруська),
Наталія Іванівна Стець,
Оксана Павлівна Соловей (Пожарнюк),
Юрій Іванович Радко,
викладачі Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу
імені Олександра Барвінського, випускники музичного факультету
Івано-Франківського державного педагогічного інституту ім. В. Стефаника
(нині – Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника)*

ПРИВІТАННЯ З ЧОРТКОВА

Шановні, дорогі наші «росиночки»! Спасибі вам за те, що продовж більш ніж пів століття даруєте людям пісню, зігріту душею і оспівану, озвучену серцем! Велика шана й подяка незмінному керівнику вічно юної «Росинки» – Христині Олександрівні Михайлюк!

Ваш колектив – жива історія українського пісенного мистецтва. Від часу створення «Росинки» тут пройшли школу ансамблевого співу не один десяток співачок. І одна серед них – випускниця Чортківського педагогічного училища імені Олександра Барвінського, нині заслужена артистка України, доцент Ольга Гриньків-Черсак.

Ми гордимся, що спів «Росинки» лунав на сцені нашого навчального закладу, який і сьогодні продовжує багаторічну плідну співпрацю з Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника. Тож нехай ваша невтомна праця і посіяні зерна добра та знань проростуть щедрим урожаєм, а успіхи ваших вихованців множаться і приносять вам душевне задоволення! Зі святом вас, дорогі!

«Слово про вчителя»

*Святковий вечір, присвячений Міжнародному дню музики та Дню працівників освіти
(Автор сценарію і ведуча Тетяна С.А., відеозабезпечення Задорожна Д.Д.)*

**Тож співайте і далі! І нехай ніколи не торкається струн ваших сердець
смуток і печаль. Бо ви несете людям радість!**

